

ગણપતિ વંદના

સંકટ-હરણ ગજાનન સમરું

જી રે બાપજી... લંબોદર બદન બળવંતા,
મજરો કરું છું તુને મહારાજ;
વિધન વિદારણ વંદું સબ પે'લાં
સફળ કરો સેવકરો કાજ.
સંકટ-હરણ ગજાનન સમરું. (ટેક)

જી રે બાપજી... ગજમસ્તક શિરછત્ર બિરાજે,
ત્રિપુંડ તિલક લગાયો લલાટ;
શુદ્ધ બુદ્ધ નારી રમે સંગમાં,
પાંવમેં પદમ ગળે ફૂલડાંનો હાર.
સંકટ-હરણ ગજાનન સમરું.

જી રે બાપજી... રૂમઝૂમ રૂમઝૂમ નેપુર બાજે,
મૂષક વાહન કર્યો રે મહારાજ;
દુઃખભંજણ દર્શનમાં પે'લા,
ગુણમાં આગળ ગરીબનવાઝ.
સંકટ-હરણ ગજાનન સમરું.

જી રે બાપજી... સદાય સેવક ચરણુંની આગે મારી,
દુર્મતિ દૂર કરો ને મહારાજ;
'દાસ સવો' દર્શનરો પ્યાસી,
વડા ધણીનો મારે પૂરો વિશ્વાસ.
સંકટ-હરણ ગજાનન સમરું.

- દાસ સવારામ

અણવધ ગણપતરા ગુણ ગાઉં

અણવધ ગણપતરા ગુણ ગાઉં,
વિધન વિદારણ, દુઃખ નિવારણ દેવ ગરવા ઉર લાઉં,
અણવધ ગણપતરા ગુણ ગાઉં. ... (ટેક)

ઘી સિંદોર ચડે ગણપતકું, પ્રેમે પુષ્પ ધરાવું;
ધૂપ દીપ માંહી ધ્યાન ગોરા કા, આરતી અખંડ કરાવું. ... અણવધ૦

મૂળ કમળમાં આપ અલેખા, આધાર અનભે જમાવું;
શુદ્ધ-બુદ્ધ દાતા સદાય પેલાં સમરું, મન મોતીડે વધાવું. ... અણવધ૦

અણધડ દેવ આદ અવિનાશી, પૂરણપ્રીતે મનાવું;
સન્મુખ હોય કે ચરું શિખર પર અનભે નાદ ગજાવું. ... અણવધ૦

કરો કૃપા કરુણા કે સાગર, હરદમ હેતે લખાવું;
'દાસ દયો' દલ દરિયા માંહી, અનહદ પ્રેમે મનાવું. ... અણવધ૦

- દાસ દયારામ

શ્રી ગુણપતિ મહારાજ

શ્રી ગુણપતિ મહારાજ, તુમ રખ લો મોરી લાજા. ... (ટેક)

સર્વે દેવન કે હો તુમ દેવા, પરથમ પેલાં તમારી સેવા;
ફળદાયક તુમ હો મેરે દેવા, એસા હો મહારાજા. ... તુમ રખ લો૦

મોર મુકુટ મકરાકૃત કુંડલ, એકદંત અતિ શોભિત ઉજજવલ;
લંબી સૂંઢ દુંદાલે અતિ બલ, એસા હો મહારાજા. ... તુમ રખ લો૦

વિધનહરણ ગૌરી કે નંદન, તારણતરણ અસુરનિકંદન;
ભાલ તિલક ઔર કેસરી ચંદન, એસા ગરીબનવાઝા. ... તુમ રખ લો૦

રૂગનાથ સંગ કે ગુણ ગાવે, લઈ ચંગ સે તાર મિલાવે;
'ફતેસિંગ' ભજન મેં ગાવે, એસા હો પ્રતિપાલા. ... તુમ રખ લો૦

- ફતેસિંગ

આઠ પહોર ને...

આઠ પહોર ને રાતદિવસ તમે, રટના રટજો ઘડી ઘડી રે
મનવા, જપી લ્યો ને હરિ હરિ. (ટેક)

હે સાચું ને નામ તો ધણીનું સમરો, જે કિરતારે આ કાયા ઘડી મનવા;
ગૌરીના નંદ ગજાનન સમરું રિદ્ધ-સિદ્ધ દોનુ આગે ખડી રે
મનવા, જપી લ્યો ને હરિ હરિ. ...આઠ પહોર.

પાંચ તત્ત્વ કા બન્યા રે પિંજર, સૂરતા શૂન્ય પર જઈ ચડી રે
સૂરતિમાં એક મૂરતિ નીરખી લ્યો, પૂરણ પાયા વાકો ખબર પડી રે
મનવા, જપી લ્યો ને હરિ હરિ. ...આઠ પહોર.

ઈંગલા-પિંગલા સેવાઈસાધના સુખમણા નારી સહેજ ખડી રે
ત્રિકૂટી મહેલમાં હુઆ અજવાળાં ઝળહળ ઝળહળ જ્યોત્યું જલી રે
મનવા, જપી લ્યો ને હરિ હરિ. ...આઠ પહોર.

ભાવગર સ્વામીએ ભેદ બતાવ્યો એણે આપી મને અમર જડી રે
સદ્ગુરુ ચરણે બોલ્યા 'દેવરામ', ખૂલ ગઈ મારી કરમ-કડી રે
મનવા, જપી લ્યો ને હરિ હરિ. ...આઠ પહોર.

- દેવરામ

પાટે પધારો ગણપતિ

જમા જાગરણ કુંભ સ્થાપ્યા, મળિયાં જતિ ને સતી
ગરવા પાટે પધારો ગણપતિ, પાટે પધારો ગુણપતિ સંગમાં,
શુધ્ધ બુધ્ધ નારી સતી... ગરવા પાટે. (ટેક)

નિજ્યાપંથી મંડપ રોપ્યા, ધરમ-ધજા ફરકતી... હે દાતા...
ગતગંગા આરાધે દાતા, નર-નારી એક મતિ. ...ગરવા પાટે.
વેદ ભણંતા બ્રહ્મા આવ્યા, આવ્યાં માતા સરસ્વતી હે...
કૈલાસથી મહાદેવ આવ્યા, સંગે પાર્વતી સતી. ...ગરવા પાટે.
તેત્રીસ કોટિ દેવતા આવ્યા, આવ્યા લક્ષ્મીપતિ હે દાતા...
બાવન વીર ને ચોસઠ જોગણી, આવ્યા હનમો જતિ. ...ગરવા પાટે.
નવનાથ ને સિદ્ધ ચોરાસી, આવ્યા ગોરખ જતિ, હે દાતા...
પોકરણથી પીર રામદે આવ્યા, બાર બીજના પતિ. ...ગરવા પાટે.
'કેશવ' તમને વીનવે સ્વામી, મંગલકર મૂરતિ હે દાતા...
ધૂપ-દીપ ઝળહળતી જ્યોતે, ઉતારીએ આરતી. ...ગરવા પાટે.

- કેશવ

તમે ભાંગો મારા...

તમે ભાંગો મારા દલડાની બ્રાંતા,
તમે ખોલો મારા રૂઢિયાનાં તાળાં;
મેરા દુઃખ દારિદ્ર મટી જાતા, ગુણપતિ દાતા... મેરે દાતાઁ
મુખકમળમાં વસે ગણેશ, સૌ પહેલાં સ્થાપન થાતાં;
ગુણપતિ દાતા, મેરે દાતા... તમે ભાંગો મારાઁ
રૂમઝૂમ રૂમઝૂમ નેપૂર વાગે, મધુરી ચાલ ચલંતા;
ગુણપતિ દાતા, મેરે દાતા... તમે ભાંગો મારાઁ
ખીર ખાંડ ને અમરત ભોજન, મેરે ગુણપતિ લાડુ પાતા;
ગુણપતિ દાતા, મેરા દાતા... તમે ભાંગો મારાઁ
'તોરલપરી' રૂખડિયો બોલ્યા, ઓલ્યા મરજીવા મોજું પાતા;
ગુણપતિ દાતા, મેરે દાતા... તમે ભાંગો મારાઁ
- તોરલપરી

પરથમ પે'લા...

પરથમ પે'લા સમરીએ રે સ્વામી તમને સૂંઢાળા... (ર)
રિદ્ધિ-સિદ્ધિના દાતાર દેવતા, મે'ર કરો ને મહારાજ રે (ટેક)
માતા રે કહીએ પારવતી રે, સ્વામી તમને સૂંઢાળા... (ર)
પિતા શંકર દેવ દેવતા, મે'ર કરો ને મહારાજ રે... પરથમ પે'લાઁ
ઘી-સિંદૂરની સેવા ચડે રે, સ્વામી તમને સૂંઢાળા... (ર)
ગળામાં ફૂલનો હાર દેવતા, મે'ર કરો ને મહારાજ રે... પરથમ પે'લાઁ
કાનમાં કુંડળ ઝળહળે, સ્વામી તમને સૂંઢાળા... (ર)
માથે મુગટ મોતીવાળા દેવતા, મે'ર કરો ને મહારાજ રે... પરથમ પે'લાઁ
પાંચ લાડુડા તારે પાયે ધરું રે, સ્વામી તમને સૂંઢાળા... (ર)
લળી લળી લાગું પાય દેવતા, મે'ર કરો ને મહારાજ રે... પરથમ પે'લાઁ
'રાવત રણસિંહ'ની વિનંતી રે, સ્વામી તમને સૂંઢાળા... (ર)
ભક્તોને ચરણમાં રાખજો દેવતા, મે'ર કરો ને મહારાજ રે... પરથમ પે'લાઁ
- રાવત રણસિંહ

જોગકળાની તમે જુગતિ

જોગકળાની તમે જુગતિ જાણો છો, સરવેનાં કાજ સુધારો રે;
નાથ મારા ગુણપતિ વહેલા પધારો રે જ... ટેક
આદિ અનાદિ છો અવિનાશી, કોઈ દી નહીં નાશ તમારો રે જ;
ઓળે આવે તેને અનભે પદ આપો, નોધારાને ઓધારો રે...
નાથ મારા

ઋષિ અઠ્યાસી હજાર હંમેશાં, સ્તવન સ્તવે છે તમારો રે જ;
પાઠપૂજામાં તમને સંભારે, તેની મન વૃત્તિને સુધારો રે...
નાથ મારા

બ્રહ્મા વિષ્ણુ કોડ તેત્રીશા, મળીને મત વિચાર્યો રે જ;
પેલી પરકમ્મા કરે પૃથ્વીને પરથમ તેને વધારો રે...
નાથ મારા

ગવરી કે નંદન જગતવંદન, સ્વામી અમારો સૂંઢોળો રે જ;
'સુખરામ' કહે છે રાખો ચરણમાં, અંતસમયે ઉગારો...
નાથ મારા

- સુખરામ

ગુણપતિ આયો રિદ્ધિસિદ્ધિ લાયો

ગુણપતિ આયો રિદ્ધિસિદ્ધિ લાયો, નિરભે નામ સુનાયો
ગુરુ નિરભે નામ સુનાયો
ગુરુગમ વિના બાત કૈસી, સતસાહેબ બિના બાત કૈસી,
કોઈ મિલે સંત ઉપદેશી, એવા કોઈ મિલે આપણા દેશી (ટેક)
રતનસાગરમાં રતન નીપજે, મહાસાગરમાં મોતી,
ગુરુ મહાસાગરમાં મોતી,
ગુણપતિ આયો

કોઈ વો'રે સોના ને ચાંદી, મારો સદ્ગુરુ વો'રે સાચા હીરલા,
મારો સદ્ગુરુ વો'રે હીરલા,
ગુણપતિ આયો

જોધા પ્રતાપે ભણે 'ભવાનીદાસ' નેક-ટેકમેં રહેના;
સંતો નેક-ટેકમેં રહેના
ગુણપતિ આયો
- ભવાનીદાસ

ચિત્રકૂટ પર ચમર...

ચિત્રકૂટ પર ચમર ઢોળાવું, અલખ ઉતારું તારી આરતી;
ઝીણા સરોદા વાગે શૂન્યમાં, ગડહડ નોબત ત્યાં ગડી... (ટેક)
સૂંઢાળા તમે છો દુઃખભંજણા, દૂંઢાળા તમે છો દયાનિધિ;
સર્વે વિધન મારાં દૂર હટાવો, પાય લાગું ગરવા ગુણપતિ.
ચિત્રકૂટ પર૦

અજપાજપનાં સમરણ કરી લે, ઈ છે જુગતિમાં મુગતિ;
હરદમ હરદમ હરિ સમર લે, એવી કરો મારી શુભ મતિ.
ચિત્રકૂટ પર૦

અષ્ટકુળ પર્વત સાત સમંદર, અઢાર ભાર માંઘ વનસ્પતિ;
અડસઠ તીરથ મારા ગુરુને ચરણે, ગંગા-જમના-સરસ્વતી.
ચિત્રકૂટ પર૦

ત્રિકૂટી મહેલ પર જુઓ તપાસી, અલખ બેઠા જ્યોતિરૂપી;
તામસ નાગણીને દૂર હટાવો, ઝળહળ ઝળહળ જ્યોત ખડી.
ચિત્રકૂટ પર૦

અવાજ એક ને, બીજ બાપજી, પૂરી કળા છે પૂનમપતિ;
કહે ‘નાનક’ ગુરુ ગંગ ચરણે, સોળ વાલ ને એક રતી.
ચિત્રકૂટ પર૦

- નાનકસાહેબ

ગુણપતિ ગાઈ લે સદા સુખ પાઈ લે

ગુણપતિ ગાઈ લે સદા સુખ પાઈ લે, ગુરુ મળ્યા બ્રહ્મજ્ઞાની રે હોજી;
વિધન-વિદારણ, કાજ-સુધારણ તેત્રીસ કરોડ આગેવાની;
મારા સંતો ભાઈ, પિયો ને રામરસ જાણી રે હોજી... (ટેક)
જલ કેરી પેદાશ ભઈ, સબ જલ સે જુગતી રચાણી રે હોજી;
સોહી સાહેબ કેમ છોડીએ બંદા, તન-મન-ધન કુરબાની.
મારા સંતો૦

ભૂલ્યો ભમરો ફરે ભટકતો, કહે ભરમની વાણી રે;
સદ્ગુરુ મળે સાન સમજાવે, આપે આલમની ઓળખાણી.
મારા સંતો૦

ગુરુજીએ હાથ ધર્યો શિર ઉપર, ઝળહળ જ્યોત દરસાણી;
મીટ્યો અંધેરો ભયો ઉજિયારો, હીરદે જ્યોત જણાણી.
મારા સંતો૦

શૂન્ય શિખરગઢ જંગ લડાઈ, હરિજન હીરલે જાણી રે હોજી;
ઊપજ્યો પ્રેમ, ભાવ ને ભક્તિ, ‘ભૈરવ’ મોજું માણી.
મારા સંતો૦

- ભૈરવપુરી

રૂઠડા રામને મનાવો

રૂઠડા રામને મનાવો, એવા ગુણપતિ દેવને મનાવો,
હો જી રે સાયર જળભરિયો... હો જી. (ટેક)
રાજા રે કૂડા એની પરજાયું કૂડી રે... પરજાયું કૂડી રે,
એવા કૂડા રે કળજુગના મેહુલા... હો જી રે સાયરજળં
નર રે કૂડા જેની નારી પણ કૂડી... નારી પણ કૂડી રે,
એળા કૂડા રે કળજુગના નેડલા... હો જી રે સાયરજળં
ખારા રે ખેતરિયામાં બીજ મત વાવો રે... બીજ મત વાવો,
એવા ભવ રે સાગરમાં સાચા હીરલા... હો જી રે સાયરજળં
કહે રે ‘પાલણશી’ તમે નૂગરા ન’ રે’જો રે... નૂગરા ન’ રે’જો
એવા અમીરસ તમે ઘોળીઘોળી પીજો... હો જી રે સાયરજળં

- પાલણશી

આવો ગજાનન ગાઈ ગુણેશા

આવો ગજાનન ગાઈ ગુણેશા, આવો આજે ગુણપતિ ગાયે એજી (ટેક)
શુભ કારજ સારુ શ્યામ જનમ્યા, અંગ માંજતા ઉમાયે... રે જી
ધૂપ લોબાન ને અગરના ધૂપ, શિર સિંદૂર ચઢાયે... ગજાનનં
અનંત કોડના દેવ આગેવાન, પ્રથમ લાગું તારા પાયે... રે જી
વડા ધણી તારાં વારણાં લિએ, મોટા દેવ મહિમાયે... ગજાનનં
સેવા ને સમરણ સૌ કરે ને, દેખ્યા વિના ના’વે દાયે... રે જી
શબ્દ સનેડા મૂળ જ કેડા, હરદમનાં હેવાયે... ગજાનનં
ચારપાંચ મળી સરખી સાહેલી, ચાલો પરિબ્રહ્મની પૂજાયે... રે જી
‘પ્રેમ’ને ગુરુ જીવણ ભેટિયા, નામે નિરવિખ થાયે... ગજાનનં

- પ્રેમ

(દાસ અરજણ - ગુરુ દાસી જીવણ)

કબીરસાહેબ

અલખપુરુષને આરાધવા

અલખપુરુષને આરાધવા, મારા હરિજન આવો;
પ્રેમે પખાળો પ્રભુના પાવલા, પ્રગટે પ્રેમના ભાવો. (ટેક)

જમીં આસમાન મેડો બાંધિયો, દેવે દીધા થંભ;
નિજ કે ટેક ટકી રહ્યા... ગુરુનાં ચૌદે બ્રહ્માંડ...
અલખ૦

ચંદા સૂરજ બે બત્તી બળે, ઝળકે નવલખા તારા;
મન રે પવન ત્યાં લીલા કરે, સહેજે સ્વાદ ઘણેરા...
અલખ૦

બ્રહ્માથી માંડી દેવો આવિયા, માનવ દાનવ સોહે;
મન નટવો ત્યાં નાચી રહ્યો, સદ્ગુરુ સ્થિર થઈને જુએ...
અલખ૦

રેલમ રેલ રંગની ઝડી, વાજા અનહદ વાગે;
દાસ રે 'કબીર'ની વિનંતી રે, સદ્ગુરુ તખત બિરાજે...
અલખ૦

- કબીરસાહેબ

મેરા ખલકા ભરી દે આનંદ કા

મેં તો વૈરાગી ભયા સત્ વચન કા રે,
મેરા ખલકા ભરી દે આનંદ કા. ... મેરા ખલકા (ટેક)
ગંગા નાહ્યા, મેં ગોમતી નાહ્યા;
મતા ન નાહ્યા એક મનકા રે. ... મેરા ખલકા
સાવજ માર્યા, મેં દીપડા માર્યા;
મતા ન માર્યા એક મનકા રે. ... મેરા ખલકા
ખેતર ખેડ્યાં, મેં પથરા ખેડ્યા;
મતા ન ખેડ્યા એક મનકા રે. ... મેરા ખલકા
કહત 'કબીર', સુનો ભાઈ સાધુ;
મેં તો બાલક ભયા રામાનંદ કા રે. ... મેરા ખલકા

- કબીરસાહેબ

રામ સમર જગ લડવા દે

લડવા દે જગ લડવા દે, તું તો રામ સમર જગ લડવા દે (ટેક)

કોરા કાગજ ને કાલી શાહી,
પઢે લિખે વાંકું પઢવા દે, તું તો રામ સમર
હસ્તી તો હાલ્યો જાય મસ્તીમાં,
શ્વાસન ભસે વાંકું ભસવા દે, તું તો રામ સમર
કહત 'કબીર' ઓલ્યા કહ્યું ન માને,
માટે નરક પડે વાંકું પડવા દે, તું તો રામ સમર

- કબીરસાહેબ

ખાખ મેં ખપી જાના બંદા

ખાખ મેં ખપી જાના બંદા, માટી સે મિલ જાના;
થોડા કરો ને અભિમાન, એક દિન પવન સે ઊડી જાના.
ખાખ મેં.

સોના પે'રો, રૂપા પે'રો, પે'રો હીરલા સાચા (ર)
વાળે વાળે મોતીડાં પે'રો, તોય મરણની આશા.
ખાખ મેં.

ઝીણાં પે'રો, જાડાં પે'રો, પે'રો મખમલ સાચાં (ર)
રૂપિયે ગજગજ મશરૂ પે'રો, તોય મરણ કેરી આશા.
ખાખ મેં.

માતા તેરી રે જનમ રૂએ, બેની રૂએ બાર માસા (ર)
ઘરની ત્રિયા તેરે દિન રૂએ, કરે પારકી આશા.
ખાખ મેં.

એક દિન જીવો, દો દિન જીવો, જીવો વરસ પચાસા (ર)
કહત 'કબીર' સુનો મેરે સાધુ, અંતે મરણની આશા.
ખાખ મેં.

- કબીરસાહેબ

લાગી લગન પિયા રામ સે

લાગી લગન હો પિયા રામ સે દોરી લગ રહી... (ટેક)
નાભિકમલ સે લગી મેરી દોર, શૂન્ય શિખર ગઢ બૈઠી ઠામ ઠોર...
દોરી લગ રહી.

ઈંગલા પિંગલા સુખમન નાર, ત્રિકુટી મહેલ કા ખોલ દે કમાડ...
દોરી લગ રહી.

વાંગે વાંસલડી ઝીણા ઝણુંકાર, સોહમ્ શિખર ભાસ્યો જળકાર...
દોરી લગ રહી.

વાંગે શરણાયું ને મરદંગ સાર, સુરીજન મુનિવર દેખ લો દીદાર...
દોરી લગ રહી.

ઊગ્યા છે દિલમાં ચંદ્ર ને ભાણ, પિંડ બ્રહ્માંડમાં થઈ રહી જાણ...
દોરી લગ રહી.

બોલે રામાનંદ ગુરુ અલખ અપાર, 'દાસ કબીર' કરે સંત મેં દીદાર...
દોરી લગ રહી.

- કબીરસાહેબ

તુમ દેખો દરિયા કી લહેરી

તુમ દેખો દરિયા કી લહેરી,
સદ્ગુરુ કા શબ્દ લ્યો હેરી... (ટેક)
સુરતા દોરી લગી ગગન મેં, વહાં દીસે એક દેરી;
ઉસ દેરી મેં સાહેબ બિરાજે, વહાં લે લાગી મેરી.
તુમ દેખો દરિયા કી લહેરી...
ગગનમંડળમેં બાજા બાજે, બાજત આઠોં પહોરી;
ઝાંઝપખાજ વીણા રસ બાજે, મોરલી બાજે ઘેરી.
તુમ દેખો દરિયા કી લહેરી...
સાત સાયર હેત હિલોળા, નવસે નદીયું ગહેરી;
ખારા સમદરમેં એસી લીલા, વરસે અમૃતઝારી.
તુમ દેખો દરિયા કી લહેરી...
વનખંડી એક તરુવર ડોલે, નહીં પાત નહીં પેરી;
ધ્યાન નહીં જ્યાં ધૂપ નહીં, વહાં અલખ દેવે ફેરી.
તુમ દેખો દરિયા કી લહેરી...
અગમ અગોચર અનભે પાયા, અબ ક્યા ઢૂંઢૂં હેરી;
રામાનંદ કા કહે 'કબીરા', નિર્ગુણ માલા ફેરી.
તુમ દેખો દરિયા કી લહેરી...

- કબીરસાહેબ

રામરસ પ્યાલા હે...

રામરસ પ્યાલા હે ભરપૂર, પીઓ કોઈ ઘટક ઘટક ઘટક... (ટેક)
સદ્ગુરુ શબ્દ કી ચોટ લગી હૈ, કલેજા મેં રહી ખટક;
નૂરત સૂરત કી સીડી પકડકર, ચડી જાવ સંતો કોઈ,
ચટક ચટક ચટક... રામરસઁ
તનકો ખોજો મનકું ધોજો, ચડેગા પ્રેમરસ ચટક;
ઈસ કાયામેં ચોર કું પકડો, મનકો મારો તુમ,
પટક પટક પટક... રામરસઁ
સાધક સિધક કદુ એ ન સાધે, એસી માયા કી હૈ લટક;
તીરથ બરત જો કદુ કરના, વો તો હૈ મરના,
ભટક ભટક ભટક... રામરસઁ
અધર બાંસ કો ખેલ રચ્યો હૈ, ચઢે સો શૂરા કોઈ નટક;
'દાસ કબીર' કી જ્ઞાનગોદડી, બિછા લો સંતો કોઈ,
ઝટક ઝટક ઝટક... રામરસઁ

- કબીરસાહેબ

અખંડ સાહેબજી કો નામ

અખંડ સાહેબજી કો નામ, ઔર સબ ખંડ હૈ;
ખંડિત આ મેરૂને સુમેર, ખંડિત આ બ્રહ્માંડ હૈ.

અખંડ૦

ધરતા નહીં પૂરા ધ્યાન, ઔર સબ બંધ હૈ;
લખચોરાસી કા જીવ માયા કેરા ફંદ હૈ.

અખંડ૦

જાકો પ્રભુજી સે પ્રીત, સોહી નીર બંધ હૈ;
સોઈ સંતન કે સંગ, સદાય આનંદ હૈ.

અખંડ૦

ચંચળ મનહું સ્થિર રાખ્ય, સોઈ ભલો રંગ હૈ;
ઉલટ સૂલટ ભર પીવ, અમૃત ગંગ હૈ.

અખંડ૦

દયા ધરમ ઘટ રાખ્ય, ભક્તિ કો અંગ હૈ;
કહત ‘કબીર’ સત્ સત્ જગત પતંગ હૈ.

અખંડ૦

- કબીરસાહેબ

ઉન ઘર કી કોઈ સાન સમજાવો

ઉન ઘર કી કોઈ સાન સમજાવો, બ્રહ્મ કહાં સે આયા રે (ર)
કાયા છોડી ચલા જાયે હંસા, કહો જીવ કહાં સમાયા રે... (ટેક)

બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહેશ નોતા, મૂળે નો’તી માયા રે... (ર)
અલખ પુરુષ કો જીભ્યા નો’તી, તો આવાજ કહાં સે આયા રે?...
ઉન ઘર કી૦

કોઈ પૂજત હૈ શિવ ને શક્તિ, કોઈ પીરૂ ને જગયા રે... (ર)
વિરલા ખોજત ગગનમંડળમેં ગાફિલ ગોથા ખાયા રે...
ઉન ઘર કી૦

સુરધર સુર, શશીધર શશીયર, ત્યાં જઈ મઠ ઠેરાયા રે... (ર)
સૂરતા સુહાગણ ચરણ પર લૌટે, તબ મેરા પ્રીતમ પાયા રે...
ઉન ઘર કી૦

મેં મેરી મમતા કો માર હટાઈ, વેર વેર ચલાયા હૈ;
કહત ‘કબીર’ અંતર ધૂન લાગી, તેજ મેં તેજ સમાયા રે...
ઉન ઘર કી૦

- કબીરસાહેબ

કોઈ સુનતા હૈ ગુરુજાની

કોઈ સુનતા હૈ ગુરુજાની, ગગન મેં આવાજ હોતી ઝીની... (ટેક)
પહેલી ઉત્પત્તિ નાદ બુંદકી, પીછે જમાયા પાની;
પૂરણ બ્રહ્મ ભરપૂર રહા હૈ, અલખપુરુષ નિરબાની...
ગગનમેં.

સદ્ગુરુ પાયા, પટા લિખાયા, તૃષ્ણા ગઈ બુઝાની;
વિષ રસ છોડ અમીરસ પાયા, ઉલટી રાહ પિછાની...
ગગનમેં.

ઓહં સોહં બાજા બાજે, ત્રિકૂટી ધ્યાન સમાની;
ઈંગલા-પિંગલા સુખમન નારી, શ્વેત ધજા ફહરાની...
ગગનમેં.

કહે ‘કબીર’ સુનો ભાઈ સાધુ, યહ અગમ કી બાની;
દિલભર હમને નજરે દેખા, અજર અમર નિશાની...
ગગનમેં.

- કબીરસાહેબ

જોતાં રે જોતાં રે અમને

જોતાં રે જોતાં રે અમને,
જડિયાં રે સાચાં સાગરનાં મોતી. અમને. (ટેક)

લીલાં લીલાં મોતીડાં રે હાં...હાં,
સંતો ભાઈ પીળાં પીળાં મોતી,
તખત ત્રિવેણીનાં તીરમાં રે. ... સાચાં સાગરનાં.
ઝીણાં-ઝીણાં મોતીડાં રે હાં...હાં,
સંતો ભાઈ નેણલે પરોતી,
ગગનમંડળમાં હીરલા રે. ... સાચાં સાગરનાં.

ઈ રે મોતીડાં... હાં...હાં,
સંતો ભાઈ કોઈ લાવે ગોતી,
તેના રે બનીએ અમે દાસ રે. ... સાચાં સાગરનાં.
કહત ‘કબીરા’... હાં...હાં,
સંતો ભાઈ સુનો ભાઈ સાધુ,
સાધુડા, લાવો ને મોતીડા ગોતી રે. ... સાચાં સાગરનાં.

- કબીરસાહેબ

ઈ રે મારગ નથી જોવા

ઈ રે મારગ નથી જોવા, કબીર કે ઈ રે મારગ નથી...
ઈ રે મારગ જોઈને સંતો મારે, મનખ્યા જનમ નથી ખોવા...
કબીર૦

એક ભુવો ને બીજો ભુવો, ભુવા અઢાર લાખ હુવા રે;
સાચી માતાની ભાળ ન કાઢી, ધૂણી ધૂણીને મૂવા...
કબીર૦

એક પંડિત ને બીજો પંડિત, પંડિત અઢાર લાખ હુવા રે;
જ્ઞાની થયા પણ ધ્યાની થયા નહીં, થોથાં ફાડી ફાડી મૂવા...
કબીર૦

એક જોગી બીજો જોગી, જોગી અઢાર લાખ હુવા રે;
ભગવાં પેર્યા પણ ન પામ્યા ભગવંતને, લોટ માગી માગી મૂવા...
કબીર૦

એક ગુરુ બીજા ગુરુ, ગુરુ અઢાર લાખ હુવા રે;
કહત 'કબીર' ગુરુગમ ન પાયો, કાન ફૂંકી ફૂંકી મૂવા...
કબીર૦

- કબીરસાહેબ

એવાં દુખડાં હમારા

એવાં દુખડાં હમારાં, સંતો ભાઈ, વેંચી ન લેજો
એવા રે ગુરુ જ્ઞાની અમને, મારગ બતાવો. (ટેક)
કાચે કાચે કુંભે ભરું જળ પાણી; એવો ઊડી ગ્યો હંસો રાજા,
પડી રહી નિશાણી. ...એવાં દુખડાં

ઊડી ઊડી હંસા જાજે પરદેશ; પ્રીતમ પ્યારાનો કોઈ
લાવે રે સંદેશ. ...એવાં દુખડાં

સૂની સૂની સેજે હું તો ભરું રે નિસાસા; જાગીને જોઉં બેની મારો
પિયુ નહીં પાસે. ...એવાં દુખડાં

ઝાડે ચડીને હું તો જંગલ પુકારું; આ રે નગરીમાં કોઈ
સગું નહીં અમારું. ...એવાં દુખડાં

ક્યાં બાંધું છાપરી, ક્યાં બાંધું ત્રાટી;
ઊડી જાશે હંસો રાજા, પડી રેશે માટી. ...એવાં દુખડાં

કહત 'કબીરા', સુનો ભાઈ સાધુ પ્રભુને ભજ્યા એને
મોતી અમૂલખ લાધ્યું. ...એવાં દુખડાં

- કબીરસાહેબ

થોડી ધીરે ગાડી...

થોડી ધીરે ગાડી હાંકો રે, મેરે રામ ગાડીવાલે (ર)
રામ ગાડીવાલે મેરે, સદ્ગુરુ ગાડી વાલે રે,
થોડી ધીરે ગાડી.

ગાડી મારી અજબ રંગીલી, બેલ જોડ્યા બે-ચાર;
હાંકનવાલા છેલછબીલા, બૈઠનવાલા લાલ રે...
થોડી ધીરે ગાડી.

ગાડી ઊભી રેન મેં ને મઝલ બડી હૈ દૂર (ર)
પૂરા સદ્ગુરુ જો મિલે તો પહોંચાડે હજૂર...
થોડી ધીરે ગાડી.

ઘોડો છૂટ્યો કાયા શેરનો, પાછળ પડ્યો પોકાર (ર)
દશ દરવાજા બંધ કરીને, નીકળી ગયો અસવાર રે...
થોડી ધીરે ગાડી.

જંતર મારું જર્જરું ને તૂટી ગયા સબ તાર (ર)
જંતર બિચારા ક્યા કરે, એનો ગયો બજાવનહાર રે...
થોડી ધીરે ગાડી.

ગંગાકિનારે ઘર કરો ને નાવો નિર્મળ નીર (ર)
પ્રેમ વિના નવ પામીએ, કહી ગયા દાસ 'કબીર' રે...
થોડી ધીરે ગાડી.

- કબીરસાહેબ

સુકરિત કર લે રામ...

સુકરિત કર લે, રામ સુમિર લે, કો જાને કલ કી, ખબર નહીં,
આ જુગ મેં પલકી... (ટેક)

જબ લગ હંસા બસે કાયા મેં, તબ દેહ મંગલ કી;
હંસા દેહ છોડ ચલેગા, તબ માટી જંગલ કી...
ખબર નહીં.

માતા-પિતા, સુત, કુટુંબકબીલા, દુનિયા મતલબ કી;
કાયા-માયા કી સ્નેહી, અંતે રહેવે અલગી...
ખબર નહીં.

ખોટ કપટ કર માયા જોડી, કરે બાતા છલ કી;
પાપ કી પોટ ધરી શિર ઉપર, કેસે હોઈ હલકી.
ખબર નહીં.

કામ, ક્રોધ, મદ, લોભ નિવારો, એહી બાત અસલ કી;
જ્ઞાન વૈરાગ દયા દિલ રાખો, કહે 'કબીર' દિલ કી...
ખબર નહીં.

- કબીરસાહેબ

તંબૂરા સુન લે સાધુ...

તંબૂરા સુન લે સાધુ ભાઈ, તેરા ક્રિયા કરમ છૂટી જાય;
તેરી લખ ચોર્યાસી છૂટી જાય. ... (ટેક)

પ્રથમ ગણપતિ દેવ સમરું, સમરું શારદા માય;
દર્શન દેજો, રામા પરસન હોજો, હિરદે હિંમત આય. ... તંબૂરા

પાંચ તત્ત્વ કા બના તંબૂરા, ત્રીન ગુન તાર મિલાઈ;
ઓહં સોહં રટને કુ લાગ્યા, નિર્ગુણ રાહ બતલાઈ. ... તંબૂરા

આ રામે જ્યારે આરંભ રચિયો, રચિયો ઘાટ ઘટમાંઈ;
ગગન્યગુફામાં વાગે તંબૂરો, દશમો દેવ જગાઈ. ... તંબૂરા

અણઘડ સુથારે ઘડીઓ, ઘડીઓ ઘાટ ઘટ માંહી;
રૂણઝૂણ રૂણઝૂણ વાગે તંબૂરો, બંકનાલ ઘટ માંહી. ... તંબૂરા

‘દાસ કબીર’ ને ગાયો તંબૂરો, સદ્ગુરુ શબદ માંહી;
જ્ઞાન-ગરીબી પાયો તંબૂરો, સત્ સમજણ ઘર આઈ. ... તંબૂરા

- કબીરસાહેબ

લાગ્યાં શબદનાં...

લાગ્યાં શબદનાં બાણ રે, જેના પ્રેમે વીંધાણા પ્રાણ (ર)
ભજનમાં મસ્ત રહેના હો, જીવો રે... જેને લાગ્યા. (ટેક)

માખી બેઠી મધ ઉપરે, પાંખ રહી લપટાઈ... (ર)
ઊડને કા તો સંશય ભયા, સમજ સમજ પછતાય.
ભજનમાં

સાહેબ કા ઘર દૂર હૈ બંદા, જૈસી લંબી ખજૂર... (ર)
ચડે તો પાવે પ્રેમરસ, પડે તો ચકનાચૂર.
ભજનમાં

તેરા સાહેબ તુજમેં બંદા, જયું પકડમાં આગ... (ર)
મળનારો તો એમાંથી મળશે, ચકમક હોકે લાગ.
ભજનમાં

ક્યા બખતર કા પે'રના બંદા, ક્યા ઢાલન કો ઓથ... (ર)
શૂરા હોય તો સન્મુખ લડે, જેને લાગી શબદની ચોટ.
ભજનમાં

હાડ જલે જેમ લકડી બંદા, ખનખન જલે રે શરીર... (ર)
રામાનંદની ફોજમાં રે ભાઈ, સન્મુખ લડે રે ‘કબીર’.
ભજનમાં

- કબીરસાહેબ

હે જ્ઞાની તમે કરો ને વિચાર

જ્ઞાની કરો ને વિચાર, એ આમાં બોલણહારો ક્યાં વસે... (ટેક)

પાણીથી છે પાતળો, જેમ ધુમ્મસ કેરી ધાર;
પિંડ બ્રહ્માંડથી પાર છે, ઈ તો નોધારાનો આધાર...
જ્ઞાની કરો ને વિચાર૦

શૂન્ય કી ધૂન મેં ધમધમે, ત્યાં પવનનો છે વાસ;
મોતી તણા જ્યાં મેહુલા વરસે, ધનધોર આકાશ...
જ્ઞાની કરો ને વિચાર૦

ત્રિવેણીના તીરમાં, ખેલ જુઓ અપાર;
પાંચ તત્ત્વ જ્યાં પરગટ રમે, વીજ કરે ચમકાર...
જ્ઞાની કરો ને વિચાર૦

ગગનમંડળની ગોખમાં, વાગે અનહદ નાદ;
ઉનમુનિએ ઓળખાય જે, ખેલ છે ખાંડાની ધાર...
જ્ઞાની કરો ને વિચાર૦

દશમે દ્વારે દેવ છે, સોહમ્ શબ્દની પાર;
કહે ‘કબીર’ કૂંડું નહીં, સાચું અગમ અપાર...
જ્ઞાની કરો ને વિચાર૦

- કબીરસાહેબ

જા ઘર કથા નહિ હરિ કીરતન

જા ઘર કથા નહિ કીરતન, સંત નહીં મિજમાના;
તા ઘર જમડે ડેરા દીના સાંજ પડે સમશાના. ... (ટેક)

મેરા મેરા કરત હૈ મૂરખ, મિથ્યા માન ગુમાના;
સાધુસંત કી સેવા ન કીની, કિસ બિધ હોય કલ્યાના.

ફૂલ્યા ફાલ્યા ક્યા ફિરત હૈ, ક્યા બતલાવત અંગા;
એક પલક મેં ફના હો જાયેગા, જૈસા રંગ પતંગા.

નાભિકમલ સેં નાવ ચલત હૈ, દ્વાદશ મીન ઠેરાના;
અધર તખત પર નૂરત નિશાના, એહી સદ્ગુરુ કી સાના.

જ્ઞાન ગરીબી પ્રેમ ભક્તિ, સત્યનામ નિશાના;
પ્રેહ વૈરાગ ગુરુગમ સે જાગે, સોહિ વિધ હોત કલ્યાના.

કાલ-નગારા નિશદિન બાજે, ક્યા બુઢ્યા ક્યા જુવાના;
કહત ‘કબીર’ સુનો ભાઈ સાધુ, છોડ ચલો અભિમાના.

- કબીરસાહેબ

મન લાગ્યો મેરો યાર

મન લાગ્યો મેરો યાર ફકીરી મેં,
જો સુખ પાવો નામ ભજન મેં;
સો સુખ નહીં અમીરીમેં. ... મન૦

ભલા-બૂરા સબકા સુન લીજૈ,
કર ગુજરાન ગરીબી મેં. ... મન૦

પ્રેમનગરમેં રહેની હમારી,
ભલી બની આઈ સબૂરી મેં. ... મન૦

હાથમેં કૂંડી બગલમેં સોટા,
ચારોં દિશા જાગીરી મેં. ... મન૦

આખિર યહ તન ખાક મિલેગા,
ક્યા ફિરત મગરૂરી મેં. ... મન૦

કહે ‘કબીર’ સુનો ભાઈ સાધુ,
સાહેબ મિલે સબૂરી મેં. ... મન૦

- કબીરસાહેબ

ભાણસાહેબ

ભાણસાહેબની વાણી

સદ્ગુરુ સાહેબ સહી કર્યા, જેણે પ્રેમજ્યોતિ પરકાશી રે;
અખંડ જાપ આયો આતમ રો, કટિ કાલકી ફાંસી. ... મેરે સદ્ગુરુ...
પ્રેમજ્યોતિ પરકાશી રે...

ગગન ગરજિયા, શ્રવણે સુણિયા, મેઘ જ બારેમારી રે;
ચમકદામની ચમકન લાગી, દેખ્યા એક ઉદાસી. ... મેરે સદ્ગુરુ...
પ્રેમજ્યોતિ પરકાશી રે...

ગેબ તણાં ઘડિયાળાં વાગે, દ્વૈત ગિયા દળ નાસી રે;
ઝીણપણામાં ઝાલર વાગી, ઉદય ભયા અવિનાશી. ... મેરે સદ્ગુરુ...
પ્રેમજ્યોતિ પરકાશી રે...

મહીં વલોયા માખણ પાયા, ઘૃત તણી ગમ આશી રે;
ચાર સખી મિલ ભયાં વલોણાં, અમ્મર લોક કા વાસી. ... મેરે સદ્ગુરુ...
પ્રેમજ્યોતિ પરકાશી રે...

સપ્ત દ્વીપ ને સાયર નાંહી, નહીં ધરણ આકાશી રે;
એક નિરંતર આતમ બોલે, સો વિધિ વીરલા પાસી. ... મેરે સદ્ગુરુ...
પ્રેમજ્યોતિ પરકાશી રે...

ગેબ નિરંતર ગુરુમુખ બોલ્યા, દેખ્યા શ્યામ સુવાસી રે,
સ્વપ્ન ગયા ને સાહેબ પાયા, ‘ભાણ’ ભયા સમાસી. ... મેરે સદ્ગુરુ...
પ્રેમજ્યોતિ પરકાશી રે...

- ભાણસાહેબ

એક નિરંજન નામ જ સાથે

એક નિરંજન નામ જ સાથે, મન બાંધ્યો હે મારો રે;
ગુરુપ્રતાપ સાધુ કી સંગત, આયો ભવનો આરો રે... એક નિરંજન...
કૂડ-કપટમાં કેમ તું રાચ્યો, સતન મારગ સાચો રે;
ગુરુવચનમાં જ્ઞાન કથીને, નિત ગંગામાં નાયો રે... એક નિરંજન...
ઘટ પરકાશ્યા, ગુરુગમ લાધી, આવ્યો ચોરાશીનો છેડો રે;
જે દેવને દૂરદૂર દેખતાં, એનો નજરે ભાળ્યો નેડો રે... એક નિરંજન...
અનંત કરોડ અવનીમાં આતમ, જુગતિ કરીને જાણ્યો રે;
ભ્રાંતિ ભ્રમણા ભવની ભાંગી, શિવે જીવ સમાણો રે... એક નિરંજન...
જળ ઝાંઝવાંમાં કોઈ ન ભૂલો, જૂઠો જગત સંસારો રે;
‘ભાણ’ કહે ભગવતને ભજીએ, જેનો સકલ ભુવન પસારો રે... એક નિરંજન...

- ભાણસાહેબ

સદ્ગુરુ મળિયા સહેજમાં

સદ્ગુરુ મળિયા સહેજમાં, જેણે સતનો શબદ સુણાયો રે જી (૨)
ચોર્યાશીનો રાહ ચુકાવી, અખંડ ધામ ઓળખાયો (૨)
મેરે સદ્ગુરુ સતનો શબદ સુણાયો રે જી...

પંચ હતા સો પરિપૂરણ થિયા, નવધા નામ મિટાયો રે જી (૨)
દશમ દશા આવી દલ ભીતર (૨) એક મેં અનેક સમાયો...
મેરે સદ્ગુરુ સતનો શબદ સુણાયો રે જી...

અનેક હતા સો અખંડ સમાયો, નહીં આયો નહીં જાયો જી (૨)
જીક્કર કરતાં ગઈ જામિની (૨) સોહં સાહેબ પાયો...
મેરે સદ્ગુરુ સતનો શબદ સુણાયો રે જી...

જપ તપ તીરથ જોગ ન ધરતા, સળંગ શેરડો પાયો રે જી (૨)
ખટદર્શનમાં ખોજ કરીને (૨) ફરી ફરી ઘરે જ આયો...
મેરે સદ્ગુરુ સતનો શબદ સુણાયો રે જી...

અનેક કોડમાં આગે ઊભા, સમતાએ સાધ કહાયો જી (૨)
નહીં 'ભાણા' હરિ ભીતર ભેદા (૨) જ્યોત મેં જ્યોત મિલાયો...
મેરે સદ્ગુરુ સતનો શબદ સુણાયો રે જી...

- ભાણસાહેબ

તમે કૂડ કાયાનાં કાઢો

(તમે) કૂડ કાયાનાં કાઢો રે, (તમે) વિખિયાનાં રૂખડાં વાઢો રે,
હે વીરા મારા ! આવ્યો આષાઢો...

અવસર વારો તો કાંઈ નવ હારો, તમે કાલર ખેતર મત ખેડો રે; (૨)
પાતર જોઈને જોતર કીજે, તમે વિખિયાનાં ફળ મત વેડો રે...
હે વીરા મારા ! આવ્યો આષાઢો...

ખોટે મને જેણે ખેડ્યું રે કીધી, ઈ ખરા બપોરે નાસે રે; (૨)
આઘાં જઈને પાછાં ફરશે, એના કણ કવાયે જાશે રે...
હે વીરા મારા ! આવ્યો આષાઢો...

વિગત નવ જાણે ને બીજ લઈ વાવે, કાઢી કઢારો ચાવે રે; (૨)
ધાઈ ધૂતીને કેંક નર વાવે, એની આગમ ખાધુમાં જાવે રે...
હે વીરા મારા ! આવ્યો આષાઢો...

વાવ્યા તણ્યો જે નર વિચાર જાણે, તો મૂઠી મેલે ખરે ટાણે રે; (૨)
'ભાણ' ભણે નર નીપજ્યા ભલા, ઈ તો મૂંડા ભરે લઈ માણે રે...
હે વીરા મારા ! આવ્યો આષાઢો...

- ભાણસાહેબ

સદ્ગુરુ સાહેબ સોઈ મળ્યા

સદ્ગુરુ સાહેબ સોઈ મળ્યા, જેણે અમર નામ ઓળખાયો રે;
ગુરુપ્રતાપ સાધુ કી સંગત, ભગતી પદારથ પાયો રે... (ટેક)
કથતા બકતા ભયો કિનારો, ઉનમુનિ કે ઘર આયો રે;
નગરલોક સબ નીક ચલાયા, જીત નિશાન ધુરાયો રે...
સદ્ગુરુ સાહેબ...

ચાર મળી ચૈતન ઘર આયો, પક્કડ પાંચ બુલાયો રે;
શબ્દ એક ટંકશાળ પડત હૈ, નિરભે નામ સુણાયો રે...
સદ્ગુરુ સાહેબ...

ઈસ બુદબુદા ધૂમ મચાયો, માંહી શમી હૈ માયો રે;
નદી નાવ સબ નીક ચલી હૈ, સાયર નીર સમાયો રે...
સદ્ગુરુ સાહેબ...

અક્ષર એક સે જુગ ઉપાયા, સોહમ્ નામ સવાયો રે;
અકળ પુરુષ અવતાર ધરે ત્યાં, ‘ભાણે’ ભેદ જ પાયો રે...
સદ્ગુરુ સાહેબ...

- ભાણસાહેબ

હે મન, તું રામ ભજી લે રાણા

હે મન, તું રામ ભજી લે રાણા, તારે ગુણ ગોવિંદના ગાણા જ રે તારે ગુણ...
ખોટી માયાની ખબર પડી નેં, પછી કળ વિનાના કુટાણા;
જૂઠી માયાસે ઝઘડો માંડ્યો, બળ કરીને બંધાણા રે. ... મન તું...
કૂડિયાં તારે કામ નો આવે, ભેળા નેં આવે નાણાં;
હરામની માયા હાલી જાશે, રે’શે દામ દટાણા રે. ... મન તું...
કૂણપ વિનાના નર કૂડા દીસે, ઈ ભીતર નહીં ભેદાણા;
હરિ વિનાનાં હળવાં હીડે, નર ઈ ફરે નિમાણા રે. ... મન તું...
સો-સો વરસ રહે સિંધુમાં, પલખ્યા નહીં ઈ પાણા;
જળનું તો કાંઈ જોર ન ચાલ્યું, ભીતર નહીં ભીંજાણા રે. ... મન તું...
રાવણ સરીખા રીયા નહીં ને, ઈન્દ્ર જેવા અલપાણા;
જરાસંધ તો જાતા રીયા ને, કૌરવ ખૂબ કુટાણા રે. ... મન તું...
સૂમે માયા ભેળી કરી ને, નીચે ભરિયાં નાણાં;
મૂવા પછી મણિધર થઈ બેઠા, તા પર રાફ રૂંધાણા રે. ... મન તું...
તારા હરિશ્ચંદ્ર તૂં હી તૂં હી જખ્યા, રોહીદાસ રૂંધાણા;
દીક્ષા લઈને ઈ દાતાર હાલ્યા, હાટ બજારે વેચાણા રે. ... મન તું...
અસંખ્ય તો અવતાર ધર્યાં તેં, ભવોભવ ભટકાણા;
જરા મરણ તો જીત્યો નહીં, પણ લોભ ન ગયો લુવાણા રે. ... મન તું...
પળી ફરી પણ વરતી ફરી નહીં, બોલ નહીં બદલાણા;
છબી ફરી પણ ચાલ ફરી નહીં, બ્રાંતિ ટળી નહીં ‘ભાણા’. ... મન તું...

- ભાણસાહેબ

અરે, આ હંસો હાલવાને લાગ્યો

અરે, આ હંસો હાલવાને લાગ્યો (ર) આ કાયાનો ગઢ ભાંગ્યો;
પોરા પ્રમાણે તમે જાગો, હંસો હાલવાને લાગ્યો...
હંસો હાલવાને લાગ્યો...

નિતનિત નિદ્રા નવ કરો નયણે (ર) સૂતાને સાહેબ આધો;
ઓ નિત સુમરણ કરી લ્યો સાચા ધણીનું (તમે) મોજ મુક્તાફળ માગો.
હંસો હાલવાને લાગ્યો...

હો જાગ્યા સોઈ નર સંસારમાં સિધ્યા (ર) (જેણે) ઉજેડ મેલ્યો આધો (ર)
મારગ ધાયા તે બહોત સુખ પાયા (ર) (તેનો) જરા મરણ ભેં ભાંગ્યો.
હંસો હાલવાને લાગ્યો...

ઓ જરા પહોંચી ત્યારે જમડા રે આવ્યા (ર) દેહડી તણો દલ ભાંગ્યો (ર)
કૂડિએ આવીને કાયાનો ગઢ ઘેર્યો (ત્યારે) અંધો અરજવાને લાગ્યો.
હંસો હાલવાને લાગ્યો...

કૂડી છે કાયા ને કૂડી છે માયા (ર) જૂઠડો આ જગ જાણો (ર)
સાચો નામ સાહેબ કો જાણો, ભણે લુવાણો 'ભાણો'.
હંસો હાલવાને લાગ્યો...

- ભાણસાહેબ

અસુરાંને મન દયા આણો

અસુરાંને મન દયા આણો રે, એમ ભણે લુવાણો ભાણો...

મીરાંબાઈને મારવા જે દિ', રાણો રાય રિસાણો;
કંઠડે જાતાં અમરત કીધાં, વખનો પ્યાલો પિવાણો. ... અસુરાંને મન

હોલો રાણો હરિને ભજતો, ચંડાલની નજરે ચડાણો;
પારધીને પગે વસિયલ ડસિયો, શિર માર્યો સીંચાણો. ... અસુરાંને મન

નામા ભગતનું નીગળ કીધું, જે દિ' છાપરો છવાણો;
કબીરને માથે કરુણા કીધી, મરઘલો છોડાણો. ... અસુરાંને મન

ઊંડા જળમાં જે દિ' ગજને ગરાયો, તે દિ' ઝુંડ થયો જમરાણો;
વા'રે ચડી પ્રભુ વે'લા પધારો, આયાં આવ્યાનો છે ટાણો. ... અસુરાંને મન

- ભાણસાહેબ

ખીમસાહેબ

જુવો ને ગગનમાં હેરી

જુવો ને ગગનમાં હેરી, ત્યાં તો બંસરી બાજે ઘેરી. ... (ટેક)

ત્રિવેણીમાં ટંકશાળ પડત હૈ, તા પર ઝીણી એક શેરી;
અમર અજિતા આસન બૈઠા, નગર બસાયા ફેરી. ... જુવો ને.

ઘડીઘડીનાં ઘડિયાળા વાગે વાગે સુર ઘંટેરી;
ઢોલ નગારાં શરણાઈ વાગે, ધૂમ મચી ચોકેરી. ... જુવો ને.

ગગનમંડળમેં કર લે વાસા, વહાં હૈ જોગી લહેરી;
સદ્ગુરુએ મને સાન બતાવી, જાપઅજપા કેરી. ... જુવો ને.

સાંસ ઉસાંસ દોઈ નહીં પહોંચે, વહાં લે લાગી મેરી;
નૂરતે સૂરતે નામ નીરખ લે, સુખમન માલા ફેરી. ... જુવો ને.

સાચા સદ્ગુરુ નેણે નીરખ્યા, મટી ગઈ રેન અંધેરી;
'ખીમદાસ' ગુરુ ભાણપ્રતાપે, ચોટ નહીં જમ કેરી. ... જુવો ને.

- ખીમસાહેબ

આતમ-હીરલા પાયા

આતમ-હીરલા પાયા, સંતો, હરિચરણે ચિત્ત લાયા... (ટેક)
ઘટમેં માલ અમૂલખ ભરિયા, જુગતે જોગ કમાયા;
જનમ-સુધારણ સદ્ગુરુ ભેટ્યા, ફેર હીં ઘાટ ઘડાયા...
સંતો, આતમ-હીરલા પાયા૦
દેખ તુજ મેં તખત બિરાજે, અગમ ભૂમિ પર આયા;
ઝલકે જ્યોતિ નૂર અપારા, મેરમ માંહી દરશાયા...
સંતો, આતમ-હીરલા પાયા૦
આવનજાવન અષ્ટકમલ મેં, નૂરતસૂરત લે આયા;
શૂન કે પાર નિરંતર દીસે ચૈતનસિંધુ સમાયા...
સંતો, આતમ-હીરલા પાયા૦
પૂરણ બ્રહ્મ પૂરવની પ્રીતે, સેજે સોહમ્ ઘર પાયા;
'ખીમદાસ' સત ભાણ પ્રતાપે, ઠીક નિશાન ઠેરાયા...
સંતો, આતમ-હીરલા પાયા૦

- ખીમસાહેબ

ફેરો નામની માળા

ફેરો નામની માળા, તેરા કટે જનમ-જંજાળા... (ટેક)
ગુરુગમ કેરી કુંચી કર લે, કટે મોહ કા તાળા;
ઈ તાળાને દૂર કરો તો, ઘટ ભીતર અજવાળાં.
આ રે કાયામાં પરગટ ગંગા, શીદ ફેરો પંથ પાળા;
ઈ ગંગામાં અખંડ નાઈ લ્યો, મત નાવ નદિયું નાળાં.
આ દિલ અંદર બુદ્ધિ સમુંદર, ચલત નાવ ચોધારા;
ઈ નાવમાં હીરા-માણેક છે, ખોજે ખોજનહારા.
સમરણ કરી લે, પ્રાયશ્ચિત્ત કર લે, ચિત્તમાં કર નહીં ચાળા;
'ખીમદાસ' ગુરુ ભાણ પ્રતાપે હરદમ બોલે પ્યારા.
- ખીમસાહેબ

કર સદ્ગુરુ કી સેવ...

ગુરુગમ ખોજો રે... આ ઘટમાંઈ... (ટેક)

કર સદ્ગુરુ કી સેવ, ઔર સબ જૂઠી બાજી;
દેખ પતંગ કા રંગ, તાહી પર દુનિયા રાજી;
સત્ય શબદ સૂઝે નહીં, જૂઠું જૂઠું કું ધાય;
આપ કી તો ગમ નહીં.. કહાં સે આયા કહાં જાય...

ગુરુગમ ખોજો રે...

દૂર દેખન મત જાવ, પકડો સૂરતા કી દોરી;
કરો શબ્દ સે મેળ, રહો તુમ દોઈ સ્વર જોડી;
અક્ષર આંદ અનાદ કા ઈ, અક્ષરાતીત ઓળખાઈ;
શબ્દપાર હૈ સાયબો, સત્ શબદે સમજાઈ...

ગુરુગમ ખોજો રે...

સહજ શૂન્ય કે માંહી, પરમ હંસન કા વાસા;
નિરાધાર નિરવાણ, કબૂવે હોય ન નાસા;
કર્મભર્મ કું ભાંગ દેવે, કર સદ્ગુરુ કી સેવ;
જ્ઞાન સમજ લે સદ્ગુરુ કા, અવર નહીં કોઈ દેવ...

ગુરુગમ ખોજો રે...

બાજી સબે હદ માંહી, બેહદ કિરતાર કહાવે;
અનહદ અપરંપાર, ભાણ બ્રહ્મભેદ બતાવે;
બાહીર-ભીતર એક તાર હૈ, રમતારામ કબીર;
'ખીમદાસ' કે ખલક દરિયા, સન્મુખ સામે તીર...

ગુરુગમ ખોજો રે...

- ખીમસાહેબ

રવિસાહેબ

તન-બંગલે કા કિયા કમઠાણા

તન-બંગલે કા કિયા કમઠાણા, સોઈ તો કારીગર ન્યારા હૈ... (૨) (ટેક)

ઓહમ્કાર કી તો ઈંટ લગાવી, સોહમ્કાર કા ગારા હૈ;
ચેતન ચૂનો માંહી માયા કા મસાલા, રંગ લગાયા રણુંકારા હૈ...
તન-બંગલે કા...

પાંચ કડિયા પચીસ મજૂરા, ત્રીન લાગ્યા સુથારા હૈ;
ત્રીનસે સાઠ વાકું ચીરાબંધ બાંધ્યા, અસલ ધાતુ કા ઢાળા હૈ...
તન-બંગલે કા...

નવ દરવાજા રે દસમી બારી, નવલખ જાળિયાં અપારા હૈ;
ઉપર બેઠક ને નીચે કચેરી, ચંદ્ર-સૂરજ ઉજિયારા હૈ...
તન-બંગલે કા...

પાંચ ચોર કી ખબર કરી રાખો, ચાર માંહી ચોકીદારા હૈ;
શૂન્યમંડળ મેં સેજ બિછાઈ, અલખપુરુષ કા દીદારા હૈ...
તન-બંગલે કા...

અધર તખત પર આપ બિરાજે, ઝિલમિલ જ્યોત ઉજિયારા હૈ;
કહે ‘રવિરામ’ ગુરુ ભાણ પ્રતાપે, ભવસાગર કા તારા હૈ...
તન-બંગલે કા...

- રવિસાહેબ

મૂળ રે વિનાનું કાયા ઝાડવું

મૂળ રે વિનાનું કાયા ઝાડવું રે,
એ જ એને પડતાં નહીં લાગે વાર રે હાં... (ટેક)

પ્રેમનાં રે ખાતર પુરાવજો,
એ જ એની પાળ્યું તો પહોંચિયું પિયાળ રે હાં...
મૂળ રે વિનાનું...

એને સત્યનાં પાણીડાં સીંચાવજો,
એ જ એની નૂરત-સૂરત પાણીયારી રે હાં...
મૂળ રે વિનાનું...

એને શીલ ને સંતોષ દોનું ફળ હુઆ,
એ જ ઈ તો અમરફળ કહેવાય રે હાં...
મૂળ રે વિનાનું...

ભાણને પ્રતાપે ‘રવિરામ’ બોલિયા રે,
એ જ પ્રભુને ભજો તો ભવપાર રે હાં...
મૂળ રે વિનાનું...

- રવિસાહેબ

જેને-જેને વાગ્યાં સંતો શબ્દોનાં બાણ

બાણ તો વાગ્યાં રે જેના વીંધાઈ ગ્યા પ્રાણ રે,
જેને-જેને વાગ્યાં સંતો શબ્દોનાં બાણ. (ટેક)

પતિવ્રતા નારી રે જેનો પિયુ પરદેશમાં રે,
એની કેમ રે જપે વિરહની ઝાળ રે;
નાથ રે વિનાની એને નિંદરાયું ના'વે,
સેજલડી શૂળી સમાન રે... જેને-જેને વાગ્યાં...

દીપક દેખીને જેના અંગડો મરોડે,
પતંગે છાંડ્યા એના પ્રાણ;
અંગ રે પોતાનું એક અગ્નિમાં હોમે,
દિએ દેહું કેરા દાન રે... જેને-જેને વાગ્યાં...

ચંદ્ર ચકોર ને પ્રીતું રે ઘણેરી બંદા,
ચાંદો વસે આસમાન;
દેહ ઉલટાવે એની દૃષ્ટિ નવ પલટે
એનાં નેણુંમાં ધૂરે નિશાન રે... જેને-જેને વાગ્યાં...

મીન રે સાયર ને સ્નેહ તો બંધાણો,
મીન તો વસે જળમાંય;
ઘડી એક પળ જો રહે રે વિખૂટાં
તરત છાંડે રે એના પ્રાણ રે... જેને-જેને વાગ્યાં...

ઘાયલની રે ગત ઘાયલ જાણે,
અવર શું જાણે અણજાણ;
કહે 'રવિરામ' ગુરુ ભાણના પ્રતાપે
સપના જેવો છે આ સંસાર રે... જેને-જેને વાગ્યાં...

- રવિસાહેબ

અમર પ્યાલો મારા ગુરુજીએ પાયો

અમર પ્યાલો મારા ગુરુજીએ પાયો,
મન મસ્તાન મેં ફરું દીવાના,
અમરાપુરની આશા કરો તો, છોડ દિયો ને તમે અભિમાના રે...
અમર પ્યાલો મારા ગુરુજીએ પાયો... (ટેક)

કિતના લંબા, કિતના ચૌડા, કિતના હૈ બ્રહ્મ કા અનુમાના (ર)
સોહિ સાહેબ કા ભેદ બતા દો, ઔર છોડો ને સબ જ્ઞાના રે...
અમર પ્યાલો...

આભથી ઊંચા પવનથી ઝીણા, આદમ હૈ અપરંપારા (ર)
વધે-ઘટે નહીં, રહે બરાબર, કાયમ વસે કિરતારા રે...
અમર પ્યાલો...

ભેદ વિનાના ઘરોઘર ભટકે, મૂરખા લજાવે ઊજળા બાના રે,
આપ ન સૂઝે ઈ તો પથરા પૂજે, ધરે સાહેબ કા કૂડા ધ્યાના રે...
અમર પ્યાલો...

પતિત વિનાના પંડિત કેવાણા, ઈ તો મર વાંચે પોથી-પાનાં (ર)
વરતી જેની વાળી વળે નહીં, મર ને પંડિત-નામ ઠેરાણા રે...
અમર પ્યાલો...

અબ નહીં આવું મેં તો અબ નહીં જાવું, અબ ધરું નહીં કૂડા ધ્યાના રે (ર)
કહે 'રવિરામ' ગુરુ ભાણ પ્રતાપે, મુને લખી દિયા અમર પરવાના રે...
અમર પ્યાલો...

- રવિસાહેબ

ફકીર ભયા રાજા

ફકીર ભયા રાજા બલક બુખારુંદા, શિર પર ટોપ હજારુંદા;
ઈતના છોડકર બીની ફકીરી, ધનધન અકલ વખાણુંદા. ... (ટેક)
જીન કી આગે ફૌજા ચલતી, તૂરી લક્ષ અઠારુંદા;
સોઈ નર જંગલમેં ફિરને લાગ્યા, પૈદલ પાવ ઉઘારુંદા. ... ફકીર૦
બત્રીસ ભાત કા ભોજન જમતા, મેવા દ્રાક્ષ મીઠાયુંદા;
સોઈ નર ટુકડા ચાવન લાગ્યા, વાસી સાંજ સવારુંદા. ... ફકીર૦
ફૂલડાં હુંદી સેજ બિછાવતા, કલીયે કલીયું ન્યારુંદા;
સોઈ નર જમીન પર લોટન લાગ્યા, કંકર કોન બુહારુંદા. ... ફકીર૦
સવા ટાંક ભર જામા પહેરતા, દરપન મેં મુખ ન્યાણુંદા;
સોઈ નર ગોદડી ઓઢન લાગ્યા, અધમણ ભાર કંથાયુંદા. ... ફકીર૦
કરી બંદગી સાચા સાહેબની, મૌલા પ્રેમ પિછાણુંદા;
કહે 'રવિરામ' ગુરુ ભાણ પ્રતાપે, મળિયા પીર અખારુંદા. ... ફકીર૦
- રવિસાહેબ

રૂડા રામને સંભારો

રૂડા રામને સંભારો, તારો મટી જાય ઘોર અંધારો (૨) (ટેક)
ઘણા જનમથી ગોથાં ખાતો, આવ્યો જીવ દુખિયારો;
ભવસાગરની ભુલવણીમાં, સદ્ગુરુને નવ ધાર્યો,
તારો ક્યાંથી મટે અંધિયારો...
ભૂંડા માણસની ભાઈબંધી કરતો, ચરતો અખાજ ચારો;
સંકટ પડ્યું ત્યારે હરિને સંભાર્યા, હવે મને પાર ઉતારો,
તારો મટી જાય ઘોર અંધારો...
સદ્ગુરુએ દાવો છોડી દીધો, ત્યારે જમે કર્યો પડકારો;
ગુરુ ને ગોવિંદ દોનું રિસાણા, ત્યારે ઊગરવાનો ક્યાં આરો,
તારો ક્યાંથી મટે અંધિયારો...
તન, મન, ધન ગુરુને અર્પ્યા, ત્યારે આવ્યો ઊગરવાનો આરો,
ગુના હતા તે માફ કર્યા, ત્યારે ગોવિંદ કહે મત મારો,
તારો મટી જાય ઘોર અંધારો...
ત્રણ ભુવનમાં તે જ તમારું, માહીં વણજ કરે વણજારો;
હાથીના મુખમાં પૂળો હતો, તે સદ્ગુરુએ કાઢ્યો બારો,
તારો મટી જાય ઘોર અંધારો...
સદ્ગુરુનો મહિમા છે મોટો, પ્રીતેથી કાજ સુધારો;
કહે 'રવિરામ' સત ભાણ પ્રતાપે, બાવન અક્ષરથી બારો,
તારો મટી જાય ઘોર અંધારો...
- રવિસાહેબ

જાગો ને મન તમે ચેતો

જાગો ને મન તમે ચેતો, આતમરામ દેખો ને નજર પાછળ ફેરી રે;
ઘડી રે ઘડીનાં ઘડિયાળાં વાગે ને, કાયાનો ગઢ લેશે ઘેરી રે. (ટેક)

માત રે પિતા રે તારા કુટુંબકબીલા ને બેની રે બાંધ-વસુતની ઘેરી રે;
તેમાંથી કોઈ તારું સંગ નહીં ચાલે ને, નહીં ચાલે ઘર કેરી નારી રે.

દશ રે દરવાજા તારા બંધ કરી દેશે ચોપદાર ઊભા ચોક ઘેરી રે;
પુન રે વિના કોઈ પાસ નહીં આવે ને, કોણ રે કરે વષ્ટિ તેરી રે.

એક દિન શેરમાં તારા જમડા ઊમટશે ને, ધમસાણ ચડશે એની અસવારી;
આ રે કાયામાં તે દી ધંધુકાર લાગશે ને, જાણે અષાઢી મેઘ ઘનઘોરી રે.

મનમાં વિચારો તમે તનમાં તપાસો ને, માનુષા જનમનાવે વારંવારી;
કહે ‘રવિરામ’ ગુરુ ભાણના પ્રતાપે, એક અલખ આશા તારી રે.

- રવિસાહેબ

મત કર નીંદરા જીવ અભાગી

મત કર નીંદરા જીવ અભાગી,
થોડા જીવન સારુ ક્યા સોવે, મત કર... (ટેક)

મનુષા જનમ હૈ રતન પદારથ, એહી જુગત ફિર નહીં હોવે;
હરિ ભજ્યા બિન ધિક હૈ જીવના, ક્યા મનખા એળે ખોવે.

મત કર નીંદરા...

સાહેબ સમરણ સાબુ છોડકે, કાદવ કપડાં ક્યૂં ધોવે;
હરિસાગર કુ દેઈ પાગથી, ખાબોચિયામાં ક્યૂં ડોવે.

મત કર નીંદરા...

મુક્તાફળ કા ખેત છોડકે, જવાસ તરણા ક્યૂં ટોવે;
અંબ સરીખા અમૃત પરહરી, થડ થોરી કા ક્યૂં બોવે.

મત કર નીંદરા...

અનભે સરીખા આનંદ છોડકે, કરમ કીચમેં ક્યા રોવે;
અચ્છા નીર ગંગાજળ છોડ કે, મુતે મુખડા ક્યૂં ધોવે.

મત કર નીંદરા...

એહી શિખામણ સમજું જનકું, મૂરખ મન મેં નહીં લેવે;
કહે ‘રવિરામ’ સત ભાણ પ્રતાપે, કરમકાળ ધોખા દેવે.

મત કર નીંદરા...

- રવિસાહેબ

સમરું રે સાંજ સવેરા એવા ગુણના પતિ

સમરું રે સાંજ સવેરા, એવા ગુણના પતિ સૂંઢાળા રે સૂંઢાળા (ટેક)
માતા કહીએ જેની પારવતી, સ્વામી...
પિતા શંકર દેવા... એવા ગુણના પતિ સૂંઢાળા રે.
ઘી રે સિંદૂરની તમને સેવા ચડે, હો સ્વામી...
ગળે ફૂલડાંની માળા... એવા ગુણના પતિ સૂંઢાળા રે.
મયૂર મુગટ શિર છત્ર બિરાજે, સ્વામી...
કાન મેં કુંડલવાળા... એવા ગુણના પતિ સૂંઢાળા રે.
કહે 'રવિદાસ' ભાણપ્રતાપે, સ્વામી...
ખોલેલ બ્રહ્મનાં તાળાં... એવા ગુણના પતિ સૂંઢાળા રે.

- રવિસાહેબ

એકતારો

એ જી આ મન રે પવનનો વારો,
બોલે છે માંહી એકતારો... એકતારો...
નૂરત-સૂરત કી સીડી રચી હૈ,
માંહી હેરે હેરણહારો... બોલે છે માંહી.
ઓહમ્-સોહમ્ સબ ઘટ રમી રિયા,
માંઈ ભભકું દિયે એને ભાળો... બોલે છે માંહી.
અણઘટ આતમ સબ દેવળ મેં,
ખેલ રચ્યો છે ચોધારો... બોલે છે માંહી.
કહે 'રવિરામ' ગુરુ ભાણ પ્રતાપે
બોલે છે બાવનબા'રો... બોલે છે માંહી.

- રવિસાહેબ

આનંદઘડી હેતે ભજવા હરિ

આનંદઘડી હેતે ભજવા હરિ,
મારા સંતો, સોહાગી મળિયા આનંદઘડી. ... (ટેક)

પ્રેમનો પિયાલો મારા ગુરુજીએ પાયો,
નૂરતે ને સૂરતે મેં તો નીરખ્યા હરિ. ... મારા સંતો

સત્ રે શબદ મારા ગુરુએ સુણાવ્યો,
જોતાં રે જોતાં અમને વસ્તુ જડી. ... મારા સંતો

રૂઢિયા-કમળમાં સંતો, હુઆ અજવાળાં,
ત્રિવેણીના તીરની ઉપર જ્યોત ખડી. ... મારા સંતો

કહે ‘રવિરામ’ સંતો ભાણને પ્રતાપે,
અગમ-આસન પર મારી સુરતા ચડી. ... મારા સંતો

- રવિસાહેબ

સાંભળ ને સખી કહું એક વાતડી

એ જી સાંભળ ને સખી કહું એક વાતડી, દાડો મને અનુપમ દીઠો રે;
સદ્ગુરુએ શબદ સુણાવિયો, સાંભળતાં લાગ્યો મીઠો રે.

સખી ભાંગી સર્વે મારી ઊર્મિ, પરમાત્મ જોયા સરખા રે;
નેણે નીરખ્યા મારા નાથને, મટી ગઈ મારી અંતર તરસા રે.

સખી ઊંચું જોઉં ત્યાં આસમાનમાં, હેરી ને જોઉં ત્યાં હેઠા રે;
સખી સોહમ્ જળ કે શૂન્યમાં, નીરખું ત્યાં તો તખતે બેઠા રે.

સખી શું કરીએ હવે અમે સાધના, સુરતાએ હરિ તો સંધાણા રે;
હું રે આગળ ને હરિ મારી પાછળ, વાલો મારો વચને બંધાણા રે.

સખી જોગ રે બન્યો જુગદીશનો, હરિ અબળાને મોલે આવ્યા રે;
જે બુદ્ધિ કરી બળ દાખવે, તે તો ફૂલ્યું ફળ કરમાવા રે.

સખી પરણી પિયુજીને પ્રીછવે, કુંવારી કંથમાં શું જાણે રે;
જે રમે ઢીંગલે ને પોતિયે, એ તો મેરમને શું માણે રે.

સખી પરણ્યા પિયુજીની વાતડી, પિયરીએ જઈ નવ કઈએ રે;
તે પ્રગટ જણાવે પ્રીતડી, તેને લોચનિયામાં લઈએ રે.

સખી પિયુ મળ્યાનું પારખું, તેની કાયા કઈને આલે રે;
અરસપરસ અંગ હુઈ માયા, તેને ખલકમાં કોણ ખાળે રે.

સખી મરજાદા મેલી કરી, જે છૂટે છેડે ચાલે રે;
તેની સુરતા સાહેબમાં જઈ ભળી, એ તો સામા સન્મુખ ભાળે રે.

સખી મરજાદા મેલી મળ્યા, તેની છત ન રીએ છાની રે;
એમ પ્રેમ સખી ‘રવિરામ’ કહે, મારા પિયુ તણે મન માની રે.

- રવિસાહેબ

નૂરતે-સૂરતે નીરખો

નૂરતે-સૂરતે નીરખો, એ જી આ કોણે બનાવ્યો ચરખો ?
એજીએનાઘડનારાનેપરખો, એજીઆ કોણેબનાવ્યોચરખો ? (ટિક)

આવે ને જાવે બોલે બોલાવે, જ્યાં જોઉં ત્યાં સરખો;
દેવળ-દેવળ કરે હુંકારા, પારખ થઈને પરખો. ... જી રે આ કોણે.
ધ્યાન કી ધૂન મેં જ્યોતિ જલત હૈ, મીટ્યો અંધારો અંતર કો;
ઈ અજવાળે અગમ સૂઝે, ભેદ જડ્યો ઉન ધર કો. ... જી રે આ કોણે.
પાંચ તત્ત્વ કા સાજ બનાયા, ખેલ ખરો ઈ નર કો;
પવન-પૂતળી રમે પ્રેમ સે, જ્ઞાની હોકે નીરખો. ... જી રે આ કોણે.
'રવિરામ' બોલ્યા પડદા ખોલ્યા, મેં ગુલામ ઉન ધરકો;
ઈરેચરખાની કોઈ આશ ન કરશો, ચરખો નહીં રેવે સરખો. ... જી રે આ કોણે.

- રવિસાહેબ

નિર્વાણપદ

હમ પરદેશી પંખી સાધુ, આ દેશ કે નાહીં રે;
આ રે દેશ કે જીવ અભાગી, પલપલ મેં પરલાઈ રે.
પાંચ બિના ચલના ચાંચ બિના ચુગના, બિના પાંખ ઊડ જાઈ રે;
બિના સૂરત કી નૂરત હમારી, અનલ ન પહોંચે ત્યાં રે. ... હમ.
આઠ પોર અધર રહે આસન, કબહુ ન ઊતરે આની રે;
જ્ઞાની ધ્યાની વિજ્ઞાની થક ગયે, ઐસી અકથ કહાની રે. ... હમ.
છાંચે બેસું તો અગની વ્યાપે, ધૂપ મેં બહોત શીતલાઈ;
છાંચા ધૂપથી મારો સદ્ગુરુ ન્યારા, હમ હૈ સદ્ગુરુ માંહી રે. ... હમ.
નિરગુણ રૂપ હમારા સાધુ, શીરગુણ નામ ધરાઈ રે;
કહે 'રવિરામ' નિરંતર વાંસા, સબ ઘાટ ઝલ કે ઝાંઈ રે. ... હમ.

- રવિસાહેબ

માયા મુખે નાંહી

વિના વિચાર સકલ જગ ભૂલ્યા,
જ્ઞાન વિના ગૂંચવાઈ... સંતો માયા મૂળે નાહી.

માયા માયા સિદ્ધ સાધ પુકારે, અચરજ એ જ કહાવે;
ભોરિંગ જેસા ચીંથરા ભોંય પરે, દેખો કિસ બિધ ખાવે...
સંતો માયા મૂળે નાંહી.

માટી કેરા બના માળિયા, ચીતર્યો વાઘ ચિતારે;
ઐસો ભ્રમ દેખી જીવ ભટક્યો, વાઘ એ કિસ બીધ મારે...
સંતો માયા મૂળે નાંહી.

ખેતર ખડા બિન રખવાલા ઓડા ઊભા કીના;
અકલ વિના ઓડા ન ઓળખ્યા, દેખત હરણાં બીનાં...
સંતો માયા મૂળે નાંહી.

માયા નીંદ સપને જેસી, બિન ગુરુગમ અંધિયારા;
કહે ‘રવિરામ’ ચેતન જબ જાગ્યા, ભયા બ્રહ્મ ઊજિયારા...
સંતો માયા મૂળે નાંહી.

- રવિસાહેબ

ત્રણ ગુણ તોરણિયાં (માંડવો)

ત્રણ ગુણ તોરણિયાં બંધાવું રે, સાહેલી મોરી,
બેની મારો પાંચ તત્ત્વનો માંડવો. (૨) (ટેક)

ગુણ નામના ગણેશ બેસાડિયા, પ્રેમની પીઠી ચોળાય;
વરનું નામ છે અજરા અમર,
ધમળ મંગળ ગીતડાં ગવાય રે... સાહેલી મોરી,
બેની મારો.

નવ પાંચ સોળ મળીને, જાનું સાબદી થાય;
ધીરજ નામના એમાં ઢોલ વાગ્યા,
ખમૈયાની ખારેકું વહેંચાઈ રે... સાહેલી મોરી,
બેની મારો.

જાન આવીને ઝાંપલે ઊભી, સુખમણ સંદેશા લઈ જાય;
ઈંગલા પિંગલા હાલી વરને વધાવવા,
સતના રે ચોખલિયા ચોડાય રે... સાહેલી મોરી,
બેની મારો.

ચાર જુગની ચોરી રચી, ધીરજ નામની વરમાળ;
બ્રહ્મ બેઠા વેદ વાંચવા, કરણીનો રે કંસાર જમાય રે... સાહેલી મોરી,
બેની મારો.

ઈંગલા પિંગલા ને સુખમણ નાર, ત્રિવેણીમાં ભેળી થાય;
સર્વે સંતોની દયા થકી, ગુણ એના ‘રવિરામ’ ગાય રે... સાહેલી મોરી,
બેની મારો.
- રવિસાહેબ

દેખો ને હરિશ્ચંદ્ર ચાલ્યા રે...

દેખો ને હરિશ્ચંદ્ર રાજા ચાલ્યા રે બજારે ને,
સતવાદી તો એના સતના સાટે;
રાજા રે છતાં રૂપિ ઘેર તો વેચાણા ને,
બાના રે તણા રે બિરદને માટે. ... દેખો ને હરિશ્ચંદ્ર
અસત કહું તો મારો નાથજી રે લાજે ને,
વચન રે દઈને વળ્યા વાટે;
રાણી તારાદે રોહિત વેચાણા ને,
કાશી રે તણા રે જઈને ઘાટે. ... દેખો ને હરિશ્ચંદ્ર
કુંવર રોહિત ને સર્પ ડસિયો ને,
વાત રે વંચાણી કાશીના ઘાટે;
કાઢી રે ખડગ ઈ તો રાણી પર હાલ્યા ને,
મનથી નો બીના મરવા માટે. ... દેખો ને હરિશ્ચંદ્ર
ધ્રૂજે રે ધરણી ને કંપે રે કૈલાસા ને,
વરાહ રે રૂપ ધર્યું વૈરાટે;
નિમાધારીએ નિમ નવ મેલ્યા ને.
ભક્તિ રે ભલાની શિરના સાટે. ... દેખો ને હરિશ્ચંદ્ર
પાછાં રે પગલાં ન હોય પુરાના રે,
વહી નીકળ્યા રે વસમી વાટે રે;
કહે 'રવિરામ' ગુરુ ભાણના પ્રતાપે ને,
જઈને પૂજાણા ધણીના પાટે. ... દેખો ને હરિશ્ચંદ્ર

- રવિસાહેબ

એવો ખ્યાલો મુને પાયો

એવો ખ્યાલો મુને પાયો, ગુરુએ મારે પ્રેમે કરી;
એવા પરિબ્રહ્મ ભાસ્યા, અદ્વૈત તો સભર ભરી... (ટેક)
સદ્ગુરુએ શ્રવણે રસ રેડિયો ચોટ્યો રૂઢિયા માંય;
સાંધેસાંધે રસ સંચર્યો, ઉનમુન રહ્યો ઠેરાય;
એવી સુરતા સાધી સુનમાં, ઊતરે નહીં પાછી ફરી. ... એવો
કથની બકની સર્વે છૂટી, મારે કેનાં ગાવાં રહ્યાં ગીત;
ખોળણહારો આપે ખોવાણો, આપે થયો અદ્વૈત;
પારો ગળી પાણી રે, હતું તેમ રહ્યું રે ઠરી. ... એવો
કામ ક્રોધ લોભ મદ મત્સર, આવરણ પામ્યા અસ્ત;
નવ પંદર અંતર અભ્યાસે, મટી ગઈ પીડા સમસ્ત;
એવો નજરે કોઈ નવ આવે, વિના એક હજા હરિ. ... એવો
ગૂંગે સાકર ગળી ગળામાં, સમજ સમજ મુસ્કાય;
'રવિરામ' રસ કુણસુ વણવિ વસ્તુ વણ જીભ્યાય;
એવો ઘટોઘટ બોલે રે, સ્વાંગ તો અનેક ધરી. ... એવો

- રવિસાહેબ

લગી પ્રેમ કી ઝડી સખીરી

લગી પ્રેમ કી ઝડી સખીરી, ક્યું કર નીકસું મેં બારા... (ટેક)

જ્ઞાનદીપક દિલ અંદર દિના, અખંડ હુવા ઉજિયારા,
ગુરુગમ ગેબ જડ્યા ગુરુશબ્દે, મિટ ગયા સબ અંધિયારા. ... લગી પ્રેમકીં

વૈરાગે વ્રેહ શમી ગયા સબહીં, શીતળ અંગ હુવા સારા,
શશી ઊગ્યો શિર પર મેરે, પંચ ચોર પકડ મારા. ... લગી પ્રેમકીં

જોગ કલાસી જુગતિ સાધી, ત્રિકુટિ પર ઊઘડ્યાં તાળાં,
દંઢ કર આસનવાળી બૈઠે, ઉનમુનિ સે લાગ્યા લહારા. ... લગી પ્રેમકીં

ઉલટી સુખમન, સાધી સૂરત સે, પછમકા ખૂલ્યા બારા,
શશી સુરકું જઈ મિલાયા, તેજ હુવા અપરંપારા. ... લગી પ્રેમકીં

શશી સુર ઘર છોડ ચલિયા, માલમ ક્રિયા મૈં કરતારા,
પરમાતમ પ્રગટહી પેખ્યાં, સદ્ગુરુ કેરી અણસારા. ... લગી પ્રેમકીં

લિંગવાસના નવ તત્ત્વકી, બ્રહ્મ અગન સે પરજારા,
કહે ‘રવિદાસ’ એસા પિયુ મેરા, વ્યાપક હૈ સચરાસાચાર. ... લગી પ્રેમકીં

- રવિસાહેબ

મોરારસાહેબ

3rd PROOF
(MITESH)

35

કે'જો રે સંદેશો

કે'જો રે સંદેશો ઓધા શ્યામને, તમે છો માયલા આધાર રે;
નીરખ્યા વિના રે મારા નાથજી, સુનો લાગે આ સંસાર. ... (ટેક)

દિન દિન દુખડાં મારે અતિ ઘણાં, જોબન વઘ્યાં વઘ્યાં જાય રે;
ગોવિંદા વિનાની ઘેલી ગોપિયું, અગનિ કેમ રે ઓલાય. ... કે'જો રે.

રત્યું રે પલટિયું વનડાં કોળિયા બોલે બપૈયા ને મોર રે;
પિયુ પિયુ શબ્દ પોકારતા, હૈયું રહે નહીં મારું ઠોર. ... કે'જો રે.

દર્દને દુખડાં એની દેહમાં, દર્દ તો સઘ્યાં ન જાય;
બળેલા ને હરિ શીદ બાળીએ, મોહન તમે વિચારો મન માય. ... કે'જો રે.

આ રે સંદેશો વ્રજનારનો, વાંચીને કરજો વિચાર,
દરશન દેજો 'મોરાર'ને, સાનમાં સમજી લેજો સાર. ... કે'જો રે.

- મોરારસાહેબ

પ્રેમલક્ષણા

કહો ને ઓધાજી હરિ ક્યારે મળશે, હો જી રે જાદવ જોઈ, મારાં નેણાં ઠરશે રે;
જ્યારે વિધાતા અમને વરશે, જુગનો જીવણ ત્યારે મુને જડશે રે જી... (ટેક)

જે દા'ડાથી મોહન ગિયા મેલી,
હો જી રે ભોગ ભોગ્યા તે નથી ગઈ ભૂલી રે;
જળ રે વિનાની સૂકે જેમ વેલી,
ગિરધર વિના ગોપી એમ ઘેલી રે જી... કહો ને.

ચત્રભુજ વિના ચિત્ત કરે ચાળા,
હો જી રે નથી ખમાતા દુઃખના દા'ડા રે જી;
કુબજાએ રોક્યા કાનજી કાળા,
અમને વા'લા છો મીઠી મોરલીવાળા રે જી... કહો ને.

દાસી રે જાણીને દયા હવે કરજો,
હો જી રે દર્શન દઈ મારાં દુઃખ હરજો;
'મોરાર'ના સ્વામી કરુણા કરજો,
વિકલવર અમને વરજો રે જી... કહો ને.

- મોરારસાહેબ

અમને ઓધાજી તેડી ચાલો

અમને ઓધાજી તમે તેડી ચાલો રે, વસે જ્યાં વ્રજ કેરો વહાલો રે;
મળવા મથુરા હરિને હાલો, નેણે નીરખીએ નંદનો લાલો...
અમને ઓધાજી... (ટેક)

વ્રેહ ને વૈરાગ દુઃખ દિલ જાણે, પ્રાણ રે વીંધાણા પ્રેમને બાણે રે;
પીડ પિયારી પિંડ પરમાણે, જેને વીતી હોય તે જાણે રે...
અમને ઓધાજી...

સુખડાં સંભારી સૂધ ગઈ ભૂલી રે, દર્શન વિના મારી દેહ ડૂલી;
ફૂલ્યું કમળ રિયું જેમ ઉલી રે, જુગના જીવણ વિના એમ ભૂલી રે...
અમને ઓધાજી...

મનડું મારું મોહન પાસે રે, આ તન રિયું છે આવ્યાની આશે રે;
જુગના જીવન વિણ કેમ જિવાશે, કહો ને મધુગર કેમ થાશે રે...
અમને ઓધાજી...

દયા કરો તો દરશન થાવે રે, જરા-મરણ કેરા ભય જાવે રે;
રજ ‘મોરાર’ રવિચરણે આવે રે, પ્રેમભક્તિ પુરણ પાવે રે...
અમને ઓધાજી...

- મોરારસાહેબ

સાંઈ મેં દેખ્યા

દેખ્યા દિલ દીદારા, મેરે સતગુરુ કી અણસારા;
સાંઈ મેં તો દેખ્યા દિલ દીદારા (૨) (ટેક)

અધર તખત પર આપ બિરાજે, કરણીગર કિરતારા;
અટળ અભંગી, દેવ ત્રિભંગી, સકળ રૂપ સંસારા,
સાંઈ મેં તો દેખ્યા

ઘનન ઘનન ઘન ઘંટ જ બોલે, ઝાલરના ઝણકારા;
મોર બોલે માંહી મોરલી વાગે, તંત મિલા એકતારા,
સાંઈ મેં તો દેખ્યા

નીરખ્યા નેણે, પરખ્યા પૂરા, સૂરતે મૂરત સારા;
વરસે મોતી ઝલકે જ્યોતિ, અખંડ અમૃતધારા,
સાંઈ મેં તો દેખ્યા

અગમ ખેલ અનહદ કી આગે, રમતા હૈ રણુંકાર;
પાંચ સાહેલી પિયુ કી આગે નૃત્ય કરે નિરધારા,
સાંઈ મેં તો દેખ્યા

ગુરુપ્રતાપે સો ઘર પાયા, ભક્તિ-મુક્તિ કા ભંડારા,
‘રજ મોરાર’ રવિને ચરણે, અલખને નહીં અવતારા,
સાંઈ મેં તો દેખ્યા

- મોરારસાહેબ

આંબો અમર છે રે સાધુ કો'ક ભોમને ભાવે

એ જી કો'ક ભોમને ભાવે એની આ નૂરીજન ખબરું લાવે;
આંબો અમર છે રે સાધુ, કો'ક ભોમને ભાવે. (ટેક)

ધરા તપાસીને ધરા ખેડાવો, કાળના ગુંડા કઢાવો;
નિજ નામનાં બીજ મંગાવો, વિગતથી વવરાવો;
આંબો અમર છે રે સાધુ, કો'ક ભોમને ભાવે.
કોક ભોમને ભાવે...

અકળ ધીરેથી ઘડા મંગાવો, હેતની હેલ્યું ભરાવો, ગુરુજી;
નૂરત-સૂરત દોનું પાણિયારી રે એને પ્રેમ થકી પિવરાવો;
આંબો અમર છે રે સાધુ, કો'ક ભોમને ભાવે.
કોક ભોમને ભાવે...

કાયા મોર તો કામ નહીં આવે, ફાલફૂલા ખરી જાશે, ગુરુજી;
સદ્ગુરુ નામના ટોયા બેસાડો (ર) પરિપૂરણ પકાવો;
આંબો અમર છે રે સાધુ, કો'ક ભોમને ભાવે.
કોક ભોમને ભાવે...

કાયા ભડદા રે તારા કામ નહીં આવે જીરવિયા કેમ જાવે, ગુરુજી;
નિજ્યાપંથી ઊભા હજૂરમાં, ખરી નિત સે આવે;
આંબો અમર છે રે સાધુ, કો'ક ભોમને ભાવે.
કોક ભોમને ભાવે...

ધ્યાન ધરીને ધરા તપાસી, ભાણસાહેબ તો ભેળા, ગુરુજી;
'રજ મોરાર'ને રવિ ગુરુ મળ્યા જેણે વરતી લીધી વેળા;
આંબો અમર છે રે સાધુ, કો'ક ભોમને ભાવે.
કોક ભોમને ભાવે...

- મોરારસાહેબ

માથડે ભરિયલ

માથડે ભરિયલ મહીડાં કેરા માટ, ગોકુળિયાથી હાલ્યાં રે;
જાદવ ઊભા જમુનાને તીર, બોલડિયે બંધાણા. (ટેક)

વાલીડા જોઉં રે તમારી વાટ, વેરાગણ હવે થઈને રે;
એવી વનમાં ફરું રે ઉદાસ, હાથે રે જંતર લઈને રે. ... માથડે.
વાલીડા હીરને હીંડોળે આજ, હીંચોળ્યા હરિ અમને રે;
હવે તરછોડો મા, દીનાનાથ, ઘટે નહીં વાલા તમને રે. ... માથડે.

વાલીડા પ્રેમના પછોડો આજ, ઓઢાડેલ હરિ અમને રે;
હવે ઓઢાડી જૂંટો મા, મા'રાજ, ઘટે નહીં વાલા તમને રે. ... માથડે.
વાલીડા બોલ્યા છે રવિ ગુરુ ભાણ, ત્રિકમ અમને તારો રે;
એવી પકડો 'મોરાર'ની બાંય, ભવસાગર ઉતારો પાર રે. ... માથડે.

- મોરારસાહેબ

મારું ચિત્તું ચોરાયેલ રે

મારું ચિત્તું ચોરાયેલ રે, મારું મનું વીંધાયેલ રે;
કોડીલા હો કાન સે... હરિ વિના મારે વાધેલ
ત્રેહ ને વેરાગ રે... ઓધવ વાતું કોને કહીએ રે... મારું ચિત્તું (ટેક)

પ્રીત્યું છે પૂરવની રે,
નવિયું નથી મારા નાથજી, હો મૈં વારી જાઉં,
છોડી નવ છૂટે હો, મર ને જાય શરીર રે...
ઓધવ વાતું કોને કહીએ રે... મારું ચિત્તું

ધીરજ કેમ ધરીએ રે,
ત્રેહ કેમ વિસમૈં હો, મૈં વારી જાઉં,
તેણે કાંઈ તપે હમારાં તન રે...
ઓધવ વાતું કોને કહીએ રે... મારું ચિત્તું

દિવસ જાય છે દોહલા,
જુગજુગ જેવડા હો, મૈં વારી જાઉં,
રજની કાંઈ રુદન કરતાં વિતાઈ રે...
ઓધવ વાતું કોને કહીએ રે... મારું ચિત્તું

પ્રાણ ને પાંજરીએ રે,
હરિ વળુંભીને રહ્યા, હો મૈં વારી જાઉં,
નેણે કાંઈ નીરખવા, નંદકુમાર રે...
ઓધવ વાતું કોને કહીએ રે... મારું ચિત્તું

‘મોરાર’ના સ્વામી રે,
ગોપીજન વીનવે હો, મૈં વારી જાઉં,
દર્શનિયાં કાંઈ દેજો દીનદયાળ રે...
ઓધવ વાતું કોને કહીએ રે... મારું ચિત્તું

- મોરારસાહેબ

લખિયા નહીં રે મટે

નહીં તો મટે જવતલ વધે કે ઘટે, મેરે ભાઈ સાધુ,
જી રે લખિયા નહીં રે મટે. ... (ટેક)

દશરથ ચોકી તળાવની, શ્રવણ પાણીડાં ભરે;
તાણીને માર્યા તીરલા આંધળાં રુદન કરે. ... લખિયા
રામ સરીખા રાજિયા, વનમાં ગમન કરે;
કાળમુખો રાવણ આવ્યો, સતી સીતાને હરે. ... લખિયા
લાખ ઘોડાની સાહેબી, માથે ચમર ઢળે;
હરિશ્ચંદ્ર સરીખા રાજિયા, રૂપિ ઘેર પાણી ભરે. ... લખિયા
સો-સો ગાઉની સીમડી, હરણાં વનમાં ચરે;
પારાધીએ બાંધ્યો ફાંસલો, આવી ફંદમાં પડે. ... લખિયા
દાસ ‘મોરાર’ની વિનંતી, ગુરુનું ધ્યાન ધરે;
દોયલી વેળાના આવજો, બિરદ તમ વડે. ... લખિયા

- મોરારસાહેબ

ત્રિકમસાહેબ

મોતીડાં ચરે રે હંસલો

મોતીડાં ચરે રે હંસલો મોતીડાં ચરે;
સુખ રે સાગરમાં હંસલો મોતીડાં ચરે (ટેક)

અમૂલ્ય મોતી મારે, હુઆ અજવાળાં રે જ;
ઝવેરી મળે તો એનાં મૂલ રે કરે...
સુખ રે સાગરમાં.

ખરીદી કરે એને ખોટ નવ આવે રે જ;
શૂરા રે હોય ઈ તો વણજું કરે...
સુખ રે સાગરમાં.

ઈ રે મોતીમાં ચૌદ લોક સમાણ રે જ;
બ્રહ્મા ને વિષ્ણુ એનાં જતન કરે...
સુખ રે સાગરમાં.

કહે રે 'ત્રિકમદાસ' ખીમ કેરે ચરણે જ;
મરજીવા હોય ઈ તો મૂલ રે કરે...
સુખ રે સાગરમાં.

- ત્રિકમસાહેબ

ત્રિવેણીના તીરમાં મોતીડાંની હાર

ત્રિવેણીના તીરમાં મોતીડાંની હાર;
સાધુજન હંસ નિહારો, જેને હીરાનો આહાર રે,
ત્રિવેણીના તીરમાં (ટેક)

સુરતા સિંહાસન પ્રેમ પાથરણાં, અવલ ઓશીકાં સાર;
તા પર મારા સદ્ગુરુ બેઠા, નીરખી થઈ ધું ન્યાલ રે...
ત્રિવેણીના તીરમાં

અખેમંડળમાં રાસ રચાવ્યો ને થઈ રહ્યો થઈથઈકાર;
રોમેરોમ રામ રમી રહ્યો, અધર ખેલ નિરાધાર રે...
ત્રિવેણીના તીરમાં

જમનાને કાંઠે જાદવો, કરસનજી રે કિરતાર;
મોહન સંગે મોરલી, મધુરી કરે છે મલ્હાર રે...
ત્રિવેણીના તીરમાં

ભવસાગરમાં બૂડતાં, મારો સદ્ગુરુ તારણહાર;
'ત્રિકમદાસ' ગેબી ગાવે, ખીમખલક કિરતાર રે...
ત્રિવેણીના તીરમાં

-ત્રિકમસાહેબ

એ જી મારા ગુરુજીએ પાયો અગાધ

એ જી મારા ગુરુજીએ પાયો અગાધ. (ટેક)

સદ્ગુરુએ પાયો એ અગાધ;
ખ્યાલો દૂજો કોણ પીએ...

સત કેરી કૂંડી સંતો, શબદ લીલાગર;
એક તુંહી સદ્ગુરુ ઘૂંટણહાર...

શ્રવણેથી રેડ્યો મારા રૂઢિયે ઠેરાણો ને;
એક તુંહી દેહડીમાં હુઓ રણુંકાર...

ચડતે પિયાલે સંતો, ગગન દરસાણાં;
એક તુંહી તુંહી જમીને આસમાન...

નામને રે રૂપ નહિ મારા ગુરુના સ્વરૂપમાં;
એક તુંહી બોલ્યા છે 'ત્રિકમદાસ'.

-ત્રિકમસાહેબ

સદાયે રે'વે ગુલતાની

સદાય રે'વે ગુલતાની, એ લાગી પ્રીતું;
નહીં રે'વે છાની... (ટેક)

અનહદ નાદ ગગન ધૂન લાગી રે;
ઝાલરી રે વાગે ઝીણીઝીણી... હો લાગી પ્રીતું
અપરમપાર અગમ કેરી આગે હો જ;
નિગમ ભરે જળ પાણી... હો લાગી પ્રીતું
આગે હતી સો અબ મેં પાઈ હો જ;
પૂરણ પ્રીત પિછાની... હો લાગી પ્રીતું
'ત્રિકમદાસ' સત ખીમનાં ચરણે;
વારેવારે, કુરબાની... હો લાગી પ્રીતું

-ત્રિકમસાહેબ

બેટ તો જાવું મારે ગોમતીમાં ના'વું

બેટ તો જાવું મારે, ગોમતીમાં ના'વું;
એલા વાણવટી બેડલી હોંકાર, મારે બેટ તો જાવું. ... (ટેક)
મેં રે જાણ્યું કે હંસલો જનમ-સંગાથી;
અધવચ છોડ્ય મા, વા'લા, વસમી વાટે. ... એલા વાણવટી
આ રે કાયામાં સંતો, આંબો રે પાક્યો;
અમૃત સરીખો રસ પીતો જા ને. ... એલા વાણવટી
નોધારી વાટે સંતો, એકલો ન મૂકો;
વચમાં કાબા લૂંટી જાશે. ... એલા વાણવટી
ઊભો ઊભો દાસ અરજું કરે છે;
એક અરજ મારી સુણતો જા ને. ... એલા વાણવટી
'ત્રિકમદાસ' સત ખીમને ચરણે;
સંતોનાં ચરણમાં રે'તો જા ને. ... એલા વાણવટી

-ત્રિકમસાહેબ

ખેલિયા

ખેલિયા ખેલિયા ખેલિયા રે,
મારા સદ્ગુરુ ચોપાટ ખેલિયા. ... (ટેક)
પરથમ જુગમાં પાટ માંડ્યા,
નિજારી પંથમાં રેલિયા રે. ... મારા સદ્ગુરુ
સાવ સોનાના કળશ સ્થાપ્યા,
ચોખલિયે અલખને વધાવિયા રે. ... મારા સદ્ગુરુ
ત્રિવેણી મહેલ પર રમત્યું માંડી,
નૂરતે-સૂરતે ખેલિયા રે. ... મારા સદ્ગુરુ
'ત્રિકમદાસ' સત ખીમનાં ચરણાં,
પાંચ તતવમાં રેલિયા રે. ... મારા સદ્ગુરુ
-ત્રિકમસાહેબ

દાસી જાણીને દરસન દેજો

દાસી રે જાણીને દરસન દેજો,
એવા હે સતગુરુ મારાં નેણાં આગળ રે'જો. ... (ટેક)
કુટુંબ-કબીલાની કૂડી છે માયા,
નહીં ખાર નહીં ખેધો. ... એવા હે સદ્ગુરુ
ખીમ ને ભાણ રવિ રમતા રામા,
અલખપુરુષ લા'વ લે'જો. ... એવા હે સદ્ગુરુ
'ત્રિકમસાહેબ' સત ખીમ કેરે ચરણે,
અંતકાળે અળગા ન રે'જો. ... એવા હે સદ્ગુરુ
-ત્રિકમસાહેબ

ભીમસાહેબ

પરગટ પાંચે તત્ત્વમાં

પરગટ પાંચે તત્ત્વમાં ગુરુ મળિયા રે,
મને છઠ્ઠા સરજનહાર, સદ્ગુરુ મળિયા રે.
મારા અંતરયામી આત્મા ગુરુ મળિયા રે,
એવા ઊલટ્યા અપરંપાર, સદ્ગુરુ મળિયા રે.
મને નાભિ નાસિકા બીચમાં ગુરુ મળિયા રે,
એવા અણી અગર એકતાર, સદ્ગુરુ મળિયા રે.
એવા ગગન વાજા ગરજિયા ગુરુ મળિયા રે,
એવા રણઝણ રરંકાર, સદ્ગુરુ મળિયા રે.
મારે અખંડ રવિ ઊગિયા ગુરુ મળિયા રે,
મારો મટી ગયો ઘોર અંધકાર, સદ્ગુરુ મળિયા રે.
મેં તો તનમાં ત્રિકમ દેખિયા ગુરુ મળિયા રે,
મારી નૂરત લાગી નિરાધાર, સદ્ગુરુ મળિયા રે.
'ભીમદાસ' કહે હરિ ઘટમાં ગુરુ મળિયા રે,
દેખ્યા તેજ તણા અંબાર, સદ્ગુરુ મળિયા રે.

- ભીમસાહેબ

ધૂન લાગી રે

એવી સૂરત-નૂરતની સાનમાં ધૂન લાગી રે,
એવી ધૂનમાં ધરિયાં ધ્યાન, ગગન ધૂન લાગી... (ટેક)

એવી ઝલમલ જ્યોત્યું ઝલમલી, ધૂન લાગી રે,
બાજ્યાં નોબત નગારાં નિશાને, ગગન ધૂન લાગી રે. ... એવી.

એવા તખ્ત ત્રિવેણી તીરમાં ધૂન લાગી રે,
મેં રમતા દીઠ્યા રામ, ગગન ધૂન લાગી રે. ... એવી.

મેરા મન લાગા અસમાનમાં, ધૂન લાગી રે,
મેં તો પાયાં પદ નિર્વાણ, ગગન ધૂન લાગી રે. ... એવી.

‘ભીમદાસ’ કહે નેણે ભાળતાં, ધૂન લાગી રે,
મેરા મન પાયા વિશ્રામ, ગગન ધૂન લાગી રે. ... એવી.

- ભીમસાહેબ

સદ્ગુરુ સાહેબ સત છે

એવા સદ્ગુરુ સાહેબ સત છે મન મેરા રે,
એવા કાટે બંધન કરમ, સમજ મન મેરા રે. ... (ટેક)

સદ્ગુરુ સેવા કીજીએ, મન મેરા રે,
હાં રે સાચો મરમ સમજ, સમજ મન મેરા રે. ... એવા સદ્ગુરુ.

પતિવ્રતા પિયુ ને ઓળખે, મન મેરા રે,
એને નહીં દૂજા સુવાસણ, સમજ મન મેરા રે. ... એવા સદ્ગુરુ.

એવા અરધંગા હરિ અબળા, મન મેરા રે,
જેનું ચિત્ત વળ્યું છે ચરણ, સમજ મન મેરા રે. ... એવા સદ્ગુરુ.

એવા સદ્ગુરુ ત્રિકમ શ્યામમાં, મન મેરા રે,
એવા શમ્યા સર્વે ધર્મ, સમજ મન મેરા રે. ... એવા સદ્ગુરુ.

એવા ‘ભીમદાસ’ સખીભાવ સે, મન મેરા રે,
એક હરિવર હરદમ, સમજ સમજ, મન મેરા રે. ... એવા સદ્ગુરુ.

- ભીમસાહેબ

સદ્ગુરુ સાહેબ શ્યામ હમારા

સદ્ગુરુ સાહેબ શ્યામ હમારા,
નીરખ્યા છે નેનુંમાં ન્યારા. ... (ટેક)
ઝલમલે તેજ હોયે ઝણકારા,
વરસે નૂર અખંડ અજવાળાં. ... સદ્ગુરુ
અનહદ બાજે ગગનાં ગાજે,
અધર તખત પર આપ બિરાજે. ... સદ્ગુરુ
ભમરગુફામાં ભેદ અનુપા,
તેજ પંજર તેજ સરૂપા. ... સદ્ગુરુ
સિરગુણ નિરગુણ મધ્યે ડેરા,
આવે નહીં જાવે ફરે નહીં ફેરા. ... સદ્ગુરુ
સદ્ગુરુ ત્રિકમ સન્મુખ સ્વામી,
અંતર દીસે અંતરજામી. ... સદ્ગુરુ
કહે ‘ભીમદાસ’ જુઓ દિલ ખોજ,
અણછતાં ગેબી ગાએ છે મોજ. ... સદ્ગુરુ

- ભીમસાહેબ

જીવણ જીવને જ્યાં રાખીએ

જીવણ જીવને જ્યાં રાખીએ, વાગે અનહદ તુરા રે;
જ્યોતિ અખંડ ત્યાં ઝળમળે, વરસે નિર્મળ નૂરા રે. ... (ટેક)
પાંચ તત્ત્વ ને ત્રણ ગુણ છે, પચીસ લેજો વિચારી રે;
મંથન કરો એનાં મૂળનાં, તત્ત્વ લેજો એમાં તારી. ... જીવણ
તખત ત્રિવેણી અલોપ છે, ગંગાજમુનાને ઘાટે રે;
સુખમણામાં સુરતા સાધજો, વળી જાજો ઈજ વાટે રે. ... જીવણ
અધર ઝણકારા હોઈ રહ્યા, કર બીન વાજાં વાગે રે;
સુરતા રાખીને જીવણ સાંભળો, ધૂન ગગનમાં ગાજે રે. ... જીવણ
અણી અગર પર એક છે, હેરો રમતાં રામા રે;
નિતનિત નીરખો નેનમાં, સદ્ગુરુ ઊભા છે સામા રે. ... જીવણ
નૂરત-સૂરતની સાધના, પ્રેમી હંસ કોઈ પાવે રે;
અંધારું ટળે અંતરનું, નૂર નજરમાં આવે રે. ... જીવણ
આ રે સંદેશો સતલોકનો, ‘ભીમસાહેબ’ ભેજ્યો રે;
પત્ર લખિયો ગુરુએ પ્રેમનો, જીવણ તમે લગનથી લેજો રે. ... જીવણ

- ભીમસાહેબ

સુન લે સુખમણાં નારી

સુન લે સુખમણાં નારી રે, મેં તો અજબ નામ પર વારી. (ટેક)
અજબ નામ હૈ સબસે મોટા, ખોજ ખોજ સંસારી;
પરાપાર મેં અપરમ્ દેખ્યા, ઐસા હૈ ગિરધારી રે. ... મેં તો અજબ.
અકળ ભોમ પર સકળ શ્યામ હૈ, ગજ ગણિકા ઉદ્ધારી;
ગરજે ગગનમાં પ્રેમ તત્ત્વસું, પ્રેમ હેત કર પ્યારી રે. ... મેં તો અજબ.
ધ્યાન ધરકર સદ્ગુરુ શબ્દે, હદ બેહદ વિચારી;
સુરતી કરી લે ચૌદ લોકમાં, આરપાર ધૂન લાગી રે. ... મેં તો અજબ.
સેજ શૂન્ય મેં ત્રિકુટી ધૂન મેં, અખંડ જ્યોત હૈ સારી;
'ભીમદાસ' ગુરુ ત્રિકમચરણે, વેર વેર બલિહારી રે. ... મેં તો અજબ.
- ભીમસાહેબ

ઊઠત રણુંકાર (ચોપાઈ)

ઊઠત રણુંકાર અપરંપારા,
અખંડ આરતી બાજે ઝણુંકારા. ... (ટેક)
આપે નર ને આપે નારી,
આપે બાજીગર બાજી પસારી. ... ઊઠત.
ઝલમલ જ્યોતિ અખંડ ઉજિયારા,
નૂર નિરંતર તેજ અપારા. ... ઊઠત.
સોળ વાલ પર રતી સરદારા,
ચૌદિશ બોલે ગુરુવચન ચોધારાં. ... ઊઠત.
સદ્ગુરુ ત્રિકમસાહેબ હમારા,
આપે બોલે ગુરુ બાવન-બા'રા. ... ઊઠત.
કહે 'ભીમદાસ' બ્રહ્મસિંધુ સારા,
બ્રહ્મજળ ભરિયા, ભીતર-બા'રા. ... ઊઠત.
- ભીમસાહેબ

હંસ હરિજન

હંસ હરિજન હીરા ચૂગત હૈ, અવર કદ્દુ એને નવ ભાવે;
મોતી બિન એ ચાંચ ન ખોલે, મુનિવર મર ને જીવ જાવે. ... (ટેક)

બગ બિચારા કિનારે બૈઠા, મૂરખ રિયા મછલી મારે;
કરમ અધિકારી કરમ ફળ પામે, તેને સદ્ગુરુ કેમ તારે. ... હંસ હરિજન૦

સાચા સંતો કાંઈ શબ્દે રાચ્યા, શબ્દ વિચારી કોઈ સંત ચાલે;
અમરાપુરીમાં ઓઘામોંઘા, સરગપુરીમાં સોઈ માલે. ... હંસ હરિજન૦

કાગ જઈ છાદી પર તાકે, નૂગરા નરકના અધિકારી;
ઠાઠ કરી જીવ ઠાલે હાથે, હાલ્યો મનખ્યો સોઈ હારી. ... હંસ હરિજન૦

કહે ‘ભીમદાસ’ ભગતી અવિચળ, ભાગ્ય વિના કોઈ નહીં પાવે;
આદ અંત કા હંસ જે હોવેગા, સોઈ લેખે ચડી જાવે. ... હંસ હરિજન૦

- ભીમસાહેબ

અક્કલસાહેબ

અમને ગુરુજી વ્હાલા અંતરમાં

અમને ગુરુજી વ્હાલા અંતરમાં...
જોગણ થઈ, વેરાગણ થઈ, લડાવું લડાવું મારા જંતરમાં (ટેક)
જળના સૌ જીવ કોઈનું બીજ નથી જૂજવું, વા'લા (ર)
એનું તાલકું વધી જાય, ગુરુના તંતરમાં...
જોગણ થઈ, વેરાગણ થઈ
નારીમાંથી નર મોટા, અમૂલ્ય નીપજે, વા'લા (ર)
પર રે ભોમિમાં પૂજાય, ગુરુના પત્તરમાં...
જોગણ થઈ, વેરાગણ થઈ
અહીંની કમાણી સૌને, અહીં આડી આવશે, વા'લા (ર)
સત્ય ઓરી લેજો, ગુરુના છત્તરમાં...
જોગણ થઈ, વેરાગણ થઈ
કહે રે 'અક્કલદાસ' ભીમગુરુ ચરણે, વા'લા (ર)
મારું મનડું મોયેલ નહીં માયાના મંતરમાં...
જોગણ થઈ, વેરાગણ થઈ

- અક્કલસાહેબ

ગુરુ બાળક થઈને

ગુરુ બાળક થઈને વચન બૂઝે, દિલની વાતો કેને દઈએ દૂજે;
પ્રેમી મળે એના પ્રેમને પૂજે, સાચ વાળાને ભાઈ મારગ સૂઝે.
અવિનાશીનું સાધન આવે, લાભ લખમી ઘેર બેઠા લાવે;
ભક્તિ કરે પ્રેમ અને ભાવે, નામવાળાને કદી તૂટો ના'વે.
જુગના જીવણને હું તો હાલુહાલુ જોતી, જોયાં પુસ્તક પાનાં પોથી;
મરજીવો નર લિયે મોતી, એમ કાયામાંથી ગુરુ લીધાં ગોતી.
તેત્રીસ માંચલો જીવ નહીં તૂટે, કૂડિયા જ્ઞાન ઠાલા મર કૂટે;
સંત સેવે તો ચોરાશી છૂટે, ખરા સેવક બાપા નહીં ખૂટે.
વર્યા વચનને મને પ્રેમ જ વ્યાપ્યો, તેજ ધૂણીને તારો સેવક તાપ્યો;
અમર બોલ મારા ગુરુજીએ આપ્યો, થાનમાં દ્વારો ગુરુવચને સ્થાપ્યો.
રામના નામની થઈ છે આનંદલીલા, મળિયા સંત મારે નિત્ય મેળા;
સિધ્ધા 'અક્કલદાસ' થઈ ગયા ચેલા, ભીમ ગુરુ વચને રે'જો ભેળા.

- અક્કલસાહેબ

બાળકસાહેબ

ઝીણી રે માળાનાં

ઝીણી રે માળાનાં ઝીણાં ઝીણાં મોતી રે જ,
પ્રેમની દોરીએ હાં... હાર પરોવી... (ટેક)

ઈ રે મોતીનો ગુરુએ બંગલો બનાવ્યો,
સુરતાથી હાલું હું તો ગગનમાં જોતી. ... ઝીણી.

ઈ રે બંગલા ઉપર ધજા ફરકે,
ઈ રે ધજાનું જોને હો નામ શિર ચોટી. ... ઝીણી.

ઈરે મોતી કોક નરને મળશે રે,
થાશે ગોવિંદ કેરી હાં જોને ગોપી. ... ઝીણી.

નથુરામ શરણે બોલ્યા બાપુ 'બાળકસાહેબ',
દશમા દ્વારે સુરતા પહોંચી. ... ઝીણી.

- બાળકસાહેબ

નાથ નિરંજન તમારાં ઘર

નાથ રે નિરંજન, તમારાં ઘર તો અકળ છે;
માંડ રે પહોંચ્યા નર મથી રે મથીને;

એકલ રે સાંયાજી, તમારાં ઘર તો અકળ છે... (ટેક)

સરસ્વતી માતાને સમરું, શારદા સતી, પાય રે લાગું રે ગરવા ગુણના પતિ;
કુંવરબાઈનાં વા'લે મામેરાં પૂર્યાં, મહેતા નરસૈને ગાંઠે મૂડિયું નો'તી.
નાથ રે નિરંજન०

લાખાગૃહમાં જે દી પાંડવોને પૂર્યાં, દગા રે ધાત્યુની એને ખબરું નો'તી;
ભેળા રે બેસીને ભોળવી નાખ્યા, કહો ને કૌરવો કેરી શી થઈ ગતિ...
નાથ રે નિરંજન०

ધ્રુવ-પ્રહ્લાદની ભક્તિ સાચી, ગણિકા હતી પણ શીલની સતી;
મીરાં, તોરલ, રૂપાંદે રાણી, તારાદેની ભક્તિ નેચળ હતી...
નાથ રે નિરંજન०

ઓહમ્કાર થકી આ અવતાર મળ્યો, છે રે પાંખો ને તું તો ઊડતો નથી;
રાતદિવસના વા'લો કરે છે ગુજારા, જીવનમરણની મૂરખને ખબરું નો'તી...
નાથ રે નિરંજન०

પાણીની ઉપર વા'લે પાળ રે બાંધી, સેનામાં છડીદાર હતા હનમો જતિ;
રીંછ ને વાનરની વાલે ફોજું ચલાવી, ઘેર વાળી લાવ્યા સીતા સતી...
નાથ રે નિરંજન०

મને ગુપ્ત ગુરુ મળ્યા ગિરનારી ગેબી, આગુની અમાણે ઓળખાણું હતી;
નથુરામ-ચરણે બોલ્યા 'બાળકસાહેબ', પ્રભુને ભજ્યા વિના મુક્તિ નથી...
નાથ રે નિરંજન०

- બાળકસાહેબ

વિશ્રામસાહેબ

લોક-મરજાદ મેં તો

લોક-મરજાદ મેં તો મેલી રે, હવે હું તો,
છઉં ઘેલી રે ઘેલી છઉં ઘેલી... (ટેક)

પ્રેમનો ખ્યાલો મારા ગુરુજીએ પાયો,
કીધી ભજનમાં મુને ભેળી રે, હવે હું તો...
છઉં ઘેલી રે છઉં ઘેલી.

સોહમૂરસ પીતાં મારી સૂઘબૂઘ ભૂલી,
સુરતા શબદમાં મેલી રે, હવે હું તો...
છઉં ઘેલી રે છઉં ઘેલી.

સબ ઘટ સાહેબ સરખા દેખ્યા,
સાન જડી મુને સે'લી રે, હવે હું તો...
છઉં ઘેલી રે છઉં ઘેલી.

સાગર પ્રેમ ગુરુ પૂરા મળિયા,
કહે 'વિશ્રામ' રંગ રેલી રે, હવે હું તો...
છઉં ઘેલી રે છઉં ઘેલી.

- વિશ્રામસાહેબ

પ્રેમ દિયા પરવાના

પ્રેમ દિયા પરવાના, અબ મન મગન ભયા મસ્તાના. (ટેક)

શીલ સમશેર, બુદ્ધિ બખતર, ધીરપ ઢોલ ધરાના;
ક્રિયા કટાર કમર પર બાંધી, ગગન ચડ્યા ગુલતાના...
અબ મન.

અગર તખત પર આસન કીના, નૂરત-સૂરત નિશાના;
અનહદ ધૂન અખંડિત બાજે, ઝલમલ જ્યોત દરસાના...
અબ મન.

અહોનિશ ખેલે આતમદર્શી, હોવે બ્રહ્મ સમાના;
બાહિર-ભીતર સબ એક ઘટ વ્યાપક, અલખપુરુષ ઓળખાના...
અબ મન.

સન્મુખ સદ્ગુરુ સચરાચારા, નૈન-કમલ નિરખાના;
કહે 'વિશ્રામ' પ્રેમ કા બાલક, સંત-ચરણ-સુખ ધ્યાના...
અબ મન.

- વિશ્રામસાહેબ

પ્રેમ આનંદ ભયા

પ્રેમ આનંદ ભયા મન મેં, જબ કરુણા જીવણદાસ કરી. (ટેક)

જનમ-મરણ કી કટ ગઈ ફાંસી, અગમનિગમ કી જાન પરી;
ભયા આનંદ, ફંદ સબ કટ ગયા, પૂરણ પરખ્યા આપ હરિ...

પ્રેમ આનંદ૦

નાત જાત ઔર પંથ પંથુલી, કૂડી કલ્પના દૂર કરી;
અંતરરામ નિરંતર દેખ્યાં, ઝલમલ જ્યોત પ્રકાશ કરી...

પ્રેમ આનંદ૦

નાભિકમલ સે તાર ચલાયા, શૂન્ય શિખર પર મગન ભરી;
ઊંધા કૂવા ભરે પનિહારી, જલ ભરતી સોઈ ચતુર ખરી...

પ્રેમ આનંદ૦

વેદપુરાણ પાર નહીં પાવે, અંતર જામી સુભર ભરી;
કહે ‘વિશ્રામ’ પ્રેમ કા બાલક, પરખ્યા હીરા હાથ હરિ...

પ્રેમ આનંદ૦

-વિશ્રામસાહેબ

દાસીજીવણસાહેબ

મારી બૂડતી બેડીના...

તમે મારી બૂડતી બેડીના, તારણહાર... શામળિયા,
વે'લેરી કરજો વાર રે શામળિયા. (ટેક)

ભામ રાખતાં ભેગું ન થયું નહીં ને, કુંભે જાણી મારી વાત;
કુંભે સિપાઈ મોકલ્યા, કોટમાં પુરાણો મેઘવાળ. ... શામળિયા
પ્રભાતે રવિ ઊગશે, લોક જાણશે મારી વાત;
સાઈઠ કોરીમાં શું રે લોભાણો, મારે નથી જોતા લાખ-બે-લાખ. ... શામળિયા
'જીવણ' કહે જગદીશને, ક્યાં ગયા તારા હજાર હાથ;
કાં તો ખજાને ખોટ પડી, કાં નિર્ધન થયા દીનાનાથ. ... શામળિયા
તુલસીશ્યામ જાતુંકરી, જઈ દ્વારિકા બેઠો;
'જીવણ' પૂછે જગતને, મારા દિવાળિયા શેઠને દીઠો? ... શામળિયા
ઘોઘાવદરથી આવ્યા, શામળો બનીને શેઠ;
જીવણભગતે અમને દીકરો આપ્યો, એને કોરી ધરવી છે મારે ભેટ. ... શામળિયા
'જીવણ'ને ભીમ ભેટિયા, શામળે લીધી એની સાર;
સાઈઠને બદલે વા'લે છસ્સો દીધી, એની ભેરે રહ્યા ભગવાન. ... શામળિયા
- દાસી જીવણસાહેબ

આમ કાં કરો તમે

આમ કાં કરો તમે આમ કાં કરો,
આવડા રે એકારી થઈને ફૂલ્યા કાં ફરો? (ટેક)
જગત-ભગત ભેળા થઈને,
ચોરાશીમાં કાં પડો?... (ર)
મારું કહ્યું માનો તો,
કાંઈક પ્રભુથી ડરો. ... તમે આમ
સેવા કરો સંતની,
દાસ થઈને ડરો... (ર)
હાર્યા હાર્યા હરિ ભજો,
તો કો'ક દિ' તરો. ... તમે આમ
એકમના અલખ આરાધે,
વા'લાજીને જઈ વરો... (ર)
મૂળગાં લેણાં માથે છે
ને નવાં કાં કરો? તમે આમ
'દાસી જીવણ' ભીમને ભજો,
ઠીક થઈને ઠરો... (ર)
જરણાવાળો જીતશે
ખમે ઈ ખરો. ... તમે આમ
- દાસી જીવણસાહેબ

મજરો મારો માની લેજો

મજરો મારો માની લેજો, નોકર તમારા નામની. (ટેક)
ઓળે આવીને ઉગારી લેજો, ગ્વાલન ગોકુળ ગામની... (ર)
સંત-ઉદ્ધારણ શામળા વાલા, કર જોડી કહું કામની. ... મજરો.
નાય નાયું મારા નાથજી આગે, રમત મારા રામની... (ર)
લાલજી આગે લટકે ખેલું, શોભા વખાણું શ્યામની. ... મજરો.
આઠે પહોર રામ આરાધું, નિતનિત ખૂબી ક્ષેમની... (ર)
સાચી જૂઠી તારે ચરણે આવી, હવે કરી લ્યો હેમની. ... મજરો.
'દાસી જીવણ' ભીમપ્રતાપે, જેમ કહાવો તેમની... (ર)
સામું જુઓ હવે શામળા વા'લા, આંખ ઉઘાડો આમની. ... મજરો.
- દાસી જીવણસાહેબ

હાટડિયે કેમ રહેવાશે ભઈ

રામની રજા નહીં રે, મારા નાથની રજા નહીં;
હાટડિયે કેમ રહેવાશે ભઈ રે મારા રામની રજા નહીં. (ટેક)
બેસવા સારુ હાટડી કીધી, હાટડી ખડી થઈ... (ર)
તેડાં આવ્યાં શ્રીરામનાં ત્યારે હાટડી પડી ગઈ...
હાટડિયે કેમ રહેવાશે.
જમ જરાયલ ઢોલિયે બાંધ્યા, જરા-મરણ નહીં... (ર)
દશ મસ્તક ને વીસ-ભુજાળો, રાવણ ન શક્યો રહી...
હાટડિયે કેમ રહેવાશે.
ગિંચી મેડી ને અજબ ઝરૂખા, સુખમાં રહ્યો સૂઈ... (ર)
જમડે આવી ઝાલ્યો ત્યારે લ્હાવ ન શક્યો લઈ...
હાટડિયે કેમ રહેવાશે.
ધર્મના કામમાં ઢીલ નો કરવી, વેળા જાશે છે વહી... (ર)
'દાસી જીવણ' સત ભીમ પ્રતાપે, નામના નોબત થઈ...
હાટડિયે કેમ રહેવાશે.
- દાસી જીવણસાહેબ

દયા કરી મુંને પ્રેમે પાયો (પ્યાલો)

દયા કરીને મુંને પ્રેમે પાયો, નૈનુંમાં આયાં નૂર...
પ્યાલો મેં પીધેલ છે ભરપૂર... (ટેક)

નૂરત-સૂરત કી સાન ઠેરાણી, બાજત ગગનામેં તૂર રે (ર)
રોમેરોમે રંગ લાગી રિયો રે, નખશિખ પ્રગટ્યાં નૂર...
પ્યાલો મેં પીધેલ છે ભરપૂર.

સ્થાવર-જંગમ જળસ્થળ ભરિયો, ઘટમાં ચંદા ને સૂર રે (ર)
ઘટોઘટ માંહી રામ રમતા બિરાજે, દિલ-હીણાંથી રિયા દૂર...
પ્યાલો મેં પીધેલ છે ભરપૂર.

ભાવે પ્રીતે જેને પૂરા નર ભેટ્યા વરસત નિર્મળ નૂર રે (ર)
સમજ્યા ગુરુની સાનમાં રે, ભર્યા રહ્યા ભરપૂર...
પ્યાલો મેં પીધેલ છે ભરપૂર.

ભીમ ભેટ્યા ને મારી ભ્રમણા ભાંગી, હરદમ હાલે હજૂર રે (ર)
'દાસી જીવણ' સત ભીમનાં ચરણાં, પીતાં થઈ ચકચૂર...
પ્યાલો મેં પીધેલ છે ભરપૂર.

- દાસી જીવણસાહેબ

વણજે આવ્યો વેપારી

મતિ રે મૂંઝાણી કેમ તારી, એવો વણજે આવ્યો વેપારી. (ટેક)

સોંધું જાણીને તમે સાટું નવ કરજો વા'લા (ર)
વસ્તુ રે લેજો વિચારી, એવો વણજે આવ્યો વેપારી રે.
મતિ રે મૂંઝાણી કેમ.

મનખ્યા પદારથ માંડ કરી મળ્યો રે વા'લા (ર)
એમાં બાંધી ભૂંડપની ભારી, એવો વણજે આવ્યો વેપારી રે.
મતિ રે મૂંઝાણી કેમ.

સદ્ગુરુને તમે ભાઈલા સંગાથે રે લેજો વા'લા (ર)
આપે શિખામણ બહુ સારી, એવો વણજે આવ્યો વેપારી રે.
મતિ રે મૂંઝાણી કેમ.

હરિજન હાટે હરિરસ ઓરજો વા'લા (ર)
સૂધબૂધ આપે બહુ સારી, એવો વણજે આવ્યો વેપારી રે.
મતિ રે મૂંઝાણી કેમ.

'દાસી જીવણ' સત ભીમગુરુ ચરણે વા'લા (ર)
ચરણે આવ્યાને લ્યો ઉગારી, એવો વણજે આવ્યો વેપારી રે.
મતિ રે મૂંઝાણી કેમ.

- દાસી જીવણસાહેબ

દોરંગા ભેળા રે નવ બેસીએ

એવા દોરંગા ભેળા રે નવ બેસીએ રે
એ... જી પત રે પોતાની જાય રે... હાં હાં...
દોરંગા ભેળા રે... (ટેક)

ઘડીકમાં ગુરુ ને, ઘડીકમાં ચેલકા રે (ર)
એ... જી રે ઈ તો ઘડીકમાં પીર થઈને પૂજાય રે હાં...
દોરંગા ભેળા રે

ઘડીકમાં રંગ ચડે, ઘડીકમાં ઊતરે રે (ર)
એ... જી રે ઈ તો ઘડીકમાં વૈરાગી બની જાય રે હાં...
દોરંગા ભેળા રે

કામી રે ક્રોધી ને લોભી લાલચુ રે (ર)
એ... જી ઈ તો પારકે દુઃખે નો દુખાય રે હાં...
દોરંગા ભેળા રે

દાસી રે ‘જીવણ’ ભીમચરણે રે (ર)
એ... જી ચરણમાં જાતાં ચોરાસી મટી જાય હાં...
દોરંગા ભેળા રે

- દાસી જીવણસાહેબ

આવો મોંઘામૂલો મનખો મેલીને જાવું

જાવું એક દા’ડે જીવણ કે જાવું એક દાડે,
આવો મોંઘામૂલો મનખો મેલીને જાવું એક દા’ડે... (ટેક)

હાં... ઉછી રે ઉધારા તારા કેટલા દિ’ હાલશે,
ખોળિયું લીધું છે માંડમાંડ ભાડે... આવો મોંઘામૂલો

હાં... ઢળિયા ડુંગર તારા ધર નહીં ઝીલે રે,
બંધ બાંધશે રે લઈ કાચે નાડે... આવો મોંઘામૂલો

હાં... જમડા આવે કે તારું જોર નહીં હાલે રે,
જોઈ તો રે’શે સૌ ફાટે રે ઝાડે, આવો મોંઘામૂલો

હાં... જનની ઓળાવે તુંને ઝાંપલા સુધી રે,
મિત્રું લઈ જશે તુંને ઊજડ જો ને પહાડે... આવો મોંઘામૂલો

હાં... દાસી રે ‘જીવણ’ સત ભીમ કેરાં ચરણે રે,
હરિના વળાવ્યા રે પાછા કોણ એને વાળે... આવો મોંઘામૂલો

- દાસી જીવણસાહેબ

મળતો જા ને રે અમને કે'તો રે જા

મળતો જા ને રે અમને કે'તો હવે જા,
મારી દેહુંના દલાલી, હંસલા મળતો રે જા (૨) (ટેક)

હંસલો જાણીને તુંને સેવિયો વાલમ (૨)
મોતીડાનો ચારો રે, તું તો ચરતો જા ને...
મારી દેહુંના દલાલી.

નવ-નવ મહિના તુંને ઉદરમાં રે રાખ્યો રે (૨)
માત રે પિતાની સેવા કરતો રે જા...
મારી દેહુંના દલાલી.

ધાઈ રે ધૂતીને તેં તો ધન ભેળું કીધું રે (૨)
જમણે હાથે રે પુણ્ય કરતો રે જા...
મારી દેહુંના દલાલી.

દાસી રે 'જીવણ' સંત ભીમગુરુ ચરણે રે (૨)
રામની સભાનો રસ પીતો હવે જા...
મારી દેહુંના દલાલી.

- દાસી જીવણસાહેબ

કલેજા કટારી માડી મુને માવે મારી

કલેજા કટારી હાં... મેરમની ચોધારી,
માડી મુને લઈને મારી, લઈને મારી (૨) (ટેક)

વાંભું ભરી મુજને મારી, વાલો મારો બહુ બળકારી,
ભીતર ઘા બહુ ભારી, માડી મુને લઈને મારી. ... કલેજા.

તેની મુને વેદના ભારી, ઘડીક ઘરમાં ઘડીક બારી,
તોય મીટુંમાં મોરારિ... માડી મુને લઈને મારી. ... કલેજા.

એનાં નથી ઓસડ માડી, પાટા બાંધું દાડી'દાડી,
વૈદ ગયા રે હારી... રે હાં માડી મુને લઈને મારી. ... કલેજા.

ભીમ ભેટ્યા બ્રહ્મચારી, 'જીવણ' છે દાસી તારી,
ખબર લ્યો હમારી... રે હાં... માડી મુને લઈને મારી. ... કલેજા.

- દાસી જીવણસાહેબ

માવાની મોરલીએ મારાં મનડાં હેર્યાં રે

મારાં મનડાં હેર્યાં રે, મારાં દલડાં હેર્યાં રે, (ર)
મારા માવાની મોરલીએ મારાં મનડાં હેર્યાં રે. (ટેક)
પ્રેમચંદનનાં ઝાડવાં રે ભાઈ, પ્રેમચંદનનાં ઝાડવાં;
મારી દેહુંમાં રોપ્યાં રે... રે..
માવાની મોરલીએ મારાં મનડાં હેર્યાં રે... મારાં દલડાં.
આંસુડે ભીંજાય કંચવો, માવા આંસુડે ભીંજાય કંચવો;
ભીંજાય આછાં ચીર રે... રે..
માવાની મોરલીએ મારાં મનડાં હેર્યાં રે... મારાં દલડાં.
માવો માવો શું કરો રે ભાઈ, માવો માવો શું કરો;
માવો મોરી પાસ રે... રે..
માવાની મોરલીએ મારાં મનડાં હેર્યાં રે... મારાં દલડાં.
મનડું મારું તલખે, માવા દલડું મારું તલખે;
મેં ઘરબાર ઘોળ્યાં રે... રે..
માવાની મોરલીએ મારાં મનડાં હેર્યાં રે... મારાં દલડાં.
'દાસી જીવણ' ભીમનાં ચરણાં (ર)
ઓલ્યો મોરલીવાળો રે... રે..
માવાની મોરલીએ મારાં મનડાં હેર્યાં રે... મારાં દલડાં.

- દાસી જીવણસાહેબ

વે'લેરા પધારજો હરિ સંતોની વા'રે...

વે'લેરા પધારજો હરિ, સંતોની વા'રે રે. ... (ર)
સંતોની વા'રે, ભક્તોની વા'રે રે... વે'લેરા પધારજો. ... (ટેક)
સાચવીને તમે વા'લા સેવણ કીધી,
ઈંડા તમારા આધારે રે;
ગજ રે ચલાવી માથે ઘંટ જ વાળ્યો,
ભાંગ્યા નો'તા એને ભારે રે. ... વે'લેરા પધારજો.
રોહિદાસ માથે જે દિ' બ્રાહ્મણ કોપ્યા,
ખરચી માંડી'તી એને ખારે રે;
શાલિગ્રામને વાલા તમે તો ચલાવ્યા ને,
બોલ રે દીધેલા આવી બારે રે. ... વે'લેરા પધારજો.
ગરુડે ચડીને જે દિ' ગોવિંદ પધાર્યા,
વા'લો નરસૈયાની વા'રે રે;
ત્રિકમજી તમે તુંવરા કહેવાણા,
અજમલ, ઘેર જો ને અવતારે રે. ... વે'લેરા પધારજો.
અધર્મી સજનાને તમે રે ઓધાર્યો,
લીધો સંતો કેરી લારે રે;
કોલવાને માથે કરુણા કીધી ને,
મંદિર ફેરવ્યા'તા મોરારે રે. ... વે'લેરા પધારજો.
રાણી રે રૂપાંદે તો પાટે રે પધાર્યા ને,
જમલો રચ્યો'તો જોને જ્યારે રે;
સોનાની થાળીમાં સતીએ ફૂલડાં રચાવ્યાં,
કાન તો દીધેલો કિરતારે રે. ... વે'લેરા પધારજો.
તમ રે વિનાનું નથી રે રે'વાતું,
જેમ મીન તલખે રે જળ બારે રે;
એમ ખબરું તમે લેજો ત્રિકમજી,
નાખી ન દેશો નોધારે રે. ... વે'લેરા પધારજો.

અધમ-ઉધારણ વા'લા આશરો તમારો,
 હરિ રે રાખો તમે હારે રે;
 'દાસી જીવણ' સત ભીમને ચરણે રે
 દર્શન દિયો ને વા'લા દીદારે રે. ... વે'લેરા પધારજો.
 - દાસી જીવણસાહેબ

રામને ભજી લે સીતારામને

રામને ભજી લે, સીતારામને ભજી લે; રામ ભજયે તારાં કારજ સરે,
 અવિચળ પટો છે... રામને ભજી લે. (ટેક)

આ કળિયુગની કૂડી માયા, શામળો સગો છે... (ર)
 અંતવેળાનો એ ધણી, ભજ તો ભાંગે ભે. ... રામને ભજી લે.
 ધર્મનાં કામમાં ઢીલ ન કરવી, દેવું હોય તે દે... (ર)
 પછી તારાં દૂર પરિયાણ, લે બાવાજી લે. ... રામને ભજી લે.
 સંત બોલાવે ત્યાં ચાલતો નથી, કીએ છે કે કામ છે... (ર)
 માર પડે ત્યારે મોર હાલે, વેઠે બાર છે. ... રામને ભજી લે.
 બળ કરીને બોલતો પ્રાણી, મોટી હતી મે'... (ર)
 જમડે આવી ઝાલિયો ત્યારે, હારી દીધી હે. ... રામને ભજી લે.
 હાલત ચાલત ઊઠત બેઠત, કૃષ્ણ કૃષ્ણ કે'... (ર)
 સાંજ-સવેરા ખરા બપોરે, જે ગોવિંદા જે. ... રામને ભજી લે.
 તું તારું તપાસી જો ને, બા'ર કાં ભાળ બે... (ર)
 'દાસી જીવણ' ભીમને ભજો, સબળ સારું છે. ... રામને ભજી લે.
 - દાસી જીવણસાહેબ

એવા પ્રાણ રે જીવણને...

એવા મારા પ્રાણ રે જીવણને ઓરો લાવો,
શિખામણ એને કોઈ સારી સમજાવો... (ટેક)

‘જીવણ’ કહે નાના હતા ત્યારે ભેળા રમતા, વાલીડા વઢીને નો’તાં કર્યાં વેર;
આગળના દા’ડા કાં તું ભૂલી ગયો,
મને બેદલ કહીને કાં માર. ... શિખામણ

ગાળ બેસાડી ગોવિંદા, વિકલા કરી નહીં મારી વાર;
વારેવારે તને શું સમજાવું, મારા શામળા;
એવા મેં તો હરિને જોડ્યા બેઉ હાથ. ... શિખામણ

કહોને ઓધવજી કેમ કરીએ, આ તો દુખડાં દે છે દીનદયાળ;
રંગ ને રૂપ મારાં હેરી લીધાં,
શામળિયે બાંધી જો ને છાડ. ... શિખામણ

કર જોડીને કરું છું વિનંતી, તમે સાંભળો ચત્રભુજ રાય;
‘દાસી જીવણ’ સત ભીમના ચરણે,
મારા બેલીડા થઈ પકડો મારી બાંય. ... શિખામણ

- દાસી જીવણસાહેબ

શામળિયે કરી છે ચકચૂર

માડી મુને શામળિયે લઈને કીધી છે ચકચૂર... (ટેક)

કોક વિલાયતી મુજ પર કેફ કરાયો;
તૂંઈ તૂંઈ ફરું છું, હું તો ઘેલી તૂર. ... માડી મુને
સામું જોતાં મારી સૂધબૂધ ભૂલી,
તૂંઈ તૂંઈ રાખી છે મુને ઉરાઉર. ... માડી મુને
મંત્ર પઢીને કાંઈક અમ પર મેલ્યા,
તૂંઈ તૂંઈ ઘડીયે રહેવાતું નથી દૂર. ... માડી મુને
‘દાસી જીવણ’ સત ભીમનાં ચરણાં,
તૂંઈ તૂંઈ ઘણી આગે ખડી છઉં હજૂર. ... માડી મુને
- દાસી જીવણસાહેબ

રામ ભજન વિના

રામ ભજન વિના નહીં નિસ્તારા, સમજ સમજ મન ક્યોં સૂતા;
જાગૃત નગરીમાં ચોર નહીં આવે, જખ મારેગા જમદૂતા. ... (ટેક)
જપ કર તપ કર કોટિ તીરથ કર, કાશીએ જઈ કરવત લેતા;
મૂવા પછી મુગતિ નહીં પાવે, જંગલ સરજે જડ ભૂતા. ... રામભજન૦
જોગી હોકર જટા વધારે, અંગ લગાવે વિભૂતા;
દમડી કારણ દેહ જલાવે, જોગી નહીં પણ જગધૂતા. ... રામભજન૦
જોગી હોય તો રહેવે જંગલમેં, કામ ક્રોધ ગર્દન દેતા;
અધર તખત પર આસન વાળે, સો જોગી હૈ અબધૂતા. ... રામભજન૦
સૂતા નર સો ગયા ચોરાશી, જાગ્યા નર ભાઈ જગ જીત્યા;
'દાસી જીવણ' સત ભીમનાં ચરણે, અનુભવીને રસ લેતા. ... રામભજન૦
- દાસી જીવણસાહેબ

આવડા તે રૂપ ક્યાંથી લાવ્યો (મોરલો)

આવડાં તે રૂપ ક્યાંથી લાવ્યો રે આ...
મોરલો રે... મરતલોકમાં આવ્યો... (ટેક)
નહીં એ નાદનો નહીં એ બુંદનો, આપે આપ બની આયો;
પાંચ તત્ત્વ ને ત્રણ ગુણથી ન્યારો, વેદપુરાણે નહીં પાયો...
રે આ મોરલો૦
નાભિકમળથી ચાલિયો ને બંકનાળે ઉલટાયો;
ત્રિવેણીનાં તીરમાં સ્નાન કરે, વિના પાંખે ઊડી ધાયો...
રે આ મોરલો૦
લીલો પીળો ને કળ્યામાં ના'વે, અનેક રંગ ભરી લાવે;
દેખ્યો હોય તો કહી બતલાવો, મોર અખંડ કહાયો...
રે આ મોરલો૦
મે'ર ભઈ મહારાજની ને અમર પ્યાલો મુને પાયો;
'દાસી જીવણ' સત ભીમનાં ચરણે, અરસપરસ દરસાયો...
રે આ મોરલો૦
- દાસી જીવણસાહેબ

જીવણની નજરુંમાં... (મોરલો)

એ જ એ તો જીવણની નજરુંમાં આયો રે,
મોરલો રે ગગનમંડળ ઘર આયો... (ટેક)

ઊંચો જોયો આસમાનસે ને, ચોડો જોયો સવાયો;
માપ કરું તો માપ્યામાં ના'વે, નૈન-કમલમાં સમાયો રે. ... આ મોરલો.
કાયાનગરમાં ડોલતો ને, વિના પેર ચલ આયો;
જ્ઞાન કરીને ગોતિયો ત્યારે, આપમેં આપ દરસાયો રે. ... આ મોરલો.
સુખમના ઘેર ચારો ચૂગિયો ને, ત્રિવેણીમાં જલ પાયો;
ઓહં સોહંમાં ઊઠત-બેઠત, વિના મુખે બોલાયો રે. ... આ મોરલો.
મે'ર ભાઈ મહારાજની ને, ઓ ઘટ પ્યાલો મને પાયો;
'દાસી જીવણ' ભીમને ચરણે, સુણી લેજો સૌ ભાયો રે. ... આ મોરલો.

- દાસી જીવણસાહેબ

વા'લો સાયાનો સંગાથી

વા'લો સાયાનો સંગાથી રે, જૂઠાનો નવ બેલી રે,
જેણે પ્રીતું કીધી. (ટેક)

વાલીડા મારા પરથમ પ્રીત ધ્રુવે કીધી (ર)
એને અવિચળ પદવી દીધી, રામ...
જેણે પ્રીતું કીધી.

વાલીડે મારા બળિને બોલાવી વાચા લીધી (ર)
પછે વ્રેમંડ ગ્યા'તા વીંધી રે, રામ...
જેણે પ્રીતું કીધી.

વાલીડા મારા જળમાં ગજરાજે ધા દીધી (ર)
તેની તરત ખબરું લીધી, રામ...
જેણે પ્રીતું કીધી.

વાલીડો મારો વનરા તે વનનો વાસી (ર)
જેણે પ્રીતું કીધી.

એમ બોલ્યા 'જીવણદાસી', રામ...
જેણે પ્રીતું કીધી, વા'લો સાયાનો...
જેણે પ્રીતું કીધી.

- દાસી જીવણસાહેબ

મીઠાજી જાણ્યો તારો મરમ

મીઠાજી જાણ્યો તારો મરમ,
હે મારે મોલે માવા પધારો... (ટેક)

તારે મારે છે એમાં સૌ જુગ જાણે,
શામળા શેની રાખો શરમ;
બીજાની બોલાવી હું નહીં બોલું,
નાથજી આગળ નરમ. ... મારે મોલે.

બકીને બોલાવું તો શરમ જાય તારી,
ભર્યો રાખું તારો ભરમ;
પડઘર પાણીડાં નહીં ભરે,
પાદશાહ કેરી હુરમ. ... મારે મોલે.

બોત ગુનાહ મારા ભયો બહુનામી,
ઓળે આવી અધરમ;
વડાને વિકાર કબૂચે ન વ્યાપે,
ગિરધારી નો'ય કે' દી ગરમ. ... મારે મોલે.

સમજાવી કે'જો કોઈ શામળા વા'લાને,
અકળ રૂપ અપરંમ્;
'દાસી જીવણ' સત ભીમને ચરણે,
છૂટી કલપના કરમ. ... મારે મોલે.

- દાસી જીવણસાહેબ

સાંયાજીને કે'જો રે

સાંયાજીને કે'જો રે, આટલી મારી વિનંતી;
એવો જઈને કે'જો, દાસી રે તણો સંદેશ. ... સાંયાજી.

સાંયાજીને મળવા રે, હાલો સખી શૂન્યમાં;
એવી સરવે સાહેલીઓ, પેરી લ્યો ભગવો ભેખ. ... સાંયાજી.

દાસી છું તમારી રે, દર્શન કારણ દૂબળી;
એવાં ઈ રે દાસીને, દર્શન દેજો હંમેશ. ... સાંયાજી.

વીતી હોય ઈ જાણે રે, પરવીતી શું જાણે પ્રીતડી;
કુંવારી શું જાણે, પિયુજી કેરો વિજોગ. ... સાંયાજી.

ભીમગુરુ ચરણે રે, 'દાસી જીવણ' બોલિયા;
એવો દેજો અમને હાં, તમારાં ચરણમાં વાસ. ... સાંયાજી.

- દાસી જીવણસાહેબ

બંસી વાઈ

બંસી વાઈ... બંસી વાઈ... મેરે મંદિરીયે આઈ,
સપનામાં સૂતા મુને નીંદરમાં જગાઈ... બંસી વાઈ બંસી વાઈ (ટેક)
નટવરજીએ નાટક કિયો, પાયો પ્યાલો પૂર;
ઓધાર વિનાનું અધઘડી, નથી રે'વાતું દૂર;
શામળે બંસીમાં સ્વર કર્યો, આધી રેન કુ આઈ;
એમાંથી હું આમ થઈ, લાલન સે પ્રીતું રે લગાઈ. ... બંસી વાઈ.
જંતરમંતર ઓખદ બૂટી, કાં છૂટકો કાં સાચ;
કામણ મોહન કૃષ્ણ કને, લઈને બાંધ્યા પ્રેમને પાશ;
ઐસો બંસી કો વિચાર કરું, બહુનામી બોલાઈ;
મીઠુડો મોહન મોલે પધાર્યા, શામળે નેણુંમાં સમજાઈ. ... બંસી વાઈ.
જાદુગરી બંસીએ જાદુ કર્યો, તેમાં કેની ન લાગે કારી;
શું કરે સંસારરૂપી ભુવો, શું કરે વૈદ વિચારી;
ઐસી બંસી વાઈ વનરાવનમાં વેતી જમના ઠેરાઈ;
ઝાડ બીડી સબ જપ ગયા, ગૌ મુખે ચરણ ન ચરાઈ. ... બંસી વાઈ.
ગ્વાલન કહે ગિરધારી, પૂરો મારા હૈયાની હામ;
અરજ સુણો હમારી સદા, અવિચલ સંતો સંગે શ્યામ;
કામણગારી બંસીએ કામણ કર્યા, મુને મ કે'જે માઈ;
'દાસી જીવણ' ભજે ભીમને, શામળાથી સાચી થઈ સગાઈ. ... બંસી વાઈ.

- દાસી જીવણસાહેબ

શાને માટે ભજતો નથી

શાને માટે ભજતો નથી, સેજે સીતારામ ? (ટેક)
આરે કાયામાં શું છે મનવા, હાડકાં ને ચામ મનવા;
તેમાં તું શું મોહી રહ્યો છે, વિખિયાનું ઠામ...
શાને માટે.
ધાઈ ધૂતી ધન ભેળું કીધું, દાટી બેઠો દામ;
દાદા-બાપ ચાલ્યા ગયા, કેને ના'વ્યું કામ...
શાને માટે.
આંચા તારો હુકમ હાલે, પછે થાઈશ ગુલામ;
બાજીગરનો વાંદર સરજીશ, ભરીશ સલામ...
શાને માટે.
પાપની તે પાળું બાંધી, પુણ્યનું નહીં નામ;
સંતોની તે સેવા ન કીધી, હૈયે રે'શે હામ...
શાને માટે.
હેતે પ્રીતે હરિને ભજો, અખંડ આઠો જામ;
'દાસી જીવણ' ભીમકા ચરણાં, નશા એક નામ...
શાને માટે.

- દાસી જીવણસાહેબ

જા સોહાગણ જા રે

જા સોહાગણ જા રે (ર) ગગનિયામાં જ્યોત જલત હૈ જા (ટેક)
જા સોહાગણ જા રે સોહાગણ, ઓ ઘર કર લે વાસા;
સુગરા હોય સો ભર ભર પીવે, નૂગરા જાયા પિયાસા,
ગગનિયામાં જ્યોત જલત હૈ.

કોટિક ચંદા ઝગમગે ને, કોટિક ઊગ્યા માંચ સૂર;
કોટિક દીપક દેખિયા રે, સદ્ગુરુ પાયા હજૂર રે,
ગગનિયામાં જ્યોત જલત હૈ.

અનહદ વાજાં ઓ ઘર વાગે, શોભા બની રે બહુ સારી;
નૂરતે-સૂરતે ઓ ઘર ન્યારો, ત્રિવેણીમાં લાગી તારી રે,
ગગનિયામાં જ્યોત જલત હૈ.

એક સે આયા ને દૂજે સમાયા, તિસરા ઘરકુ આયા,
'દાસી જીવણ' સત ભીમનાં ચરણાં, ગુરુમુખ ભેદ બતાયા,
ગગનિયામાં જ્યોત જલત હૈ.

- દાસી જીવણસાહેબ

મૈં મસ્તાના મસ્તી ખેલું

મૈં મસ્તાના મસ્તી ખેલું, મૈં દીવાના દરશન કા;
ખમિયા ખડગ હાથ લઈ ખેલું, જીત તણા અબ દઉં ડંકા. (ટેક)
રા' અંગનમેં વાંસ રોપાવું, ધીરપ ઢોલ બજાઉંગા,
નૂરત-સૂરત કા નટવા ખેલે, અભય મોજ લઈ આઉંગા.
મૈં મસ્તાના મસ્તી.

પ્રીત પરવાના પટા પ્રેમ કા, સંત-ચરણ-રજ મેં રંકા;
કામ ક્રોધ દુશ્મન કુ ડરાવું, સતનામ કા દઉં ડંકા.
મૈં મસ્તાના મસ્તી.

ચરણ તણી ઓથ લઈ ચાલું, હુકમ ગુરુ કા હલાઉંગા;
રામનામ કા અમલ પિલાઉં, રસના નામ રટાઉંગા.
મૈં મસ્તાના મસ્તી.

બેઠા મોજ લઈ બંદગી સે, કોટ વસાવું ગુરુ વંકા;
'દાસી જીવણ' ભીમને ચરણે, મૈં સિપાઈ હું મેરમ કા.
મૈં મસ્તાના મસ્તી.

- દાસી જીવણસાહેબ

મારા નાથનાં નેણાં ઉપરે

મારા નાથનાં નેણાં ઉપરે,
હું તો ઘડીએ ઘોળી જાઉં... (ટેક)

શીદ કરું એકાદશી, શીદ ત્રીજે ટંક ખાઉં;
નાથજીનાં નેણાં નીરખી, ભાવનાં ભોજન પાઉં રે.
મારા નાથનાં નેણાં.

આંગણે ગંગા ગોમતી ને હું શીદને રેવાજી જાઉં;
અડસઠ તીરથ આંગણે ને, હું નિત ત્રિવેણીમાં નાઉં.
મારા નાથનાં નેણાં.

શામળા કારણ સેજ બિછાઉં, બ્રજ થકી બોલાઉં;
મેરમજી મારે મંદિર પધારે, પ્રેમ કરી પધરાઉં રે.
મારા નાથનાં નેણાં.

‘દાસી જીવણ’ ભીમપ્રતાપે, હેતે હરિગુણ ગાઉં;
સદ્ગુરુનાં ચરણે જાતાં, પ્રેમે પાવન થાઉં રે.
મારા નાથનાં નેણાં.

- દાસી જીવણસાહેબ

ગુરુની સેવાએ

ગુરુની સેવાએ અભેપદ પામીએ, ગુરુસેવા વર્ણવી ન જાય;
અનંત અનંત મહિમા ગુરુ તણા, સદ્ગુરુ સમર્થે કારજ સઈ થાય. ... (ટેક)

પ્રથમ પુરુષ ગુરુજી પ્રગટ્યા, વિલસીને કર્યો વિસ્તાર;
ઔર જગત ગુરુની સ્થાપના, સદ્ગુરુ સૌના સરદાર. ... ગુરુની.

ગુફામાં બેસી મર સાધે ગોટકા, મર ને પીર થઈને પૂજાય;
દિગંબર થઈને ખેલે દેશમાં, ગુરુ વિના મુક્તિ ન થાય. ... ગુરુની.

શબદ શીખીને કરે સાધના, કથે મર અગમ અપાર;
જપ તપ તીરથ કરે જોગના, ગુરુજી છે અધર્મના ઓધાર. ... ગુરુની.

તન મન ધન ગુરુને અરપીએ, આનંદમંગળ સંત લેહ લાય;
ભીમ રે ભેટ્યા ને ભાંગી ભરમના, ‘દાસી જીવણ’ તોરા ગુણ ગાય. ... ગુરુની.

- દાસી જીવણસાહેબ

વિયો જાય હાલ્યો જાય

વિયો જાય હાલ્યો જાય, મારો જુગનો જીવણ પ્રાણ રે;
કામણ મુને કોઈ કરીને, વેરાગણ મુને કોઈ કરીને.
કામણ મુને કોઈ કરીને. (ટેક)

મેલીને કાં હાલ્યા માવજી, તમે મારા બાળપણના બેલી;
તમ વિના અમે એકલાં રે, વરસે આંસુડાંની હેલી.
કામણ મુને કોઈ કરીને.

ભગવાં પેરી લઉં લૂગડાં, લઉં હું તો જોગણ કેરો વેશ;
મારા હરિના હાલું હું તો ગોતતી, હું તો ફરતી દેશ ને વિદેશ.
કામણ મુને કોઈ કરીને.

મોહન પધારો મારે મંદિરિયે, હવે તમ વિના ન રે'વાય;
સુખ-દુઃખની કરીએ આપણે ગોઠડી, મારે તનડે ટાઢક થાય.
કામણ મુને કોઈ કરીને.

હું તો ગોકુળની ગોવાલણી, તમે શેના માગો દાણ;
'દાસી જીવણ' સત ભીમને ચરણે, મને ખ્યાલો પીધાનાં પ્રમાણ.
કામણ મુને કોઈ કરીને.

- દાસી જીવણસાહેબ

અમારા અવગુણ રે

અમારા અવગુણ રે, ગુરુજીના ગુણ તો ઘણા;
એવા અમારા રે હાં... અવગુણ સામું મત જુઓ. (ટેક)

ગુરુજી મારા દેવળ ને ગુરુજી મારા દેવતા;
એવા ગુરુજી મારા હાં... પારસમણિ કેરા તોલ. ... અમારા.

ગુરુજી મારા ગંગા ને, ગુરુજી મારા ગોમતી;
એવા ગુરુજી મારા હાં... કાશી અને કેદાર. ... અમારા.

ગુરુજી મારા ત્રાપા ને ગુરુજી મારા તુંબડા;
એવા ઈ રે તુંબડે ઊતરીએ ભવપાર. ... અમારા.

ગુરુના પ્રતાપે રે, 'દાસી જીવણ' બોલ્યા;
દેજો અમને હાં... તમારાં ચરણે વાસ. ... અમારા.

- દાસી જીવણસાહેબ

સંસારિયામાં

સંસારિયામાં કોણ નાના કોણ મોટા,
ભજન વિના ખાશો જમના સોટા. (ટેક)

આ રે કાયાને એવી જાણજો, પાણી તણા પરપોટા;
જીવવું થોડું ને જંજાળ ઘણેરી, વેપાર કરવા ખોટા...
સંસારિયામાં.

આ રે કાયાને ડાઘ ન લાગતા, નિત્ય નાતા ને ધોતા;
માથે તેલ ફૂલલ લગાડતા, સૂંઘે ગુલાબને ગોટા...
સંસારિયામાં.

સોનાની થાળીએ ભોજન જમતા, પીવા કંચનના લોટા;
છત્રપતિ તો ચાલ્યા ગયા, (જેના) જગમાં જડે નહીં જોટા...
સંસારિયામાં.

ખાતાપીતા ને ખૂબિયું કરતાં, દૂધ સાકર ને ચોખા;
કાળ અચાનક આવશે (ત્યારે) થાશે તમને ધોખા...
સંસારિયામાં.

નર નારી ને ફાલફૂલ આવે, પછી સુખિયા થઈને સોતા;
ખોળામાં આપીને ખેંચી લેશે, પચી રે'શો તમે રોતા...
સંસારિયામાં.

આ રે નેણુંમાં નિદ્રા ઘણેરી, સેજ-પલંગ પર સોતા;
'દાસી જીવણ' કે એક દિન આવશે, કે જાણે જનમ્યા નો'તા...
સંસારિયામાં.

- દાસી જીવણસાહેબ

અજવાળું રે અજવાળું

અજવાળું હવે અજવાળું,
ગુરુ તમ આવ્યે રે મારે અજવાળું... (ટેક)

સદ્ગુરુ શબ્દ જ્યારે શ્રવણે સુણાવ્યો,
ભેટ્યા ભીમ ને ભાંગ્યું ભ્રમનું તાળું...
ગુરુ તમ આવ્યે.

જ્ઞાન ગરીબી સંતની સેવા,
પ્રેમભક્તિનો સંગ હવે પાળું...
ગુરુ તમ આવ્યે.

ખીમ ને ભાણ રવિ રમતા રામા,
તેજ-તત્ત્વમાં ગુરુ તમને ભાળું...
ગુરુ તમ આવ્યે.

'દાસી જીવણ' સત ભીમનાં ચરણાં,
અવર દૂજો હું ધણી નહીં ધારું...
ગુરુ તમ આવ્યે.

- દાસી જીવણસાહેબ

દેખંદા કોઈ દલમાંય (ઝાલરી)

દેખંદા કોઈ આ દલમાંય, પરખંદા કોઈ આ દલમાંય...

નિરખંદા રે કોઈ આ દલમાંય...

ઝણણણ ઝણણ ઝણણ ઝણ ઝાલરી વાગે (૨) (ટેક)

બોલે બોલાવે ભાઈ સબ ઘટ બોલે, સબ ઘટમાં તો રિયો રે સમાઈ (૨)

જીયાં જુઓ તિયાં તેવો, સ્થિર કરીને થાણા દિયા રે ઠેરાય...

ઝણણણ

નવે દરવાજા નવી રમત કા, દશમે મો'લે ઓ દેખાય (૨)

સોહિ મહેલમાં રે મેરમ બોલે, આપું ત્યાગે ઓ ઘર જાય...

ઝણણણ

વિના તાર વિણ તૂંબે, વિના રે મુખે મોરલી બજાય (૨)

વિના દાંડીએ નોબત વાગે, વિના રે દીપકે જ્યોત જલાય...

ઝણણણ

સોહિ દેવળમાં દડવડ વાગે, કર વિના વાજાં અહોનિશ વાય (૨)

વિના આરીસે આપા સૂઝે, એસા હૈ કોઈ વા ઘર જાય...

ઝણણણ

જાપ, અજપા સો ઘર નાંહિ, ચંદ્ર સૂરજ વહાં પહોંચત નાંય (૨)

સૂક્ષ્મ ટેકથી સો ઘર જાવે, આપ આપને દીયે ઓળખાય...

ઝણણણ

અખર અજીતા અરજ સુણજો, અરજ સુણજો એક અવાજ (૨)

‘દાસી જીવણ’ સત ભીમનાં ચરણાં, મજરો માનો માનો ગરીબનવાજ...

ઝણણણ

- દાસી જીવણસાહેબ

ન જાણું નિજ પંથી રાજા રામ

ન જાણું નિજ પંથી, રાજા રામ કેડી વિધ રીજસા? (ટેક)

આકાશ તંબુ ધરા જાજમ, દશ તણી દિગપાળજી;

એકવીસ વ્રેમંડ મોલ ઊંચા, શોભા અગમ અપારજી;

ત્યાં મેળ માટીનો કરી, તારી થાપના કેડી કીજસા.

ન જાણું નિજ પંથી

સાત સાયર અનંત નદિયું, રેટ વાયું વેગજી;

કે'તા કહં મે કુંપ સરોવર, મોર્યા બારે મેઘજી;

ત્યાં હેકણ ઝારી હાથ લઈ, તારો મંજણ કેડો અમ કીજસા.

ન જાણું નિજ પંથી

જાય જાવંત્રી, ઝળહળ જબાદ, કેતકી, કુરુણારચી;

નવ દોણવ ફળ નિત નવાં, માંઈ પુષ્પભાર અઢારજી;

ત્યાં તિલક તુલસીપાન બીડી, પત્રી કેડી વિધ કીજસાં.

ન જાણું નિજ પંથી

અખંડ અગ્નિ જ્યોત જાગે, કોટિક ભાણ પ્રકાશજી;

નવલખ તારા ચંદ્ર સોતા, દીસે જ્યોત જલારસી;

ત્યાં હેઠળ દીવડો હાથ લઈ, તારી સંજ્યા કેડી વિધ કીજસા.

ન જાણું નિજ પંથી

અખંડ વાજા અનહદ વાગે, નિત્ય ઓછવ થાયજી;

નારદ શારદ શેષ ગાવે, તારી ઓળગે આલમ રાયજી;

ત્યાં હેકણ તંતને હેકણ જીભ્યા, તારી કિરતી કેડી વિધ કીજસા.

ન જાણું નિજ પંથી

હેતે ને પ્રીતે જે નર હાલે, તે નર લાવ લીજસા;

પાણીમાં પ્રતિબિંબ દીસે, શોભા કેડી અમે કીજસા;

‘જીવણ’ જપે હાથ જોડી, દેવ દરશન દીજસા.

ન જાણું નિજ પંથી

- દાસી જીવણસાહેબ

3rd PROOF

(MITESH)

70

નાનકસાહેબ

બંગલા ખરા બનાવ્યા

બંગલા ખરા બનાવ્યા રે, આવી કરી કારગત કડીએ... (ટેક)

મેડી ગોખ ને મંદિર માળિયા, કોટ અનુપમ કરિયા;
નૂરત સૂરતની કરી નિસરણી સંત દોર પર ચડિયા...
બંગલા૦

હાથ પગ ને નયન નાસિકા, શ્રવણ ચેતન સારડા;
બંકનાળમાં વાગે વાંસળી, તેમાં શબદ ભયા સુનકારા...
બંગલા૦

શીશ ઉપર સદ્ગુરુકા આસન, કોટિ ભાણ કિરતારા;
મનહર માંઈ વાજિંત્ર વાગે, શંખનાદ સતારા...
બંગલા૦

પાંચ પચીસ બંગલામાં બેઠી, ત્રિગુણા એ તરિયા;
દયા ધર્મ દિલમાં રાખી, તત્તજિભેદ લઈ તરિયા...
બંગલા૦

કહે ‘નાનક’ ગુરુ ગંગ પ્રતાપે, વિહલ કરશે વહાર;
એ બંગલામાં બાવો બોલે, બોલે બોલનહાર...
બંગલા૦

- નાનકસાહેબ

એક દિન જાવું

એક દિન જાવું, નથી જૂઠું, સાચું કહું છું ખરાખરી;
મનુષ્ય-જનમ અમૂલ્ય મળિયો, ફેર નહીં આવે ફરીફરી (૨) (ટેક)

યોગી અવધૂતા ને સંન્યાસી, ગુફામાં બેઠા ગરી;
હુકમ પ્રમાણે સર્વને જાવું, પલ નહીં ખસે આઘી પરી (૨)
એક દિન જાવું

રથ ઘોડા ને ઊંટ પાલખી, પલંગ સૂતા પોઢણ કરી;
છત્રપતિ ને સહુ સંસારી, મરણ આવે ત્યારે જાવું મરી (૨)
એક દિન જાવું

મેડી ગોખ ને મંદિર માળિયા, નવ માળનાં ઊંચાં કરી;
સાવ સોનાની ગાર્ય કરાવો, (પણ) ભેળું નહીં આવે જરી (૨)
એક દિન જાવું

પુન્ય કરશે તે જન પામશે, ધરમ તણી તો ધજા ધરી;
કહે 'નાનક' ગુરુ ગંગ પ્રતાપે, સ્વર્ગથી વેમાન લાવે હરિ (૨)
એક દિન જાવું

- નાનકસાહેબ

એવો બોલે એ નહીં બીજો

એવો બોલે એ નહીં બીજો, પંડે પરમેશ્વર પોતે;
એવા તારા તનમાં, અળગો જઈને ક્યાં ગોતે? (ટેક)

એકમાંથી અનેક થયાં, રંગ રૂપ ને રાગ;
સર્વ પક્ષી જીવજંતમાં, સર્વમાં હરિનો ભાગ;
એવો રજનો ગજ લાંબો... ગુરુગમ કરીને કોઈ ગોતે. ... એવો

બાર પંથ ને બાવન દુવારા, પંદર તિથિ ને સાત વાર;
સત્તાવીસ નક્ષત્ર સોંસરો, બોલે બાવન બા'ર;
એવો ત્રેપનમો અક્ષર તારો, તે તો હરિ તેનો તે. ... એવો

શિવમાંથી શક્તિ થઈ, શિવશક્તિની માંય;
પચાસ કોટિ પૃથ્વીમાં, સદ્ગુરુની છાંય;
એવો ભમરો વેલે વળગ્યો, પક્ષી ફરે વણ પાંખે. ... એવો

પિંડ બ્રહ્માંડથી પાર છે, દેહી વિદેહીમાં દેખ;
કહે 'નાનક' ગુરુ ગંગ પ્રતાપે, મેં અકળ કળ્યો અલેખ;
એવો ધણી એને ધાર્યો, મળ્યા સદ્ગુરુ સનેહે. ... એવો

- નાનકસાહેબ

સતની ખેતી

મારા જીવા પટેલિયા રે, એ ભાઈ સતની ખેતી કરજે;
સતની ખેતી કરજે અને ધ્યાન હરિનું ધરજે. ... (ટેક)
ધરમ નામના ધોરી જોતરી, હરિનામ-હળ લેજે;
ઝરણાંના જોતર જોતરી, રામ-રાશ હાથ લેજે. ... મારાં
વિવેકનો વાવણિયો જોડી, બહુનામી બીજ બોજે;
પ્રેમ-પરોણો હાથ લઈને, ચાર પો'ર સુરતા ધરજે. ... મારાં
મોલ ઊગી ઓળે ચડ્યો, વિચારની વાડ કરજે;
શીલ-સંતોષનાં છીંડાં પૂરજે (નહીં તો) ભૂંડણ ખેતર ભેળશે. ... મારાં
મન તણો માળો ઘાલી, તનનો ટોયો મેલજે;
ગોવિંદ નામની ગોફણ ગૂંથી, ગુરુગમ ગોળા ફેંકજે. ... મારાં
ધર્મ નામમાં રહેજે ઢૂંકડો, સતનું સમરણ કરજે;
કહે 'નાનક' ગુરુ ગંગ પ્રતાપે, અમર લોકને વરજે. ... મારાં

- નાનકસાહેબ

મારો પ્રેમ તણો પરકાશ

મારો પ્રેમ તણો પરકાશ, ગુરુના પરસનમાં;
તું ખબર કરીને ખોળી લે, દેવનાં દરશનમાં. (ટેક)
ઘટમાં બોલે બારો બોલે, તેની સેવા સમરણ સાચી રે;
ચૌદ ભુવનથી ન્યારો ખેલે, અલખ પુરુષ અવિનાશી રે. ... મારેં
સુરતા સુન શિખર ગઢ ચાલી, ના'વે નિજ નામને તોલે રે;
ત્રિવેણીનાં તીર ઉપર, બંગલામાં રહી બોલે રે. ... મારેં
દેહ-દેવળમાં દેવ બિરાજે, વચન ઉત્કા વેડા રે;
કહે 'નાનક' ગુરુ ગંગ પ્રતાપે, રાખો ધર્મ કા નેડા રે. ... મારેં

- નાનકસાહેબ

ભક્તિમાં તો સાચ ભાળ્યું

ભક્તિમાં તો સાચ ભાળ્યું, ભજ એ નર ભાળશે;
કામ ક્રોધ ને લોભ લાલચ, તજે એને તારશે. (ટેક)
પ્રજાપતે પોકાર કર્યો, જેને વહાલાનો વિશ્વાસ છે;
પ્રહ્લાદને ગુરુ મળ્યા, શિર માટે શાબાશ છે. ... ભક્તિ
અયોધ્યાનું રાજ છોડ્યું, દેવતાના દાસ છે;
હરિશ્ચંદ્ર રાજા વેચાયા, વિપ્ર કેરા વાસ્તે. ... ભક્તિ
દુર્યોધને દુઃખ દીધું, ધર્મરાજા ધારણે;
વનખંડમાં દુઃખ વેઠ્યાં, કૌરવ કેરા કારણે. ... ભક્તિ
વામન કેરો વેશ લીધો, બલિરાજાને બારણે;
કેલૈયાનું શીશ કાપ્યું, અતીત કેરા કારણે. ... ભક્તિ
કાયરના પ્રાણ કંપે, શૂરા સન્મુખ લડશે;
કહે 'નાનક' ગુરુ ગંગ ચરણે, ખળે ખબરું પડશે. ... ભક્તિ
- નાનકસાહેબ

સકલ હંસમાં રામ...

સકલ હંસમાં રામ હમારા, રામ વિનાનું ઠામ નથી રે;
પિંડ-બ્રહ્માંડમાં જુઓ તપાસી, નામ સમોવડ કોઈ નથી. (ટેક)
નાભિકમળ ઘર નીરખી જુઓ, કાયા વચમાં કણી પડી રે;
એનું અજવાળું ત્રણ ભુવનમાં, સુરતા દોરી આસમાન ચડી રે,
સકલ હંસમાં
ત્રિગુણી માયા તેજ તમારું, પાંચ તત્ત્વમાં જ્યોત ખડી રે;
છત્રીસ વાજાં વાગે શહેરમાં, ગગનમંડળમાં નોબત ગડી રે,
સકલ હંસમાં
હીરા-માણેક-મોતીના માલમી, રતન પદારથ પારસમણિ રે;
પ્રેમનો ખ્યાલો મારા ગુરુજીએ પાયો, ધાર્યો સદ્ગુરુ ધૂનધણી રે,
સકલ હંસમાં
જ્ઞાની હોય તે ઘટમાં ગોતે, બીજા સાયર ભલે જુએ મથી રે;
કહે 'નાનક' ગુરુ ગંગ પ્રતાપે, બોલે ઈ કોઈ બીજો નથી,
સકલ હંસમાં
- નાનકસાહેબ

લખીરામસાહેબ

શ્રવણેથી વચન સુણાયો

શ્રવણેથી વચન સુણાયો મારી બેની,
બેની અમને ગુરુજીએ ખાલો પાયો. (ટેક)

પેલા ખાલે પદ્માસ તણી, આપી મૂળ કમળની સાન;
ધોળા રંગના ધામમાં, ધરિયાં અજપાનાં ધ્યાન. ... મારી બેની રે.

બીજા ખાલે બધા જનમનું, આખું ઉત્પત્તિનું સ્થાન;
પીળા રંગ મેં તો પરખિયા, દીધાં મેં તો અજપાનાં દાન. ... મારી બેની રે.

ત્રીજા ખાલે પહોંચિયા વા'લા, નાભિકમળને ઠામ;
રાતા રંગ ત્યાં રળિયામણા, તેને દેખી કરિયા પ્રણામ. ... મારી બેની રે.

ચોથા ખાલે સુરતા મારી, રૂઢિયા-કમળમાં જામી;
લીલા ભવન ભવનાથના, તેને દેખી આનંદ પામી. ... મારી બેની રે.

પાંચમા ખાલે પ્રીત કરી, કંઠ કમળની માંચ;
શ્યામ રંગમાં શક્તિ બિરાજે, શીશ નમાવું હું તો ત્યાંચ. ... મારી બેની રે.

છઠ્ઠા ખાલે સુરતા મારી, ત્રિકૂટી ધ્યાનમાં ઠેરાઈ;
ઈંગલા પિંગલા ને સુખમણા, ત્રિવેણીમાં રસ લાઈ. ... મારી બેની રે.

સાતમો ખાલો પૂરણ થયો, પૂરણ થયો પ્રેમપ્રકાશ;
'લખીરામ'ને ગુરુ કરમણ મળ્યા, ઊલટો સહી દરસાય. ... મારી બેની રે.

- લખીરામસાહેબ

વરતાણી આનંદલીલા

વરતાણી આનંદલીલા મારી બેની રે,
બેની મુને ભીતર સદ્ગુરુ મળિયા. (ટેક)

કોટિક ભાણે ઊગ્યા દલ ભીતર, મેં તો ભોમકા સઘળી ભાળી;
શૂન્યમંડળમાં મારો શ્યામ બિરાજે, ત્રિકૂટીમાં લાગી મુને તાળી...
મારી બેની રે...

બાવન બજારું ને ચોરાશી ચૌટાં, વળી કંચન-મોલ કીના;
ઈ મોલમાં મારો સદ્ગુરુ બિરાજે, દોઈ કર જોડી આસન દીના...
મારી બેની રે...

પ્રેમપૂતળી સિંહાસન પર શોભતી, એને નખશિખ જોઈ મેં તો નીરખી;
અંગનાં ઓશીકાં ને પ્રેમનાં પાથરણાં, ગુરુજીને દેખી હું તો હરખી...
મારી બેની રે...

ઘડીઘડીનાં ઘડિયાળાં વાગે, વાગે છત્રીસ રાગરાગિણી;
જળકત મોલ ને ઝરૂખે જાળિયાં, ઝાલરી વાગે ઝીણીઝીણી...
મારી બેની રે...

સતનામનો સિતાર લીધો, ગુણ તખત પર ગાયો;
કરમણ ચરણે 'લખીરામ' બોલ્યા, ગુપત પ્યાલો મારા ગુરુજીએ પાયો...
મારી બેની રે...

- લખીરામસાહેબ

પ્યાલો

એવો પ્યાલો મુને પાયો, ગુરુએ મારે કરુણા કરી;
એવા દેહમાં દરસાયા... સન્મુખ આપે તે હરિ. (ટેક)

પે'લો પ્યાલો લખીરામને, જુગતે પાયો જોઈ;
કૂંચી બતાવી કાયા તણી, વાલે કળા બતાવી કોઈ;
ત્રિકૂટીનાં તાળાં ખોલિયાં, સન્મુખ દેખ્યા સોઈ;
નગર બધું નિહાળિયું... જોયું મેં તો જરીએ જરી. ... એવો.

બીજે પ્યાલે બુદ્ધિ ગઈ પરી, ત્યારે સંતની બેઠી છાંઈ;
વિપત્તિ પડે ત્યારે વિનંતી સુણી, દોડી આવો ઝટ ત્યાંઈ;
આ દેહમાં દરસાયા, સન્મુખ સાચા સાંઈ;
એવી તો મને લગની લાગી, જોયું મેં તો ધ્યાન રે ધરી. ... એવો.

ત્રીજે પ્યાલે ત્રણ ગુણ પ્રગટ્યા, થયો પાંચ તત્ત્વ પ્રકાશ;
શૂન્યમંડળમાં મારા શ્યામ બિરાજે, અલખપુરુષ અવિનાશ;
નવે ખંડમાં મારા નાથને દેખું, હવે રવિ ઊગ્યાની નો રઈ આશ;
અગમ નિગમની ખબરું, ગુરુએ મારે આપી તો ખરી. ... એવો.

ચોથે પ્યાલે સાન કરી, હરિએ ઝાલ્યો હાથ;
એકવીસ બ્રહ્માંડની ઉપરે, મારા ગુરુએ બતાવી વાટ;
ઈ વાટના નિશ્ચય થયા, ત્યારે ત્રૂઠા ત્રિભુવનનાથ;
એવી તો મારી ઉપરે, આ કેશવરાયે કરુણા કરી. ... એવો.

પાંચમો પ્યાલો પૂરણ થયો, થયો પ્રેમપ્રકાશ;
રૂઢિયે રવિ વખાણતાં મારે જોતાં રજની જાય;
અખંડ ધારા મેહુલા વરસે, ગેબી ગર્જના થાય;
સ્વાતિ કેરાં સરવડાં, ઝરમર મેહુલો રહ્યો છે જરી. ... એવો.

છઠ્ઠે પ્યાલે શ્રી સદ્ગુરુ મળિયા ત્યારે પૂરણ પામ્યો ધામ;
ઘણા દિવસથી ગોતતો તો ઈ' મારા ગુરુએ બતાવ્યું ગામ;
કરમણ પ્રતાપે 'લખીરામજી'એ, જોયો વાલાનો વિશ્રામ;
હવે ગુરુચરણમાં રાખજો, થાક્યો છું બાપા, ફેરા તો ફરી. ... એવો.

- લખીરામસાહેબ

આજ દિવાળી

આજ દિવાળી રંગ રસાળી, ઘેર આવ્યા વનમાળી;
અગર-કપૂરે આરતી સાજું, લઈ સોનાની થાળી. (ટેક)

વદન સરોજ નેણ નવ અંબુજ, સુંદર પાઘ છોગાળી;
ભાલ તિલક મકરાકૃત કુંડળ, અધરબિંબ પરવાળી. ... આજ દિવાળી.

વારિજપાણ જાણ નવ પલ્લવ, નાભિકમળ રઢિયાળી;
પદપંકજ રજ પ્રેમે પરસું, દરસું દુક્તિ ટાળી. ... આજ દિવાળી.

પીત વસન તન રત્ન આભૂષણ, રહીએ ભાવે ભાળી;
'પ્રીતમ'ના સ્વામીની શોભા, જોઈએ નેહ ન્યાળી. ... આજ દિવાળી.

- પ્રીતમસાહેબ

પ્રીતમસાહેબ

3rd PROOF
(MITESH)

77

આ રે અવસરમાં

આ રે અવસરમાં જેણે સદ્ગુરુ સેવ્યા,
વસ્તુ તો દેહમાં બતાવી રે, સોહાગી લાલ. ... (ટેક)

ઓહમ્ સોહમ્ શબ્દ નાભિથી ઉલટે,
શૂન્ય શિખર ગઢ જાય રે, સોહાગી લાલ. ... આ રે અવસરમાં

એકવીસ હજાર છસો શ્વાસા રે ચાલે,
જાપ અજપા કહેવાય રે, સોહાગી લાલ. ... આ રે અવસરમાં

અનહદ વાજાં વાગે ગગનમંડળમાં,
ઘોર શબદ ત્યાં તો થાય રે, સોહાગી લાલ. ... આ રે અવસરમાં

પરા પશ્યંતી ને મધ્યમા ને વૈખરી,
મધ્યમામાં ઘાટ ઘડાય રે, સોહાગી લાલ. ... આ રે અવસરમાં

જાગૃત સ્વપ્ન સુષુપ્તિ ને તુરીયા,
ઉનમુનિએ ઓળખાય રે, સોહાગી લાલ. ... આ રે અવસરમાં

ચંદ્ર-સૂરજ દોનું એક ઘર લાલે,
જેવું જોઈએ તેવું થાય રે, સોહાગી લાલ. ... આ રે અવસરમાં

સંત-સમાગમ હોય રે વાલીડા,
વાદવિવાદ મટી જાયરે, સોહાગી લાલ. ... આ રે અવસરમાં

કહે રે ‘પ્રીતમ’ નિજ નામ રે જાણો,
હરિ ભજતા હરિમાં સમાય રે, સોહાગી લાલ. ... આ રે અવસરમાં

-પ્રીતમસાહેબ

હરિભજન થકી

હરિભજન થકી છોટા હોય તે સૌથી મોટા થાયે;
તન તાપ ટળે, જન્મમરણનાં સંકટ સરવે જાયે. (ટેક)

દાસી સુતથી શું હીણપણું, જેનું પુણ્ય-પવિત્ર ચરિત્ર ઘણું;
થયા નારદ મન ગોવિંદ તણું... હરિભજન થકી

જુઓ શુકદેવજીનું મૂળ શોધી, સજન ધાતી તે પશુરોધી;
થયા આપે ઈશ્વર અકોધી... હરિભજન થકી

જુઓ વાલ્મીકિજીની વાત ખરી, જેણે દર્ભશાલામાં દેહ ધરી;
તેણે સપ્તકોટિ રામાયણ કરી... હરિભજન થકી

જુઓ માંડવની મેડકી માતા, જુઓ વશિષ્ઠ વેશ્યા વિખ્યાતા;
જુઓ ચતુરાનન પંકજ જાતા... હરિભજન થકી

જુઓ અગસ્ત કુંભથી પ્રગટ થયા, અંજલિમાં સાગર શોષી;
તે તો વિશ્વમહી વિખ્યાત થયા... હરિભજન થકી

જુઓ એકલશૃંગી હરણીના, વળી વ્યાસમુનિ પણ પરણીના;
જુઓ સુતપુરાણી કુંભકરણીના... હરિભજન થકી

જેમ મધ્યજળ ગંગામાં ભળે, તે ગંગા સરખું થઈને પળે;
જેમ પારસ પરસે લોહ ટળે... હરિભજન થકી

એમ જાતપાત સહુની જાણી, હરિ ભજે તે હરિ સરખાં પ્રાણી;
કહે ‘પ્રીતમ’ ઓળખો ઐંધાણી... હરિભજન થકી

-પ્રીતમસાહેબ

સ્નેહ વિના વશ ના'વે

સ્નેહ વિના વશ નાવે શામળિયો, સ્નેહ વિના વશ ના'વે રે. ... (ટેક)
કોટિ ઉપાય કરે જો બીજા, રસિયો રૂઢે નવ લાવે રે;
સ્નેહની સાંકળે બાંધ્યો શામળિયો, અણતેડ્યો ઘર આવે રે. ... સ્નેહ
પ્રીત વિના પાક તજ્યા બહુ રાય ના, ભાજી વિદુરની ભાવે રે;
વા'લાજીને વ્રજભામિનીઓ, નેહશું નાય નયાવે રે. ... સ્નેહ
સાચા સ્નેહ વિના સુંદરવર, હરિ કોનો નહીં કહાવે રે;
'પ્રીતમ'નો પ્રભુ પ્રેમસનેહી, પ્રીત થઈ પ્યારી મૂળ ભાવે રે. ... સ્નેહ
-પ્રીતમસાહેબ

રામ સમર તું

રામ સમર તું, રામ સમર તું, રામનામ શુભ સારો છે,
શેષ મહેશ જપે જોગેશ્વર, પ્રેમીજનને પ્યારો છે,
રામ સમર તું, રામ સમર તું (ટેક)
રામનામનો રંગ ન લાગ્યો, તે જીવ જાણો નદારો છે;
નામ-જહાજ સંસારસિંધુ, ઊતરવાનો આરો છે,
રામ સમર તું, રામ સમર તું
નામ અર્ક અંધકાર મિટાવે, અખિલ ભુવન ઉજિયારો છે;
રામનામ ઉજજવળ મુક્તાફળ, હરિજન હંસનો ચારો છે,
રામ સમર તું, રામ સમર તું
રામનામ નિજ મૂળમંત્રનો, પિંડ-બ્રહ્માંડ પસારો છે;
મોહપાશમાં સર્વે પડ્યા, પણ નામ જપે તે ન્યારો છે,
રામ સમર તું, રામ સમર તું
સનેહસહિત હરિનામ ઉચ્ચારે, આતમરામ અમારો છે;
કહે 'પ્રીતમ' નિજ નામ તત્ત્વ છે, અવર સરવ કુટારો છે,
રામ સમર તું, રામ સમર તું
-પ્રીતમસાહેબ

સંતકૃપાથી છૂટે માયા

સંતકૃપાથી છૂટે માયા, કાયા નિર્મળ થાય જોને;
શ્વાસેશ્વાસે સમરણ કરતાં, પાંચે પાતક જાય જો ને. (ટેક)
કેસરી કેરે નાદે નાસે, કોટિ કુંજર જૂથ જો ને;
હિંમત હોય તો પોતે પામે, સઘળી વાતે સુખ જો ને. ... સંતકૃપા
અગ્નિને ઉઘેઈ ન લાગે, મહામણિને મેલ જો ને;
અપાર સિંધુ મહાજળ ઊંડા, મરમીને મન સહેલ જો ને. ... સંતકૃપા
બાજીગરની બાજી તે તો, જંબુરો સૌ જાણે જો ને;
હરિની માયા બહુ બળવંતી, સંત નજરમાં ના'ણે જો ને. ... સંતકૃપા
સંત સેવતાં સુકૃત વાધે, સ્હેજે સીધે કાજ જો ને;
'પ્રીતમ'ના સ્વામીને ભજતાં, આવે અખંડ રાજ જો ને. ... સંતકૃપા
-પ્રીતમસાહેબ

હરિનો મારગ છે શૂરાનો

હરિનો મારગ છે શૂરાનો, નહિ કાયરનું કામ જો ને;
પ્રથમ પહેલું મસ્તક મૂકી, વળતી લેવું નામ જો ને. (ટેક)
સુત વિત્ત દારા શીશ સમરપે, તે પામે રસ પીવા જો ને;
સિંધુ મધ્યે મોતી લેવા, માંહી પડ્યા મરજીવા જો ને. ... હરિનો
મરણ આગણે તે ભરે મૂઠી, દિલની દુગ્ધા વામે જો ને;
તીરે ઊભો જુવે તમાસો, તે કોડી નવ પામે જો ને. ... હરિનો
પ્રેમપંથ પાવકની જવાળા, ભાળી પાછા ભાગે જો ને;
માંહી પડ્યા તે મહા સુખ માણે, દેખનહારા દાઝે જો ને. ... હરિનો
માથા સાટે મોંઘી વસ્તુ, સાંપડવી નહિ સેહેલ જો ને;
મહાપદ પામ્યા તે મરજીવા, મૂકી મનનો મેલ જો ને. ... હરિનો
રામ-અમલમાં રાતા-માતા, પૂરા પ્રેમી જન જો ને;
'પ્રીતમ'ના સ્વામીની લીલા, નીરખે રજનીદિન જો ને. ... હરિનો
-પ્રીતમસાહેબ

સંત-સમાગમ જે જન કરશે

સંત-સમાગમ જે જન કરશે, તેને પ્રગટે પ્રેમ જો ને;
જે ધાતુને પારસ પરસે, તે તો હોય હેમ જો ને. (ટેક)

કથીર કાંસું હેમ ન હોયે, કોટિ પારસ પરસે જો ને;
શૂન્ય છીપ તે ઉપર ના'વે, સો મણ સ્વાતિ વરસે જો ને. ... સંત-સમાગમ

અચેતને ઉપદેશ ન લાગે, શિવ બ્રહ્મા સમજાવે જો ને;
જેનાં અવળાં અંતઃકરણો, તેને સમજણ ના'વે જો ને. ... સંત-સમાગમ

કુબુદ્ધિ કાળપ જેને રુદે, તેને ન લાગે રંગ જો ને;
અડદ ઊજળા ક્યમે ન થાયે, જઈ ઝબોળે ગંગ જો ને. ... સંત-સમાગમ

કુશકા કૂટેથી શું થાયે, કણ ન જડે તેમાંથી જો ને;
મંદ અભાગી મૂરખ નરને, સમજણ આવે ક્યાંથી જો ને. ... સંત-સમાગમ

પાપીને પ્રબોધ ન કરીએ, મૌન ગ્રહીને રહીએ જો ને;
કહે 'પ્રીતમ' તુલસીદળ તોડી, પ્રેત ન પૂજવા જઈએ જો ને. ... સંત-સમાગમ

- પ્રીતમસાહેબ

હંસસાહેબ

3rd PROOF
(MITESH)

81

સંતોની વાણી, આકાશવાણી ✧ ૧૬૧

૧૬૨ ✧ સંતોની વાણી, આકાશવાણી

વિવેક ઉપદેશ - ઈતિ

હેલી સત સ્વરૂપ પિછાન લે, ભૂલી ગયો ભવ માંહી. (ટેક)
હેલી જાત વરણ જાકે નહિ, દેહિ રહિત વિદેહ;
હેલી સબ ઘટ વ્યાપક વ્યોમ જયું, તા સું લાવો નેહ. ... મારી હેલી રે.
હેલી અધિજ્ઞાન આધાર સો, સોઈ દ્રષ્ટા જાન;
હેલી કલ્પિત પરપંચ તાહી મેં, તાંકી કરત ન હાન. ... મારી હેલી રે.
હેલી જાગ્રત માંહિ વિશેષ સો, સમાન સુષુપ્તિ હોય;
હેલી વિશેષ સમાન દોઈ ભાવ સો, નિર વિશેષ હૈ સોય. ... મારી હેલી રે.
હેલી સત સમાન વિશેષણાં, હૈ અજ્ઞાન આધાર;
હેલી ચિત આનંદ વિશેષ કા, વિશેષણ હી વિચાર. ... મારી હેલી રે.
હેલી જબ હી હોય વિશેષ કા, દૃઢ હૃદયમેં જ્ઞાન;
હેલી તિમિર અજ્ઞાન રહે નહિ, પાવે સત સમાન. ... મારી હેલી રે.

- હંસસાહેબ

આત્મસ્થિતિ બોધ - ઈતિ

હેલી ક્યા કહું નિજ લોક કી, મન વાણી થક જાય. (ટેક)
હેલી સત લોક નિજલોક હૈ, નિરાસુન નિરવાન;
હેલી સુન્ન શ્વેત સુન્ન ફોડકે, હંસ ક્રિયા ઈસ્થાન.
હેલી ઉસી લોક અજરા ઝિરે, નિરમલ દરસે નૂર;
હેલી નિરાધાર ઉહાં પુરુષ હૈ, પદ પાવે કોઈ સૂર.
હેલી ચાર વદે ભટકત રહે, ભેદ કબહું નહિ પાય;
હેલી સાક્ષી તક લે જાત હૈ, આગે હટક રહે જાય.
હેલી જનમ-મરણ ઉહાં હૈ નહિ, અચરજ કા હૈ ખેલ;
હેલી 'હંસદાસ' વહાં સું ભયા, જીવ-બ્રહ્મ કા મેલ.

- હંસસાહેબ

અનુભવ-માહાત્મ્ય - ઈતિ

હેલી જાણ કરો તુમ તાસકી, ધર સતવચ્ચને ધ્યાન (ટેક)
હેલી કૌન જગાવે નામ કું, કૌન જગાવે પ્રેમ;
હેલી કૌન જગાવે પુરુષ કું, કૌન જગાવે બ્રહ્મ.
હેલી સુરત જગાવે નામ કું, નામ જગાવે પ્રેમ;
હેલી પ્રેમ જગાવે પુરુષ કું, પુરુષ જગાવે બ્રહ્મ.
હેલી કૌન બ્રહ્મ કા રૂપ હૈ, કૌન બ્રહ્મ ઈસ્થાન;
હેલી કહાં બ્રહ્મ કા બૈઠણા, કહાં બ્રહ્મ મૈલ્હાન.
હેલી આનંદ બ્રહ્મ કા રૂપ હૈ, ગગન બ્રહ્મ ઈસ્થાન;
હેલી નિરંતર બ્રહ્મ કા બૈઠણા, અપરોક્ષ બ્રહ્મ મૈલ્હાન.
હેલી જન્મ-મરણ તબ હી મિટે, જબ હી બ્રહ્મ સમાય;
હેલી શ્રી ભાણ કહે 'હંસદાસ' કો, ફિર ભરમન નહિ પાય.

- હંસસાહેબ

પ્રશ્નોત્તર-બોધ - ઈતિ

હેલી ક્યા કહું મહિમા સંતની, અરજુન અનંત અપાર (ટેક)
હેલી સંત હમારી આત્મા, મૈં સંતન કી જાન;
હેલી દોનોં મેં અંતર નહીં, યૂં કહે વેદપુરાન.
હેલી સંત હમારા પ્રાણ હૈ, મૈં સંતન કા પ્રાન;
હેલી એક પલક છોડે નહીં, મીન અલીલ સમાન.
હેલી સંત હમારી દેહ હૈ, મૈં સંતન કી દેહ;
હેલી મમ દર્શન જાકું ચાહિયે, સંતન મેં દીખે લેહ.
હેલી મેરા નિમત અવતાર હૈ, સંતજન નિત અવતાર;
હેલી મેરે સું મેરે સંત અધિક હૈ, કરત જીવ ભવપાર.
હેલી મોમેં મેરે સંત મેં, જો અંતર કહી ગાય;
હેલી તાકુ ઠોર કહાં નહિ, અંત ચૌરાશી જાય.
હેલી તન મન ધન કર સંત કે, શરણ પડે જો આન;
હેલી 'હંસદાસ' પદ મુક્ત સો, લહે કહે (શ્રી) ભગવાન.

- હંસસાહેબ

મુક્તિજ્ઞાની બોધ - ઈતિ

હેલી ચઢી શિખર પર જોઈયે બેહદ કા પરિયાણ (ટેક)
હેલી દો કમલોં કે બીચ મેં, ભમરા કરત ગુંજાર;
હેલી સુગંધ મહા અતિ ફૂલ કી, ફૂલે ફલ અપાર.
હેલી ઉસ ભ્રમરે કે પાંખ નહિ, બિના પાંખ ઊડ જાય;
હેલી અમીસરોવર જહાં ભર્યા, ઉન મેં રહ્ય સમાય.
હેલી ઉન સરોવર કે પાર નહીં, નહીં સરોવર કે રૂપ;
હેલી બિના પહાડ ઝિરણા ઝિરે, ઐસા ખેલ અનુપ.
હેલી પ્રેમી પી કે ભ્રમરા છક્યા, પીવત તૃપ્તિ ન હોય;
હેલી (શ્રી) ભાણ કહે ‘હંસદાસ’કું, ઐસા પદ હૈ સોય.
- હંસસાહેબ

મારી હેલી રે...

મારી હેલી રે... બ્રહ્મખોજે સુખ પાઈએ,
સોહમ્ સ્વરૂપમાં સમાઈ. ... મારી હેલી. (ટેક)
મારી હેલી રે... પાંચ તત્ત્વ ત્રીન ગુન કી,
માયા રચી હૈ માંચ;
મારી હેલી રે... સબ જુગ ઉનમેં મચી રહ્યા,
ગુરુ બિન પરલે જાય. ... મારી હેલી રે.
મારી હેલી રે... જન કારણ તું ભટકત હૈ,
સોઈ પિયા તુજ પાસ;
મારી હેલી રે... તેજ રે તખત ચડી ગમ કર,
પાવે પુરુષ અવિનાશ. ... મારી હેલી રે.
મારી હેલી રે... જનમ ને મરણ એવાં ત્યાં નહીં,
નામ ને રૂપથી જો ને પાર;
મારી હેલી રે... આશા ને તૃષ્ણા ત્યાં નહીં,
પાવત સરજનહાર. ... મારી હેલી રે.
મારી હેલી રે... જીવ-ઈચ્છાએ એની ભાંતિ પડી,
ચેતનસ્વરૂપ જો ને આપ;
મારી હેલી રે... ભાણ રે કહે ‘હંસદાસ’ને,
જપી લે અજપા કેરા જાપ. ... મારી હેલી રે.
- હંસસાહેબ

પ્રેમહંસસાહેબ

પ્રેમ ધરીને આવો ચરણુંમાં

પ્રેમ ધરીને આવો ચરણુંમાં, સદ્ગુરુ બાંધ ધરે;
ગુરુના જેણે ગુણ જ ગાયા, કારજ એનાં એમ સરે. ... (ટેક)

નાભિકમળમાં વસે કસ્તૂરી, ત્યાં મરઘો વનમાં ધૂમતો ફરે;
દોડીદોડીને થાકી જવાનો, એમાં તારું કાંઈ નહીં વળે. ... ગુરુનાં

પાણીના પરપોટા પાણીમાં ફૂટશે, નીર ભેગાં નીર ભળે;
નૂગરા માણસ જાવે ગોથાં ખાતા, વીરલા કોક તો તરે. ... ગુરુનાં

સુખદેવજીએ સાન બતાવી, જનક વિદેહી જેવા ગુરુ મળે;
એક હાથ તો માયાની ઉપરે, દૂજો હાથ અગનિમાં બળે. ... ગુરુનાં

અમીના ઝારા અખંડ વરસે, મોતી પાકે કો'ક પળે;
ધ્યાન ધરીને જુવો ને સૂનમાં, હંસો બેઠો આનંદ કરે. ... ગુરુનાં

સાચા સદ્ગુરુ જો મળે તો અજ્ઞાન અંધારું એનું ટળે;
ખાન-પ્રતાપે બોલ્યા 'પ્રેમહંસ', ખબરું પડશે બળે. ... ગુરુનાં

-પ્રેમહંસસાહેબ

જ્યાં લગી આત્માતત્ત્વ

જ્યાં લગી આત્માતત્ત્વ ચીન્યો નહીં, ત્યાં લગી સાધના સર્વ જૂઠી;
માનુષાદેહ તારો એમ એળે ગયો, માવઠાની જેમ વૃષ્ટિ જૂઠી. (ટેક)

શું થયું સ્નાન, પૂજા ને સેવા થકી? શું થયું ઘેર રહી દાન દીધે?
શું થયું ધરી જટા, ભસ્મ-લેપન કર્યે? શું થયું લાલ લોચને કીધે? ... જ્યાં.

શું થયું તપ ને તીરથ કીધા થકી? શું થયું માળા ગ્રહી નામ લીધે?
શું થયું તિલક ને તુલસી ધાર્યા થકી? શું થયું ગંગજળ પાન કીધે? ... જ્યાં.

શું થયું વેદ વ્યાકરણ વાણી વઘે? શું થયું રાગ ને રંગ જાણ્યે?
શું થયું ખટ્વર્ણન સેવ્યા થકી? શું થયું વરણના ભેદ આણ્યે? ... જ્યાં.

એ છે પરપંચ સહુ પેટ ભરવા તણા, આત્મારામ પરિબ્રહ્મ ન જોયો;
ભણે 'નરસૈયો' કે તત્ત્વદર્શન વિના રત્નચિંતામણિ જન્મ ખોયો. ... જ્યાં.

- નરસિંહ મહેતા

નરસિંહ મહેતા

નારાયણનું નામ જ લેતાં

નારાયણનું નામ જ લેતાં, વારે તેને તજીએ રે;
મનસા વાચા કર્મણા કરીને, લક્ષ્મીવરને ભજીએ રે. ... (ટેક)

કુળને તજીએ, કુટુંબને તજીએ, તજીએ મા ને બાપ રે;
ભગિની-સુત-દારાને તજીએ, જેમ તજે કંચુકી સાપ રે. ... નારાયણનું.

પ્રથમ પિતા પ્રહ્લાદે તજીઓ, નવ તજિયું હરિનું નામ રે;
ભરત શત્રુઘ્ને તજી જનેતા, નવ તજિયા શ્રીરામ રે. ... નારાયણનું.

ઋષિ-પત્નીએ શ્રીહરિ કાજે, તજિયા નિજ ભરથાર રે;
તેમાં તેનું કંજયે ન ગયું, પામી પદારથ ચાર રે. ... નારાયણનું.

વ્રજવનિતા વિકલને કાજે, સર્વ તજીને ચાલી રે;
ભણે 'નરસૈયો' વૃંદાવનમાં, મોહન સાથે મ્હાલી રે. ... નારાયણનું.

- નરસિંહ મહેતા

વૈષ્ણવજનને વિષયથી ટળવું

વૈષ્ણવજનને વિષયથી ટળવું, ગળવું માંહીથી મન રે (ર)
ઈન્દ્રિય કોઈ અપવાદ કરે નહીં, તેને કહીએ વૈષ્ણવજન રે. ... (ટેક)

કૃષ્ણ કૃષ્ણ કહેતાં કંઠ જ સૂકે, તોયે ન મૂકે નિજ નામ રે... (ર)
શ્વાસોશ્વાસે સમરે શ્રીહરિ, મન ન વ્યાપે કામ રે. ... વૈષ્ણવ.

અંતરવૃત્તિ અખંડ રાખે હરિ શું, ધરે કૃષ્ણનું ધ્યાન રે... (ર)
વ્રજવાસીની લીલા ઉપાસે, બીજું સુણે નહીં કાન રે. ... વૈષ્ણવ.

કૃષ્ણ વિના કોઈ અન્ય ન દેખે, જેની વૃત્તિ છે કૃષ્ણાકાર રે... (ર)
વૈષ્ણવ કહાવે ને વિષય ન જાવે, તેને વારંવાર ધિક્કાર રે. ... વૈષ્ણવ.

વૈષ્ણવને તો વલ્લભ લાગશે, કૂડિયાને લાગશે કાયું રે... (ર)
'નરસૈયા'ના સ્વામીને લંપટ નહીં ગમે, સાંભળો કહું છું સાચું રે. ... વૈષ્ણવ.

- નરસિંહ મહેતા

જે ગમે જગતગુરુ

જે ગમે જગતગુરુ દેવ જગદીશને, તે તણો ખરખરો ફોક કરવો; ... જે.
આપણો ચિંતવ્યો અર્થ કાંઈ નવ સરે, ઊગરે એક ઉદ્દેગ ધરવો. (ટેક)

હું કરું હું કરું એ જ અજ્ઞાનતા, શકટનો ભાર જેમ શ્વાન તાણે;
સૃષ્ટિમંડાણ છે સર્વ એણી પેરે, જોગી જોગેશ્વરા કો'ક જાણે. ... જે.

ઋતુ લતાપત્ર ફળ ફૂલ આપે યથા, માનવી મૂર્ખ મન વ્યર્થ શોયે;
જેહના ભાગ્યમાં જે સમે જે લખ્યું, તેહને તે સમે તે જ પહોંચે. ... જે.

ગ્રંથ ગરબડ કરી વાત ન કરી ખરી, જેહને જે ગમે તેને પૂજે;
મન-કર્મ-વચન આપ માની લહે, સત્ય છે એ જ મન એમ સૂઝે. ... જે.

સુખ સંસારી મિથ્યા કરી માનજો, કૃષ્ણ વિના બીજું સર્વ કાયું;
જુગલ કર જોડી કરી 'નરસૈયો' એમ કહે, જન્મ-પ્રતિજન્મ હરિને જ જાયું. ... જે.

- નરસિંહ મહેતા

દારિકાના વાસી વે'લા

હાં રે વા'લા દારિકાના વાસી વે'લા આવજો, રાણી રૂખમણીના કંથ;
દુષ્ટ દુર્યોધન લાગ્યો પીડવા રે, પ્રભુ મારા ચૌદશ નિહાળું પંથ. (ટેક)

હાં રે વા'લા સોડ તાણીને શું સૂતા શામળા,
આળસ મરડી ઊઠો આજ;

લક્ષ્મીજી તવાંસે પાવન પાવલા રે,
અમ પર મે'ર કરો મા'રાજ. ... દારિકાના.

હાં રે વા'લા ગ્રાહ થકી ગજને મુકાવિયો,
કીધી તમે સુધન્વાને સહાય;

નરસિંહરૂપે હરણાકંસ હણ્યો રે,
પ્રહ્લાદ ઉગાર્યો લાગ્યો પાય. ... દારિકાના.

હાં રે વા'લા છપ્પન કરોડ જાદવ તાહરા,
બળીભદ્ર સરીખા બ્રાત;

કાળીનાગ નાથ્યો, જરાસંધ જીત્યો,
તે બળ ક્યાં ગયું, મારા નાથ?. ... દારિકાના.

હાં રે વા'લા વસમી વેળાએ આવો વિઠ્ઠલા,
ધાજો તમે છત્રપતિરાય;

અસવારી કરજો ગરુડની રે,
'નરસૈયો' વીનવે વારંવાર. ... દારિકાના.

- નરસિંહ મહેતા

જશોદા તારા કાનુડાને

જશોદા તારા કાનુડાને, સાદ કરીને વાર રે;
આવડી ધૂમ મચાવે વ્રજમાં, નહીં કોઈ પૂછણહાર રે.

જશોદા તારા કાનુડાને

શીકું તોડ્યું, ગોરસ ઢોળ્યું, ઉઘાડીને બાર રે;
માખણ ખાધું ને ઢોળી નાખ્યું, જાન કીધું આ વાર રે.

જશોદા તારા કાનુડાને

ખાંખાંખોળા કરતા હીડે, બીએ નહીં લગાર રે;
મહીં મથવાની ગોળી ફોડી, આ શાં કહીએ લાડ રે?

જશોદા તારા કાનુડાને

મારો કાનજી ઘરમાં હતો, ક્યારે દીઠો બહાર રે;
દહીં-દૂધનાં માટ ભર્યાં, બીજે ચાખે નહીં લગાર રે.

જશોદા તારા કાનુડાને

શાને કાજે મળીને આવી, ટોળે વળી દશબાર રે;
'નરસૈયા'નો સ્વામી સાચો, જૂઠી છે વ્રજનાર રે.

જશોદા તારા કાનુડાને

- નરસિંહ મહેતા

જાગ ને જાદવા

જાગ ને જાદવા કૃષ્ણ ગોવાળિયા,
તુજ વિના ધેનમાં કોણ જાશે;
ત્રણસેં ને સાઠ ગોવાળ ટોળે મળ્યા,
વડો રે ગોવાળિયો કોણ થાશે. ... હે જાગ ને

દહીં તણાં દહીંથરાં ઘી તણાં ઘેબરાં,
કઢિયેલાં દૂધ તે કોણ પીશે;
હરિ તાર્યો હાથિયો, કાળીનાગ નાથિયો,
ભૂમિનો ભાર તે કોણ સ્હેશે. ... હે જાગ ને

જમુનાને તીરે ગૌધેનુ ચરાવતાં,
મધુરીશી મોરલી કોણ વા'શે ?
ભણે 'નરસૈયો' તારા ગુણ ગાઈ રીઝિયો,
બૂડતાં બાવડી કોણ સ્હાશે ? ... હે જાગ ને

- નરસિંહ મહેતા

પઢો રે પોપટ

પઢો રે પોપટ રાજા રામના, સતી સીતાજી પઢાવે;
પાસે બાંધી પાંજરું, મુખે રામ જપાવે. (ટેક)
પોપટ તારા કારણે, લીલા વાંસ વઢાવું;
એનું બનાવું પોપટ પાંજરું, હીરા રતને જડાવું. ...પઢો રે.
પોપટ તારે કારણે, શી-શી રસોઈ બનાવું;
સાકરનાં કરી ચૂરમાં, ઉપર ઘી પીરસાવું. ...પઢો રે.
પાંખ પીળી ને પગ પાંદુરા, કોટે કાંઠલો કાળો;
'નરસૈયા'ના સ્વામીને ભજો, રાગ તાણીને રૂપાળો. ...પઢો રે.

- નરસિંહ મહેતા

વાણલાં રે વાયા કાનુડા

વાણલાં રે વાયાં કાનુડા, વાણલાં રે વાયાં,
જાગો ને જશોદાના જાયા, વાણલાં વાયાં;
તમારે ઓશીકે મારાં ચીર ચંપાયાં.
જાગો ને જશોદાના જાયા, વાણલાં વાયાં. (ટેક)
પંખીડાં બોલે રે, વા'લા, રજની રહી થોડી રે;
સેજલડીથી ઊઠો, વા'લા, આળસડા મરડી;
જાગો ને જશોદાના જાયા, વાણલાં વાયાં.
પાસું રે મરડો તો, વા'લા, ચીર લઉં હું તાણી રે;
સરખી રે સૈયર સાથે, જાવું છે પાણી;
જાગો ને જશોદાના જાયા, વાણલાં વાયાં.
સાદ રે પાડું તો, વા'લા, સૂતા લોકો જાગે રે;
અંગૂઠો મરડું તો મારા દિલડામાં દાઝે.
જાગો ને જશોદાના જાયા, વાણલાં વાયાં.
સાસુડી હઠીલી વેરણ, નણંદી મારી જાગે રે,
પેલી રે પાડોશણ ઘરે વલોણાં ગાજે.
જાગો ને જશોદાના જાયા, વાણલાં વાયાં.
જેને જેવો ભાવ હોયે, તેવું તેને થાયે રે;
'નરસૈયા'ના સ્વામી વિના, ન વાણલાં વાયે.
જાગો ને જશોદાના જાયા, વાણલાં વાયાં.

- નરસિંહ મહેતા

મૈં કાનુડા તોરી ગોવાલણ

મૈં કાનુડા તોરી ગોવાલણ, મોરલીએ લલયાણી રે. (ટેક)
હરખેથી મૈં ઈંઢોણી લીધી, ભરવા હાલી પાણી રે;
ગાગર ભરોસે મૈં ગોળી લીધી, આરાની અજાણી...
મૈં કાનુડા

ગાય ભરોસે મૈં ગોધાને બાંધ્યો, દોહ્યાની અજાણી રે,
વાછરું વરાહે મૈં છોકરાં બાંધ્યાં, બહુ બાંધ્યાં મૈં તાણી રે...
મૈં કાનુડા

રવાઈ વરાહે મૈં ધોસરું લીધું, વલોવ્યાની હું અજાણી રે,
નેતરા વરાહે મૈં સાડી લીધી, દૂધમાં રેડ્યાં પાણી રે...
મૈં કાનુડા

ઘેલી ઘેલી મને સૌ કોઈ કહે છે, ઘેલી હું રંગમાં રેલી રે,
ભલે મળ્યા મે'તા 'નરસૈના સ્વામી, પૂરણ પ્રીત બંધાણી રે...
મૈં કાનુડા

- નરસિંહ મહેતા

ભૂતળ ભક્તિ-પદારથ મોટું

ભૂતળ ભક્તિ-પદારથ મોટું, બ્રહ્મલોકમાં નાહી રે;
પુણ્ય કરી અમરાપુરી પામ્યા, અંતે ચોરાશી માંહી રે,
ભૂતળ ભક્તિ (ટેક)

હરિના જન તો મુક્તિ ન માગે, માગે જનમોજન્મ અવતાર રે;
નિત્ય સેવા, નિત્ય કીર્તન-ઓચ્છવ, નીરખવા નંદકુમાર રે,
ભૂતળ ભક્તિ

ભરતખંડ ભૂતળમાં જન્મી, જેણે ગોવિંદના ગુણ ગાયા રે;
ધનધન એનાં માતાપિતાને, સફળ કરી એણે કાયા રે,
ભૂતળ ભક્તિ

ધન વૃંદાવન ધન એ લીલા, ધન્ય એ વ્રજનાં વાસી રે;
અષ્ટ મહાસિદ્ધિ આંગણિયે ઊભી, મુક્તિ છે એમની દાસી રે,
ભૂતળ ભક્તિ

એ રસનો સ્વાદ શંકર જાણે, કે જાણે શુકદેવ જોગી રે;
કાંઈક જાણે વ્રજની ગોપી, ભણે 'નરસૈયો' ભોગી રે,
ભૂતળ ભક્તિ

- નરસિંહ મહેતા

હારને કાજે નવ મારીએ

હાં રે વા'લા હારને કા જે નવ મારીએ, હઠીલા હરજી અમને;
માર્યા પછી રે મારા નાથજી, દોષ ચડશે તમને. (ટેક)

હાં રે વા'લા અડધી રજની વીતી ગઈ, હાર લાવો ને વે'લા;
માંડલિક રાજા અમને મારશે, દિવસ ઊગતાં પે'લાં... હાં રે વા'લા

હાં રે વા'લા નથી રે જોતો હીરાનો હારલો, વેગે ફૂલડાંનો લાવો;
દયા કરીને દામોદરા, દાસને બંધનથી છોડાવો.... હાં રે વા'લા

હાં રે વા'લા કાં તો માંડલિકે તને લલચાવ્યો, કાં તો ચડિયલ રોષ;
કાં તો રાધાજીએ ભોળવ્યો, કાં તો મારાં કરમનો દોષ... હાં રે વા'લા

હાં રે વા'લા દાસ રે પોતાનો દુઃખી જોઈને, ગરુડે ચડ્યા છે બહુનામી;
હાર હાથોહાથ આપીઓ, 'મહેતા નરસૈં'ના સ્વામી. ... હાં રે વા'લા

- નરસિંહ મહેતા

અખિલ બ્રહ્માંડમાં

એ અખિલ બ્રહ્માંડમાં એક તું શ્રી હરિ, જૂજવે રૂપે અનંત ભાસે;
દેહમાં દેવ તું તેજમાં તત્ત્વ તું, શૂન્યમાં શબ્દ થઈ વેદ વાસે. (ટેક)

પવન તું, પાણી તું, ભૂમિ તું, ભૂધરા, વૃક્ષ થઈ ફૂલી રહ્યો આકાશે;
વિવિધ રચના કરી અનેક રસ લેવાને, શિવ થકી જીવ થયો એ જ આશે...

અખિલ બ્રહ્માંડમાં

વેદ તો એમ વદે, શ્રુતિ-સ્મૃતિ શાખ દે, કનક-કુંડળ વિશે ભેદ નો'યે;
ઘાટ ઘડિયા પછી નામરૂપ જૂજવાં, અંતે તો હેમનું હેમ હોયે...

અખિલ બ્રહ્માંડમાં

વૃક્ષમાં બીજ તું, બીજમાં વૃક્ષ તું, જોઉં પટંતરો એ જ પાસે;
ભણે 'નરસૈયો' એ મન તણી શોધના, પ્રીત કરું પ્રેમથી પ્રગટ થાશે...

અખિલ બ્રહ્માંડમાં

- નરસિંહ મહેતા

અખંડ રોજી

હાં રે વા'લા... અખંડ રોજી હરિના હાથમાં. વાલો મારો જુએ છે વિચારી;
દેવાવાળો નથી દૂબળો, ભગવાન નથી રે ભિખારી. ... હાં રે.
હાં રે વા'લા... જળને સ્થળ તો અગમ છે, એજી આ કાયા છે વિનાશી;
સર્વને વા'લો મારો આપશે, મનડાં રાખો ને વિશ્વાસી. ... હાં રે.
હાં રે વા'લા... નવનવ મહિના ઉદર વસ્યા, તે દી વા'લે જળથી જિવાડ્યા;
ઉદર વસ્યાને વા'લો આપશે, આપશે સૂતાને જગાડી. ... હાં રે.
હાં રે વા'લા... ગરુડે ચડીને ગોવિંદ આવશે, આવશે અંતરયામી;
ભક્ત-ઉદ્ધારણ ભૂધરો, 'મહેતા નરસૈયા'નો સ્વામી. ... હાં રે.

- નરસિંહ મહેતા

કાના નાના છાનામાના

કાના નાના છાના માના, આવજો મારે ઘેર રે;
આવજો મારે ઘેર વારી જાઉં, આવજો મારે ઘેર રે. (ટેક)
સાસુ મારી ગામ સિંધાવી, નણદી નથી ઘેર રે;
નાનો દેવર ચાકરી ચાલ્યો, મોહન કરજો મે'ર રે. ... કાના નાના.
મહીની ગોળી રસે ભરી, તેની તાણવા સે'ર રે;
નહીં આવો તો નંદના કુંવર, અદકાં થાશે વેર રે. ... કાના નાના.
શામળિયા સાહેર વલોવ્યો, સહી માંડી છે પે'ર રે;
ચૌદ રતન માંહેથી કાઢ્યાં, પછી કાઢ્યું ઝેર રે. ... કાના નાના.
માવજી મારા મહીં વલોવે, મુજ પર કીધી મે'ર રે;
'નરસૈયા'નો સ્વામી મળ્યો, થઈ છે લીલા લે'રે રે. ... કાના નાના.

- નરસિંહ મહેતા

હાં રે વા'લા પ્રીતમજી તમને

હાં રે વા'લા... પ્રીતમજી તમને હું શું કહું, તમે મારી પીડા નવ જાણી
ઘણા દિવસની એવી ચાકરી રે, મોહની મહોબત નવ આણી... (ટેક)

હાં રે વા'લા...હું રે જાતી'તી મારા મારગે, વા'લે મારે મોરલી વગાડી;
મોરલી રે કેરા વા'લા, એવા નાદમાં રે, મારા રૂઢિયામાં લાગી... હાં રે વા'લા

હાં રે વા'લા...સોળ વરસની હું સુંદરી, વા'લો મારો તેદુનાં વરિયા;
પ્રીતું કરીને વા'લો પરહરી રે, ત્રીજે મારગે તરિયા... હાં રે વા'લા

હાં રે વા'લા...હું રે સમદરિયાની માછલી, જાળમાં જલાતાં હારી;
ઝાલી નાખ્યાં અમને જાળમાં રે, ઘાવ મુને લાગેલ ભારી... હાં રે વા'લા

હાં રે વા'લા...પરાણે પ્રીતું નવ કરીએ, ઈ તો શાં-શાં સુખ દેવે?
મહેતા રે નરસૈનો સ્વામી શામળો રે, રોક્યો કેટલા દિ' રેવે?... હાં રે વા'લા

- નરસિંહ મહેતા

પ્રાણ થકી મને

પ્રાણ થકી મને વૈષ્ણવ વા'લા, અહર્નિશ એને ગાઉં રે,
તપ તીરથ વૈકુંઠપદ મૂકી, મારા ભક્ત બોલાવે ત્યાં જાઉં રે. (ટેક)

લક્ષ્મીજી અર્ધાંગના મારી, (પણ) મારા સંતની દાસી રે,
અડસઠ તીરથ મારા સંતને ચરણે, કોટિ ગંગા કોટિ કાશી રે.

પ્રાણ થકી

સંત ચાલે ત્યાં હું આગળ ચાલું, સંત સૂવે ને હું જાગું રે,
મારા સંતની જે નિંદા કરે, (તેની) જિહ્વા સઘળી કાપું રે.

પ્રાણ થકી

મારા બાંધ્યા વૈષ્ણવ છોડે, વૈષ્ણવે બાંધ્યા નવ છૂટે રે,
એક વાર વૈષ્ણવ મને બાંધે, તે બંધન નવ તૂટે રે.

પ્રાણ થકી

બેસીને ગાય ત્યાં ઊભો ઊભો સાંભળું, ઊભો ઊભો ગાય ત્યાં હું નાચું રે,
હું તો વૈષ્ણવથી ક્ષણ નહીં અળગો, ભણે 'નરસૈયો' સાચું રે.

પ્રાણ થકી

- નરસિંહ મહેતા

વા'લો મારો પ્રેમને વશ થયા

વા'લો મારો પ્રેમને વશ થયા રાજી, તેમાં શું કરે પંડિત ને કાજી... (ટેક)
કરમાબાઈનો આરોગ્યો ખીચડો, વિદુરની ખાધી ભાજી;
એઠાં બોર શબરીનાં ખાધાં વાલે, છપ્પનભોગ મેલ્યા ત્યાગી...
વાલો મારો.

વિદુરને ઘરે શ્રીકૃષ્ણ પધાર્યા, કેળાં આણ્યાં'તાં માગી;
ગર્ભ કાઢીને છાલ ખવરાવી, વા'લે તોય ન જોયું જાગી...
વાલો મારો.

ગણિકા હતી તે પોપટ પઢાવતી, તેમાંથી લે' લાગી;
ભગવાન એને મળ્યા સહેજમાં, સંસારભ્રમણા ભાંગી...
વાલો મારો.

ભક્તની લોકો નિંદા કરે છે, ને જગત થયું છે પાજી;
ભલે મળ્યા 'મહેતા નરસૈ'ના સ્વામી, માથે ગિરધર રહ્યો છે ગાજી...
વાલો મારો.

- નરસિંહ મહેતા

વૈષ્ણવજન તો

વૈષ્ણવ જન તો તેને રે કહીએ, જે પીડ પરાઈ જાણે રે;
પરદુઃખે ઉપકાર કરે તોય, ઉર અભિમાન ન આણે રે. ... (ટેક)
સકળ લોકમાં સહુને વંદે, નિંદા ન કરે કેની રે;
વાય-કાછ-મન નિશ્ચલ રાખે, ધનધન જનની તેની રે. ... વૈષ્ણવ.
સમદૃષ્ટિ ને તૃષ્ણા ત્યાગી, પરસ્ત્રી જેને માત રે;
જિહ્વા થકી અસત્ય ન બોલે, પરધન નવ ઝાલે હાથ રે. ... વૈષ્ણવ.
મોહમાયા વ્યાપે નહીં જેને, દૃઢ વૈરાગ જેના મનમાં રે;
રામનામ શું તાળી લાગી, સકળ તીરથ તેના તનમાં રે. ... વૈષ્ણવ.
વણલોભી ને કપટરહિત છે, કામ-ક્રોધ નિવાર્યા રે;
ભણે 'નરસૈયો' તેનું દર્શન કરતાં કુળ ઈકોતેર તાર્યા રે. ... વૈષ્ણવ.

- નરસિંહ મહેતા

દિવાળી દિવાળી

દિવાળી દિવાળી, આજ મારે દિવાળી દિવાળી,
હાં રે ઘેર આવ્યા શ્રી વનમાળી. ... (ટેક)

ઝળહળ ઝળહળ ઝગે દીવડા, મોતીએ ચોક પુરાવું;
માનુની માળા મંગળ ગીત ગાવો, દુંદુભિ વગડાવું. ... આજં

અનાથને કીધાં સનાથ હવે, પ્રભુ વિનતી એટલી કહીએ;
'નરસૈયા'ના સ્વામી મારું, મુજ મંદિરથી નવ જઈએ. ... આજં

- નરસિંહ મહેતા

રામાપીર / નિજરી વાણી

3rd PROOF
(MITESH)

96

સંતોની વાણી, આકાશવાણી ✧ ૧૮૧

૧૮૨ ✧ સંતોની વાણી, આકાશવાણી

ભક્તિ કરો તો હરજી

ભક્તિ કરો તો હરજી અગમ ભેદ જાણો,
અને કહું તે વચનુંમાં હાલો રે હાં;
ધરમ જૂનો હરજી નિજાર પંથ આદિ,
મોટા મુનિવર થઈને તમે માણો રે. (ટેક)

જતિ રે સતીનો હરજી ભેદ જાણો રે,
પછી નિજ્યા ધરમ ઉર આણો રે હાં;
મૂળ રે વચનનો હરજી મરમ સમજી લ્યો,
(તમે) સાબીત રાખજ્યો દાણો રે. ... ભક્તિ.

કામનાના બીજને હરજી પે'લાં બાળો રે,
પછી રજને વીરજને સંભાળો;
કરમરહિત હરજી ક્રિયા રે કમાવો,
(તમે) ગુરુનાં વચને મનને ગાળો રે. ... ભક્તિ.

લિંગ ને ભંગનો હરજી ભાવ મટાડો રે,
તમે યોગની ક્રિયાને જગાડો રે;
કરમ કરશો તો હરજી ધરમ જાણો હારી,
(તમે) સતવચનને સંભાળો રે. ... ભક્તિ.

જતિ રે પુરુષને મોહજાળ નહીં વ્યાપે રે,
સતી નારી પરપુરુષને ત્યાગે રે;
વિષયની વાસના એના અંગડામાં ના'વે,
(એને) મોહનાં બાણ નવ લાગે રે હાં. ... ભક્તિ.

જતિપુરુષ વિના જામો નહીં જામે રે,
સતી વિનાનો ધરમ નહીં હાલે રે;
આત્માને ઓળખીને હરજી દેહભાવ મટાડો,
પછી મનડાને બાંધો ને વેરાગે રે હાં. ... ભક્તિ.

સતિયાં રે થઈને તમે સતમાં ખેલો રે હાં,
એવી સતની સદા છે સવાઈ રે હાં;
બાળનાથ ચરણે બોલ્યા 'શુદ્ધ રામદે',
(પછી) સતની આગળ નથી બીજું કાંઈ રે હાં. ... ભક્તિ.

- રામદેવજી મહારાજ

સીતાજી પૂછે શ્રીરામને

સીતાજી પૂછે રે શ્રીરામને, ક્યો ને અમને વડા ધરમની વાત રે હાં.
એવા અંતરના પડદા, સ્વામી, મારા ખોલજો રે, ભાંગો મારા દલડાની ભ્રાંત રે હાં...
એવી સીતાજી પૂછે લખમણના બાંધવા... (ટેક)

એવા ચાંદો ને સૂરજ જે દિ' દોઈ નો'તા, નો'તાં ધરણી ને આકાશ રે હાં...
એવો એથી રે જૂનો આ ધરમ છે, ઈ તો મુખે વર્ણવ્યો ન જાય રે હાં...
એવી સીતાજી પૂછે

જેના ધરમના ધોરી હશે નબળા, ઈ તો કેમ કરી ઝીલશે એનો ભાર રે હાં...
એવા ધરમનાં ધોરી ધર લઈ હાલશે, પોંચશે કાંઈ સાહેબને દરબાર રે હાં...
એવી સીતાજી પૂછે

એવું વાસણ છોટું ને વસ્તુ મોટી રે, ઠામ વિના નહીં ઠેરાય રે હાં...
એવો કાયો પારો જે જીરવે રે, એને મહાધરમી કે'વાય રે હાં...
એવી સીતાજી પૂછે

એવા અમે રે હથુ બેટ કેરા રાજિયા, પછી અજમલ ધરે અવતાર રે હાં...
એવાં તમે રે હથો રાણી રૂખમણી રે, તે દિ' કે'શું વડા ધરમની વાત રે હાં...
એવી સીતાજી પૂછે

એવા બીજ રે સમોવડ બીજું કોઈ નહીં, ના'વે ના'વે તપ, તીરથ ને જોગ રે હાં...
બાળનાથ ચરણે 'રામદેવજી' બોલિયા, ઈ તો મોટા પુરુષના જોગ રે હાં...
એવી સીતાજી પૂછે

- રામદેવજી મહારાજ

ભાલાવાળા ધણી ભેરે રે'જો

ભાલાવાળા ધણી ભેરે રે'જો, રામ રણુજવાળા રે;
દેવ દારિકાવાળા રે, ભાલાવાળા ધણી ભેરે રહેજો. (ટેક)
કળજગમાં બીજું કોણ ઉગારે, અદ્ભુત ખેલ અત્યારે રે;
વિધન સઘળાં કોણ વાળે, નજરું કરો ને નેજાવાળા રે,
ભાલાવાળા

દુઃખ તણો રે બાપા દરિયો રેલ્યો, મૂળ ધરમ ઘણાએ મેલ્યો રે;
કળજગ આવ્યો આ તો છેલ્લો, માટે નક્કી આવો ને નુરાળા રે,
ભાલાવાળા

પ્રપંચ પાખંડ સૌને પીડે, વખત પ્રમાણે વેડે રે;
કોઈ નો હાલે બાપા ધરમને કેડે, ઘોડે ચડો ને ઘોડાવાળા રે.
ભાલાવાળા

'સુખરામ' કહે મારી સન્મુખ રે'જો, મારો મજરો માની લેજો રે;
અટક પડે હરિ ઊભા રે'જો (ર) સહાય કરો ને છોગાવાળા રે.
ભાલાવાળા

- સુખરામબાપુ

વાગે ભડાકા ભારી

વાગે ભડાકા ભારી ભજનના, વાગે ભડાકા ભારી રે હોજી;
બાર બીજના ધણીને સમરું (ર) નકળંક નેજાધારી,
ભજનના વાગે.

ધ્રુવ રાજાને અવિચળ થાપ્યો, પ્રહ્લાદ ઉગાર્યો પડકારી રે હોજી;
સંધ્યાકાળે દૈત્ય સંહાર્યો (ર) હરિએ નોર વધારી,
ભજનના વાગે.

તારાદેનું સત રાખવા, માળી થયા'તા મોરારિ રે હોજી;
માલે રૂપાના હેરણાં હેર્યાં (ર) આરાધે મોજડી ઉતારી,
ભજનના વાગે.

તોળી રાણીએ ત્રણ નર તાર્યા, જેસલ ઘરડાની નારી રે હોજી;
સુધન્વાની નામ પ્રતાપે (ર) ઊકળતી કડા ઠારી,
ભજનના વાગે.

પળે પળે પીર રામદે સમરું, ઈ' છે અલખ અવતારી રે હોજી;
હરિચરણે 'ભાટી હરજી' બોલ્યા (ર) ધણી ધાર્યો નેજાધારી.
ભજનના વાગે.

- હરજી ભાટી

પશ્ચિમ ધરામાં

પશ્ચિમ ધરામાં પીર મુંજા પ્રગટ્યા; ઘર અજમલ અવતાર લિયો,
ઘણીઘણી ખમ્મા બાબા રામદેવને. (ટેક)

લાસા સગુણા ઉતારે હરિની આરતી,
હરજી ભાટી ચમર ઢોળે... ઘણીઘણી.

ઢોલ-નગારાં બાબા શરણાયું વાગે,
ઝાલરના ઝણકાર પડે... ઘણીઘણી.

માલ મલીદા પીરને ચડે ચક્ર ચૂરમાં,
ગૂગળના બાબા ધૂપ બળે... ઘણીઘણી.

હરિચરણે 'ભાટી હરજી' બોલ્યા,
પીર તમારો જયજયકાર હુવો... ઘણીઘણી.

- હરજી ભાટી

મારી બૂડતી

મારી બૂડતી બેડીના તારણ વેલેરો આવ્ય,
જીવો રામા, હે જીવો જીવો, હે... જી જી જી
મહેર કરીને મળો ને અજમલ માલરા... જી જી જી (ટેક)
હાલ્યો વાણિયો સમદરમાં જાય, જીવો રામા;
સમદર જળતો દીસે વિકરાળ, જીવો.
ચઢું ચડીને ઈ' તો કરે પુકાર, જીવો રામા;
મારાં રતન તણાતાં સમદરમાં જાય, જીવો.
ભુજા વધારી બાબે તાર્યા રે વાણ, જીવો રામા;
આવું નો'તું જાણ્યું મારા જુગના આધાર, જીવો.
દોઈ કર જોડી 'કરશન કામણિયો' ગાય, જીવો રામા;
મારા રામદેવીર તમને ઝાઝી જવાય, જીવો.

- કરસન કામણિયો

તારો ભરોસો ભારી

તારો ભરોસો ભારી, અજમલરા, તારો ભરોસો ભારી રે હો જી...
ભાગ્ય બડાં જેને ભગવંત મળિયા (ર) રામાકુંવર નેજાધારી. (ટેક)
મંજારીનાં બચ્યાં ઉગાર્યા, બળતી અગ્નિ માંચ રે હો...
ભક્ત પ્રહ્લાદની પ્રતમા પાળી, માર્યો હરણાકંસ રાય, અજમલરા.
કૌરવ-પાંડવનું ભારથ રચિયું, એમાં આવ્યા'તા મોરારિ રે હો જી...
ટિટોડીનાં ઈંડાં ઉગાર્યા, પરગટ પરચો ભારી, અજમલરા.
ગિરધારી બનીને ગોકુળ વસાવ્યું, ગોપ બની ગયો ચારી રે હો જી.
પાતાળે જઈ કાળીનાગને નાથ્યો, સંકટ દીધાં તે વિદારી, અજમલરા.
ગિરિ ગોવર્ધન કરમાં ધાર્યો ઈન્દ્રનો મદ ઉતાર્યો રે હો જી...
વસુદેવ-દેવકીનું દુઃખ ટાળવા, મામા કંસને માર્યો, અજમલરા.
ગજરાજ જ્યારે હુઆ પિયાસા, ચાલ્યા સરોવર માંઈ રે હો જી...
જળમાં જઈ વા'લે ઝૂડને માર્યો, ઉગાર્યો છે ગજરાઈ, અજમલરા.
સેના ભગતનાં સંકટ ટાળ્યાં, આપે બન્યા હરિ નાઈ રે હો જી...
દોઈ કર જોડી 'ભાટી હરજી' બોલ્યા, ગુણ પીરાના ગાઈ, અજમલરા.

- હરજી ભાટી

રામ રણુજાવાળો

રામ રણુજાવાળો અલખધણી, સમરું દ્વારિકાવાળો, એ...જી (ટેક)
સરસ્વતીમાતાનાં સ્મરણ કરીને, સમરું દેવ સુંદાળો એ...જી
સમરું પીર પછમ કેરો દાતા, રામ રણુજાવાળો અલખધણી;
સમરું દ્વારિકાવાળો એ...જી રામ રણુજાવાળો.
મુજ ગરીબ પર મ્હેર કરો ને, હું છું ચાકર તમારો, એ...જી
ગુના અમારા માફ કરજો, અવગુણ ધરશો મા મારો અલખધણી.
સમરું દ્વારિકાવાળો એ...જી રામ રણુજાવાળો.
સદ્ગુરુ મળિયા સંશય ટળિયા, પ્રેમજ્યોત ઉજિયારો એ...જી
દોઈ કર જોડી બોલ્યા 'દેવારામ', ખોલી ઘો રૂઢિયાનો તાળો અલખધણી.
સમરું દ્વારિકાવાળો એ...જી રામ રણુજાવાળો.
- દેવારામ

અલખધણી તમે

અલખધણી તમે પાટે પધારો, સેવા-બંદગી કરું રે તમારી.
ભવસાગરમાંથી બૂડતાં તારો, નાથ પકડી લ્યો ને બાંચ મારી,
અલખધણી તમે (ટેક)
ઘોળે ઘોડે હો ધરણીધર ચડ્યા, વનમાં વાણિયાની વાર કરી;
માર્યો ચોર ને માલ પાછો વાળ્યો, મૂવેલ વાણિયાને સજીવન કરી.
અલખધણી તમે.
બે'ની આવી જ્યારે વીરના વિવાહે, ભેળાં રે નાનાંનાનાં બાળ લાવી;
મૂવેલ ભાણેજને સજીવન કીધો, લીધો સ્વર્ગેથી બોલાવી.
અલખધણી તમે.
ઢોલ-નગારાં હો શરણાયું વાગે, ગોપિયું મંગળ ગાય સારાં;
રાણા રાજેશ્વર બડા તપેશ્વર, સર્વે જપે રે બાબા જાપ તારા.
અલખધણી તમે.
આદિ-અનાદિનો સેવક તમારો, સમરે એનું કરો સારું;
ગુરુપ્રતાપે ગાય 'જ્ઞાનીદાસ', દૂજો ધણી નહીં ધારું.
અલખધણી તમે.
- જ્ઞાનીદાસ

ભજન વિના મારી ભૂખ

ભજન વિના રે મારી, ભૂખ નહીં ભાંગે હાં...હાં,
સમરણ વિના રે મારી, તલપ ન બૂઝે, રામા. (ટેક)
અવર દેવને મેં નહીં યાચું હાં...
સાચો સગો રે મારો, રણુજાનો રાય રામા. ... ભજન૦
દુઃખ-દારિદ્ર ટાળીને સુખ દેજો હાં,
સેવક તણાં છો સદા રખેવાળ, રામા. ... ભજન૦
મેં કૂડા મેરા સદ્ગુરુ સાચા હાં,
જનમજનમની કાપે માયાજાળ, રામા. ... ભજન૦
બનીઠનીને ગુરુ વાટે ને ઘાટે, હાં...હાં,
પીર અમારી લ્યો ને સંભાળ, રામા. ... ભજન૦
પાંખ વિના પંખી કેમ કરી ઊડશે હાં...હાં,
જળ વિના માછલીના કોણ તો હવાલ, રામા. ... ભજન૦
હરિનાં ચરણે 'ભાટી હરજી' બોલ્યા, હાં...હાં,
પીર રામો મારો પ્રાણ પ્રતિપાળ રામો, પીર રામા. ... ભજન૦

- હરજી ભાટી

જી રે સંતો આદરે અનાદમાં

જી રે સંતો આદરે અનાદમાં, નિજિયા ધર્મ છે જૂનો, જી હો જી;
તેને જાણે જોગેશ્વર દેવા રે હાં,
જી રે સંતો દેવી પારવતી આ ધરમને માટે, જી હો જી;
ઈ તો કરે છે શંકરની સેવા રે હાં. (ટેક)
જી રે સંતો નિરભે પદને જીવનમુક્તિ, જી હો જી;
ઈ તો નિજિયા ધરમ તે આલે રે હાં;
જી રે સંતો અવર ઉપાય, નથી કોઈ બીજો, જી હો જી;
જે કોઈ મન કર્મ વચને મા'લે રે હાં,
જી રે સંતો...
જી રે સંતો બ્રહ્મા ને બ્રહ્માણી નિજિયા ધરમ ઉપાસી, જી હો જી;
જેના બળથી આ સૃષ્ટિ પ્રકાશે રે હાં;
જી રે સંતો જ્યોતિપુરુષની પૂજા કરીને જી હો જી;
ઈ તો તન મન ધનથી અભ્યાસે રે હાં,
જી રે સંતો...
જી રે સંતો નારાયણ પ્રત્યે લક્ષ્મીજી પૂછે જી હો જી;
ઈ તો નિજિયા ધરમની વાતું રે હાં;
જી રે સંતો અજર અમર વસ્તુ અમને આપો, જી હો જી;
બતાવો સતધરમનું ખાતું રે હાં,
જી રે સંતો...
જી રે સંતો બ્રહ્માની સભામાં ઋષિ નારદ પધાર્યા, જી હો જી;
એણે પ્રશ્ન નિજિયાના કરિયા રે હાં;
જી રે સંતો સનકાદિકને બ્રહ્માજી મળીને, જી હો જી;
ઈ તો મુખ થકી નવ ઓચરિયા રે હાં,
જી રે સંતો...

જી રે સંતો ઉત્તર નવ આખ્યો ત્યારે સ્તુતિ કીધી, જી હો જી;
ત્યારે અવિનાશી સભામાં પધાર્યા રે હાં;
જી રે સંતો હંસનું રૂપ હરિએ લીધું, જી હો જી;
અને દેવતાઓના સંશય નિવાર્યા રે હાં;
જી રે સંતો...

જી રે સંતો મહામોક્ષનો મારગ છે મોટો, જી હો જી;
જેનાં પુણ્ય હશે એને મળશે રે હાં;
જી રે સંતો ભરત મોડ ચરણે 'રવિદાસ' બોલ્યા, જી હો જી,
તેનાં જનમ-મરણ તો ટળશે રે હાં;
જી રે સંતો...

- રવિ ભરત મોડ

વીરા મારા વાડિયું વધાવજો

વીરા મારા વાડિયું વધાવજો, સાચા સદ્ગુરુ મુનિવર સેવીએ. (ટેક)

જ્યોતેને પાટે રે જમો જાગશે, મળશે નર ને નારી રે;
મોટા મોટા મુનિવર આવશે, બેસે આસન વાળી રે. ... વીરાં
ચંપો, મરવો ને કેવડો, લીલુડી નાગરવેલ રે;
ફાલીફૂલી વાડી ઊલટી, મનની આંટિયું મેલ રે. ... વીરાં
છડિયુંવાળા રે ચાલી નીકળ્યા, પંથે નહિ પૂગો પાળા રે;
ભલાઈવાળા રે ભેટશે, કૂડિયા દેશે મોટાળા રે. ... વીરાં
સામટો સ્વારથ તમે કાં કરો? ફળ તમે ખાઓને વેચી રે;
આવતા અભ્યાગતને ઓળખો, કાં બેઠા આંખ મીંચી રે? ... વીરાં
ભાવતાં ભોજન તમે કાં જમો? કાં થાઓ આપે અકારા રે?
ધણીના દરબારે લેખું પૂછશે, મારશે સોટાના મારા રે. ... વીરાં
રે'વું રે સતધર્મના પંથમાં, ખેલવું ખાંડાની ધાર રે;
ભૂતનાથ ચરણે 'અખૈયો' ભણે, સદ્ગુરુ પાર ઉતારે રે. ... વીરાં

- અખૈયો

જાડેજા તાલ તંબૂરો (આરાધ)

જાડેજા, તાલ તંબૂરો સતીના હાથમાં રે, સતી કરે અલખનો આરાધ;
જાડેજા, જે દિ' રે તમે બોલ્યા'તા મેવાડમાં રે, તેદુના બોલ સંભાળ, જાડેજા
એ વચન સાંભળી વે'લા જાગજો. (ટેક)

જાડેજા, મેવાડથી માલો રૂપા આવિયા, તેદુના બોલને કાજ, જાડેજા;
એ ત્રણ દિવસ ને ત્રણ ઘડી રે, શૂરા રે હોય તો જાગ, જાડેજા...

જાડેજા, કાલી કે'વાશે તોળલ સતીરાણી, મૂવા પછી નરને બોલ્યાના ન નીમ;
એ જી ધૂપ ધજા ને નાળિયેર નહિ ચડે રે, આ તો ખરાખરીનો ખેલ, જાડેજા...

જાડેજા, આળસ મરડીને જેસલ ઊઠિયા રે, ભાંગી માંયલાની બ્રાંત;
એ જી પહેલાં મળ્યાં રૂપાં માલદે, પછી મળ્યાં તોરલનાર, જાડેજા...

જાડેજા, માલો પારખને રૂપા પેઢીએ રે, વો'રેવો'રે હીરાના હાર;
એ જી વચન ચૂક્યા તો જાશો ચોરાશીમાં, રે'જો વચનની વાર, જાડેજા...

જાડેજા, લીધાં લગન ને કીધાં છાંટણાં રે, લાગી વિવા'ની ખાંત;
એ જી કન્યાએ કેસરિયા વાઘા પે'રિયા રે, મીંઢોળ જાડેજાને હાથ, જાડેજા...

જાડેજા, જેસલને ઘરે તોળીરાણી બોલિયાં રે, નવી સમાતું ખોદાય;
એ જી સૌ રે વોળાવીને પાછા વળ્યા રે, એક નવ વળ્યાં તોરલનાર, જાડેજા...

- આત્મવિલાસ યોગવાણી : ૧૯૨

ઓત્તર દિશાથી એક ચારણ આવ્યો

ઓત્તર દિશાથી એક ચારણ આવ્યો રે હાં હાં,
અને આવ્યો રે આવ્યો, કુંભા તારે મો'લે રે હાં...
ભલો રે મેવાડગઢનો રાજા રાણો કુંભો,
એવા કુંભા રે સરીખા રે હરિજન અમને હેતે મળો હો જી. (ટેક)

રૂપું રે માગો તો ગઢવી સોનું આપું રે હાં હાં...
અને આપું રે આપું ગરથ ભંડાર રે હાં...
ભલો રે મેવાડગઢનો રાજા

સોનું રે રૂપું મારે અતિ ઘણેરું રે હાં હાં...
અને માગું રે માગું કુંભા તારી રે રાણી રે હાં...
ભલો રે મેવાડગઢનો રાજા

નાસત કહું તો મારા નાથજી લાજે રે હાં હાં...
અને સૂના આયે તમારા મોલ રે હાં...
ભલો રે મેવાડગઢનો રાજા

સાંજ રે પડીને સતીએ દીવડિયા પ્રગટાવિયા રે હાં હાં...
અને એવા મોલે પધાર્યા ગઢવી ચારણ રે હાં...
ભલો રે મેવાડગઢનો રાજા

હરતાં રે ફરતાં ગઢવીને વાણલાં વાયાં રે હાં હાં...
અને એવાં જ્યાં રે જુએ ત્યાં કુંભો ને રાણી રે હાં...
ભલો રે મેવાડગઢનો રાજા

સવાર પડ્યું ને ચારણ ચોરે આવ્યા રે હાં હાં...
અને કુંભા, સાચો ધરમ તમારો રે હાં...
ભલો રે મેવાડગઢનો રાજા

ઉગમશીને ચરણે સતી 'લીરલબાઈ' બોલ્યાં રે હાં હાં...
મારા ગુરુજીનો બેડલો સવાયો રે હાં...
ભલો રે મેવાડગઢનો રાજા

- લીરલબાઈ

અજરા કાંઈ (નિજારી)

અજરા કાંઈ જરિયા ન જાય, સંતો ભાઈ (૨)
એવા થોડે રે થોડે તમે સાધ પિયો હોજી. (ટેક)
ચડવું છે કાંઈ મેરૂને આસમાન, સંતો ભાઈ (૨)
એવા આડા રે અવળા રે, એમાં વાંક ઘણા હોજી. ... અજરા
કળજુગ કાંઈ કાંટા કેરી વાડ, વીરા મારા (૨)
એવા જોઈજોઈને તમે, પાવ ભરો હોજી. ... અજરા
તન ઘોડો મન છે અસવાર, વીરા મારા (૨)
એવા ઝરણાં, જીન ધરો હોજી. ... અજરા
શીલ બરછી બાંધો ને હથિયાર, વીરા મારા (૨)
એવા માયલાથી રે, તમે જુદ્ધ કરો હોજી. ... અજરા
બોલ્યા બોલ્યા રાય રે ‘પ્રહ્લાદ’, વીરા મારા (૨)
એવા અજપાના તમે જાપ જપો હોજી. ... અજરા
- પ્રહ્લાદ

ભાઈ ભલો ભાવનો મેળો

હકે હાલો તમે વચને મા’લો, હકે હાલો તમે હાં...હાં
ભાઈલા, તમે ખરી વરતીમાં ખેલો, ભાઈ ભલો રે ભાવનો મેળો. (ટેક)
પરથમ જુગમાં પ્રહ્લાદ સિધ્યા, કરી સતધરમની વાત;
રાણી રત્નાવલીએ રોપિયો, ધનધન ધરમ નિજાર.
ભાઈ ભલો રે ભાવનો મેળો
માતંગઋષિએ પાટ માંડ્યો, રચિયો મહાયજ્ઞ;
સતને કારણ નીસર્યા, સતી તારા ને હરિચંદ.
ભાઈ ભલો રે ભાવનો મેળો
રાજા યુધિષ્ઠિર સહદેવ નિકુળ, અર્જુન ને વળી ભીમ;
શ્રીકૃષ્ણ ને રાણી રૂખમણી, જેને નિજિયા ધરમનાં નીમ.
ભાઈ ભલો રે ભાવનો મેળો
ઈન્દ્ર, બ્રહ્મા, શેષ ને શંકર, નારદ વિદ્યુર ને વ્યાસ;
નવનાથ ને સિદ્ધ ચોરાસી, જેને નિજિયા ધરમની આશ,
ભાઈ ભલો રે ભાવનો મેળો
આ રે ધરમે અનેક સિધ્યા, અસંખ્યને અપાર;
જે કોઈ એને શરણે ગયા, જ નર ઊતર્યા પાર.
ભાઈ ભલો રે ભાવનો મેળો
નિજિયા ધરમનો મહિમા મોટો, મુખે કહ્યો ન જાય;
સંતના શબ્દે ગુરુના વચને, ‘સહદેવ જોશી’ ગુણ ગાય.
ભાઈ ભલો રે ભાવનો મેળો
- સહદેવ જોશી

કુંભારાણા આપણા સાહેબે જ્યારે

કુંભારાણા હાં... આપણા સાહેબે જ્યારે સૃષ્ટિ રચાવી,
અષ્ટકુળ પર્વત, નવકુળ નાગ;
સતની દોરી રે મેઘ ધારવે ઝીલી, ત્યારે નૂરીજન પહોંચ્યા નિરવાણ.
સતના વિશ્વાસે સદાય નર સિધ્યા... (ટેક)

સધરા જેસંગ જ્યારે નવાણ ગળાવ્યાં,
પાણી રે ના'વ્યાં માંય ટાંક લગાર;
મેઘ રે માયા રે એમાં કાયા રે હોમાવી,
પાણીડાં ભરે લખ પાણિયારા હાં...હાં.
સતના વિશ્વાસે સદાય નર સિધ્યા.

કુંભારાણા હાં, દિલ્હીનો સંઘ જ્યારે દ્વારિકા હાલ્યો,
ટકો આપ્યા રૈદાસ ચમાર;
પથ્થરની મૂરતિએ જો ને હાથ લંબાવ્યો,
ટકો ગ્રહાયો હાથોહાથ હાં...હાં.
સતના વિશ્વાસે સદાય નર સિધ્યા.

કુંભારાણા હાં, મેવાડગઢમાં માલદે સિધ્યા,
સાથે સિધ્યાં રૂપાંદે નાર;
સોનાની થાળીમાં સતીએ ફૂલડાં રચાવ્યાં,
હેરણાં હેરે માલદે રાય હાં...હાં,
સતના વિશ્વાસે સદાય નર સિધ્યા.

કુંભારાણા હાં ઢેલડીનગરમાં દો જણ સિધ્યા,
રાવત રણસિંહને ખીમડિયો કોટવાળ;
કાશીએ જઈને કરવત મેલાવ્યા,
બાન તો છોડાવ્યા ચૌદ હજાર હાં...હાં
સતના વિશ્વાસે સદાય નર સિધ્યા.

સંતોની વાણી, આકાશવાણી ✧ ૨૧૧

આપણા ગુરુએ જ્યારે જમલો રચાવ્યો,
પાટે પધાર્યા નકળંક રાય;
ઉગમશીની ચેલી સતી 'લીરલબાઈ' બોલ્યાં,
સાધુડાનો અમરાપરમાં વાસ હાં
સતના વિશ્વાસે સદાય નર સિધ્યા.
- લીરલબાઈ

સંતો ભાઈ સતની વેલડીએ

સંતો ભાઈ સતની વેલડીએ, અમરફળ લાગ્યાં રે હાં... (ટેક)

બીજવરતી, બીજવા આણી, વાવી છે વિશ્વાસ આણી;
કરણી કેરા ક્યારા કરિયા, પ્રેમહુંદા જોને પાણી,
ગુરુ મારા સતની વેલડીએ.

ઊગી છે કાંઈ અમરવેલી, પાડું તો પિયાળે મેલી;
ફાલી રે ફૂલી, નિજિયા ધરમની વેલી,
ગુરુ મારા સતની વેલડીએ.

પહેલાં તો પ્રહ્લાદે જાણી, રાજા હરિશ્ચંદ્ર તારાદે રાણી;
પાંચ પાંડવ ને દ્રૌપદી, રાજા બળિ ઘેર ઓળખાણી,
ગુરુ મારા સતની વેલડીએ.

માંયલાથી ભાવ રાખો, ડાળ્યું મેલી તમે ફળ ચાખો;
ખરી વરતીમાં ખેલો મુમના, અમરાપુરમાં માલો,
ગુરુ મારા સતની વેલડીએ.

કો'ક ભાયલાનાં ભાગ્ય જાગ્યાં, વેલડીએ સત-ફળ લાગ્યાં;
બોલ્યાં છે 'લીરલબાઈ', મારા સંતો અમરાપુર માલ્યા,
ગુરુ મારા સતની વેલડીએ.

- લીરલબાઈ

ગોરખનાથ

મનસા માલણી રે

મનસા માલણી રે, ગોરખ જાગતા નર સેવ;
જાગતા નર સેવ, તુંને મળે નિરંજન દેવ. ... મનસા (ટેક)
પથ્થર પૂજે હરિ મિલે તો, મૈં પૂજું ગિરિરાય;
એ પહાડ કી ચક્કી બનત હૈ, પીસ પીસ જગ ખાય. ... મનસા
માલણ લાવી ફૂલડા, એનો કળીએ કળીએ જીવ;
એહીં ફૂલ દેવનમેં ચડતે, દેવ જ પોતે શિવ. ... મનસા
માલણ લાવી ફૂલડાં ધર્યાં, દેવની પાસ;
એ દેવનમેં સાચ હોય તો, એને કેમ ન આવે વાસ. ... મનસા
ટંકણ દઈ પથ્થર ઘડ્યો, ધર્યો છાતી પર પાય;
એ દેવમાં સાચ હોય તો, ઘડનારાને ખાય. ... મનસા
ઈ પથ્થરના દેવને, દીજે જલમાં ડાર;
આપે બૂડે ને કોને તારે, કોણ કરે સંભાળ. ... મનસા
પૂજારીના ઓશિયાળા, ઠાકોર ઠામેઠામ;
બંધીવાન મંદિરના ઠાકોર, કે'વાના ભગવાન. ... મનસા
સેવ સુંવાળી રાંધીને, ધરી દેવને પાસ;
જમનારો તો જમી ગયો, ને દેવને ના'વી વાસ. ... મનસા
એક ભૂલ્યો દૂજો ભૂલ્યો, ભૂલ્યો સબ સંસાર;
એક ન ભૂલ્યો 'જતિ ગોરખ', કરી ભજનનો આહાર. ... મનસા

- ગોરખનાથ

અબ મેં ક્યા કરું

અબ મેં ક્યા કરું, મેરા ભાઈ, મૃગલા ગયા ખેત સબ ખાઈ. ... (ટેક)
કેસર કસ્તૂરી કા ગારા, ગંગા જમના પાણી;
રામ લછન ભરભરકે લાવે, સિંચે સીતા માઈ. ... અબ
પાંચ મૃગ પચીસ મૃગલી, રહેવે ઈસ વનમાંહી;
યે વનમેં હૈ ખેત હમારા, સો વહ ચરી ચરી જાઈ. ... અબ
જાગું તબ તો ભાગી જાવે, સોવું તો ફિર આઈ;
ભીતર પેઠે ઉજાડ કરે સબ, ઈનસેં મચી લડાઈ. ... અબ
ધ્યાન-તીર સુમરન કા ભાલા, જ્ઞાનકમાન ચડાઈ;
નૂરત સૂરત દો સાથી, આગે ત્યાગ કી વાડ કરાઈ. ... અબ
સદ્ગુરુ સન્મુખ રક્ષક લીના, ઢાલ અભેદ બનાઈ;
'અબધૂત ગોરખ' બોલ્યા વાણી, મૃગકું મારા હઠાઈ. ... અબ

- ગોરખનાથ

રમતા જોગી

રમતા જોગી આયા, નગર મેં જોગી રમતા આયા. ... (ટેક)
તખત લગાયા સરવર તીરે, ઉપર તરુવર છાયા;
કચ્છી મિટ્ટી કા કુંભ બના વામે, અમીરસ ભરભર લાયા. ... નગરમેં.
જલ બિય અગન, અગન બિય પવન હૈ, પવનસું તાર ચલાયા;
બસત ગામ ઉજજડ કર ડાલા, ઉજજડ ફેર બસાયા. ... નગરમેં.
પંખી એક વહાં ચણ ચૂગત હૈ, ચાંચ પાંખ નહીં કાયા;
અલખ પુરુષ કી અલગ હૈ નગરી, સદ્ગુરુ આય લખાયા. ... નગરમેં.
ચંદા સૂરજ દોઉ મારગ ડોલે, આસન અધ્ધર જમાયા;
ગગનમંડલ પર હંસા ઉડે, ભ્રમર ગુફા મેં સમાયા. ... નગરમેં.
નવ દરવાજા વશ કર લીના, દશમેં ડંકા બજાયા;
મછંદર-શિષ્ય 'ગોરખ' બોલ્યા, ખોજ્યા સો નર પાયા. ... નગરમેં.
- ગોરખનાથ

અખા ભગત

જ્યાં જોઉં ત્યાં નર જીવતા

જ્યાં જોઉં ત્યાં નર જીવતા, મૂવેલા મેં દીઠ્યા ન કોઈ રે;
મૂવેલાને કોઈ મૂવેલા મળે, એને આવાગમન ન હોઈ રે. ... જ્યાં જોઉં (ટેક)
મડદું પડ્યું છે મેદાનમાં, એ તો કોઈના કળ્યામાં ન આવે રે;
કામ, ક્રોધ ને નિંદા, ઈર્ષ્યા, સર્વેને ઈ તો ખાવે રે. ... જ્યાં જોઉં
મડદાનો ખેલ મેદાનમાં, એક જો કોઈ રતીભાર રાખે રે;
ઈ રે અક્ષરનો કોઈ અનુભવ કરે ઈ' રસ મરજીવા માણે રે. ... જ્યાં જોઉં
મનને મારી મેંદો કરો, જ્ઞાનનો વાળો ને ગોળો રે;
ભૂતનાથ ચરણે 'અખો' ભણે, જેણે લીધો સંતચરણનો ઓળો. ... જ્યાં જોઉં

- અખા ભગત

દેવે ડંકા દીધા

દેવે ડંકા દીધા, સંતો રે દેવે ડંકા દીધા.
મન-પવન પહોંચે નહીં, તે ઘર સહેજે લીધાં. ... (ટેક)
ઘેન ધૂંધટમાં ઘેરી રહ્યો, કાયામાયાને ધાવે;
ઘટ રે ધૂંધટ અળગો કરો, સાંચા આપ બોલાવે. ... સંતો રે.
ચિંતામણિ એક વૃક્ષ છે, જઈ ગગનમાં મહોર્યો;
ફૂલ લાગ્યાં ફળ વિસ્તર્યાં, ત્રણ ભુવનમાં ફોર્યો. ... સંતો રે.
રૂસલ જપવો રામને, ગળવો પાનનો બીડલો;
રંગ સોરંગ જાણ્યા વિના, ખાધો નવ ગણવો. ... સંતો રે.
પૃથ્વી વિના પગ પરઠવો, વણ વાટે દીવો;
જે ઘર જાવું મૂવા પછી તે ઘર જીવતાં જુઓ. ... સંતો રે.
કાયા કાષ્ટ ને હુતાશની, મિથ્યા વિના નવ સૂઝે;
ક્ષર અક્ષરને ઓળખો, 'અખો' એ પદ બૂઝે. ... સંતો રે.

- અખા ભગત

જેને રે જેવા ગુરુ મળિયા

જેને રે જેવા ગુરુ મળિયા,
તેને તેવી ઉપાસના, તે જઈ તેમાં ભળિયા. ... (ટેક)
ગગનગુફાના ગોખમાં, બાજે અનહદ ડંકા;
સુરતા ન પહોંચે કો તણી, એસા હૈ ગઢ વંકા. ... જેને રે.
દૃષ્ટે તો દીસે નહીં, ને દીઠ્યામાં બહુ રાજી;
સુરતા ન પહોંચે કો તણી, કહો ને કઈ દિશા સાચી. ... જેને રે.
પાત્રા ઘડ્યો ને નાદ નીપજ્યો, નાદ ક્યાંથી આવ્યો;
પાત્ર તણા ટુકડા થયા, નાદ કહાં જઈ સમાયો. ... જેને રે.
‘અખો’ કહે જગ એમ છે, સંતો જુઓ વિચારી;
તમે તમારા ઘરનો ઓળખો, શું બેઠા છો હારી?. ... જેને રે.

- અખા ભગત

સંતો રે પ્રેમભલકે

સંતો રે પ્રેમભલકે લડિયે રે,
હું મમતાને મેલી કરી, સંતો સાથે ભળિયે. ... (ટેક)
સત્યની સમશેર બાંધીએ, ખાંડું ક્ષમાનું ધરિયે રે;
શૂરાપૂરાના ક્ષેત્રમાં, કેસરિયાં કરીએ રે. ... સંતો રે.
દળ સામાં પગલાં ભરી, નિશાને ચડિયે રે;
બ્રહ્મા વિષ્ણુના ભેદમાં, ભાથાથી ભળિયે રે. ... સંતો રે.
ધીનો ઘડો અગ્નિ ધરી, પ્રજળવા ન દઈએ રે;
જે થકી વ્યાપે કામના, તેવી ક્રિયા ન કરિયે રે. ... સંતો રે.
પયવીશનો પિયુ આવશે, સોળ શણગાર ધરિયે રે;
પાંચે ઈન્દ્રીને વશ કરી, છોગાં મેલીને ફરિયે રે. ... સંતો રે.
સ્વર્ગનાં સામૈયાં આવશે, વૈમાને ચડિયે રે;
કર જોડીને ‘અખો’ કહે, સાચા શામને મળિયે રે. ... સંતો રે.

- અખા ભગત

સદ્ગુરુ સંતે લીધી મારી સાર

સદ્ગુરુ સંતે લીધી મારી સાર રે, ઓળખાવ્યો નિજ આત્મા રે;
ધીરપ દઈને બતાવ્યું છે ધામ, હરિ હીરો દીધો હાથમાં રે. ... (ટેક)

ગુરુએ મુને બતાવ્યું છે જ્ઞાન રે, સમજાવ્યા રૂડી સાનમાં રે;
મંત્ર ભણંતી મારા મંદિરમાંય, કીધું ગુરુએ મુને કાનમાં રે. ...
સદ્ગુરુ સંતે.

દયા કરીને ડગતું રાખ્યું દિલ રે, અસ્થિર મનને સ્થિર કર્યું રે;
હું તો મારું ભૂલી'તી ભુવન રે, જાગું ત્યાં મારું ઘર જડ્યું રે. ...
સદ્ગુરુ સંતે.

અંબુ મધ્યે દીસે છે આકાશ રે, વૈરાટ મારી દષ્ટે પડ્યું રે;
નૂરતેસૂરતે નીરખ્યા છે નારાયણ રે, એક ધ્યાન હરિસેં ધરું રે. ...
સદ્ગુરુ સંતે.

કીધો કીધો વેરીનો સંહાર રે, અદ્વૈત પ્રગટ્યા આપમાં રે;
વરતિ મારી પોંચી બ્રહ્માંડને પાર, ના'વે માયા કેરા માપમાં રે. ...
સદ્ગુરુ સંતે.

બ્રહ્મઅગ્નિમાં બાળ્યાં જેણે બીજ રે, ઊગવાની તેને આશ ટળી રે;
નિરગુણ પદને પામી થઈ નિશ્ચિત રે, જ્ઞાનગંગામાં હું જઈને ભળી રે. ...
સદ્ગુરુ સંતે.

ત્રિગુણ ટાળી ખોયો જેણે આપ રે, બ્રહ્મ સઘળે તેણે ભાળિયો રે;
કહે 'અખો' તું કર તેનું ભજન રે, જેને વેદાંતે વખાણિયો રે. ...
સદ્ગુરુ સંતે.

- અખા ભગત

આતમ એક છે

આ આતમ એક છે રે ભાઈ, એક ઓદર એક ખાણ;
બાર આવ્યા પછી ઊંચનીચની, થઈ છે તાણાતાણ. ... (ટેક)

બ્રાહ્મણ ક્ષત્રિય વૈશ્ય ને શૂદ્ર, એમ વર્ણ બન્યા છે ચાર;
સાર જોતાં તો સોનું એક છે, ઘડિયા ઘાટ અપાર. ... આ આતમ.
જ્ઞાનદષ્ટિએ જુઓ તપાસી, એક જ પિંડ-બ્રહ્માંડ;
સાર જોતાં તો શેરડી એક છે, એનાં ગોળ સાકર ને ખાંડ. ... આ આતમ.
નવસે નવાણું નદિયુંનાં જળ, જૂજવાં જૂજવાં જાણ;
મહાસિંધુમાં જઈને મળ્યાં, ત્યાં નીર પહોંચ્યાં નિર્વાણ. ... આ આતમ.
આચાર વાળા જ જશે અવગતે, મૂળનો ગોતતા મરમ;
'અખા' આતમ ચીન્યા વિના, એનાં કોઈ દી ન ખૂટે કરમ. ... આ આતમ.

- અખા ભગત

આરતી ઉતારું મારા હરિ ગુરુ

આરતી ઉતારું મારા હરિગુરુ સંત, ટાળ્યા સર્વે ફંદે;
ચોર્યાશીના બંધ, હરિગુરુ દેવની આરતી. ... (ટેક)

આરતી કરી લઉં ઓવારણાં, ધરું શ્રવણ મનન નિજ ધ્યાન;
સદ્ગુરુજીને શીશ સોંપતાં, મારું ટળી ગયું દેહાભિમાન. ... હરિગુરુ

મહાનુભાવે મહેર કરી, સમજાવ્યું સુખ અપાર;
બ્રહ્મા આદિ સ્તુતિ કરે, વા'લો મારો શબ્દાતીત સોહાય. ... હરિગુરુ

સદ્ગુરુએ મને સાનમાં, સમજાવી સઘળી રીત;
જાગ્રત સ્વપ્ન સુષુપ્તિ, પછી મને દેખાડ્યું તુરિયાતીત. ... હરિગુરુ

સદ્ગુરુની શોભા શી કહું, મુખે વર્ણી ન જાય;
અંતરચક્ષુ ઉઘાડિયાં, (અને) બધે ભાસ્યો બ્રહ્માકાર. ... હરિગુરુ

‘અખે’ પદ અવલોકિયું, સદ્ગુરુ કેરી સોજ;
અંતરયામી વા'લો આત્મા, એ તો વિલસ્યો પોતાની મોજ. ... હરિગુરુ

- અખા ભગત

પીઠા ભગત

તેરાં સર્વે વિધન મટી જાવે

તેરાં સરવે વિધન મટી જાવે, જન્મમરણ મિટ જાવે, ... રામ સમર૦
રામ સમર તારે કોઈ ફિકર નહીં. ... (ટેક)

વીંધાણાં એટલાં મોતીડાં, અણવીંધા પથરા કહાવે;
રામને ભજે તે માનવી, બીજા ગાફિલ ગોથાં ખાવે. ... રામ સમર૦

ભૂલવે છે પણ ભૂલીશ નહીં, ભલે ધંધે વળગાડે;
કરતા-હરતા એ જ સ્વામી, સદ્ગુરુ કરે તેમ થાવે રે. ... રામ સમર૦

સાત સાયર ને વચમાં બેટ, કેમ કરી દરશન થાવે;
નૂરત-સૂરતના દોર સાંધો, સદ્ગુરુ નજરુંમાં આવે. ... રામ સમર૦

પાંચ પુરુષ વસે તારી દેહમાં, તત્ત્વો નજરુંમાં આવે;
સંતનાં ચરણે ગુરુ બાળક વચને, ‘દાસ પીઠો’ ગુણ ગાવે. ... રામ સમર૦

- પીઠા ભગત

સવા ભગત

ધજાના ધણી

ધજાના ધણી તું બેલે આવજે, કરવા સંકટ વેળાએ સહાય,
પછમરા ધણી તું બેલે આવજે. ... (ટેક)

મંજારી તો મનમાં એવું ચિંતવે, વા'લો ક્યાંથી કરશે વા'ર ?
બચલાં બળતાંમાં મારાં આવિયાં, કરી છે યોગદાની જાળ. ... ધજાના ધણી.

પ્રહ્લાદને પિતાએ જ્યારે પીડિયો, ઊના થંભે ભરાવી બાથ;
સેવક જાણી મારો સાયબો, આવ્યા નરસિંહરૂપે નાથ. ... ધજાના ધણી.

સુધન્વા પોકારે મારા શ્યામને, વાલમ કરજો મારી વાર;
દોલ તો જાણી જ્યારે દાસની, ટાઢાં કીધાં તે દિ તેલ રે. ... ધજાના ધણી.

ગજના કારણિયે પાળા દોડિયા, સુણ્યો મધદરિયે પોકાર;
ઝૂડને મારી ગજને જાળવ્યો, વા'લે કીધી એની વા'ર. ... ધજાના ધણી.

ટેક તો છોડી નહીં ટીટોડીએ, ઊડી ગયો રૂદિયેથી વિશ્વાસ;
કૂળ રે ખેતરમાં ઈંડાં રાખિયાં, પૂરી અબળા કેરી આશ. ... ધજાના ધણી.

રણુજાનગરમાં નેજા રોપિયા, જુગમાં વરત્યો જેજેકાર;
સન્મુખ ઊભા છે મારો સાયબો, જુગતે જપજો નર ને નાર. ... ધજાના ધણી.

જુગજુગનો જૂનો નોકર આપનો, સુધારો સેવકજનનાં કાજ;
સ્વામી ફૂલગરજ ચરણે બોલિયા, રાખો 'દાસ સવો' કે લાજ. ... ધજાના ધણી.

- સવા ભગત

આ ચોઘડિયે રે મારા

આ ચોઘડિયે રે, મારા નોધારાના નાથ... (ટેક)

અમર ઘોડે અણઘડ પીર, કારજ કારણ ભાથાભીડ,
દોયલી વેળાનાં દુઃખ સીડ,
આ ચોઘડિયે.

ધણી રહેશે નહીં ધીર, ફકરે પીડાશે ફકીર,
પીરજી વેલી હૂંડી બીડ,
આ ચોઘડિયે.

ન હોય ભગતુંને ભીડ, નગણા રાખે મનમાં ચીડ,
રામદેવજી સાંભળો મારી રીડ,
આ ચોઘડિયે.

સમરથ વીરમદેના વીર, કરવા દાસીનું દિલ સ્થિર,
આવજો પોકરણ હુંદા પીર,
આ ચોઘડિયે.

સદ્ગુરુ સદા રહેજો શિર, તોડો કબુદ્દિની જંજીર,
'દાસ સવો' કહે દેજો ધીર,
આ ચોઘડિયે.

- સવા ભગત

જેણે સેવ્યા સાચા સંત રે

જેણે સેવ્યા સાચા સંત રે, જેણે સેવ્યા હરિ-ગુરુ-સંત રે;
અડગ મન કોઈ દિ' ડગે નહીં... (ટેક)

પ્રેમી નવ પલટીએ, અંતર દુખડાં ઊપજે રે હે વિચારી જો ને;
સદ્ગુરુ લાજે જેના કુળમાં થાય કલેશ રે,
અડગ મન કોઈ દિ'.

શ્રીબાઈના શબ્દને પ્રહ્લાદજી એ પાળિયો, વિચારી જો ને;
પુત્રને પિતાએ હોમ્યા'તો હોળીમાંય રે,
અડગ મન કોઈ દિ'.

સતને છોડાવવા એ વિશ્વામિત્રે વેચાવિયા, વિચારી જો ને;
દુઃખે નથી ડગિયા હરિશ્ચંદ્રરાય રે,
અડગ મન કોઈ દિ'.

સુભદ્રાને છળવા મુનિ મંદિર આવિયા, વિચારી જો ને;
નારદ ત્યાંથી નાઠ્યા, જેના મુખ પર રહ્યું નહીં નૂર રે,
અડગ મન કોઈ દિ'.

વચન તો ન માન્યું, જ્યારે સદ્ગુરુ સંતનું, વિચારી જો ને;
વામનરૂપે રે હે જી જાગ્યા, તે દિ' બળિરાય રે,
અડગ મન કોઈ દિ'.

મીરાંબાઈનાં દુઃખને જોવા મળતી મેદની, વિચારી જો ને;
વચનનાં બાણે જેનાં વીંધાણાં શરીર રે,
અડગ મન કોઈ દિ'.

સતને અસતમાં જુગતે નર જાગિયા, વિચારી જો ને;
અડગ મન કોઈ દિ'.

‘દાસ સવો’ કે’ છે આ દુરિજન આયા દૂભવા, વિચારી જો ને;
સદ્ગુરુ-ચરણે, હે જી સોંપ્યાં જઈને શીશ રે,
અડગ મન કોઈ દિ'.

- સવા ભગત

સંતોની વાણી, આકાશવાણી ✧ ૨૩૧

આલમની અસવારી જે દિ' આવશે

આલમનીઅસવારી જે દિ' આવશે, લેવા સાચાની સંભાળ રે,
ત્રિલોકી તખ્તે બિરાજશે, નાથ મારો રે નિઝાર રે.

ભરોસે રે જો મારા ભાયલા. ... (ટેક)

નિઝારીને બાવો નિવાજશે, હાં ખેદે કૂડા ને કિરતાર;
અદલુ તોળાશે આલમ આગળે, હરિજનો રે'જો હુશિયાર. ... આલમની.

જૂની સમાધુના નર જાગશે, હાં, શૂરા સામંત ને સધીર;
ધરમના નમેડા ધણી માગશે, મળશે ચારે જુગના પીર. ... આલમની.

પલટેલા નરને બાવો પીલશે, હાં ઘાણે ઘાલીને તે વાર;
તેલ તો કપાળુંના કઢાવશે તેની બળશે મશાલ. ... આલમની.

પીરુની પીરાયું બાવો પૂછશે, હાં ખળને કાપે ખાંડાધાર;
સાખ્યું ભરાશે સજોડા તણી, કરશે વિશ્વાસીની વાર. ... આલમની.

ગુરુ લોપીકને બાવો ગળે બેસશે, તોબા ખેંચાવે તે વાર;
ગુનાની શિક્ષા નકળંગ આપશે, કોઈ સુણે નહીં પોકાર. ... આલમની.

સદ્ગુરુનાં ચરણાં નવ ચૂકશો, ખાલી મળશો ખુવાર;
‘સવો’ ફૂલગરજનો બાળકો, રાજા દેશે માર રે. ... આલમની.

- સવા ભગત

વા'લો મુખથી કરે છે વાતું રે

સાચાની સંગાથી વા'લો, મુખથી કરે છે વાતું રે. (ટેક)
પરગટ છે પીરૂની ખાંતું, જા'જ દરિયેથી રાખ્યું જાતું;
ભાગ્યહીણાથી નથી ભળાતું રે, સાચાની.
પરથમ તો ઘરમમાં ધાતું, ધડ ઉપરથી ઉતારી માથું;
થાકલુથી નથી ઠેરાતું રે, સાચાની.
નકળંગ છે નિઝારી ખાતું, જોવું હોય તો રણુંજા જા તું;
મળે છે ત્યાં મુક્તિની દાતું રે, સાચાની.
બાવળથી છોડી દે બાથું, શરણે તો સાહેબનાં થા તું;
'દાસ સવો' કહે મુખે કહીશ હા તું, સાચાની.

- સવા ભગત

એકતારો અરસપરસ છે

એકતારો અરસપરસ છે રે જોઈ લ્યો, વાણી પર રયો વાગે. ... (ટેક)
તન તુંબું મળ્યું માલમી, કોઈ જોગ જુગતમાં જાગે;
સોહમ્ શબ્દ ઝણકાર થઈ રહ્યો, હદ બેહદની આગે. ... એકતારો.
નૂરત-સૂરત બે ગમા ગોઠવ્યા, ત્રણ ગુણના ત્રાગે;
ઓહમ્કારનું અડગ ડાંડવું, જાપ અજંપો જાગે. ... એકતારો.
તન તપાસીને તાર મિલાવે, જો કોઈ વિરલા જાગે;
મેળ કરો તો તો મજા આવશે, પછી રોમેરોમે રંગ લાગે. ... એકતારો.
સુખમણા નાડી સૂર મિલાવે, નાચે નાથની આગે;
અરધઉરધમાં અજબ એકતારો, વિના ટકોરે વાગે. ... એકતારો.
અમૂલ્ય કિંમત છે એકતારાની, મફત કે નહીં મળે માગે;
તન-મન-ધન જઈ અર્પણ કરજો, સદ્ગુરુ ચરણાં આગે. ... એકતારો.
સઘળે મંદિર સરખો બોલે, જોવા કોઈ નવ જાગે;
'દાસ સવો' કહે ખોજો તંબૂરો, નકર પત્તો નહીં લાગે. ... એકતારો.

- સવા ભગત

પૂરણહારો પીર રામો

હે પૂરણહારો પીર રામો, સંતોનો સમરથ ધણી (૨)
ઓથ રાખો ઓલિયાની, રિદ્ધિ સિદ્ધિ આપે ધણી. ... (ટેક)
નરસૈ મહેતો નિર્ધન હતા, નાગરે હાંસી કરી ધણી... (૨)
સાતસો રૂપિયા શામળિયે આવીને, દ્વારિકામાં દીધા ગણી. ... હે પૂરણહારો
વિપ્ર સુદામે વિપત વેઠી, ખાલ સુકાણી એની દેહ્યું તણી... (૨)
કાયમ ધણી રે કારીગર થઈને, મહેલ કંચનના દીધા ચણી. ... હે પૂરણહારો
દુર્યોધનને દુર્મતિ સૂઝી, ત્રિકમ પધાર્યા તહીં ભણી... (૨)
દ્રૌપદીજીની લાજ રાખી, સાડિયું ઓઢાડી વગર ગણી. ... હે પૂરણહારો
પશ્ચિમ ધરામાં પીર પ્રગટ્યા, ખબરું લેવા ખાવનધણી... (૨)
'દાસ સવા'ની દોલે આવ્યા, હરિજનના મુગટમણિ. ... હે પૂરણહારો
- સવા ભગત

પીર હુંદો પીર બાવો

હે પીર હુંદો પીર બાવો, અવતારી અજમલ ઘરે;
ભેટ્યા એનાં ભાગ્ય વડાં હો, અંતર પડદે એ ફરે. ... (૨) (ટેક)
હે... રોજે ઘોડે રે પીર રામદે ચડિયા, નિશાન-ડંકો નિત ફરે... (૨)
ઓપટીમાં હાજર બાવો, સંકટ હરિજનનાં હરે. ... પીર હુંદો
હે... રટે રામો તો આવે સામો, દર્શન કરતાં દિલડાં ઠરે... (૨)
વિશ્વાસીની વા'રે ઊભા, સાચાના શિર પરે. ... પીર હુંદો
હે... વખ્યામાં તો આવે વે'લો, એક પલમાં પ્રેરણા કરે... (૨)
એતબાર રાખો ઓલિયાનો, ફકીરુંની વા'રે ફરે. ... પીર હુંદો
હે... પોકરણ હુંદો પીર પૂજો, છોડી દિયો ને મત દૂજો... (૨)
સેવો સાંઈ નિજાર બાવો, અમર ખ્યાલો એ ધરે. ... પીર હુંદો
હે... નિશાન આપ્યું રે નામનું રે એ દેખીને જમડા ડરે... (૨)
'દાસ સવો' કહે દીન જાણી, અલખ રીઝ્યા અમ પરે. ... પીર હુંદો
- સવા ભગત

દેખી દુનિયા કોઈએ જાતા

દેખી દુનિયા કોઈએ જાતા, સરવે ક્યાં જઈને સમાતા. (ટેક)

જનમ વખતે થાય વધાયું, સખિયું મંગળ ગાતાં;
એવા નરને નજરે દીઠ્યા, પુંબડે પાણી પાતા.
સરવે ક્યાં જઈ સમાતા.

મળીને મિજબાની કરતા, ખાંતે ભોજન ખાતા;
ઓચિંતાના ગયા ઊપડી, ભેળાં ન મળિયાં ભાતાં.
સરવે ક્યાં જઈ સમાતા.

પીઠી ભરિયા લાડા પાડ્યા, જાન રોકાણી જાતાં;
તેલ ચુડલે તરિયા રાંડી, બહુ અણઘટતાં થાતાં.
સરવે ક્યાં જઈ સમાતા.

જીભ જલાશે નાહું તૂટશે, ગળું રોકાશે ગાતાં;
રામનામની છડી પોકારે, મોત સવારી થાતાં.
સરવે ક્યાં જઈ સમાતા.

ભેખ વિવેકી ભલે ભેટિયા, બાદ કર્યા સબ ખાતા;
ફૂલગર-ચરણે ‘દાસ સવો’ કહે, માંડ છોડાવ્યો જાતા.
સરવે ક્યાં જઈ સમાતા.

- સવા ભગત

ધીરાભગત

એવા અંતે સંતને તેડો

એવા અંતે સંતને તેડો, હરિનું ભજન કરવા;
એવી કરમાં માળા ઝાલી, મૂરખ જ્યારે સૂતો મરવા. (ટેક)

નાનપણે ઘરધંધામાં ધાયો, ગઢપણે હરિગુણ ગાય,
આગ લાગી ત્યારે કૂવો ખોદાવે, એ અગ્નિ કેમ ઓલવાય?
એવી જીતી બાજી હાર્યો, પથ્થરને નાવે બેઠો તરવા.
એવા અંતે સંતને

અંતસમયે તિલક-છાપ લગાવે, ભૂલી ગયો જ્યારે ભાન;
એરણની ચોરી અને સોયનું દાન, એમાં ક્યાંથી આવે વિમાન?
એવું ગુરુજ્ઞાન નવ આવ્યું રે, બુદ્ધિ તારી ગઈ ચરવા.
એવા અંતે સંતને

જુવાન નારીને પુત્રની આશા, હરિ ભજયે ફળ થાય;
વૃદ્ધ નારી નહીં પુત્રની આશા, એનો જનમ એળે જાય;
એવો હરિને બેઠો ઠગવા, એંશી વરસે વર વરવા.
એવા અંતે સંતને

વિશ્વાસે તો વિશંભર મળે, ભક્તિ કર્યે ભવદુઃખ જાય;
હરિ શું ધાયા તે બહુ કમાયા, તેને મળ્યા નિરંજન રાય;
'દાસ ધીરો' કે છે, મટ્યા ચોરાશી ફેરા ફરવા.
એવા અંતે સંતને

- ધીરા ભગત

હે એવી મારે તમ સાથે

હે એવી મારે તમ સાથે... વા'લા મારા પ્રીત બણી;
એવા ભાવે હરિ ભેટો રે, મુજને તમે રાંક ગણી. (ટેક)

દ્રૌપદીરાણી સભામાં આણી, ખેંચવા માંડ્યા ચીર;
નવસે નવાણું ચીર નવ પૂર્યા, કેણે ન દીઠાં શરીર;
એવી લજ્યા તમે સખી રે, પાંડવોની નાર તણી. ... એવી મારે તમ

પ્રહ્લાદની પ્રતમા પાળી, ધરિયાં નરસિંહ રૂપ;
સ્થંભમાં વા'લા પોતે પ્રગટ્યા, થરથર કંપે ભૂપ;
એવા હરણાકંસને માર્યો, વા'લા મારા હાથે હણી. ... એવી મારે તમ

સુદામાના દારિદ્ર ટાળ્યાં, ભવમાં ભાંગી ભીડ;
અષ્ટમાં સિદ્ધ આલી, વળી આલી છે નવનિધ;
એવા કર્યા મોલ કંચનના, દુજી જાણે દ્વારામતી. ... એવી મારે તમ

નરસિંહ મહેતાની હૂંડી સ્વીકારી, હોડે આવ્યો છે હાર;
સંતને પરણાવવા પોતે, આપ થયા વિશ્વાધાર;
એવા રૂપિયા જો ને રોકડા, ગિરધર તમે આપ્યા ગણી. ... એવી મારે તમ

આ વેળાની અરજી અમારી, માની લ્યો ને મહારાજ;
ગરીબગુરબાં શરણે આવે, બાંધ્ય ગ્રધ્યાની લાજ;
એમ 'દાસ ધીરો' કે છે રે, પ્રભુ મારા તુંય ધણી. ... એવી મારે તમ

- ધીરા ભગત

(એવા) મોટા મુનિજન મોયા

(એવા) મોટા મુનિજન મોયા રે, એવી મહામસ્તાની છે માયા,
(એવા) બંધનમાં બંધાયા રે (એ) રાંકા ને રાણીજાયા. (ટેક)

માયામાં મોટા નર વીંધાણા, ધીર-વીર સમરથ શૂર;
જોગી-જંગમ-જતી-સેવડા, ચોળી કર્યા ચક્ર્યૂર;
એવા સંન્યાસી ને સ્વામી રે, લાલચમાં સૌ લપટાયા. ... મોટા.

ખેપ કરી ક્ષત્રીને ખાધા, બ્રાહ્મણ-શૂદ્ર ને વૈશ;
નાથી-ભેદી, પંડિત-પુરાણી, પછાડ્યા મોટા પ્રેમહંસ;
એવા ડા'પણના મોટા દરિયા રે, મોહમાયામાં વીંટાયા. ... મોટા.

પરાશર ઋષિને રાજા ઈંદર, નારદને વશ કીધા;
ચાંદા-સૂરજ લલચાઈ ગયા, લક્ષમણવંતાને લૂંટી લીધા;
એકલશૂંગી જેવા તપસી રે, માયાના ફંદમાં અટવાયા. ... મોટા.

જગત બધું આ માયાને વશ છે, માયા ચૌદે લોક;
બ્રહ્મા-શિવ-સનકાદિ જેવાના, માયા પાસે ડા'પણ ફોક;
એવો 'દાસ ધીરો' કહે છે તો શું લેખું માનવજાયા. ... મોટા.

- ધીરા ભગત

કઠણ ચોટ છે કાળની રે

કઠણ ચોટ છે કાળની રે, મરણ મોટેરો માર;
કંઈક રાણા ને કંઈક રાજિયા, હારે મેલી હાલ્યા ઘરબાર રે.
હેતે હરિનો રસ પીજીએ. (ટેક)

સંસાર ધુમાડાના બાયકા રે, હારે નહીં આવે કાંઈ;
રંગ આ પતંગનો ઊડી જશે, હારે જેમ આંકડાનું તૂર રે.
હેતે હરિનો રસ પીજીએ.

કોના છોરું કોના વાછરું રે, કોનાં મા ને એ બાપ;
અંતકાળે જીવને જાવું એકલું, હારે પુણ્ય ને પાપ રે.
હેતે હરિનો રસ પીજીએ.

માળી વીણે રૂડાં ફૂલડાં રે, કળિયો કરે છે વિચાર;
આજનો દિન રણિયામણો, હારે કાલ આપણાં શિર ઘાત રે.
હેતે હરિનો રસ પીજીએ.

જનમ્યા ઈ તો ભાઈ સર્વ જવાના, નથી કાયમ રહેનાર;
મરનારાને તમે કાં રડો, હારે નથી રોનાર રહેનાર રે.
હેતે હરિનો રસ પીજીએ.

'ધીરો' રમે રંગ રંગમાં ને, રમે દિવસ ને રાત;
હું ને મારું મિથ્યા જાણજો, હારે રમો પ્રભુસંગાથ રે.
હેતે હરિનો રસ પીજીએ.

- ધીરા ભગત

મીઠા ભગત

મોરલી વાગી રે આ બનમાં

મોરલી વાગી રે, એવી આ બનમાં; આ બનમાં રે... આ શૂન્યમાં. (ટેક)

ત્રણ ભુવન રણુંકાર અધર ધૂન ને વચન સુણાયો;
સોહમ્ શબ્દની માંય, બ્રહ્માએ વેદ બનાયો જી રે;
ઈ રે વેદમાં ભેદ છે, સમજે વિરલા સંત;
ઔર સબ પ્રપંચ હૈ, મતિ ભૂલો કાં ગુણવંત.

હો મોરલી વાગી રે.

સુણ બંસી કો નાદ, વિવેક કો વધે વધારો જી રે;
ટળે દેહ અભિમાન, ટળે અંતરનો અંધારો જી;
હુઆ અજવાળાં ગેબનાં, વણ ચંદા વણ સૂર;
રોમેરોમે રંગ લાગી રિયો રે, નખશિખ પ્રગટ્યાં નૂર.

હો મોરલી વાગી રે.

હુઓ આનંદનો ઓઘ, પ્રેમની લાગી તાળી જી રે જી;
કર્યાં સંતનનાં કામ, બડે બડે કુંજબિહારી;
આરે બંસી કી બીચમેં, મોહ્યો સકળો સંસાર;
બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, મહેશ મોહ્યા, કે'તાં ન આવે પાર.

હો મોરલી વાગી રે.

મેં નિજ નામી નામ, નામ પર સુરતા ધારી;
ઊલટ અજપા માય, ખૂલ ગઈ બ્રહ્મ કી બારી;
અણી અગરની ઉપરે, નર પોઢ્યો નિરાધાર;
ઝળહળતી ત્યાં જ્યોત ઝલત હૈ, ઝીણો હુઓ ઝણકાર.

હો મોરલી વાગી રે.

લાગી વચનની ચોટ, કોટ કબુદ્દિનો પાડ્યો જી;
નીકળી આરંપાર, મન મેવાસીને માર્યો;
આરે બંસી શ્રી કૃષ્ણની ફેર વસાયો શેર;
'મીઠો ભગત' કહે મોજ કરી લ્યો, નહીં પ્રીત નહીં વેર.

હો મોરલી વાગી રે.

- મીઠા ભગત

ભોજ ભગત

પ્રાણિયા ભજ લે ને કિરતાર (ચાબખો - ૧)

પ્રાણિયા ભજ લે ને કિરતાર, આ તો સ્વપનું છે સંસાર. (ટેક)

ધન દોલત ને માલ ખજાના, પુત્ર ને પરિવાર;
એમાંથી જાશ તું એકલો, પછે ખાશ જમના માર. ... પ્રાણિયા૦

ઊંચી મેડી ને અજબ ઝરૂખા, ગોખ તણો નહીં પાર;
કોટિધ્વજ ને લક્ષપતિ તેનાં બાંધ્યાં રહ્યાં ઘરબાર. ... પ્રાણિયા૦

ઉપર ફરેરા ફરહરે ને, હેઠે શ્રીફળ ચાર;
ઠીક કરીને ઠાઠડીમાં ઘાલ્યો, પછે વાંસે પડે પોકાર. ... પ્રાણિયા૦

સેજ તળાયું વિના સૂતો નહીં, જીવ હુન્નર કરતો હજાર;
ખોળી ખોળી ને ખૂબ જલાવ્યો, જેમ લોઢું ગાળે લુહાર. ... પ્રાણિયા૦

સ્મશાન જઈને ચેહ ખડકી, ને માથે છે કાઠનો ભાર;
અગ્નિ મેલીને ઊભા રહ્યા, અને નિશ્ચય ઝરે અંગાર. ... પ્રાણિયા૦

સ્નાન કરીને ચાલી નીકળ્યાં, નર ને વળી નાર;
‘ભોજો ભગત’ કહે દશ દી રોઈને, પછે મેલ્યો વિસાર. ... પ્રાણિયા૦

- ભોજ ભગત

દુનિયા દીવાની કહેવાશે રે (ચાબખો - ૨)

દુનિયા દીવાની કહેવાશે રે, ભૂંડી ભીંતોમાં ભટકાશે. ... (ટેક)
પાપ જ્યારે એનું પ્રગટ થાશે, (ત્યારે) ભુવા-જતિ ઘેર જાશે;
ધૂણીધૂણીને એની ડોક જ દુખશે, ને લેનારો લઈ ખાશે રે. ... દુનિયાં
સ્વર્ગમાં નથી સૂપડું ને નથી ખાંડણિયો ને ઘંટી;
દૂધ-ચોખાના જમનારા તમે, કેમ કરી જમશો બંટી રે. ... દુનિયાં
ઢોંગ કરીને ધૂતવા આવે, (ત્યારે) હાથ બતાવવા સહુ જાશે;
ક્યારે આના કર્મનું પાનું ફરશે, અને ક્યારે પુત્ર જ થાશે રે. ... દુનિયાં
કીમિયાગર કોઈ આવી મળે, (ત્યારે) ધનને વાસ્તે ધાશે;
'ભોજો ભગત' કહે ભ્રમણામાં ભમતા, ગાંઠની મૂડી ગુમાશે રે. ... દુનિયાં
- ભોજા ભગત

મન ચડ્યું મોટપને ચાળે (ચાબખો - ૩)

મન ચડ્યું મોટપને ચાળે, પ્રભુ એની વેળા કેમ વાળે? (ટેક)
મહાજન કે' અમે ધર્મી કે'વાઈ, દૂધ પાઈ મીંદડાં પાળે;
મોટું થાય ત્યારે મોકળું મૂકે, પછી ઉંદરનો દાટ વાળે રે. ... મન
ચારપાંચ ભેંશો આંગણે દૂઝે, છોરાંનાં પેટડાં બાળે;
આડોશીપાડોશી છાશ લેવા આવે, ત્યારે વા'લા સગાનો સોગ પાળે રે. ... મન
ખોટી દાનત તેથી ખાવા મળે નહીં, દીકરીનું ઘરેણું ગાળે;
સાસરે જાય અને સાસુ પૂછે ત્યારે માવતરનું મોં વાળે રે. ... મન
સોનું શોધે ને રૂપું શોધે, કથીરને શું ગાળે?
'ભોજો ભગત' કહે કાંસાકૂટને પિત્તળ શું ઉજાળે રે? ... મન
- ભોજા ભગત

કર્ચુ મારા વા'લાનું થાશે રે (ચાબખો - ૪)

કર્ચુ મારા વા'લાનું થાશે રે, બીજા તુંને ઓસડ તે કોણ પાશે ? (ટેક)
માંદો થઈને માંચે સૂએ, અંગમાં પીડા થાશે;
પુણ્યના નામે પૈસો ન વાવર્યો, પછી વૈદને તેડવા જાશે. ... કર્ચુ મારા.
સગું કુટુંબ સહુ ઘેરીને બેઠું, સહુ કહે સાજો થાશે;
કાની લાગી કરમની પછી, ખાવું તે ક્યાંથી ખાશે. ... કર્ચુ મારા.
દીવામાં જ્યારે દિવેલ થોડું, વાટ કોરી કહેવાશે;
ભજવું હોય તો ભજી લેજો, આ ઊગ્યો તે આથમી જાશે. ... કર્ચુ મારા.
સાધુસંતોની સેવા કરતાં, ભવસાગર તરાશે;
'ભોજો ભગત' કહે ગુરુપ્રતાપે, ગુણ ગોવિંદના ગાશે રે. ... કર્ચુ મારા.
- ભોજા ભગત

જીવ તું જો ને અભાગિયા જાગી (ચાબખો - ૫)

જીવ તું જો ને અભાગિયા જાગી, તારા બાર માથે બે ગ્યા વાગી. ... (ટેક)
નાનો હતો ત્યારે કાંઈ ન સમજ્યો, મમતા ઘણેરી લાગી;
ધોળા આવ્યા ને ધૂજવા લાગ્યો, પછી ઢીલા તે ઢોલ ગ્યા વાગી. ... જીવ.
જોબનિયું તારું જાશે જખ મારતું, અને જરા જંજેરવા લાગી;
ઘરનો છોકરો વઢવેડ કરશે, કહેશે ઘરડાને મેલો કાઢી. ... જીવ.
માલખજાના દરિયામાં હોમાશે, વહાણ જાશે તારું ભાંગી;
દરિયામાં ડૂબકા દેશે પછી તો, લોઢના લોઢ ગ્યા લાગી. ... જીવ.
પાંચ-સાત ઘોડે સામટે ચડતો, નોબત-નગારાં વાગી;
પાલખીમાં બેસીને પાણી મગાવતો, તારી કાયા લઈ જાશે નાગી. ... જીવ.
આજકાલ કરતા આવ્યો તારો વાયદો, નેણે ન જોયું જાગી;
'ભોજો ભગત' કહે કાંઈ ન સમજ્યો, શિખામણ નવ લાગી. ... જીવ.
- ભોજા ભગત

નવલખ તારા ઊગે અપારા (ચાબખો - ૬)

નવલખ તારા ઊગે અપારા, ભાણ પ્રગટે કોટિ હજારા,
સદ્ગુરુ વિના કદી તિમિર ન ત્રાસે, મટે નહીં મનકા વિકારા. (ટેક)
રહ્યા છો રસમાં મેલશે વચમાં, આગળ વસમા છે આરા રે;
સ્મરણ કરશે તે તરીને ઊતરશે, બૂડી મરશે નર નોધારા રે. ... નવલખ૦
દુનિયા દીવાની જેણે લિયા સુખ માની, સમજ્યા નહીં શુદ્ધ વિચારા રે;
લાગી માયા જીવે જન્મ ગુમાયા, ભેદ ન પાયા ને ભવ હાર્યા રે. ... નવલખ૦
ચરણ ગ્રાશે તે સુખને સહાશે, મટી જાશે જમકા મારા રે;
'ભોજો ભગત' કહે ગુરુપ્રતાપે, ભલા ઊતરશે ભવપારા રે. ... નવલખ૦
- ભોજા ભગત

મન તું હજી શિખામણ માન

મન તું હજી શિખામણ માન, એક દિ' ચાલવું છે સમશાન. (ટેક)
લખચોરાશીમાં અવતર્યા ને, ખરી તેં ભોગવી ખાણ;
એ તો અવગુણ અતિ ઘણો, એક હરિ ભજ્યા વિણ હામ. ... મન૦
ભજન કરો તો ભય મટે, સત શબદ ધરજો કાન;
અમરદેવને આરાધી લેજો, સમજ સદ્ગુરુની સાન. ... મન૦
શુદ્ધ વિચારીને ચાલજો, ભાઈ, રહેવું પડશે રાન;
મૂઆ પછી નથી માણવું, વાંહે સગા કરશે સ્નાન. ... મન૦
રાજા પરીક્ષિત પામિયો, ભુવનપતિ ભગવાન;
સાત દિવસ સાંભળ્યું એવું ગોવિંદ કેરું ગાન. ... મન૦
પ્રેમપદને પામવા તું તો, મેલી દે મનની તાણ;
'ભોજો ભગત' કહે ગુરુપ્રતાપે, ભક્તિ છે નિરવાણ. ... મન૦
- ભોજા ભગત

મૂરખા જનમ ગયો

મૂરખા જનમ ગયો તારો, બાંધ્યો પાપ તણો ભારો. (ટેક)
નામ સાંભળતાં નિદ્રા આવે, લાગે હરિરસ ખારો,
અમૃતરસને મેલી કર્યો તેં, વિષનો વેપારો. ... મૂરખાં
મોહને પેટે માયા ખર્ચે તેમ, સગા કહે બહુ સારો;
સાધુ દેખીને મોહું સંતાડે, તેં ધોયો ગારેગારો. ... મૂરખાં
હમણાં તો તારો હુકમ ચાલે છે, દે છે સહુને ડારો;
ધર્મના દૂત જ્યારે ધક્કા દેશે, ત્યારે કોઈ નથી આરો. ... મૂરખાં
તલતલનો હરિ હિસાબ લેશે, મોકમ દેશે મારો;
'ભોજો ભગત' કહે સદ્ગુરુ વિના, કોણ છોડાવણહારો. ... મૂરખાં
- ભોજા ભગત

મન જે કરતા મોટાયું રે

મન જે કરતા મોટાયું રે, તેની ઊપડી ગઈ પાયુ. (ટેક)
જે દિ' બાળકનો જનમ થયો તે દિ', વાગિયું વધાયું;
અંતે જમરા લઈ ગયા પછી, વાંસે રૂવે બાયું. ... મન જે કરતાં
નોબત-નિશાન ને ચમર ઢળતાં, ફોજુ ચૌદિશ છાયું;
ઊઠી ગયા ને ઉજ્જડ થયા, ગઢ કોટડાને ખાયું. ... મન જે કરતાં
ચાકર આવીને સલામું ભરતા, કરતા ઠકરાયું;
આંકનાં તૂર જેમ ઊડી ગયા, જેમ વંટોળિયે વાયું. ... મન જે કરતાં
સદ્ગુરુ સંતને જેણે સેવ્યા, ધનધન તેની કમાયું;
'ભોજો ભગત' કહે વૈકુંઠ પૂગ્યા, દઈ નગારે ઘાયું. ... મન જે કરતાં
- ભોજા ભગત

સુખરામબાપુ

તુંવર વંશ તિલક તું

તુંવર વંશ તિલક તું દાતા, એક અરજ પીર સુણ મેરી;
મેં અભિયાગત ચરણે આયો, બાંચ પકડ લે અબ મેરી. ... ટેક
ઓર ઉપાસના અળગી કરીને, આશા રાખું એક તેરી;
સોહમ્ વચન સે ચહું આકાશા, જ્યાં નોબત વાગે ઘેરી. ... તુંવર૦
જરા-મરણ કા જોર ન ચાલે, ત્રાસ નહીં ત્યાં જમ કેરી;
ઉસ દેશમેં અનભે રહીને, ઓળખ કરું આઠે પહેરી. ... તુંવર૦
ઉસ દેશકા આપો પરવાના, તેરા તખતકું લઉં હેરી;
અલખ જગાવું મોજ પાવું, નિજ નામસે લઉં લેરી. ... તુંવર૦
અચળ ચળું નહીં અમર દેશમેં, અક્ષયમંડળ મેં આનંદે રહી;
'સુખરામ' ચરણું કે ચાકર, મેર કરો પીર મુજ પેરી. ... તુંવર૦

- સુખરામબાપુ

ભૂલી રે દુનિયા ભેદ ન જાણે

ભૂલી રે દુનિયા ભેદ ન જાણે, પદ નવ પરખે પારખકા;
ભીતર બ્રહ્મ સનાતન બોલે, અંક ન સમજે અણઘડકા. ... (ટેક)

જાકા જિવાડ્યા સબ કોઈ જીવે, સ્વરૂપ હૈ સબ ચેતનકા;
જાહેર રીતે કરે ચેષ્ટા, અદ્ભુત ખેલ હે ઓહમ્ કા. ... ભૂલી૦

ઈ રે પુરુષ કા સબી પસારા, વાયક હૈ તે વેદનકા;
પૂરા ગુરુ સે કરો પિછાણા, અંતરા રહે નહીં આલમ કા. ... ભૂલી૦

ત્રિપુટી રૂપી તખત પર દેખો, નૂર ઝળકે નેશ્વલકા;
વાકી ગતિકુ જાણે વિરલા, પંજા લગા જેને પીરૂકા. ... ભૂલી૦

અણુ-પરમાણુ રાઈ તલ નાહિ, ખાલી ઠામ કોઈ ખલન કા;
'સુખરામ' કહે સોઈ ઘર પાવે, ઓઘ વળે તેને આનંદકા. ... ભૂલી૦

- સુખરામબાપુ

બાયું મેં તો મેલી

બાયું મેં તો મેલી રે, લોકોની મરજાદ રે;
અમર વરને હું વરી રે જી. ... (ટેક)

વિધવાપણું મારે કોઈ દી ના'વે,
દિન દિન યોગણો સોહાગ રે,
ખંડિત ચૂડો નહીં જરી રે જી. ... બાયું મેં તો૦

ઘણા રે જનમથી ગોતણ કરતાં,
સમરથ મળ્યા મુને શામ રે,
ત્યારે હું તો ચિત્તમાં ઠરી રે જી. ... બાયું મેં તો૦

સેવા ને સમરણ હું તો પલ નહીં ચૂકું,
પિયુજીને રાખું મારી પાસે રે,
નીરખું હું નૈણે કરી રે જી. ... બાયું મેં તો૦

ભાત રે ભાતનાં ભોજન નિપાવું, પ્રેમે પીરસું પરસાદ રે,
જમાડું જુગતે કરી રે જી. ... બાયું મેં તો૦

- સુખરામબાપુ

રણુંકારમેં ઝણુંકારા

રણુંકારમેં ઝણુંકારા સુણે, કોઈ રામકા પ્યારા... (ટેક)

ધીરજથી ધારણા ધારી, મેવાસી મનકુ મારી,
કરમકી મૂલ કાટ ડારી,
જગતસે હોય જા ન્યારા. ... રણુંકારમેં

સિદ્ધાસન સહેજ સે કરના, સુરત કે મધ્યમેં ધરના;
શુકરકી સીડી બંધ કરના,
એહી હૈ મુક્તિકા દ્વારા. ... રણુંકારમેં

સંકલ્પકા શેર કું મારી, અગમકી ખોજ લે બારી;
રહે ત્યાં એક વરનારી,
ઉસીસે કરલે વે'વારા. ... રણુંકારમેં

ત્રિવેણી તીર કર વાસા, મીટે તેરે તનકી પ્યાસા;
ઓરનકી છોડ દે આશા,
તત્પર હો બાંધ લે તારા. ... રણુંકારમેં

અક્ષય મહેલ હે આનંદકારી, અલૌકિક શોભા હે સારી;
તખત પર રાજે મોરારિ,
ઝળહળ તેજ ઝળકારા. ... રણુંકારમેં

હરદમસે હાજરી દેના, અજપાજાપ જપ લેના;
હંસો હંસો હામસે કેના,
'સુખરામ' કહે કર લે દીદારા. ... રણુંકારમેં

- સુખરામબાપુ

વા'લા પંખી રે જાગ્યાં

વા'લા પંખી રે જાગ્યાં, પરભાતમાં રટણ કરે પીર રામા,
દેવ રે આવ્યા સહુ દર્શને રે, નિદ્રા તજો સુખધામા... (ટેક)

વા'લા ઝારી રે ભરી ગંગાજળની, હરજી ઊભા છે સામા,
સંત રે મંડળ સૌ ટોળે મળ્યા રે,
પલપલ કરે રે પ્રણામા. ... વા'લા

વા'લા નેત્ર રે કમળરૂપી ખોલિયાં, અમૃતદષ્ટિથી જોયું,
સચરાચરને સુખી કર્યા,
ચિત્ત સૌએ મૂરતિમાં પરોયું. ... વા'લા

વા'લા પોશાક પહેર્યો અંગે શોભતો, હૈયે હીરાહાર ઝળકે,
સોનેરી પાઘ માથે શોભતી રે,
ભાલ તિલક કેસર કે. ... વા'લા

વા'લા પગમાં રાઠોડી રે મોજડી અને પીળી પરવટવાળી,
'સુખરામ' નમે તમારાં ચરણમાં,
મૂરતિ જોઈ મરમાળી. ... વા'લા

- સુખરામબાપુ

હવે મોહન માયા ઉતારી

હવે મોહન માયા ઉતારી, વન વિશે ગયા ગિરધારી. ... (ટેક)

કેવા રાસમંડલમાં રમતા, સર્વે ગોપીથી અમે ઘણું ગમતા રે;
કો'ક વેરણ થઈ વ્રજનારી, વન વિશે ગયા ગિરધારી. ... હવે.

ચોઈ તરફ પંથ નિહાળું, હું તો ક્યારે ભૂધરજીને ભાળું રે;
ગતિ કળી ન જાયે કિરતારી, વન વિશે ગયા ગિરધારી. ... હવે.

મને કોઈ દેખાડે કાન, તેનું ઝાઝું કરું સન્માન રે;
મણિહાર આપું ઉતારી, વન વિશે ગયા ગિરધારી. ... હવે.

કો'ક પંથી મળે તેને પૂછે, નૈણે આંસુ ચીરથી લૂછે રે;
અતિ દુઃખિત ભાણદુલારી, વન વિશે ગયા ગિરધારી. ... હવે.

વા'લે વ્યાકુળ જોયાં વ્રજનારી, ભક્તવત્સલ બિરદ સંભારી રે;
મુખે હસ્યા દેવ મોરારિ, વન વિશે ગયા ગિરધારી. ... હવે.

લતાભુવનમાં કરે કિલકારા, રાધા ગોતે પોતાના પ્યારા;
મોર મુગટ ભણાણો ભારી, વન વિશે ગયા ગિરધારી. ... હવે.

કદંબ તળે ઊભા વનમાળી, કાંધે કામળી ઓઢી કાળી;
રાધે જોઈને ધીરજ ધારી, વન વિશે ગયા ગિરધારી. ... હવે.

‘સુખરામ’ના સ્વામીને મળિયા, સર્વે દુઃખ અંતરનાં ટળિયાં રે;
દેવે જયજયકાર પોકારી, વન વિશે ગયા ગિરધારી. ... હવે.

- સુખરામબાપુ

બ્રહ્મિરાજ

સદા સુખિયા જગતમાં સંત

સદા સુખિયા જગતમાં સંત, એવા દુરિજન દુખિયા રે,
ના'વે જેને અકળામણનો અંત, એવા મૂરખ મનના મુખિયા રે. ... (ટેક)

રૂવે રાત દિવસ ઓલ્યા, રાંક ભૂખે મન ભટકે રે;
વડો પૂરવ જનમનો માર, ખરેખરો ખટકે રે,
સદા સુખિયા સંત૦

તાલેવરને અંતરમાં ત્રાસ, ઝંખના એને ધનની રે;
રખે થઈ જાય જો ને નાણાંનો નાશ, મહાવ્યાધિ મનની રે,
સદા સુખિયા સંત૦

સુવાસણને ધણીનો સંતાપ, હુકમ કરે દાંડી રે;
એવી વિધવાનાં તો પૂરણ પાપ, ઉંમર ઓશિયાળી રે,
સદા સુખિયા સંત૦

વણપરણેલા મનમાં મૂંઝાય, ફોગટ જેવા ફરીએ રે;
પરણેલા તો પૂરણ પસ્તાય, હવે કેમ કરીએ રે,
સદા સુખિયા સંત૦

જેને પરપંચ ઉપર પ્રીત રે, ઝૂરે એ તો ઝાઝું રે;
'ઋષિરાજ'ની સમજે કોઈ રીત, એને સુખ તાજું રે,
સદા સુખિયા સંત૦

- ઋષિરાજ

બાળક રૂએ બઉવા માટે

બાળક રૂએ બઉવા માટે, એનો માતા સમજે મરમ જો ને,
પ્રાણીમાત્રની મરજી પરખે, ધરણીધરનો ધરમ જો ને. (ટેક)

ચાંચ બનાવી તેને ચિંતા, કાયર મન શીદ કરીએ જો ને;
પેટ ઘડ્યું તે પોષણ કરશે, ફિકર તજીને ફરીએ જો ને. ... બાળક૦

માણેક મોતી મોંઘાં કીધાં, ધરથી સોંઘાં ધાન જો ને;
અમૃત જેવાં પાણી અમથાં, દીનબંધુનાં દાન જો ને. ... બાળક૦

સૂરજ આપે પ્રકાશ સૌને, દમડી ના પડે દેવી જો ને;
વગર બદામે વાય વાયરો, કેશવ કરુણા કેવી જો ને. ... બાળક૦

સુરપંખીને સોમણ નિત્ય, ખાવા જોઈએ ખીર જો ને;
દૂધલડાના દરિયાકાંઠે, સરજયા એનાં શરીર જો ને. ... બાળક૦

જનમ્યા એને જિવાડવાની, માવતરને મમતા જો ને;
એમ વિશ્વપતિ છે વિશ્વંભરજી, શાથી ન ધરે સમતા જો ને. ... બાળક૦

અજબ દયા છે અલબેલાની, હૈયું રાખો હાથ જો ને;
'ઋષિરાજ' કહે પતીજ રાખો, બેલી બદરીનાથ જો ને. ... બાળક૦

- ઋષિરાજ

સાંઈ વલી

એવી પ્રેમકટારી લાગી

એવી પ્રેમકટારી લાગી, અંતર જોયું ઉઘાડી;
એવી ઝળહળ જ્યોત્યું જાગી, દસ દરવાજા, નવસેં નાડી. (ટેક)

શબદકટારી શૂરા નર ઝીલે, નહીં કાયરનાં કામ;
સન્મુખ રહીને બાણ સાંધે, ભાંગી જાય મનડાની ભ્રાંત;
એવા લડવૈયા નર શૂરા રે, નૂરતે નિશાન દિયે છે પાડી.
એવી પ્રેમકટારી.

હું ને મારા પિયુ સેજમાં પોઢ્યાં, નિંદા કરે નૂગરા લોક;
સારા શહેરમાં દાંડી ટિપાવી, આવી ઊભા માણેકચોક;
એવા નૂગરા મોઢે મીઠા, પાછળથી રહી કરે છે ચાડી.
એવી પ્રેમકટારી.

માંથડાં ગૂંથ્યાં ને નેણલાં આંજ્યાં, હું તો બની વ્રજની નાર;
પિયુને રીઝવવા તરવેણી ચાલી, એવા સોળ રે સજ્જ શણગાર;
એવાં રૂમઝૂમ ઝાંઝર વાગ્યાં, પહેરી મેં તો પ્રેમની સાડી.
એવી પ્રેમકટારી.

શબદના પ્યાલા મારા સદ્ગુરુએ પાયા, માંઈ ભર્યું અમીરસ જ્ઞાન;
અંધારું મટાડીને જ્યોતિ જગાવી, મને સન્મુખ બતાવી સાન;
એવા ‘સાંઈ વલી’ કે છે રે, સુરતાથી મને લેજો રે તારી.
એવી પ્રેમકટારી.

- સાંઈ વલી

કોઈ આ રે મોજને જાણે જાણે

કોઈ આ રે મોજને જાણે જાણે, કોઈ અપને ગુરુકો પિછાણે પિછાણે,
જેને લાગી ભજનની લેર જ. ... (ટેક)

કડવા પિયાલા કો'ક જ પીવે, મીઠાં સમજે ઝેર જ;
પ્યાસી હોય ઈ ભરભર પીવે, એના ઘટડામાં આવે લીલાલે'ર. ... કોઈં.

કાયર નરનાં કામ નથી, ભાઈ છે શૂરાની સમશેરજી;
પાંચ-પચીસને મારી હટાવી, કામ-કોધ કરો ઠેર. ... કોઈં.

શૂન્યમંડળમાં આવે ને જાવે, વોહી પિયુ કા શેર જ,
અધર તખત પર નામ નિરંતર, જપી લ્યો આઠે ખોર. ... કોઈં.

દયા ને ધર્મ તો ઘટમાં રાખી લ્યો, આવ્યા ગમન ના'વે ફેર જ;
'સાંઈ વલી' કે અમે નામ નિવાજય, અમને પળમાં થઈ ગઈ લીલાલેર. ... કોઈં.

- સાંઈ વલી

સ્વામીનારાયણ

નાથ રે રહો ને મારાં

હે જી નાથ રે રહો ને મારાં નેણમાં, હરિ આવા ને આવા,
તન મન જાઉં વારણે રે, તમ ઉપર માવા... (ટેક)

હાં રે વા'લા રાખીશ જીવને જતને, નહીં દઉં જાવા...
દુર્લભ ઘણાં છે રાજનાં રે, દર્શન દેવને થાવાં. ... નાથ રે.

હાં રે વા'લા સુંદર મુખ છબી જોઈને, લોભાણાં છે નેણાં...
વાલા લાગે છે મુખડાં રે, મીઠાં મીઠાં વેણાં. ... નાથ રે.

હાં રે વા'લા આંખલડી અમૃતે ભરી, રૂપાળી છે રેખું,
અતિ આનંદ સુખ ઊપજે રે, તમને જ્યારે દેખું. ... નાથ રે.

હાં રે વા'લા નખશિખ શોભા અંગની, જોઈ લાજે છે કામ,
'પ્રેમાનંદ' જોઈ રાજને રે, આનંદ આઠો જામ. ... નાથ રે.

- પ્રેમાનંદ

જનની જીવો રે ગોપીચંદની

હો જી જનની જીવો રે ગોપીચંદની, પુત્રને પ્રેર્યો રે વેરાગ રે;
ઉપદેશ આપ્યો એણી પેરે, લાગ્યો રે સંસારીડો એને આગ રે,
જનની જીવો રે. (ટેક)

ધનધન માતા ધ્રુવ તણી, કહ્યાં જેણે કઠણ વચન રે;
રાજને કાજ સુત પરહરી, વેગે ચાલ્યા ઈ તો વન રે.
જનની જીવો રે.

ભલો ત્યાગ રાજા ભરથરી તણો, તજી જેણે સોળસેં નાર રે;
મંદિર ઝરૂખા મેલી કરી, આસન કીધેલાં એણે બાર રે.
જનની જીવો રે.

ઊઠી નો શકે ઊંટિયો, બહુ બોલાવ્યો બાજંદ રે;
તેને રે દેખીને ત્રાસ ઊપજ્યો, લીધી રે ફકીરી છોડ્યા ફંદ રે.
જનની જીવો રે.

એવા વૈરાગ્યવંતને જાઉં હું વારણે, બીજા ગયા રે અનેક રે;
ભલા રે ભૂંડા અવનિ ઉપરે, ગણતા ના આવે પાર રે.
જનની જીવો રે.

ક્યાં રે ગયું કુળ રાવણ તણું, સગર સુત સાઠ હજાર રે;
ના રે રહ્યું નાણું રાજા નંદનું, સરવે સપન-વેવાર રે.
જનની જીવો રે.

છત્રપતિ જેવા ચાલ્યા ગયા, રાજ મૂકીને રાજન રે;
દેવ ને દાનવ મુનિ માનવી, સરવે જાણી સપન રે.
જનની જીવો રે.

સમજીને મૂકો તો ઘણું સારું, નહીંતર જરૂર મુકાવશે જમા રે;
'નિષ્કુળાનંદ' કહે ઈ નહીં મટે, સાચું કહું ખાય સમ રે.
જનની જીવો રે.

- નિષ્કુળાનંદ

પ્રભાતે ઊઠીને પ્રાણી

પ્રભાતે ઊઠીને પ્રાણી, શ્રી ધનશ્યામ સંભારો રે... (ર)
મંગળરૂપ મનોહર મૂર્તિ, લઈ અંતરમાં ધારો રે. ... (ટેક)
અશરણશરણ કૃષ્ણ અવિનાશી, નટવર નંદદુલારો રે... (ર)
મોરલીધર મોહન મધુસૂદન, એવાં નામ ઉચ્ચારો રે. ... પ્રભાતે.
ભરતખંડમાં નરતન પામ્યા, અવસર આવ્યો સારો રે... (ર)
નંદકુમાર ચરણ ચિત્તધારી, વિષયવિકાર વિસારો રે. ... પ્રભાતે.
ભજીએ રંગસહિત ભૂધરને, તજીએ સંગ નઠારો રે... (ર)
કુળ-મરજાદા મેલીને કરીએ, પ્રાણજીવનને પ્યારો રે. ... પ્રભાતે.
સાચા સંતની સોબત કરીને, કર્મનો ભાર ઉતારો રે... (ર)
'બ્રહ્માનંદ' કહે હરિ ભજો તો, સરશે અરથ તમારો રે. ... પ્રભાતે.

- બ્રહ્માનંદ

સખી હૈંડે તે

સખી હૈંડે તે હરખ ન માય, આજ દિવાળી રે;
હું તો મગન થઈ મનમાંય, ભૂધર ભાળી રે. (ટેક)
સાખી સુંદર શ્યામ સોહામણો રે, સુંદર ગજ ગતિ ચાલ,
સુંદર શોભા અંગની, હું તો નીરખીને થઈ છું ન્યાલ. ... સખી.
સાખી નેણ મનોહર નાથનાં, હૈંડે મનોહર હાર;
સુભગ મનોહર શ્યામળો, વાલો નટવર નંદકુમાર. ... સખી.
સાખી બાજુ નૌતમ બેરખા, બેહદ નૌતમ બાન;
'બ્રહ્માનંદ'ના નાથનું થઈ રૂપ જોઈ ગુલતાન. ... સખી.

- બ્રહ્માનંદ

સ્વામીનારાયણનું સ્મરણ કરતાં

સ્વામીનારાયણનું સ્મરણ કરતાં, અગમ વાત ઓળખાણી રે;
નિગમ નિરંતર નેતિ કરી ગાવે, પ્રગટને પ્રમાણી રે. (ટેક)

મંગળ રૂપ પ્રગટને મેલી, પરોક્ષને ભજે જે પ્રાણી રે... (ર)
તપ, તીરથ કરે દેવ દેરાં, મન ન ટળે મસાણી રે...

સ્વામીનારાયણનું

કથા ને કીર્તન કે'તા ફરે જે, કર્મ તણી જેમ કહાણી રે,
શ્રોતા ને વક્તા બેઉ સમજ્યા વિનાના, પેટને અર્થે પુરાણી રે...

સ્વામીનારાયણનું

કાશી, કેદાર કે દ્વારિકા દોડે, જોગની જુક્તિ ન જાણી રે... (ર)
ફેરા ફરીને ઘરનો ઘરમાં, ગોધો જોડાણો જેમ ઘાણી રે...

સ્વામીનારાયણનું

પીધા વિના પ્યાસ ન ભાંગે, પંડ્ય ઉપર ઢોળે પાણી રે... (ર)
'મુક્તાનંદ' મોહનસંગ મળતાં, મોજ અમૂલ્ય માણી રે...

સ્વામીનારાયણનું

- મુક્તાનંદ

મનમોહન સુંદરવર મારા

મનમોહન સુંદરવર મારા, અવગુણિયા વિસરાવા રે... (ર)

અધમોદ્ધારક પતિતજન પાવન, બિરદ તમારું ચહાવા રે. ... મનમોહન (ટેક)

સહુ દેખતાં શામળિયા તમે, માડી થયા છો માવા રે... (ર)

છોરુની ચિંતા રાખીને, મા દેશો મૂંઝાવા રે. ... મનમોહન

બાળક હોય તે જેમતેમ બોલે, લિએ કુટાણે ખાવા રે... (ર)

જનની દોષ ન લેખે જાણે, અણસમજુ હોય આવાં રે. ... મનમોહન

શેરડીએ રમતાં અથડાતાં, છોરા રાખે દાવા રે... (ર)

સબળ થઈ કોઈ લિયે ચૂંટિયા, તો માતા જાય મેલાવા રે. ... મનમોહન

મનગમતું સર્વે મેલીને, એક તમને રિઝાવા રે... (ર)

'બ્રહ્માનંદ' કહે મન-કર્મ-વચ્ચને, ગુણ તમારા ગાવા રે. ... મનમોહન

- બ્રહ્માનંદ

સગપણ કીધું મેં શ્યામ શું

હે જી વા'લા સગપણ કીધું મેં શ્યામ શું, મનમાં સમજી-વિચારી... (૨)
આશ તજી રે સંસારની, ધાર્યા ઉરમાં મોરારિ. ... સગપણ (ટેક)
હે જી નિમખ ન મેલું મારા નાથને, એવા નેણુંથી ન્યારા... (૨)
પરમ સનેહી મારા શામળા રે, મને પ્રાણથી પ્યારા. ... સગપણ
હે જી ભવ બ્રહ્માદિક મહામુનિ, તેને દુર્લભ વા'લો... (૨)
તે રસિયો મુજને મળ્યા, નટવર નંદનો લાલો. ... સગપણ
હાં રે વા'લા થઈ છું અધિક અલબેલડી, લજજા લોકની મેલી... (૨)
'મુક્તાનંદ'ના નાથ શું, બાંધી દેઢ કરી બેલી. ... સગપણ

- મુક્તાનંદ

હમ તો એક સહજાનંદ

હમ તો એક સહજાનંદ, સહજાનંદ ગાવે... (૨)
હમારે મન સ્વામીનારાયણ, દૂસરો ન ભાવે. ... હમ તો એક (ટેક)
તપ તીરથ સાધન મેં, સ્વપ્ને નહીં જાવે (૨)
જૈસે કોઉ ધૃત છાંડ, છાશ કો ન ખાવે. ... હમ તો એક
અણિમાદિક અષ્ટ સિદ્ધિ, મુક્તિ કુ નચાવે... (૨)
સબકો ફલ સહજાનંદ, ચરન ચિત્ત લાવે. ... હમ તો એક
સહજાનંદ જાપ સે, ત્રણ તાપ કો બુઝાવે (૨)
ઈન્હીં કે પ્રતાપ સે, અપાર ગતિ પાવે. ... હમ તો એક
અગમનિગમ કઠિન રહસ્ય, હમેં ન સમજાવે... (૨)
'પ્રેમાનંદ' સાર સુગમ, સહજાનંદ આવે. ... હમ તો એક

- પ્રેમાનંદ

રાત રહે પાછલી

હે રાત રહે પાછલી, ચાર ઘડી કા તૈયે,
સંતને શયન તજી, ભજન કરવું,
સ્વામીનારાયણ નામ ઉચ્ચરવું,
પ્રગટ પરિબ્રહ્મનું ધ્યાન ધરવું. ... રાત૦ (ટેક)

તે સમે આળપંપાળ બકવું નહીં,
ચિત્ત હરિચરણમાં પ્રોઈ દેવું,
ગૃહસ્થને જગત જંજાળને પરહરી,
કૃષ્ણ-ગોવિંદ ગોપાળ કહેવું. ... રાત૦

ભજન તજી એ સમે, અન્ય ઉઘમ કરે,
નારકી થાય તે નર ને નારી,
તે માટે અમૂલખ, આ અવસર પામીને,
હરિજન સર્વે લેજો વિચારી. ... રાત૦

દુર્લભ સાજ તે સુગમ શ્રીહરિ કર્યો,
ખોયેલા એ દિવસની ભાંગી ખામી,
કહે છે 'મુક્તાનંદ' ભજ દઢ ભાવ સું,
શ્રી નારાયણ તો સત્ય સ્વામી. ... રાત૦
- મુક્તાનંદ

પુરુષોત્તમ તમ સાથે મારે

પુરુષોત્તમ તમ સાથે મારે, પૂરણ પ્રીત બંધાણી રે;
જે પદપંકજ સેવે મહામુનિ, તે ચરણ લપટાણી રે. (ટેક)

બ્રહ્મા ભવ સનકાદિક જેવા, જેનાં દર્શન ઈચ્છે રે;
તે તમે પ્રેમીને વશ પ્રીતમ, પ્રેમી હોય તે પ્રીછે રે,
પુરુષોત્તમ તમ સાથે મારે.

મીન સર્વે નીર સનેહી, ચંદ્ર સનેહી ચકોર રે;
તેમ મારું મન તમ સંગ લાગ્યું, નટવર નંદકિશોર,
પુરુષોત્તમ તમ સાથે મારે.

તન-મન-ધન મેં તમને અર્પ્યા, પામી અખંડ સુહાગ રે;
'મુક્તાનંદ' કહે મો'લે આવ્યા, આજ અમારાં ભાગ્ય રે,
પુરુષોત્તમ તમ સાથે મારે.

- મુક્તાનંદ

ત્યાગ ન ટકે વૈરાગ્ય વિના

ત્યાગ ન ટકે વૈરાગ્ય વિના, કરીએ કોટિ ઉપાય જ;
અંતર ઊંડી ઈચ્છા રહે, તે તો કેમેય નવ તજાય રે. ... ત્યાગ૦ (ટેક)

વેશ લીધો રે વૈરાગ્યનો, દેશ રહી ગયો દૂર જ;
ઉપર વેશ અચ્છો બન્યો, માંહી મોહ ભરપૂરજ. ... ત્યાગ૦

કામ-ક્રોધ-મદ-લોભનું જ્યાં લગી મૂળ ન જાય જ;
સંગ-પ્રસંગે પાંગરે, જોગ ભોગનો થાય જ. ... ત્યાગ૦

ઉષ્ણ રાતે અવનિ મધ્યે, બીજ ન દીસે બહાર જ;
ઘન વરસે વન પાંગરે, ઈન્દ્રિય વિષય આકાર જ. ... ત્યાગ૦

ચમક દેખી લોહ ચળે, ઈન્દ્રિય વિષય સંજોગ જ;
અણભેટે રે અભાવ છે, ભેટે ભોગવશે ભોગ જ. ... ત્યાગ૦

ભ્રષ્ટ થયો જોગભોગથી, જેમ બગડ્યું દૂધ જ;
ગયું ઘૃત મહી માખણ થકી, આપે થયું અશુદ્ધજ. ... ત્યાગ૦

પળમાં જોગી ને ભોગી પળમાં, પળમાં ગૃહી ત્યાગ રે;
'નિષ્કુળાનંદ' એ નરનો, વણસમજયો વૈરાગ જ. ... ત્યાગ૦

- નિષ્કુળાનંદ

પ્રાણજીવન ગોકુલમાં પધારો

પ્રાણજીવન ગોકુલમાં પધારો, કોડીલા વર કાના;
મનમોહન મથુરામાં જઈને, શું બેઠા છો શાના. (ટેક)

ફાગણ આવ્યો કેસૂ રે ફૂલ્યા, વનસ્પતિ સરવે મોરી;
વિલંબ હવે કરો મા વાલમ, હોંશે રમીએ હોરી. ... પ્રાણજીવન૦

તમ સંગાથે ખેલ કર્યાની, અંતર આશા ભારી;
વસંતઋતુ આવી છે, વા'લા, વાટ જોયે વ્રજનારી. ... પ્રાણજીવન૦

સામસામી રંગ ભરીને, જુદા કરીએ કરી જોડી;
રમવાનો અવસર આવ્યો છે, અવધિ રહી છે થોડી. ... પ્રાણજીવન૦

તમ સામા ચલાવ્યા ને સારું, સજ્જ કીધી પિયકારી;
'બ્રહ્માનંદ'ના વા'લા આવો, ગુણવંતા ગિરધારી. ... પ્રાણજીવન૦

- બ્રહ્માનંદ

રૂડો દિવાળીનો દિવસ

રૂડો દિવાળીનો દિવસ, કે મંગળ ગાયે રે;
ચાલો નાથજીને દરબાર, સૌ મળી જાયે રે. (ટેક)

કુંવર રંગીલો કાનજી, વાયે સુંદર વેણ;
નીરખી નટવર નાથને, આજ પાવન કરશું નેણ,
કે મંગળ ગાયે રે.

સૌ મળી કે'શું સુંદરી રે, ભેટ્યાનો છે ભાવ;
માત જશોદા પાસ લે, બેની માગી લેશું માવ,
કે મંગળ ગાયે રે.

લઈ મેરાઈયા લાલજી આવશે આપણ ઘેર;
'બ્રહ્માનંદ' કહે ઘી ઘણું માંહી, પૂરશું સારી પેર,
કે મંગળ ગાયે રે.

- બ્રહ્માનંદ

ભવાનીદાસ

હૈયાના કોરા કાગળ લાવો

હૈયાના કોરા કાગળ લાવો રે એમાં, સહી કરીએ રે સહી કરીએ... (ટેક)

નહીં આલમમાં, નહીં અકબરમાં, નહીં પીરુમાં પરચો;
નહીં ચંદ્રમાં, નહીં સૂરજમાં, ન્યારા નિરંજનને નીરખો રે.
એમાં સહી કરીએ રે.

નહીં માતરો, નહીં તાતરો, કોણ બેની કોણ ભાઈ;
ખટદર્શનમાં ખટપટ લાગી, એની વાતો વંચાય રે.
એમાં સહી કરીએ રે.

નહીં નાદનો, નહીં બુંદનો, કોણ ગુરુ, કોણ ચેલો;
ઝળહળ ઝળહળ જ્યોત જલત હૈ, આપે ફરે એકલો રે.
એમાં સહી કરીએ રે.

વચનભેદ કોઈ વિરલા જાણે, અવર ન જાણે કોઈ;
જોધા-પ્રતાપે ભણે 'ભવાનીદાસ', રંગ ચડ્યો રે સવાય રે.
એમાં સહી કરીએ રે.

- ભવાનીદાસ

હે તમે જોજો રે

હે તમે જોજો રે, આમાં જંતરીનો બજાવનારો કોણ છે ? (ટેક)

નહીં એને તંતુ, નહીં એને તાર;
વચનમાંથી વચન બોલે, બહુ કરે પોકાર. તમે જોજો રે.
ન જોવાય રૂપ, એનો ન લેવાય પાર,
કહું તો કેવાય નહીં આ, બોલે બાવનબા'ર. તમે જોજો રે.
જ્ઞાન-ધ્યાન-છંદ-રાગ, પહોંચે નહીં વેરાગ,
ભોજનિયા એને ભાવે નહીં, જેને વચનનો આહાર. તમે જોજો રે.
શેષ અખર ધૂન લાગી, વચન રણુંકાર,
જંતરી 'ભવાનીદાસ'ની, જેને નામનો આધાર. તમે જોજો રે.

- ભવાનીદાસ

વારેવારે અવસર નહીં મળે

વારેવારે અવસર નહીં મળે, તમે ભજન સવાયાં કરજો.
આવો રૂડો અવસર નહીં મળે, તમે ભજન સવાયાં કરજો. (ટેક)

સંસારસાગર, મહાજળ ભરિયો, તરી શકાય તો તરજો;
જગજીવનનું જા'જ લઈને, ઓલ્યે પાર ઊતરજો.
તમે ભજન સવાયાં કરજો.

માણેકયોકમાં મેલ્યું માણું, ભરી શકાય તો ભરજો;
હીરા-માણેક ને રતન-પરવાળાં, પારખ થઈને પારખજો.
તમે ભજન સવાયાં કરજો.

દોનું દીવા આગળ ઝળકે એને, નાભિકમળ બીચ ધરજો;
હૃદયકમળમાં હેત ધરીને, અમર વરને વરજો.
તમે ભજન સવાયાં કરજો.

ભ્રમણા ભાંગે ને સંશય ટાળે, એવા સંતયરણે શીશ ધરજો;
ગુરુ જોધા પ્રતાપે ભણે 'ભવાનીદાસ', અમરાપુરમાં ભળજો.
તમે ભજન સવાયાં કરજો.

- ભવાનીદાસ

અતીત ખટદર્શનથી પ્યારો

અતીત ખટદર્શનથી પ્યારો, બાવો ચઉદ લોકથી ન્યારો;
રે અતીત, એ બોલે રે એ બોલે. (ટેક)

વચન એક ને દો-દો બાતેં, અનેક રૂપે ગાવે;
દશમા દેવળ જઈ કરી, કોઈ સૂતાં શહેર જગાવે.
રે અતીત, એ બોલે રે એ બોલે.

શબદમાં એક શબદ દીસે, ઔર મંદિરથી આવે;
ગગનમંડળમાં ભર્યા ખજાના, કોઈ પ્રેમી વીરલા પાવે.
રે અતીત, એ બોલે રે એ બોલે.

સગુણમાં એક નિર્ગુણ દીસે, સત્ય કી ટેક લગાવે;
વણ દીપક અજવાળું મંદિર, કોઈ સેજ વચન ઘર લાવે.
રે અતીત, એ બોલે રે એ બોલે.

ત્રણ લોકમાં અતીત બોલે, ખટદર્શનમાં ભાવે;
જોધા-પ્રતાપે ભણે 'ભવાનીદાસ', અનહદ ગુણલા ગાવે.
રે અતીત, એ બોલે રે એ બોલે.

- ભવાનીદાસ

બજાર ખૂબ બની છે રે

બજાર ખૂબ બની છે રે, જેને લેવું હોય તે લેજો (ટેક)
હે... લેજો, દેજો, ખાજો, પીજો, કે'વું હોય તે કે'જો (ર)
નામ ધરમની બાંધો ગાંસડી રે (ર) હરિભજનમાં રે રે'જો રે.

બજાર ખૂબ બની છે રે.

હે... આ રે સંસારિયો નાનારમોટો, ભરાય ભરાય ને ઠાલો (ર)
બળતામાંથી કોઈ બચાવો (ર) સગડી માં'યલો છાણો રે.

બજાર ખૂબ બની છે રે.

હે... માંડવડે તો મોહનજી મ્હાલે, સદ્ગુરુને જઈ કે'જો,
દાણ નહીં દેશે દોકડો (ર) તમે વિના વેતરે રે વ્હે'જો રે.

બજાર ખૂબ બની છે રે.

હે... સંતોની સંગતે ગુરુના વચને, પળી પાઈને પીજો (ર)
જોધા-પરતાપે ભણે 'ભવાનીદાસ', સત ધરમમાં રે રે'જો.

બજાર ખૂબ બની છે રે.

- ભવાનીદાસ

રૂડા રામ વાણિયા રે

રૂડા રામ વાણિયા રે, તારો શેઠ નગરમાં છે;
શેઠ નગરમાં છે, તારો ધણી નગરમાં છે...

રૂડા રામ... (ટેક)

આ કાયામાં દશ દરવાજા, પચાસ લાખ માંદ્ર પ્રેમી;
અષ્ટકુળ પર્વત વસે અવલિયા, નવ લાખ માંદ્ર નેમી રે.

રૂડા રામ

ચોરાશી ચૌટાં બાવન બજારું, સોળ પુરુષ માંદ્ર છાજે;
અનહદ વાજાં વાગે શે'રમાં, નવરંગ પાતર નાચે.

રૂડા રામ

હાટ-હવેલી-દલ્લી-ચૌટા, ધૂપ-દીપ માંદ્ર ધરિયા;
નવસો-નવાણું નદી-વાવડા, દલ ભીતર જો ને દરિયા.

રૂડા રામ

ઘેર ગાંધીને હીરલો મલ્યો, માજનના મન મો'શે;
પરખ હશે તે રતન પરખશે, જોનારાને જડશે.

રૂડા રામ

આશા-તૃષ્ણા સૌની પૂરી, મનની બ્રાંતિ ભાંગે;
જોધા-પ્રતાપે ભણે 'ભવાનીદાસ', ત્યાંની લગની લાગે.

રૂડા રામ

- ભવાનીદાસ

જંતર વાગે રૂંડું જંતર વાગે

જંતર વાગે રૂંડું જંતર વાગે (૨)
ખૂબ ખરાખર વાગે રે, કોઈ અનુભવી વીરલા જાગે,
જંતર વાગે (ટેક)

દોઈ મળીને તુંબા બનાયા, તુંબે તાર લગાયા (૨)
યહ તુંબા કા નામ પ્રેમ હૈ, પ્રેમતત્ત્વ સે પાયા...
જંતર વાગે

બત્રીસ ગમા કા જંતર બનાયા, નવસે તાર લગાયા (૨)
સોળસે રાણીનો રાજિયો રે, એણે જંતર બજાયા...
જંતર વાગે

ઈંગલા પિંગલા સુખમણા નારી, સુખ સેજમાં જાગે, (૨)
અધર આસન મારા ગુરુ બિરાજે, ત્યાં અનહદ પિજાં વાગે...
જંતર વાગે

ગગનમંડળની ગોખમાં રે, ત્રિવેણીની માંદ્ય (૨)
જોધલ-પ્રતાપે ભણે ‘ભવાનીદાસ’, સુરતા લાગી મારી.
ત્યાંય જંતર વાગે

- ભવાનીદાસ

ગોરા રે પીરાની તમને આણ્ય રે

ગોરા રે પીરાની તમને આણ્ય રે, સૂડલા તમે,
સત બોલો નહીંતર મત બોલો... (ટેક)

અંબર વરસે ને અગાધ ગાજે, દાદુર કરે રે કિલ્લોલ;
એ ગુરુજી મારા, દાદુર કરે કિલ્લોલ
કંઠ વિનાની એક કોયલ બોલે, મધુરા તે બોલે ઝીણા મોર રે...
સૂડલા તમે સત બોલો નહીંતર મત બોલો

વણ રે વાદળ વરસાળો કહાવે, ઘટડામાં પ્રગટ્યા છે ભાણ;
કણસર પાક્યાં બહુ ફળ લાગ્યાં, વેડે કોઈ ચતુર સુજાણ રે...
સૂડલા તમે સત બોલો નહીંતર મત બોલો

ગુરુજીની રેણીને સત પર વાસા, સતના ઊગ્યા ત્યાં તો સૂર,
પડ્યું એક બુંદ મારા ગુરુજીના વચને, સવા રે કરોડનું એનું મૂલ...
સૂડલા તમે સત બોલો નહીંતર મત બોલો

બાવન અક્ષર રે સૌ કોઈ બૂઝે, એકનું ધરે આમાં કોઈ ધ્યાન,
જોધાને પ્રતાપે ભણે રે ‘ભવાનીદાસ’, એક રે અક્ષરમાં એનું નામ...
સૂડલા તમે સત બોલો નહીંતર મત બોલો

- ભવાનીદાસ

સત્ કુબેરદાસ

સંતો અવિગત્ય કી ગત્ય ન્યારી

સંતો અવિગત્ય કી ગત્ય ન્યારી, તામેં શું જાણે સંસારી. (ટેક)
જોગી જંગમ સંન્યાસી સેવડા, તપસી ને બ્રહ્મચારી;
તા તે અવિગત્ય અગમ અગોચર, અપરંપાર અપારી. સંતો.
રૂપ અરૂપ નિરૂપ તે સાહેબ, પરાપાર મોરારી;
માપ અમાપ સમાપ હી સાંઈયાં, કુદરત ખેલ ખેલારી. સંતો.
દ્વાદશ પંથ ને પુરાણ અષ્ટાદશ, ખટ દરશન મત હારી;
સનકાદિક શિવ શેષ વિરંચિ, નિગમ નેતિ પોકારી. સંતો.
નિરગુણ બ્રહ્મ સનાતન સ્વામી, જેણે સગુણ શક્તિ પસારી;
અરૂપ તે રૂપ ધર્યો હે અનામી, ગિરધર તાંહાં ગિરધારી. સંતો.
જીવ ને શિવને કર્મ ને ધર્મે, વેદે વિક્તિ વિસ્તારી;
ચૌદ લોકને વર્ણ અષ્ટાદશ, જુગતે જુક્તિ સમારી. સંતો.
પુરણાનંદ પરસોતમ પિયુજી, વિશ્વમાં વેશ વિહારી;
કહે 'કુવેર' રહે હરિ ન્યારા, નિરગુણ ભયો લીલાકારી. સંતો.

- સત્ કુબેરદાસ

કેવલ નામ સે નેહ

કેવલ નામ સે નેહ મેરે એક કેવલ નામ સે નેહ;
આઠે પહોર ઉમંગ અંગે, સરધા સહિત હંમેશ.
મેરે એક કેવલ નામ સે નેહ (ટેક)

શિવ વિરંચિ શારદા, ગુણ ગાવત સુર સુરેશ;
સહસ્ર ઈઠ્યાસી અનંતકોટિ, કહત ધરણી ધરેશ.
મેરે એક કેવલ નામ સે નેહ

જૈસે પ્રીત પપૈયા પ્રેરક, સ્વાંતિક છીપ સનેસ;
માસ ખટ મેઘ નીર ખારો, કરત નહીં પરવેશ.
મેરે એક કેવલ નામ સે નેહ

બુંદ જતને દૃષ્ટાંત ને જાણો, નિરભયો નિરવેશ;
નામ જતને નામી પાયો, અરૂપ રૂપ ધરેશ.
મેરે એક કેવલ નામ સે નેહ

પતિવ્રતા જેમ પિયુ કી સંગે, તન મન સહિત;
ત્રણ લોક ત્રણાવત દેખે, સ્વામી કો સુખ સરેસ.
મેરે એક કેવલ નામ સે નેહ

રામદાસ દાસન કે દાસા, તા' ચરનન કી ખેસ;
કહે 'કુવેર' અધિકારી હોય અખંડ ધ્યાન ધરેશ.
મેરે એક કેવલ નામ સે નેહ

- સત્ કુબેરદાસ

ઉગારામબાપા

અખંડ ઝાલર વાગે...

અખંડ ઝાલર વાગે આ ઘટમાં, અખંડ ઝાલર વાગે,
ગુરુગમ જ્ઞાની જાગે આ ઘટમાં, અખંડ ઝાલર વાગે. ... (ટેક)

ત્રણ ગુણ પર ત્રિવેણી તીરે, તારમાં તાર મિલાવે,
ગગનમંડળમેં ગેબી ગાજે, સુરતા ધ્યાન લગાવે. ... ઘટમાં

ત્રિકુટી આગે તેજ સ્વરૂપી, સદ્ગુરુ આપ બિરાજે;
સોહમ્ સ્વરૂપ બનકર પોતે, ગુરુ સ્વરૂપ સમાવે. ... ઘટમાં

ઓહંગ સોહમ્ રણુંકારમાં, નિશદિન ગુરુગમ જાગે;
ઓમકાર એ નિરાકારમાં, અર્ધમાત્રા આરાધે. ... ઘટમાં

અર્ધમાત્રા સહિત ઓ'મ, સબીજ શબ્દ સુહાગે;
વેદ 'નેતિનેતિ' પોકારે, ગુરુ થકી લક્ષ લાગે. ... ઘટમાં

દેવીદેવતા ઓ ઘર ગોતે, પુરાણ-કુરાન વિચારે;
કહે 'ઉગારામ' ઊગ્યા ઘટમાં, પરગટ જ્યોતું જાગે. ... ઘટમાં

- ઉગારામબાપા

નિર્ભય નામ વિચારો

નિર્ભય નામ વિચારો, મારા હરિજનો, નિર્ભય નામ વિચારો;
જે ભવસાગરનો આરો, મારા હરિજનો, નિર્ભય નામ વિચારો. (ટેક)

મેલી તર્કવિતર્ક મનના, ગુરુવચનને ધારો;
નિશ્ચળ વૃત્તિ કરો ગુરુમેં, મિટે ભવ-ભટકારો. ... મારા હરિજનો

અખંડ અવિચળ આતમા, નહીં જાત-વર્ણ વિચારો,
જે નિશદિન ઘટમેં ગાજે, મન પવનથી ન્યારો. ... મારા હરિજનો

હરદમમેં હાજર રહેતા, સુરતા કર સંધારો,
ઓહમ્ સોહમ્ બે તાર ગાજે, વાગે છે એકતારો. ... મારા હરિજનો

સદ્ગુરુદેવે કૃપા કરી જબ, કિયો નામ ઉજિયારો,
'ઉગારામ' ગુરુદેવ હમારા, હીરસાગર કિનારો. ... મારા હરિજનો

- ઉગારામબાપા

આપમાં અગમ ઊગે

આપમાં અગમ ઊગે તે તમે જાણજો, સદ્ગુરુ બતાવે છે સત્ય બ્રહ્મ;
તેમાંથી અલૌકિક અક્ષર ઊકલે તો, કોટિક છૂટી જાય કરમ. ... (ટેક)

વૃત્તિ જેની વ્રેમંડમાં વળી, ત્યાં સુરતા કરે છે સંગમ;
ગુરુવચનથી ઓળખી લેજો, માંચ જે બોલે છે તે પોતે છે નિગમ. ... આપમાં

જ્ઞાન નાવની કરો ને ઘંટી, પરવૃત્તિને બેસાડો દળવા;
સતનામનો ખીલો પકડો, આ ભવસાગરને તરવા. ... આપમાં

ઈ પૂરણબ્રહ્મ પુરુષોત્તમ પરિબ્રહ્મ; તેને દેખું છું હાજરાહજૂર;
એને અનુભવી ઓળખીને આરાધે, કે હરિ સ્વયં નથી દૂર. ... આપમાં

રિઝિયા રૂગનાથ દેવ, મને તાળી દીધી,
મળ્યા સદ્ગુરુ હીરસાગર ભાણ, કાપી મારાં કર્મની કડી. ... આપમાં

બતાવ્યો સત બ્રહ્મ ઉપદેશ, આઉસ પાઉસ વાપરી,
તેના દાસ ‘ઊગો’ જશ ગુણ ગાય, તે હંસને પણ ન લાગે પાપ તણી. ... આપમાં

- ઉગારામબાપા

નિરવરતિ પરવરતિ

નિરવરતિ પરવરતિ પરખી, સંકલ્પ વિકલ્પને દૂર કરો;
આમાં જીવનમુક્તિ જાણી, તમે સંતોષ-વરને વરો... (ટેક)

આ છે અવલ-કવલની સાધના, તેનું સે’જે સમરણ કરજો;
અનાદિ વચન છે ગુરુદેવનું, તેનું ધ્યાન તમારી નાભિમાં ધરજો...

આ છે પોતાનાં પુન્યમાં પારખાં, તે તમે ગુપ્ત દાન દેજો;
સર્વમાં શાંતિ તપ સોહમ્ છે, તે તમારો આતમા ઓળખી લેજો...

ઈ વૃક્ષરૂપી તો એક જ છે, તેમાંથી દ્વાદશ પ્રગટ્યાં છે ડાળાં;
અનુભવથી ઓળખો તો સોહમ્પદ છે, બાવન અક્ષરથી બા’રા...

દમ-કદમના દોરમાં ચાલે છે, તે નિર્ભયપદને નિહાળો;
દસમાં સોહમ્માં સુરતા લગાવો તો, આ ઝરે અખંડિત ઝારો...

ઈ વચન સદ્ગુરુએ સુણાવ્યો, તે જરાય નથી જૂઠો;
સતસંગરૂપી પાટી કરી, વચન-વતરણેથી તમે એક જ એકડો ઘૂંટો...

અનુભવી ઈ સ્કૂલમાં, અભેવચન સદ્ગુરુએ શ્રવણે સુણાવ્યા;
‘દાસ ઉગા’ને ગુરુ હીરસાગર મળ્યા, ત્યારે આ દેહમાં દરશાણા...

- ઉગારામબાપા

સદ્ગુરુ ભજી લે ભવપાર

સદ્ગુરુ ભજી લે ભવપાર બેડલી થાશે; નામરૂપ નાશવંત જનમ્યાં તે જાશે;
એક અલિંગી નામ નિત્ય ગુણ ગાશે; તેનો થાશે બેડો પાર... સદ્ગુરુ

નામ-રૂપ-ગુણ નાશવંત છે, ચોથા પદે અવિનાશ;
એ અવિનાશી સ્વરૂપ પિછાને, અખંડ નામ નિરાકાર.

અનામી કહેવાશે... સદ્ગુરુ

જે-જે પદાર્થ ઘાટ જુઓ, તેને કલખ્યું નામ;
તે ઠરાવ છે મનુષ્ય તણો, નામ ઠરાવથી બહાર.

સંતો ઉપાસે... સદ્ગુરુ

મેલી ઝઘડા વાકબાણનાં, સદ્ગુરુ-શરણ સ્વીકાર;
હીરસાગર સદ્ગુરુ ભેટ્યા, 'ઉગમ' નામ નિરાકાર.

રહ્યું શ્વાસ-ઉચ્છ્વાસે... સદ્ગુરુ

- ઉગારામબાપા

શંકર મહારાજ
(ઉનાવાળા)

સંતોને સદાયે દિવાળી

સંતોને સદાયે દિવાળી, ઘટઘટ પરગટ મૂરતિ ભાળી. (ટેક)
સહજ સમાધિ લાગી ગગનમાં, લાગી અલખ સાથે તાળી.
બ્રહ્મ-નશો ભરપૂર ભર્યો છે, વાસનાનાં બીજ નાખ્યાં બાળી.
અંતરબહાર બધે અજવાળાં, મોહ-તિમિર નાખ્યાં ટાળી.
'શંકર' કહે સદ્ગુરુને સેવી, પહેરી લીધી કફની કાળી.
- શંકર મહારાજ (ઊનાવાળા)

આજે સાહેલી મારા દિલમાં દિવાળી

આજે સાહેલી મારા દિલમાં દિવાળી,
મંદિર પધાર્યા વનમાળી. (ટેક)
ચૌદે ભુવનનાં ચોકે દીવડા ઝબૂક્યા,
ચાંદા-સૂરજે શેરીઓ વાળી. ... આજે.
રંગબેરંગી મનનાં તોરણ ટિંગાડિયાં,
નિર્ગુણની લીલા નજરે ન્યાળી. ... આજે.
રસધેલી ગોપી રમતી રસિયાની સંગે,
વાંકી વળીને લેતી તાળી. ... આજે.
માંઘલા મંદિરિયે મંગળ વાજા રે વાગે,
નૂગરાએ આંખો નીચી ઢાળી. ... આજે.
પ્રભુએ પધારી અમને પાવન કીધા,
ભવોભવની ભૂખ ટાળી. ... આજે.
'શંકર'ના સ્વામી અમને મારગડે મળિયા,
સૌમાં એક જ મૂરતિ ભાળી. ... આજે.
- શંકર મહારાજ (ઊનાવાળા)

આજે દિવાળી મારા દેહમાં

આજે દિવાળી મારા દેહમાં લોલ;
પ્રગટ્યા છે દીપ રોમેરોમ રે;
આત્મરૂપ અમે ઓળખ્યું રે લોલ. (ટેક)

આનંદસાગર આ શો ઊછળે રે લોલ,
ભાળી ન ભાળેલી ભોમ રે. ... આજે દિવાળી.

અનહદ વાજાં રૂડાં વાગિયાં રે લોલ,
ગલીએ ગલીએ ધમસાણ રે. ... આજે દિવાળી.

પડદા તૂટ્યા ને ખીલી પાંદડી રે લોલ,
ઊગ્યા આભલિયામાં ભાણ રે. ... આજે દિવાળી.

સોહમ્ના સૂર છૂટા છૂટિયા રે લોલ,
ઊઘડ્યાં અગમનાં દ્વાર રે. ... આજે દિવાળી.

‘શંકર’ સચ્ચિદાનંદ બ્રહ્મ છે રે લોલ,
સંશય એમાં નહીં લગાર રે. ... આજે દિવાળી.

- શંકર મહારાજ (ઊનાવાળા)

આજે અમારે દિવાળી

આજે અમારે દિવાળી, ઘેર આવ્યા વનમાળી;
સૌએ લઈએ રંગતાળી, ઘેર આવ્યા વનમાળી. (ટેક)

હૈયાની હોળી હરિએ ઓલાવી,
વીતી ગઈ રાત કાળી, ઘેર આવ્યા વનમાળી. ... આજે અમારે.

નેણ ને વેણ અમીથી ભરેલાં,
મનોહર મૂર્તિ ભાળી, ઘેર આવ્યા વનમાળી. ... આજે અમારે.

આનંદ આનંદ ચૌદે ભુવનમાં,
પ્રેમની જ્યોત ઊજાળી, ઘેર આવ્યા વનમાળી. ... આજે અમારે.

‘શંકર’ શ્યામ ભેટ્યા બહુ ભાવે,
જોડી મળી શી રૂપાળી, ઘેર આવ્યા વનમાળી. ... આજે અમારે.

- શંકર મહારાજ (ઊનાવાળા)

જેણે હું ને મારું મૂક્યું રે

જેણે હું ને મારું મૂક્યું રે, તે મહાજ્ઞાની,
માયાના મોં પર થૂંક્યું રે, તે મહાજ્ઞાની. (ટેક)
કંચન ને કામિની ત્યાગી, થયા તેઓ વીતરાગી;
રોમેરોમે જ્યોતિ જાગી રે, તે મહાજ્ઞાની. ... જેણે હું ને
માન ને બડાઈ મેલી, મિથ્યા હુંપદ મેલ્યું ઠેલી;
સદાય આનંદ હેલી રે, તે મહાજ્ઞાની. ... જેણે હું ને
સૌમાં એક સ્વરૂપ જોયું, હૈયામાં હૈયાને પ્રોયું;
ખરું-ખોટું સૌએ ખોયું રે, તે મહાજ્ઞાની. ... જેણે હું ને
રાગદ્વેષાદિક છોડી, વૃત્તિને આત્મામાં જોડી;
ભવબંધન નાખ્યું તોડી રે, તે મહાજ્ઞાની. ... જેણે હું ને
મીઠીમીઠી વાણી બોલે, સદા બ્રહ્માનંદ ડોલે;
કહે 'શંકર' ભેદ ખોલે રે, તે મહાજ્ઞાની. ... જેણે હું ને
- શંકર મહારાજ (ઊનાવાળા)

હંસા ગઈ'તી ગુરુજના દેશમાં

હંસા ગઈ'તી ગુરુજના દેશમાં,
જ્યાં છે ઝળહળ જ્યોતિ પ્રકાશ,
અગમ ઘેર જઈ ચડી. (ટેક)
હંસા, અલખને જોતાં થઈ આંધળી,
તૂટ્યા જનમ-મરણના પાશ. ... અગમ ઘેર
હંસા, પાંગળી થાતાં પર્વત ચઢી,
બહેરી થાતાં સુણ્યા બ્રહ્મનાદ. ... અગમ ઘેર
હંસા, હાથ વિના મેરુ તોળિયા,
જીભ વિના ચાખ્યા મેં તો સ્વાદ. ... અગમ ઘેર
હંસા, હું ને મારુંના હવન કર્યા,
હવે થઈ ગઈ મારા હૈયામાં હાશ. ... અગમ ઘેર
હંસા, શંકર મસ્ત સ્વરૂપમાં,
પછી કહો ને કોની હોય આશ. ... અગમ ઘેર
- શંકર મહારાજ (ઊનાવાળા)

ગણપતરામ

જૂનો ધરમ લ્યો જાણી

જૂનો ધરમ લ્યો જાણી, મારા સંતો, જૂનો ધરમ લ્યો જાણી હે જી. ... (ટેક)

નદીકિનારે કોઈ નર ઊભો, તૃષા નહીં છિપાણી હે;
કાં તો આળસુ અંગ એહનું, કાં તો સરિતા સુકાણી. ... મારા સંતો.

કલ્પતરુ તળે કોઈ જન બેઠો, ક્ષુધા ખૂબ પીડાણી હે જી;
નહીં કલ્પ એ નક્કી બાવણિયો, કાં ભાગ્યરેખા ભેળાણી. ... મારા સંતો.

સદ્ગુરુ મળ્યો પણ શિષ્ય ન સુધર્યો, વિમળ થઈ નહીં વાણી હે જી;
કાં ગુરુજી છે જ્ઞાન વિનાના, કાં પામર એ પ્રાણી. ... મારા સંતો.

ભક્તિ કરતાં ભય-દુઃખ આવે, ધીરજ નહીં ધરાણી હે જી;
કાં સમજણ તો રહી ગઈ છેટે, કે નહીં નામ નિર્વાણી. ... મારા સંતો.

ચિંતામણિ તને આવી મળ્યો, તોય ચિંતા નવ ઓલાણી હે જી;
નહીં ચિંતામણિ નક્કી એ પથરો, કાં વસ્તુ ન ઓળખાણી. ... મારા સંતો.

મળ્યું ધન તોયે મોજ ન માણી, કહું કરમની કહાણી હે જી;
કાં તો ભાગ્ય બીજાનું ભણિયું, કાં તો ખોટી કમાણી. ... મારા સંતો.

અમૃત મળ્યું પણ અમર થયો નહીં, પીવાની જુક્તિ ન જાણી હે જી;
કાં તો ઘટમાં ગયું નહીં ને, કાં પીવામાં આવ્યું પાણી. ... મારા સંતો.

ધર્મ, કર્મ ને ભક્તિ જાણે, ભેદ વિના ધૂળધાણી હે જી;
કહે 'ગણપત' સમજી લ્યો સંતો, પૂરણ પ્રીત પરમાણી. ... મારા સંતો.

- ગણપતરામ

એક અયંબો એવો રે

એક અયંબો એવો રે દેખ્યો, અર્ક વિના જ્યાં ઉજિયાળા;
વણ વાદળ જ્યાં વીજળી ચમકે, જળધર વિણ વરસે ધારા. ... એકઠ
બુદ્ધિ રે મનનું બળ નવ ચાલે, રામ અખંડ રમે જ્યાંહી;
ગાંધર્વ વિના વાજાં વાજે, ઘોર શબ્દ ગાજે ત્યાંહી. ... એકઠ
પાળ વિના જ્યાં પાણી ભરિયાં, બીજ વિના તરુવર ડોલે;
અનહદ નાદ ઊઠ્યો એ વેળા, વાણી વિના હંસો બોલે. ... એકઠ
શૂન્ય શિખરગઢ દીઠા મીઠા, ઝળહળ જ્યોતિ જ્યાં જાગી;
નર-નારીની નથી નિશાની, અલખપુરુષથી લેહ લાગી. ... એકઠ
ઘંટાનાદ ગગનમાં ગાજે, ઘૂઘરી કેરો ઘમકારો;
કહે 'ગણપત' ગુરુદેવ બતાવ્યો, દેખો દેશ એ અમારો. ... એકઠ

- ગણપતરામ

હમ પરદેશી આ દેશે આવ્યા

હમ પરદેશી આ દેશે આવ્યા, દેશી ન દેખ્યા અમારા રે;
દેશી અમારા અમને મળે તો, તેને કહું સમાચારા રે.
વણ રે વાદળ જ્યાં વીજળી ચમકે, કોટી મેઘ મલારા રે;
અમૃત સઘળે આત્મ જ છાયો, અસંખ્ય વરસે ધારા રે.
અગમપુરીની રીત અગમ છે, વિના અરક અજવાળાં રે;
ભંડાર કોટિ ધનના ભરિયા, નહિ કૂચી નહીં તાળાં રે.
ઝગમગ જોત્ય નિરંતર ઝળકે, વિના સમુંદર પાણી રે;
કોટી રવિ શશિથી તેજ કલાવે, વિના શબ્દ જ્યાં વાણી રે.
પરમ શૂન્યમાં પરમ તુરીપદ, પરમ પુરુષ દેખાયા રે;
'ગણપત' કોટી જગ જ્યાં જાયા, તે ગુરુગમ પદ પાયા રે.

- ગણપતરામ

મૂળદાસ

તું તો આપે છો આતમરામ

તું તો આપે છો આતમરામ, હાલે ખબર વિના ખોળતો;
મૃગલો મોયો માયાની જાળમાં, હીડે ઝાંઝવાંનાં પાણી ડોળતો. (ટેક)

તેમાં કોઈની ન છીપે તરસ રે, આડી અવિદ્યારૂપી રાત છે;
તેમાં જાગશે કોઈક જન રે, એવી ભુલવણીની ભાત છે. ... તું તો
તારે મોહરૂપી છે પલંગ રે, પાખંડરૂપી તારે પોઢવા;
તારે અજ્ઞાન સ્ત્રીનો સંગ રે, ઉપર લોભ પછેડો ઓઢવા. ... તું તો
દીધાં રે દીધાં કબુદ્ધિના કમાડ રે, આડી ભોગળ ભીડી ભ્રમની;
તુંને વા'લી વિષયની વાત રે, સમસ્યા ન ટળી તારાં કર્મની. ... તું તો
તારે વેદની સાથે ઘણો ખેદ રે, હાંસી કરે છે હરિજનની;
જ્યારે જઈશ તું જમ કેરે દ્વાર રે, મોટપ કામ નહીં આવે મનની. ... તું તો
તારે તપે ત્રિવિધના તાપ રે, જી રે તારું મન ઘેરાણું માનમાં;
કેડે કુટુંબ અને પરિવાર રે, તુંને ગળવા દિયે નહીં જ્ઞાનમાં. ... તું તો
જુવો રે જુવો આદિને અંતે એક રે, જોતાં રૂપ જડે નહીં જીવનું;
'મૂળદાસ' કહે કહ્યું માન રે, ચિત્તમાં સ્મરણ કર શિવનું. ... તું તો

- મૂળદાસ

માનબાઈ પર રે પુરુષનો સંગ

જી રે માનબાઈ પર રે પુરુષનો મોહ, મનડામાંથી કાઢો રે;
એવો દીયો નહીં ગુરુજને દોષ, વિષય મૂળને વાઢો રે. (ટેક)
જી રે માનબાઈ ભવસાગરની માંચ તરવા તમે ધારો રે;
એવા હરિજનથી તરાય, મળશે કિનારો રે. ... જી રે માનબાઈ.
જી રે માનબાઈ કોણ પુરુષ ને કોણ નાર, આત્મસહુનો સરીખો;
મળ્યો મનુષ્ય-જન્મ-અવતાર, દેખી મનમાં હરખો રે. ... જી રે માનબાઈ.
જી રે માનબાઈ મેલી દિયો મનડાનો મોહ, મેલો કૂડી વાતું રે,
એવા તમે કંચન અમે લોહ, મળશે કેમ ધાતુ રે. ... જી રે માનબાઈ.
જી રે માનબાઈ પ્રભુનો કરો વિશ્વાસ, કેશવ-શરણું રાખો રે,
માજન કહે 'મૂળદાસ', અમરફળને ચાખો રે. ... જી રે માનબાઈ.
- મૂળદાસ

વટાવડાં વીરા વાટના

જી રે વટાવડાં વાટના, વાટે ને ઘાટે વીરા વિલંબ ન કીજીએ. (ટેક)
સપનામાં સૂતા રે જન તમે જાગજો, તારો જનમ પદારથ જાય;
દેહ તો દુર્લભ છે મોટા દેવને, ઈ તો પૂરણ ભાગ્યે પમાય. ... જી રે.
છતેને હું તે વિત્ત નહીં વાવર્યું, અણછતી સર્વે આશ;
કાયા ને માયા રે મિથ્યા કરી જાણજો, સંઘર્યું નહીં આવે સાથ. ... જી રે.
સરોવર ને તરુવર પંડ્યે પરમારથી, જેને ખપે તે વેડીને ખાય;
નદી નવ સંઘરે નીર પોતા તણાં, નીર તો નવાણે જાય. ... જી રે.
પરદેશી પરોણો આવ્યો ઘરઆંગણે, વાયરા વિદેશના વાય;
જાણો છો પોતાના પણ આ છે પારકા, ભાઈ પુત્ર કલત્ર પરિવાર. ... જી રે.
પોતાનું અર્પીને પરને પોષીએ, ભાવે ભજીએ ભગવાન;
આત્મા ને પરમાત્મા એક કરી જાણજે, દયા સમું નહીં દાન. ... જી રે.
સંસાર રે સૂતો રે માયાના ઘેનમાં, એને અન્ય માયાની આશ;
હરિજન જાગ્યા રે શબદ રૂડા સાંભળી, મહાજન ગાવે 'મૂળદાસ'. ... જી રે.
- મૂળદાસ

વૈરાગના પદને વિધન ઘણાં

વૈરાગના પદને વિધન આડાં ઘણાં,
કઠણ બંધ કામના કોક છૂટે;
કનક ને કામિની ચોકી આડી શ્યામની,
રામની રમતને એ જ લૂંટે. ... વૈરાગના પદને.
ભક્તિને ભૂલી ગયો પ્રવૃત્તિને વળગ્યો,
નારીએ નેહને બાણે માર્યો;
જોગ લીધા પછી ભોગ ઈચ્છા કરે,
જીતી બાજી બધી એમ હાર્યો. ... વૈરાગના પદને.
કામનું મૂળ તે જાણવી કલ્પના,
કરમ રે ભરમની ગાંઠ બાંધે;
શીલ રે સંતોષના ચોબા દીધા વિના,
જનમ રે મરણના રોગ વાધે. ... વૈરાગના પદને.
મૂળ રે વૈરાગ્યમાં મન ગળ્યાં જેહનાં,
વરતી વાસનામાં નવ ડોલે,
'મૂળદાસ' કહે જે સંત સમજયા ખરા,
વેદવાણી એની શાખ બોલે. ... વૈરાગના પદને.
- મૂળદાસ

મનવો જાણે કે અમે સારાં કામ કરશું

મનવો જાણે કે અમે સારાં કામ કરશું,
ઊલટાનો પડ્યો આ સંતાપ, મન સમજયા વિના,
શું રે કરું રે જેના તનડામાં તપિયલ તાપ... મન સમજયા વિના (ટેક)
પરીક્ષિત રાજાને જ્યારે અજ્ઞાન ઊપજ્યાં,
ઋષિના ગળામાં નાખ્યો સાપ... મન સમજયા વિના,
સાતસાત દિવસે તુને સર્પદંશ થાજો રે,
ઋષિના લાગ્યા એને શાપ... મન સમજયા વિના.
મનવો જાણે કે અમે.
ઈન્દુ રાજાને જ્યારે અજ્ઞાન ઊપજ્યા,
ગૌતમના ઘરમાં રહ્યો રાત... મન સમજયા વિના,
એક ભંગને કારણે ઈ તો શસ્ત્રભંગ પામ્યો,
ગૌતમના લાગ્યા એને શાપ... મન સમજયા વિના.
મનવો જાણે કે અમે.
રાજા રે રાવણને જ્યારે અજ્ઞાન ઊપજ્યાં,
રામના ઘરમાં નાખ્યો હાથ... મન સમજયા વિના,
ચૌદ ચોકડી એણે રાજ ગુમાવ્યું ને,
પાછળ ન રહ્યો વિસતાર... મન સમજયા વિના.
મનવો જાણે કે અમે.
મૂળ રે વચનનો મૂરખો મરમ સમજે નહીં ને,
બેસીને માંડે રૂડા પાટ... મન સમજયા વિના,
અગમનિગમની નરને ખબરું પડે નહીં ને,
મહાજન ગાવે 'મૂળદાસ'... મન સમજયા વિના.
મનવો જાણે કે અમે.
- મૂળદાસ

જી રે સંતો સદ્ગુરુ ચરણનું

જી રે સંતો સદ્ગુરુ-ચરણનું માતમ મોટું,
જી રે સંતો એ તો કો'ક જ વીરલા જાણે રે હાં...
જી રે સંતો હરિ-ગુરુ-સંતની સેવા કરતા,
એ તો મુગતિ-પદારથ માણે રે હાં...
જી રે સંતો ધીરજ ધરણી સમુંદર સરખા,
એમાં ઓછાપણું નવ આણે રે હાં...
જી રે સંતો નવસો નવાણું નિંદાની નદિયું,
એ તો શીલ વરતીમાં સમાવે રે હાં. ... જી રે સંતો.
જી રે સંતો પ્રેમ-પયોધિ જેના અંગમાં ઊલટિયો,
તેનું નામ નિરંજન લહેરી રે હાં. ... જી રે સંતો.
જી રે સંતો શબદ-ચૈતન્ય જેના ઘટમાં ધૂરે,
તેને આનંદ આઠે પહોરી રે હાં. ... જી રે સંતો.
જી રે સંતો સતની શૂરાની રહેણીઓ રાખે,
તેને મન નવ ડગે મરણે રે હાં. ... જી રે સંતો.
જી રે સંતો દેહને આકારે જગત ન દરશે,
એની સુરતા સાહેબને શરણે રે હાં. ... જી રે સંતો.
જી રે સંતો જ્ઞાન વૈરાગ્ય અનુભવ ભક્તિ,
જો એક ધરે મન આવે રે હાં. ... જી રે સંતો.
જી રે સંતો 'મૂળદાસ' કહે એવા મોટા પુરુષજી;
જેના વેદ વિમળ જશ ગાવે રે હાં. ... જી રે સંતો.

- મૂળદાસ

હાં રે વા'લા લેતો લેજે

હાં રે વા'લા લેતો લેજે નામ રામનું, કહે તો કૃષ્ણજી કહેજે,
દહ તો દહજે કામને, રહે તો ગુરુચરણે રે'જે. (ટેક)
એ જી મળ તો મળજે મહાસંતને, ટળ તો ત્રિગુણ થકી ટળજે;
ભળ તો ભળજે પરિબ્રહ્મમાં, ગળતો જ્ઞાનમાં ગળજે. ... હાં રે વા'લા.
એ જી સ્મરણ કર્ય તો સ્વરૂપનું, દમ તો ઇન્દ્રિયને દમજે;
ઉધમ કર તો ભક્તિ તણો, રમતો નિરંતરમાં રમજે. ... હાં રે વા'લા.
એ જી વદ તો વદજે વેદાંતને, ભણ્ય તો ગીતાજી ભણજે;
સમજ તો સમજજે સાનમાં, હણ તો મોહને હણજે. ... હાં રે વા'લા.
એ જી નિષ્ઠા રાખજે નામની, વરતી વાસના ન ડોલે;
'મૂળદાસ' અક્ષર મૂળગે, બાવનથી બા'રો રહ્યો બોલે. ... હાં રે વા'લા.

- મૂળદાસ

પ્રીતમવરની ચૂંદડી રે

પ્રીતમવરની ચૂંદડી રે, મહાસંતો ઓઢવાને મળિયા;
જે રે ઓઢે તે તો અમર રે'વે, અકળ કળામાં જઈને ભળિયા. ... ત્રિકમવરનીં
ધરમના ધોરી હરિ મારા, હળ તો જોતરિયાં;
ધીરજની ધરતી ખેડિયું, રણુંકારે રાંપડિયા. ... ત્રિકમવરનીં
પવનસ્વરૂપી મેહુલા ઊઠિયા, વરસે વેરાગે વાદળિયાં;
ગગન ગરજે મેહુલા, ચૌદશ ચમકે વીજળિયાં. ... ત્રિકમવરનીં
વિવેકથી વણ વીણિયું, સીતારામ ચરખે ચડિયું;
કબુદ્ધિ કપાસિયા કોરે ચડિયા, પ્રેમની પૂણિયું વણાયું. ... ત્રિકમવરનીં
સોઈ લીધી સદ્ગુરુ ગમની, દશનામ દોરો ભરિયો;
સમદષ્ટિથી વણી ચૂંદડી, નિત રંગ સવાયો ચડિયો. ... ત્રિકમવરનીં
હરદમ રથ લઈ કરી, રથે અહોનિશ ચડિયા;
ગુરુપ્રતાપે 'મૂળદાસ' બોલ્યા, હવે રથ વૈકુંઠ મળિયા. ... ત્રિકમવરનીં
- મૂળદાસ

છોટમ્

દેખ લે શૂન્યમંડળ કી મજા

વામે અનહદ ડંકા બજા, દેખ લે શૂન્ય મંડળ કી મજા. (ટેક)
ધીમીધીમી ધીમીધીમી નોબત બાજે, ઘડઘડ ગગન ઘોર ઘન ગાજે;
મોરનાદ મનોહર રાજે, પંચરંગ કી પ્રસિદ્ધ ફરકે,
સત્યનામ પર ધજા. ... દેખ લે.

વેણું રવાજ શંખ શરણાઈ, ઝાંજ મૃદંગ ભેરી સુખદાઈ;
ઔર રાગ કછુ કઢો ન જાઈ, એક ચિત્ત સે સુન લો પ્યારે,
ગગન રહત હૈ ગજા. ... દેખ લે.

બાદલ બિના બીજ ચમકારા, બરસે મેઘ સુધારસ સારા;
કોટિ કોટિ સૂરજ ઉજિયારા, એસી શોભા નિરખ નિરંતર,
ઔર તુચ્છ સબ તજા. ... દેખ લે.

એ સુખ મુખ સે કહા ન જાવે, દેખે સોઈ પરમપદ પાવે;
જીવશિવ એક હી હો જાવે, જન 'છોટમ્' જંજાળ છાંડકે,
એસા સાધન સજા. ... દેખ લે.

- છોટમ્

તારું ખેતર હરણાં ખાય રે

તારું ખેતર હરણાં ખાય રે, જંજાળી જનુવા,
તે તો ફળવંત ક્યાંથી થાય રે, જંજાળી જનુવા. (ટેક)

પાંચ હરણ પરિબળ ઘણાં, બીજાં વળી દશબાર;
ચોવીસ હરણાંના સંગમાં રહ્યા, ત્રણ મોટા કાળિયાર.
જંજાળી જનુવા.

પે'લી તો ખાધી શેરડી, વળતી તે દાડમ-દ્રાક્ષ;
કેળ તણા કટકા કર્યા, પછી રળવાની રહી રાખ.
જંજાળી જનુવા.

જો જાણે તો જાગજે, ધર્મ ધનુષ્ય કર ધાર;
ગોફણ લેજે જ્ઞાનની, ગુરુબોધ બંધૂકે માર.
જંજાળી જનુવા.

ધીરજ રાખીને ધર થકી, ખેપથી ખેતર સંભાળ;
આપ ઉગારી આપણું કહે, 'છોટમ્' પ્રભુ ભણી વાળ.
જંજાળી જનુવા.

- છોટમ્

નથી રે અજાણ્યું નાથનું

નથી રે અજાણ્યું નાથનું, જે છે અંતરજામી;
તું નથી લહેતો તેહને, એ તો તુજમાં ખામી. (ટેક)

વ્યાપક સઘળા વિશ્વમાં, જો ને શક્તિ છે જેની;
અણુએ અજાણ્યું નવ રહે, અદ્ભુત ગતિ એની. ... નથી રે.

વીજળી કેરા તારમાં, વાત જાય છે વહેલી;
જાણ શક્તિ જગદીશને, જણવે કરતાં પહેલી. ... નથી રે.

જીવનદોરી જીવની, જગદીશને હાથે;
પ્રાણીમાત્રના પિંડની, જાણ્ય સઘળી સાથે. ... નથી રે.

આપણે અંગે જે અડે, મન ઝટપટ જાણે;
સહુનાં મનનું શ્રી હરિ, પરખે એ જ પ્રમાણે. ... નથી રે.

જ્ઞાન ઈન્દ્રિય અને મન વડે, કૃત્ય જે-જે કરવું;
માર્તું કરતાં મન વિશે, ઈશ્વરથી ડરવું. ... નથી રે.

પ્રાણી તણાં પુણ્યપાપનું, જેના હાથમાં પાનું;
સાક્ષી સરવે કર્મનો, તેથી ક્યમ રહે છાનું. ... નથી રે.

હુકમ હરિનો શિર ધરી, કામ સઘળાં કરીએ;
'છોટમ્' તેની કૃપા થકી, ભવસાગર તરીએ. ... નથી રે.

- છોટમ્

દેવાયત પંડિત

દેવાયત પંડિત દા'ડા દાખવે

દેવાયત પંડિત દા'ડા દાખવે, સુણો તમે દેવલ દેનાર;
આપણાં ગુરુએ સત ભાખ્યાં, જૂઠડા નહીં રે લગાર;
લખ્યા ને ભાખ્યા સોહી દન આવશે. (ટેક)

પેલાં પેલાં પવન ફરકશે, નદીએ નહીં હોય નીર;
ઓતર દિશાથી સાયબો આવશે, આગળ હનમો વીર. ... દેવાયત૦
પો'રો રે આવ્યો સંતો પાપનો, ધરતી માગે છે ભોગ;
કેટલાક ખડગે સંહારાશે, કેટલાક મરશે રોગ. ... દેવાયત૦
કાંકરિયે તળાવે તંબુ તાણશે, સો-સો ગાઉની સીમ;
રૂડી રે દીસે રણિયામણી, ભેળા કાંઈ અર્જુન ને ભીમ. ... દેવાયત૦
ધરતી માથે હેમર હાલશે, સૂના કાંઈ નગર મોજાર;
લખમી લૂંટાશે લોકો તણી, એની નહીં રાવ કે ફરિયાદ. ... દેવાયત૦
જતિ સતી ને સાબરમતી, વયમાં થાશે સંગ્રામ;
કાયમ કાળિંગાને મારશે, નકળંક ધરશે નામ. ... દેવાયત૦
ખોટાં પુસ્તક, ખોટાં પાનિયાં, ખોટાં પડશે કાજનાં કુરાન;
અસલજાદી ચૂડો પે'રશે, આવાં છે આગમનાં ઔધાણ. ... દેવાયત૦
ઓતર દિશાથી સાયબો આવશે, આવશે જુગજુગનો વીર;
કળિયુગ ઉથાપી સતયુગ સ્થાપશે, બોલ્યા 'દેવાયત પંડિત'. ... દેવાયત૦
- દેવાયત પંડિત

નૂરીજન સતવાદી

નૂરીજન સતવાદી મારા ભાયલા, એક મન કરો આરાધ... (ટેક)
પ્રહ્લાદ રાજાની વા'લે મારે પોતે પત રાખી, જઈને હોળીમાં હોમાણા;
નો'ર વધારી વા'લે મારે હરણાકંસ માર્યો, ઉગાર્યો ભક્ત પ્રહ્લાદ...
બળિ રે રાજાને વા'લે મારે બાંયે બળ દીધાં, સોનાની થાળીમાં જમાડ્યા;
સાડાત્રણ ડગલાં વા'લે મારે પૃથ્વી માગી, સોંપ્યાં એને પાતાળુંનાં રાજ...
હરિશ્ચંદ્ર રાજા તારાદેને વેચવાને હાલ્યા, કુંવરને ડસીયલ કાળો નાગ;
હરિશ્ચંદ્રે તારા માથે ખડગ નમાવ્યાં, હરિએ ઝાલ્યા એના હાથ...
પાંચ રે પાંડવ માતા કુંતાના કે'વાણા, છઠ્ઠાં દ્રૌપદી નાર;
વૈરાટનગરમાં વા'લે મજૂરી મંડાવી, આપ્યાં જેને હસ્તિનાપુર રાજ...
વિના રે સમજણ વીરા મારા વસ્તુ ન વોરીએ, એમાં પત પોતાની જાય;
શોભાજીના ચરણે 'પંડિત દેવાયત' બોલ્યા, જૂનો જૂનો ધરમ સંભાળ...

- દેવાયત પંડિત

ગુરુ તારો પાર ન પાયો (ગુરુવંદના)

ગુરુ તારો પાર ન પાયો, એ...હે... વારીવારી રે વારી મેં તો;
પૃથ્વીના માલિક તારો, જી... જીયો રામજી,
અખંડા ધણીને ઓળખો. (ટેક)

અરે હાં ગવરીના પુત્ર ગણેશને સમરું, જી... જીયો રામજી,
સમરું શારદા માય, એ... હે... વારીવારી. પૃથ્વીનાં
અરે હાં જમીન આસમાન લાવે મૂળ વિણ માંડ્યાં,
સ્થંભ વિણ આત્મ ઠેરાયો, એ... હે... વારીવારી. પૃથ્વીનાં
અરે હાં શૂન્ય રે શિખર પર અલખનો અખાડો,
જ્યાં નૂર વરસે સવાયો, એ... હે... વારીવારી. પૃથ્વીનાં
અરે હાં ગગનમંડળમાં એક બાળક બોલે,
બાળકરૂપે બહુ સવાયો, એ... હે... વારીવારી. પૃથ્વીનાં
અરે હાં ગગનમંડળમાં એક ગૌઆ વિયાણી,
દૂધ જેનાં ધરણીમાં જમાયાં, એ... હે... વારીવારી. પૃથ્વીનાં
અરે હાં સૌ સંતો મળીને ક્રિયા રે વલોણાં,
માખણ વીરલે પાયા, એ... હે... વારીવારી. પૃથ્વીનાં
અરે હાં શોભાજીનો ચેલો ‘પંડિત દેવાયત’ બોલ્યા,
મારા ગુરુજીનો બેડલો સવાયો, એ... હે... વારીવારી. પૃથ્વીનાં
- દેવાયત પંડિત

નિરાંતસ્વામી

હમ હૈ જોગી અલખ અનાદિ

હમ હૈ જોગી અલખ અનાદિ, પાર બ્રહ્મ કી હૈ પારા;
નામ-રૂપ-ગુણ નહીં હમારે, કબહુ ન ધરું અવતારા. (ટેક)

હમ સે બ્રહ્મ, બ્રહ્મ સે માયા, માયા સે સબ સંસારા;
ઈસ બિધ હમ હૈં હમ સબીમેં, બીજ વૃક્ષ પે વિસ્તારા. ... હમ હૈ જોગી.
તિન ગુન કે હમ હૈ ત્યાગી, પાપ-પુન્ય સે હમ ન્યારા;
જાપજાપ કા ગુરુ ગુરુકા, જ્યોત કા ઉજિયારા. ... હમ હૈ જોગી.
તુરીયાતીતા સબ જગ જીતા, સતમત પૂરન મતવારા;
'નિરાંત' નામ અભે સત સ્વામી, બુઝત હૈ બુઝનહારા. ... હમ હૈ જોગી.

- નિરાંતસ્વામી

ઉત્પત્તિ પરલે નહીં હમારે

ઉત્પત્તિ પરલે નહીં હમારે, જાણે કોઈ એક જોગી રે;
હમ સરીખા હમ કો બૂઝે, બીજા સરવ વિજોગી રે. (ટેક)
જૂની રાહ સે જીવ ચલત હૈ, હમ હૈ જહાં કે ત્યાંહી રે;
અપરંપાર ગયે જુગ બીતી, પંથ હમારે નાહીં રે. ... ઉત્પત્તિ.
હમ અનાદિ ઓર ન દૂજા, પાર ભયે પહેચાના રે;
અખંડ ખલક પૂરણ પ્રકાશા, અખંડ બ્રહ્મ હમ જાના રે. ... ઉત્પત્તિ.
ખંડખંડમેં અખંડ બ્રહ્મ હૈ, અનભે હોત અવાની રે;
બાહેર ભીતર એક નિરંતર, ઘોર ગગનમેં ગાજા રે. ... ઉત્પત્તિ.
જહાં સે ઉપના વહીં સમાના, શૂન્ય રૂપ નિર્બાની રે;
'નિરાંત' નામ અખંડ પદમપૂરન, વામે સુરત સમાની રે. ... ઉત્પત્તિ.

- નિરાંતસ્વામી

મેં ભેદ બ્રહ્મ કા પાયા

મેં ભેદ બ્રહ્મ કા પાયા, મેરી નજરે મોતી આયા. (ટેક)

ઓહમ્ સોહમ્ જાપ અજપા, ત્રિકુટી તકિયા ઠેરાયા;
ચલી સુરતિયા કિયા સમાગમ, સુખમન સેજ બિછાયા. ... મેરી નજરે.

અક્ષરાતીત સે ઊતર્યા મોતી, શૂન્ય મેં આય સમાયા;
વાકા રંગ સફેદ સુન લો, ગુરુગમ સે બતલાયા. ... મેરી નજરે.

મોતી મણિ મેં, મણિ મોતી મેં, જ્યોતમેં જ્યોત મિલાયા;
ઐસા અચરજ ખેલ અગમકા, દિલ ખોલ દરસાયા. ... મેરી નજરે.

અરસપરસ અંતર નહીં દરસે, નીરખ પરખ ગુણ ગાયા;
'દાસ અરજણ' જીવણચરણે, પરાપાર બ્રહ્મ પાયા. ... મેરી નજરે.

- દાસ અરજણ

દાસ અરજણ

મોતી કેસા રંગા

ગમ કરીને ગગનમાં ગોતો, વહાં હૈ ગુપ્ત ગંગા;
દેખ્યા હોય સો કહી બતલાવો, મોતી કેસા રંગા... (ટેક)

ધૂડ ગુરુને છીપા ચેલા, દિવસ નહીં પગદંડા;
અગમ ભાખે પણ નહીં ગમ નેણે, આપ વખાણે અંધા,
દેખ્યા હોય તો

દીપક ગુરુએ જ્ઞાન બતાવ્યા, નેણે હુવા નવખંડા;
નેણે નીરખ્યા પિયુને પરખ્યા, અબી ભયા આનંદા,
દેખ્યા હોય તો

કહાં સે આયા કહાં સમાયા, એહી બડા અચંબા;
પિંડ બ્રહ્માંડ સે ન્યારા ખેલે, નહીં સૂર નહીં ચંદા
દેખ્યા હોય તો

આતમ ચિન્યા અનભે પાયા, મિટ ગયા સર્વે ફંદા;
'દાસ અરજણ' સત જીવણ ચરણે, ધ્યાની પુરુષ કા ધંધા,
દેખ્યા હોય તો

- દાસ અરજણ

સતી તોરલ

જાડેજા તાલ તંબૂરો

જાડેજા, તાલ તંબૂરો સતીના હાથમાં રે, સતી કરે અલખનો આરાધ;
જાડેજા, જે દી રે તમે બોલ્યા'તા મેવાડમાં, તેદુના બોલ સંભાળ, જાડેજા.
એ વચન સંભારી વે'લા જાગજો... (ટેક)

જાડેજા, મેવાડથી માલો રૂપા આવિયા, તેદુના બોલને કાજ, જાડેજા;
એ ત્રણ દિવસ ને ત્રણ ઘડી રે, સુરા રે હોય તો જાગ, જાડેજા...
વચન રે.

જાડેજા, કાલી કે'વાશે તોળલ સતી રાણી, મૂવા પછી નરને બોલ્યાના ન' નીમ;
એ જી ધૂપ ધજા ને નાળિયેર નહીં ચડે, આ તો ખરાખરીનો ખેલ, જાડેજા...
વચન રે.

જાડેજા, આળસ મરડીને જેસલ ઊઠિયા રે, ભાંગી ભાર્યાની બ્રાંત;
એ જી પહેલાં મળ્યાં રૂપા-માલદે, પછી મળ્યાં તોળલ નાર, જાડેજા...
વચન રે.

જાડેજા, માલો પારખ ને રૂપા પેઢીએ રે, વોરેવોરે હીરાના હાર;
એ જી વચન ચૂક્યા તો જાશો ચોરાશીમાં, રહેજો વચનની બાર, જાડેજા...
વચન રે.

જાડેજા, લીધાં લગન ને કીધાં છાંટણાં રે, લાગી વિવા'ની ખાંત;
એ જી કન્યાએ કેસરિયા વાઘા પે'રિયા રે, મીંઢોળ જાડેજાને હાથ, જાડેજા...
વચન રે.

જાડેજા, જેસલને ઘરે તોળારાણી બોલિયાં રે, નવી સમાત્યું ખોદાય;
એ જી સૌ રે વોળાવીને પાછા વળ્યા રે, એક નવ વળ્યાં 'તોળલ' નાર, જાડેજા...
વચન રે.

- સતી તોરલ

નિજયા ધર્મ તો તોળારાણી

નિજયા ધર્મ તો તોળા રાણી ઝીલે, મારા સંત પહોંચ્યા નિરવાણી;
મહારાણી ધમર ઝીલો તોરલ કાઠી રાણી રે જી. (ટેક)

કચ્છ-ભુજથી જેસળજી પધાર્યા, એની લીલા ઘોડાની અસવારી;
આવ્યા સંત ને આદરભાવ દેય, એના પગ ધોઈ પાવળ લેજે. ... મહારાણી.

પેલા જુગમાં પ્રેલાદ સિધ્યા, સાથે રત્નાવલી રાણીજી રે;
સતને કારણે થંભ ધખાવ્યો, વા'લે સોનેરી કીડી ચલાવી રે. ... મહારાણી.

બીજા જુગમાં હરિશ્ચંદ્ર સિધ્યા, સાથે તારામતી રાણીજી રે;
સતને કારણિયે ત્રણે વેચાણાં, ભર્યા રૂપિ ઘરે પાણી રે. ... મહારાણી.

ત્રીજા જુગમાં યુધિષ્ઠિર સિધ્યા, સાથે દ્રૌપદી રાણીજી રે;
પાંચ પાંડવ વનમાં પધાર્યા, એની નૈનુંમાં નિદ્રા નવ આણી રે. ... મહારાણી.

ચોથા જુગમાં બલિરાજા સિધ્યા, સાથે વિંધ્યાવલી રાણીજી રે;
વામનરૂપે મારો વા'લો પધાર્યા, ચૌદ ભુવન વાત જાણી રે. ... મહારાણી.

ગુરુજના વચને શેઠ સગાળશા સિધ્યા, સાથે ચંગાવતી રાણીજી રે;
સતની કારણિયે ચેલૈયો વરોધ્યો, નૈનુંમાં નાવ્યાં જલપાણી રે. ... મહારાણી.

ચાર ચાર જુગના પાટ મંડાણા, ત્યાં તો તેડાવો રૂપાંદે રાણીજી;
માલે રૂપાનાં હેરણાં હેર્યા, ત્યારે ફૂલડે છાંબ ભરાણી રે. ... મહારાણી.

નિજયા ધર્મમાં અનેક નર સિધ્યા, સિધ્યાં છે નર ને નારીજી;
ગુરુજના વચને 'તોળારાણી' બોલ્યાં, આગુ તણી ઓળખાણી રે. ... મહારાણી.

- સતી તોરલ

સપને મેં પરણી રે ગોપાલ

સપને મેં પરણી રે ગોપાલ, માઈ મેં તો સપને મેં પરણી (ટેક)

હાથી ભી લાયો, ઘોડા ભી લાયો (૨)

ઔર લાયો સુખપાલ, માઈ મેં તો સપને મેં.

પાટ પીતાંબર સૂત અમોલક (૨)

લાયો લલિત વરમાળ, માઈ મેં તો સપને મેં.

ભાલ તિલક. તુલસી કી માલા (૨)

લાયો સુંદર કરતાલ, માઈ મેં તો સપને મેં.

‘મીરાં’ કહે પ્રભુ ગિરધર નાગર (૨)

પૂરણ જગત પ્રતિપાળ, માઈ મેં તો સપને મેં.

- મીરાંબાઈ

મીરાંબાઈ

3rd PROOF

(MITESH)

169

લેના ફકીરી ક્યા દિલગીરી

લેના ફકીરી ક્યા દિલગીરી,
સદા મગનમેં રહેના જ. (ટેક)
કોઈ દિન મહલ, કોઈ દિન બંગલા;
કોઈ દિન જંગલ બસનાજી. ... લેના ફકીરી
કોઈ દિન હાથી, કોઈ દિન ઘોડા;
કોઈ દિન પૈદલ ચલનાજી. ... લેના ફકીરી
કોઈ દિન ખાજાં, કોઈ દિન લાડુ;
કોઈ દિન ટાઢા ટુકડાજી. ... લેના ફકીરી
કોઈ દિન ઢોલિયા, કોઈ દિન તલાઈ;
કોઈ દિન ભોંય પે લેટનાજી. ... લેના ફકીરી
'મીરાં' કહે ગિરધરના ગુણ;
આવી પડે સો સહેનાજી. ... લેના ફકીરી

- મીરાંબાઈ

ઊંચી રે મેડી રાણાજીની શોભતી

ઊંચી રે મેડી રાણાજીની શોભતી રે, નીચાંનીચાં મીરાંબાઈના મોલ (ર)
એવો ભવનો સંગાથી રાણા મારે કોઈ નહીં (ર) (ટેક)
તુલસીની માળા મીરાં તમે છોડી દિયો, પહેરો તમે હેમના હાર રે (ર)
તુલસીની માળા રાણા મારે શોભતી, તોડું તારા હેમના હાર રે.
એવો કરમનો સંગાથી
ભગવાં રે વસ્ત્રો મીરાં તમે છોડી દિયો ને, પહેરો તમે હીરનાં ચીર (ર)
ભગવો રે ભેખ રાણા મારે શોભતો રે, બાળું તારાં હીરનાં ચીર રે.
એવો કરમનો સંગાથી
પગમાં બાંધે રે મીરાંબાઈ ધૂધરા રે, હાથમાં શોભે છે કરતાલ (ર)
મુખેથી વગાડે 'મીરાંબાઈ' મોરલી રે જી, રૂઢામાં રાધાવરનું નામ રે.
એવો કરમનો સંગાથી

- મીરાંબાઈ

દુખડાં દીયે છે દા'ડી દા'ડી

દુખડાં દીયે છે દા'ડી દા'ડી, કાનુડા તારી મોરલી રે,
અમને દુખડાં દીયે છે દા'ડી દા'ડી... (ટેક)

માઝમરાતની મધુરા સૂરની, વાંસળી તે કોણે વગાડી;
હું રે સૂતી'તી મારા શયનભુવનમાં, નિદ્રાથી કોણે જગાડી,
હે કાનુડા તારી રે.

સાસુ-સસરાથી છાનીમાની ઊઠી, હળવેથી બાર ઉઘાડી;
વ્યાકુળ થઈ હું તો તનડામાં મારા, પહેરતાં ભૂલી ગઈ સાડી,
હે કાનુડા તારી રે.

કિયો રે કબાડી તુને કાપી રે લાવ્યો, કિયા રે સુથારે સંવારી;
શરીર જો ને તારું સંઘેડે ચડાવી, તારા પંડડામાં છેદ પડાવી,
હે કાનુડા તારી રે.

મોરલી કહે હું કામણગારી, હું છું વ્રજ કેરી નારી;
'બાઈ મીરાં' કહે પ્રભુ ગિરધરના ગુણ, તનડામાં તાપ સમાવી,
હે કાનુડા તારી રે.

- મીરાંબાઈ

મીરાં ભગતી કરે પરગટ કી

નાથ તુમ જાનત હો સબ ઘટકી,
મીરાં ભગતી કરે પરગટકી... (ટેક)

ધ્યાન ધરી મીરાં પ્રભુ સંભારે, પૂજા કરે સીતાપત કી;
શાલિગ્રામ કું તુલસી ચડાવે, ભાલ તિલક બીચ ટપકી.
મીરાં ભગતી કરે પરગટ કી.

રામમંદિરમેં મીરાંબાઈ નાચે, તાલ બજાવત ચપકી;
પાંવ મેં ઘૂઘરા રૂમઝૂમ બાજે, લાજ તજી રે ઘૂંઘટ કી.
મીરાં ભગતી કરે પરગટ કી.

વિષ કા ખ્યાલા રાણાજીને ભેજતા, સાધુસંગત મીરાં અટકી;
કરી ચરણામૃત પી ગઈ મીરાં અમૃત જૈસી ઘટકી.
મીરાં ભગતી કરે પરગટ કી.

સુરતા દોરી પર મીરાં નાચે, શિર ગાગર પર મટકી;
'મીરાં' કહે પ્રભુ ગિરિધર નાગર, સુરતા લગી જૈસે નટકી.
મીરાં ભગતી કરે પરગટ કી.

- મીરાંબાઈ

કિન સંગ ખેલું હોલી પિયા

કિન સંગ ખેલું હોલી પિયા, તજ ગયે અકેલી. (ટેક)
માણેક-મોતી સબ હમ છોડે, ગલે મેં પહેની સેલી;
ભોજન-ભવન ભલો નહીં લાગે, મુઝે દૂરી ક્યૂં મ્હેલી.
પિયા તજ ગયે અકેલી.
બહુ દિન બીતે અજહુ ન આયે, લગ રહી તાલાવેલી;
શ્યામ બિના ઝૂરઝૂર જીવ જાયગો, જૈસે જલ બિન વેલી.
પિયા તજ ગયે અકેલી.
જો પ્રભુ પ્રીત કરી તુમ ઔર સે, હમ સે ક્યૂં કરી હેલી;
'મીરાં' કો પ્રભુદર્શન દીજો, જનમજનમ કી ચેલી.
પિયા તજ ગયે અકેલી.
- મીરાંબાઈ

રાધે તારા ડુંગરિયામાં બોલે ઝીણા મોર

રાધે તારા ડુંગરિયામાં, બોલે ઝીણા મોર, (ટેક)
મોર હી બોલે, બપૈયા હી બોલે;
કોયલ કલશોર રે. ... રાધે તારા.
કાલી બદરિયામેં બીજલી ચમકે;
મેઘ રે હુઆ ધનધોર રે. ... રાધે તારા.
ઝરમર ઝરમર, મેહુલ વરસે ને;
એવી ભીંજે મારા સાળુડા કોર રે. ... રાધે તારા.
'બાઈ મીરાં' કે, પ્રભુ ગિરધરના ગુણ;
એવો શામળિયો મારા ચિતડાનો ચોર રે. ... રાધે તારા.
- મીરાંબાઈ

મેવાડી રાણો કાંઈ કરશે માણારાજ

મેં તો છોડી છોડી કુળની લાજ,
રંગીલો રાણો કાંઈ કરશે માણારાજ. (ટેક)

પાંવ મેં બાંધુંગી ઘૂઘરા રાણા, હાથમાં લઉંગી સતાર;
હરિ કે ચરણું આગે મેં નાચુંગી, કાંઈ રીઝેગા કિરતાર.
મેવાડી રાણો કાંઈ કરશે માણારાજ.

ઝેરનો ખ્યાલો રાણાજીએ ભેજ્યો, ધર્યો મીરાંબાઈ હાથ;
કરી ચરણામૃત પી ગઈ મીરાં, ઠાકુરજીનો પરસાદ.
રંગીલો રાણો કાંઈ કરશે માણારાજ.

રીસ કરી રાણાજીએ મોકલ્યો, ઝેરી નાગ અસાર;
પકડ ગલે બીચ ડાલ્યો, હો ગયો ચંદનહાર.
મેવાડી રાણો કાંઈ કરશે માણારાજ.

‘મીરાં’ને પ્રભુ ગિરધર મળ્યા, જનમજનમ ભરથાર;
મેં તો દાસી જનમ જનમ કી, કૃષ્ણજી કંથ સરદાર.
રંગીલો રાણો કાંઈ કરશે માણારાજ.

- મીરાંબાઈ

મુજ અબળાને મોટી નિરાંત

મુજ અબળાને મોટી નિરાંત, બાઈ, શામળો ઘરેણું મારે સાચું રે. ... (ટેક)

વાળી ઘડાવું વિઠ્ઠલવર કેરી, હાર હરિનો મારે હૈયે રે;
ચિત્તમાળા ચતુરભુજ ચૂડલો, શીદ સોની ઘેર જઈએ રે. ... મુજઃ
ઝાંઝરિયાં જગજીવન કેરાં, કૃષ્ણજી કલ્લાં ને કાંબી રે;
વિંછુવા ઘૂઘરા રામનારાયણનાં, અણવટ અંતરજામી રે. ... મુજઃ
પેટી ઘડાવું પુરુષોત્તમ કેરી, ત્રિકમ નામનું તાળું રે;
કૂચી કરાવું કરુણાનંદ કેરી, તેમાં ઘરેણું મારું ઘાલું રે. ... મુજઃ
સાસરવાસો સજીને બેઠી, હવે નથી કાંઈ કાચું રે;
‘મીરાં’ કે પ્રભુ ગિરિધર નાગર, હરિને ચરણે જાયું રે. ... મુજઃ
- મીરાંબાઈ

હાં રે વા'લા જાગોને જદુપતિરાયજી

હાં રે વા'લા જાગો ને જદુપતિરાયજી, નેણલાં અધધડી ખોલો,
કર જોડી વીનવું કાનજી, હરિ તમે હસી અમસું બોલો... હાં રે વા'લા (ટેક)

હાં રે વા'લા તનમન સોંપી તમે ત્રિકમા, વાલમ જાઉં હું વારી,
મરજાદા રે મેલી કુળની, આપને કારણિયે ગિરધારી... હાં રે વા'લા

હાં રે વા'લા કથીરનાંયે દીધેલાં નહીં દાન મેં, તો કાંચન ક્યાંથી પામું?
વેમાન માગું હું કિયા મુખથી? કે શામળા મોકલો ને સામું... હાં રે વા'લા

હાં રે વા'લા નંદના કુંવર મારા નાથજી, કરુણા મુજ પર કીજે,
અરજ કરું છું 'મીરાં' રાંકડી, દાસીને દરશન દીજે... હાં રે વા'લા

- મીરાંબાઈ

જાગો ને અલબેલા કાના

જાગો ને અલબેલા કાના, મોટા મુગટધારી રે;
સહુ દુનિયા તો સૂતી જાગી (પ્રભુ), તમારી નિદ્રા ભારી રે.

જાગો ને અલબેલા કાના (ટેક)

ગોકુળ ગામની ગાયો છૂટી, વણજ કરે વેપારી રે;
દાતણ કરો તમે આદિ દેવા, મુખ ધુઓ ને મોરારિ રે.

જાગો ને અલબેલા કાના

ભાતભાતનાં ભોજન નિપાયા, ભરી સુવર્ણથાળી રે;
લવિંગ સોપારી એલચી પ્રભુ, પાનની બીડી વાળી રે.

જાગો ને અલબેલા કાના

પ્રીત કરીને ખાઓ પુરુષોત્તમ, ખવડાવે વ્રજની નારી રે;
કંસનો તમે વંશ કાઢી, માસી પૂતના મારી રે.

જાગો ને અલબેલા કાના

પાતાળે જઈ કાળીનાગ નાથ્યો, અવળ કરી અસવારી રે;
'મીરાં' કહે પ્રભુ ગિરધર નાગર, હું છું દાસી તમારી રે.

જાગો ને અલબેલા કાના

- મીરાંબાઈ

ગંગાસતી

છૂટાંછૂટાં તીર અમને મારો મા, બાઈજી

છૂટાંછૂટાં તીર રે અમને મારો મા, બાઈજી, મેંથી સદ્યાં નવ જાય;
કલેજાં અમારાં એણે, વીંધી નાખ્યાં બાઈજી, છાતી મારી ફાટુંફાટું થાવે. (ટેક)

બાણ રે વાગ્યાં રે રૂંવાડાં વીંધાણાં, મુખથી નવ કહેવાય;
આપોને વસ્તુ અમને લાભ જ લેવા, પરિપૂરણ કરોને ક્રિયાય.
છૂટાંછૂટાં તીર રે.

હજુ બાણ તમને નથી લાગ્યાં, પાનબાઈ, બાણ રે વાગ્યાને ઘણી વાર;
બાણ રે વાગ્યાથી સુરતા ચડે આસમાનમાં રે, દેહની દશા રે મટી જાવે.
છૂટાંછૂટાં તીર રે.

બાણ રે વાગ્યાં હોય તો બોલાય નહીં પાનબાઈ, પરિપૂરણ વચનમાં વરતાય;
'ગંગાસતી' રે એમ જ બોલિયાં, પૂરણ અધિકારી કે'વાય,
છૂટાંછૂટાં તીર રે.

- ગંગાસતી

મેરુ તો ડગે પણ જેના મન ના ડગે

મેરુ તો ડગે પણ જેના મન ના ડગે, પાનબાઈ, મર ને ભાંગી પડે બ્રહ્માંડ;
વિપત્તિ પડે તોયે વણસે નહીં ને, સોહિ હરિજનનાં પ્રમાણ. ... (ટેક)
ચિત્તની વૃત્તિ રે જેની સદા રે'વે નિરમળ ને, કરે નહીં કોઈની રે આશ;
દાન દેવે પણ રે'વે અજાચીને, રાખે વચનમાં વિશ્વાસ. ... મેરુ.
હરખ શોકની જેને આવે નહીં હેડકી ને, આઠે પહોર રહે આનંદ;
નિત્ય તો રે'વે સત્સંગમાં રે, તોડે માયા કેરા ફંદ. ... મેરુ.
તન-મન-ધન જેણે ગુરુને અર્પ્યા ને, એનું નામ નિજારી નર ને નાર;
એકાંતે બેસીને આરાધ માંડે તો અલખ પધારે એને દ્વાર. ... મેરુ.
સંગતું કરો તો રે એવાની રે કરજો ને, ભજનમાં રે'જો રે ભરપૂર;
'ગંગાસતી' એમ બોલિયાં ને, જેને નેણુંમાં વરસે ઝાઝાં નૂર. ... મેરુ.
- ગંગાસતી

વીજળીના ચમકારે

વીજળીના ચમકારે મોતીડાં પરોવો, પાનબાઈ,
અચાનક અંધારાં થાશે;
જોત રે જોતાંમાં દિવસો વહ્યા જાશે, પાનબાઈ,
એકવીસ હજાર છસ્સો ને કાળ ખાશે.
વીજળીને ચમકારે.
જાણવા રે જેવી આ તો છે રે અજાણ,
પાનબાઈ,
આ તો અધૂરિયાંને ના કે'વાય;
ગુપ્તરસનો ખેલ છે અટપટો ને,
આંટી મેલો તો પૂરણ સમજાય.
વીજળીને ચમકારે.
નિર્મળ થઈને આવો મેદાનમાં ને,
જાણી લ્યો જીવની રે જાત;
સજાતિ-વિજાતિની જુગતી બતાવું ને,
બીબે પાડી દઉં બીજી ભાત.
વીજળીને ચમકારે.
પિંડ બ્રહ્માંડથી પર છે ગુરુજીને,
એનો દેખાડું તમને દેશ;
'ગંગાસતી' એમ બોલ્યાં ને,
ત્યાં નહીં માયા જરીએ લેશ.
વીજળીને ચમકારે.
- ગંગાસતી

કળજુગ આવ્યો કારમો

કળજુગ આવ્યો કારમો ને, સુણજો તમે નર ને નાર;
ભક્તિ ધરમ તે માંહી લોપાશે, રહેશે નહીં તેની મરિયાદ. (ટેક)
ગુરુજનાં કહ્યાં ચેલો નહીં માને, ઘેરઘેર જગાડશે ફંદ;
નર ને નારી એકાંતે બેસશે, રે'શે નહીં આત્મની ઓળખાણ. ... કળજુગ.
વિષયના વેપાર ગુરુજને વામશે ને, જૂઠાં હશે નર ને નાર;
આદ્ય ધરમની ઓથ લેશે પણ, નહીં રાખે અલખની ઓળખાણ. ... કળજુગ.
એકબીજાના અવગુણ જોવાશે ને, કરશે મળીને તાણવાણ;
કજિયા-કલેશની વૃદ્ધિ રે થાશે ને, નહીં આવે ધણી મારો દ્વાર. ... કળજુગ.
સાચા કો'ક ભાયલા અલખ આરાધે, ધણી પધારે એને દ્વાર;
'ગંગાસતી' એમ જ બોલિયાં, તમે કરજો રે સાચા કેરો સંગ. ... કળજુગ.
- ગંગાસતી

દળી રે દળીને ઢાંકણીમાં

દળી રે દળીને ઢાંકણીમાં ઉઘરાવવું ને, કરવું ન એવું કામ;
આપણી વસ્તુ જાય અવરથા, એવાનું લેવું નહીં નામ. (ટેક)
સેવા કરવી તો છેલ્લા જનમવાળાની, ભજનમાં જોવા સંસ્કાર;
પૂર્વનો પુરુષાર્થ હોય જો એહનો, તો મેળવવો વાતનો એક તાર...
દળી રે દળીને.
વિષયવાળાને આ વાત નવ કહેવી ને, એથી રાખવું અલોપ;
દેખાદેખીએ મર ને કંઠી બંધાવે, શુદ્ધ રંગનો ચડે નહીં ઓપ...
દળી રે દળીને.
ઉત્તમ કર્મ જો કરે ફળની આશાએ, એવાને લાગે ન હરિનો લેશ;
'ગંગાસતી' એમ જ બોલ્યાં ને, તેઓ ક્યાંથી ભાળે આ અખંડ દેશ...
દળી રે દળીને.
- ગંગાસતી

ભક્તિ કરવી તેને

ભક્તિ કરવી એને, રાંક થઈને રે'વું ને, મેલવું અંતરનું અભિમાન;
સદ્ગુરુનાં ચરણમાં શીશ રે નમાવવું ને, કર જોડી લાગવું પાય. (ટેક)

જાતિપણું છોડીને, પાનબાઈ, અજાતિ થાવું ને, કાઢવો વરણનો વિકાર;
જાતિ ને ભાતિ નહીં, હરિ કેરા દેશમાં ને, એવી રીતે રહેવું નિરમાન...
ભક્તિ કરવી.

પારકાના અવગુણ કોઈના જુએ નહીં ને, તેને કહીએ હરિ કેરા દાસ;
આશા ને તૃષ્ણા એકે નહીં ઉરમાં, દઢ કરવો વિશ્વાસ...
ભક્તિ કરવી.

ભક્તિ કરો તો પાનબાઈ એવી રીતે કરજો ને, રાખજો વચનમાં વિશ્વાસ;
'ગંગાસતી' એમ જ બોલિયાં ને, હરિજન હરિ કેરા દાસ...
ભક્તિ કરવી.
- ગંગાસતી

અભ્યાસ જાગ્યા પછી

અભ્યાસ જાગ્યા પછી બહુ ભ્રમવું નહીં, ના રે'વું ભેદવાદીની સાથ;
કાયમ રે'વું એકાંતમાંને, માથે સદ્ગુરુનો હાથ. (ટેક)

તીરથ વ્રત પછી કરવાં નહીં, ના કરવાં સદ્ગુરુનાં કરમ;
એવી રે ખટપટ છોડી રે દેવી, જ્યારે જણાય માંયલો મરમ. ... અભ્યાસ.

હરિમય જ્યારે જગતને જાણ્યું, ત્યારે પ્રપંચથી રહેવું દૂર;
મોહ સઘળો પછી છોડી રે દેવો, હરિ ભાળવો ભરપૂર. ... અભ્યાસ.

મેળાને મંડપ કરવા નહીં, ઈ છે અધૂરિયાંનાં કામ;
'ગંગાસતી' એમ જ બોલિયાં, જો ભાળવા હોય પરિપૂરણ રામ. ... અભ્યાસ.

- ગંગાસતી

સતી લોચણ

જી રે લાખા ધ્યાનમાં બેસીને

જી રે લાખા ધ્યાનમાં બેસીને, ધણીને આરાધો જી હો જી;
તમે મન રે પવનને બાંધો રે હાં...
જી રે લાખા નૂરતે નીરખો ને, સૂરતેથી પરખો જી હો જી;
તમે સુરતા શૂન્યમાં સાંધો રે હાં...
જી રે લાખા ધ્યાનમાં (ટેક)

જી રે લાખા નાદ રે બુંદની ગાંઠ રે બાંધો જી હો જી;
મૂળ વચને પવન થંભાવો રે હાં...
જી રે લાખા ઈંગલા પિંગલા સુખમણા સાંધો જી હો જી;
તમે ચંદ્ર સૂર્ય એક ઘરમાં લાવો રે હાં...
જી રે લાખા ધ્યાનમાં

જી રે લાખા ત્રિવેણીના મોલમાં જુઓ ને તપાસી જી હો જી;
પછી જ્યોતમાં જ્યોત મિલાવો રે હાં,
જી રે લાખા અનભેપદને ઓળખવા માટે જી હો જી;
પછી જ્યોત ઓળંગી આઘેરાં હાલો રે હાં...
જી રે લાખા ધ્યાનમાં

જી રે લાખા ઊલટા પવનને સૂલટમાં રે લાવો જી હો જી;
તમે એવી રીત એક ઘરમાં આવો રે હાં...
જી રે લાખા શેલર્ષિની ચેલી 'સતી લોચણ' બોલ્યાં જી હો જી;
શેલર્ષિ તમે અકરતાના ઘરમાં આવો રે હાં...
જી રે લાખા ધ્યાનમાં

- સતી લોચણ

જી રે લાખા મૂળ રે વચનનો મહિમા

જી રે લાખા મૂળ રે વચનનો મહિમા બહુ મોટો જી હો જી;
એને સંત વીરલા જાણે રે હાં...
જી રે લાખા વચન થકી રે કોઈ અધૂરાં હોજી;
ઈ તો પ્રેમરસને શું માણે રે હાં...
જી રે લાખા મૂળ રે.
જી રે લાખા વચન થકી બ્રહ્માએ સૃષ્ટિ રચાવી હો જી;
અને વચને પૃથ્વી ઠેરાણી હાં...
જી રે લાખા ચૌદ લોકમાં વચન તો રમે છે હોજી;
એને જાણે પુરુષ પુરાણી રે હાં...
જી રે લાખા મૂળ રે.
જી રે લાખા એવા વચનની જેને પ્રતીતિ આવે જી હો જી;
એ તો કદી ચોરાસીમાં ન જાવે રે હાં...
જી રે લાખા આ રે વચનના જે કોઈ કબજામાં વરતે જી હો જી;
એ તો સુરતા શૂન્યમાં સમાવે રે હાં...
જી રે લાખા મૂળ રે.
જી રે લાખા આ રે વચન તો, શિરને સાટે જી હો જી;
એ તો ઓછા માણસને નહીં કે'વું હાં...
જી રે લાખા સદ્ગુરુ આગળ શીશ નમાવવું જી હો જી;
એના હુકમમાં રે'વું રે હાં...
જી રે લાખા મૂળ રે.
જી રે લાખા આદિ રે અનાદિમાં વચન છે મોટું જી હો જી;
એને જાણે વિવેકી પૂરાં રે હાં,
જી રે લાખા શેલર્ષિની ચેલી 'સતી લોચણ' બોલ્યાં જી હો જી;
એનાં નયણોમાં વરસે નૂરાં રે હાં...
જી રે લાખા મૂળ રે.

- સતી લોચણ

સંતોની વાણી, આકાશવાણી ✧ ૩૫૮

લાખા લાવો રે કૂંચી ને તાળાં ખોલીએ

લાખા હાં... લાવો રે કૂંચી ને તાળાં ખોલીએ.
કૂંચી મારા મે'રમ ગુરુજીને હાથ લાખા હાં...
ગુરુજી આવે તો તાળાં ઊઘડે. (ટેક)
લાખા હાં... કાશી રે નગરના મારગે, લખ રે આવે ને લખ જાય, લાખા,
સાધુ રે પુરુષનો સંદેશડો રે, નૂગરાને કલ્હો નવ જાય... લાખા,
લાવો રે કૂંચી ને.
લાખા હાં... દૂધે રે ભરી તલાવડી, મોતીડે બાંધેલી જોને પાળ, લાખા,
સુગરા હશે તે નર ચાખશે રે, નૂગરા જાશે નિરાશ... લાખા,
લાવો રે કૂંચી ને.
લાખા હાં... ધરણી માથે રે આંબો રોપિયો, પાડું રે ગઈ પીયાઈ,
શાખા સ્વર્ગલોકમાં, વીણે કોઈ ચતુર સુજાણ... લાખા,
લાવો રે કૂંચી ને.
લાખા હાં... ખૂંદી રે ખમે માતા ધરણી, વાઢી રે ખમે વનરાઈ, લાખા,
વચન કવચન મારા સંતો ખમે, નીર તો સાયરમાં સમાય... લાખા,
લાવો રે કૂંચી ને.
લાખા હાં... સૂરજ સમો નહીં ચાંદલો, ધરણી સમો નહીં આકાશ,
ગુરુજી સમો નહીં ચેલકો, ઝરણાં સમો નહીં જાપ... લાખા,
લાવો રે કૂંચી ને.
લાખા હાં... લાખો લાખોમાં લેખતા, કરતો હીરાને વેપાર, લાખા હાં,
કરણી ચૂક્યો ને થયો કોઢિયો, થયો કાંઈ કોડીને સમાન ... લાખા,
લાવો રે કૂંચી ને.
લાખા હાં... બારબાર વરસે ગુરુ મારા આવિયા, લેવા લાખાની સંભાળ,
હાથ રે દીધો ને કાયા હેમની, બોલ્યાં છે 'લોચણ' નાર ... લાખા,
લાવો રે કૂંચી ને.

- સતી લોચણ

જી રે લાખા

જી રે લાખા હરિ-ગુરુ-સંતને એકરૂપ જાણો જી હો જી,
એમાં જુદા રે પણું નવ જાણો રે હાં;
જી રે લાખા ગુરુમાં હરિને, હરિમાં ગુરુ એકમેક છે,
એમ એક જાણી રસ માણો રે હાં. (ટેક)

જી રે લાખા ગુરુના વિશે કદી અભાવો ન લાવો,
એવી એ છે સમજણ મોટી રે હાં;
જી રે લાખા જ્યાં લગી ગુરુમાં વરણભેદ ભાળો છો,
એવી ત્યાં લગી વાતું છે ખોટી રે હાં. ... જી રે લાખા

જી રે લાખા ગુરુ ને ગોવિંદ કદી નથી જુદા,
એવો દૃઢ રે ભરોસો ઉરમાં લાવો રે હાં;
જી રે લાખા મૂળ રે વચનનાં એ છે અધિકારી,
એને ખચિત ભજન દિલમાં આવે રે હાં. ... જી રે લાખા

જી રે લાખા ગુરુનાં ચરણમાં એ છે વિશ્વાસી,
તે તો રહેણીકરણીના ખાસા રે હાં;
જી રે લાખા શેલર્ષિની ચેલી 'સતી લોચણ' બોલ્યાં,
એ તો કદી રે પડે નહીં પાછાં રે હાં. ... જી રે લાખા
- સતી લોચણ

જી રે લાખા નવધા ભક્તિને જે કોઈ સાધે

જી રે લાખા નવધા ભક્તિને જે કોઈ સાધે,
એવા અલખપુરુષ ને આરાધે રે હાં;
જી રે લાખા દોડે છે મન તેને કબજે કરીને,
નિજ નામને બેઠા સાધે રે હાં. (ટેક)

જી રે લાખા ખાંડાની ધારે નરનારી ખેલે,
એ તો દુરિજનની બીક નવ રાખે રે હાં;
જી રે લાખા ગુરુના વચને, સત વસ્તુને જાણે,
એ તો ગુપત રસને ચાખે રે હાં. ... જી રે લાખા

જી રે લાખા પૂરેપૂરા જ્યારે થાય અધિકારી,
ત્યારે લક્ષાર્થ ઉરમાં આવે રે હાં;
જી રે લાખા નાત્મિકમળથી પવન ઉલટાવીએ,
ત્યારે સુરતા શૂનશિખર પર જાવે રે હાં. ... જી રે લાખા

જી રે લાખા એવી રે સુરતા તમારી પ્રગટશે,
ત્યારે સંકલ્પ-વિકલ્પ મટી જાશે રે હાં;
જી રે લાખા શેલર્ષિની ચેલી 'સતી લોચણ' બોલિયા,
ત્યારે સુરતા એકાગ્ર થાશે રે હાં. ... જી રે લાખા
- સતી લોચણ

સંત રે પધાર્યા રંગમોલમાં

વીરા મારા રે સંત રે પધાર્યા રંગમોલમાં જી રે, આનંદ ઓચ્છવ થાય રે;
સંતને વધારે રાણી સુરજા રે, હૈયે હરખ ન માય. ... વીરાં (ટેક)
વીરા મારા રે ગત રે ગંગા મળી આંગણે, એકી મતનાં નરનાર રે;
નામ વરેલા નિજારનાં, કરતાં ભજન-લલકાર રે. ... વીરાં
વીરા મારા વ્રેહમંડ કુંભને સ્થાપિયા, ઊઘડ્યાં અલખનાં દ્વાર રે;
અખંડ આરાધે ધણી આવિયા, દીઠા દલડે દીદાર રે. ... વીરાં
વીરા મારા ભક્તિ મટાડે ભવરોગને, સદ્ગુરુ શીખવે નિદાન રે;
કડવાં ઓસડ પાયે પ્રેમથી, નીવડે અમૃત સમાન રે. ... વીરાં
વીરા મારા ભક્તિની જુગતિ રે જાણજો, બની જાવ દાસાનુદાસ રે;
શેલર્ષિની ચેલી 'લોયણ' બોલિયાં, પામે અમરાપુરમાં વાસ રે. ... વીરાં

- સતી લોયણ

આજ રે આનંદ મારા ઉરમાં

વીરા મારા આજ રે આનંદ મારા ઉરમાં, મનહું થયું છે ભરપૂર રે;
ગુરુએ પાયો પ્યાલો જ્ઞાનનો, હું તો થઈ છું ચકનાચૂર રે. ... વીરાં (ટેક)
વીરા મારા આવનજાવન ટાળિયાં, શીખવ્યા ભક્તિનાં ભેદ રે;
દર્શન કરાવ્યાં દિવ્ય જ્યોતનાં, નથી પહોંચ્યા જ્યાં વેદ રે. ... વીરાં
વીરા મારા થઈ રે કુરુણા ગુરુદેવની, મેં તો નીરખ્યા વ્રેહમંડ રે;
જ્ઞાન રે ગંગામાં મારી ડૂબકી, જોયા ત્રણે લોકના ખંડ રે. ... વીરાં
વીરા મારા ભક્તિ કરો ભગવાનની, એવો ગુરુજીનો આદેશ રે;
શેલર્ષિની ચેલી 'લોયણ' બોલ્યાં, બ્રાંતિ-ભેદ નથી લવલેશ રે. ... વીરાં

- સતી લોયણ

જય ગંગાધર

જય ગંગાધર, જય ગૌરીવર, જય મહાદેવ જોરાળા રે. ... (ટેક)

જય નિર્મળ મન વાળા જડધર, કપટી પર કોધાળા રે;
દાતા જય પ્રભુ દીનદયાળા, વાહન નંદીવાળા રે. ... જય૦

સુંદર ભાલ બિરાજે ચંદા, લાલ લોચનમેં જવાળા રે;
ભસ્મ લેપન તન ઓપે ભારી, મુંડ તણી ગળે માળા રે. ... જય૦

નાથ નમો કૈલાસનિવાસી, દીપે પૂત દૂંદાળા રે;
દ્વાર વસે છે નવનિધ દાસી, ભૈરવ ગણ રખવાળા રે. ... જય૦

કેફ આહારી છો નિષ્કામી, જ્ઞાનીદેવ ગજાળા રે;
સેવકના સુખદાયક સ્વામી, 'પિંગલ' કે પ્રતિપાળા રે. ... જય૦

- કવિ પિંગલ

કવિ પિંગલ

વારજે તું વારજે

વારજે તું વારજે, તારો વેગ મનનો વારજે;
મૂળથી અભિમાન ત્યાગી, મોહ-મમતા મારજે. (ટેક)
પ્રથમ જાગી પ્રભાતમાં, તું શ્રીહરિ સંભારજે;
દેહ શુદ્ધ કરી દિલમાં, વેદ-મંત્ર ઉચ્ચારજે. ... વારજે.
જેમાં ન મળે પાપ જરીએ, એવો ધંધો ધારજે;
કહીશમાં તું જૂઠ કદીએ, સત્ય વાત ઉચ્ચારજે. ... વારજે.
સ્નેહ કરજે સુજ જનથી, હઠીલાથી હારજે;
દામ દેજે દુર્બળ દેખી, ઠામ જોઈ ચિત્ત ઠારજે. ... વારજે.
આશ કરીને શરણ આવે, એને નિત્ય ઉગારજે;
કહે 'પિંગલ' નામ કરજે, આપ વંશ ઉદ્ધારજે. ... વારજે.

- કવિ પિંગલ

કહેવું શું હવે તમને, કાના

કહેવું શું હવે તમને, કાના, નંદકુંવર નથી નાના રે. ... (ટેક)
પે'લી અમશું પ્રીત કરીને, હરિ ગયા છો મનડાં હરીને;
વા'લા બેઠા કુબજાથી વરીને, ફેરો ન આવ્યા ફરીને. ... કહેવું.
જો જાણ્યા હોત તમને આવા, જીવન, દેત નહીં કદી જાવા;
ખોટા ખોટા સોગન ખાવા, તમને ઘટે નહીં માવા રે. ... કહેવું.
દુખડાં દિયો છો મહીના દાણી, હાંસી ને વેળા થઈ છે હાણી;
અલબેલી રાધા અકળાણી, તજી દીધાં અન્નપાણી રે. ... કહેવું.
'પિંગલ' કહે હવે નાથ પધારો, સેવા બાળપણની સંભારો;
ત્રિકમ ભવસાગરથી તારો, બેડલી પાર ઉતારો રે. ... કહેવું.
- કવિ પિંગલ

મીઠી મોરલીવાળા કાનજી કાળા

મીઠી મોરલીવાળા કાનજી કાળા છેલછોગાળા, લટકાળા નંદલાલ... (ટેક)

ચિત્ત હરીને પ્રીત કરીને કેમ રહો છો દૂર;
સર્વસ્વ વારું સેજ સુધારું જોબનમાં ભરપૂર;
મારે મંદિરે આવો, હસી બોલાવો, પ્યારા રિઝાવો,
દીન તણા પ્રતિપાલ... મીઠી.

રસિયાજી રંગભીના રાખો, બાંહ ગ્રહ્યાની લાજ;
પ્રાણપતિ ગિરધારી પધારો, રમવાને વ્રજરાજ;
ધરો શિર ફૂલની ટોપી, આવો ઓપી સંગમાં ગોપી,
રંગમાં લાલ ગુલાલ... મીઠી.

આપ વિના ઘડી સુખ ન આવે, કાંઈ ન સૂઝે કાજ;
તે માટે હું કહું છું તમને, માની લેજો મહારાજ;
રે'જો તમે એક જ રંગે, અધીન અંગે કોઈ પ્રસંગે,
વિસારશો મા વા'લ... મીઠી.

મળવાને સુર સાથ મુનિવર, હોંશથી જોડે હાથ;
'પિંગલ'ના પ્રભુ સહુને પ્યારા, નામ થકી વ્રજનાથ;
તર્યા ઋષિ ગૌતમ તેવા, જયમુનિ જેવા આપ છો એવા,
નીરખી રૂપ નિહાલ... મીઠી.

- કવિ પિંગલ

શામળિયાનો અમર ચૂડો

શામળિયાનો અમર ચૂડો, રાખ્યો કર ધરી રૂડો રે... (ટેક)

આવી નણંદ મેણાં નહીં આપે,
કાળજ જેઠાણી નઈ કાપે;
વ્યાધિ કુટુંબ તણી નઈ વ્યાપે,
સાસુ કદી નઈ સંતાપે રે. ... શામળિયાનો.

ખર જેવા નરના માર ન ખાવા,
દુરબળ થઈ સહેવા નઈ દાવા;
નીર હવે ભરવા નઈ નાવા,
રિસાણા ન મનાવા રે. ... શામળિયાનો.

ત્રસના દીધી સરવે ટાળી,
બીક જનમ ને મરણની બાળી;
મળિયા સુંદરવર વનમાળી,
તેથી લાગી તાળી રે. ... શામળિયાનો.

વિધવાપણું કદીયે ન આવે,
દિનદિન પ્રભુ પ્રીતિ દરસાવે;
ગુણ તેના 'પિંગલ' કવિ ગાવે,
હરિજન મન હરખાવે રે. ... શામળિયાનો.

- કવિ પિંગલ

સૂરજથી કોણ દેવો સવાયો

સૂરજથી કોણ દેવ સવાયો, દરસથી એ અંધકાર દળે. ... (ટેક)

અળગી રહે જન તનની આળસ, મન માગ્યાં ફળ તુરત મળે;
પંખી કિલ્લોલ કરે તરુ ઉપર નવીન કમલ પલ્લવ નીકળે. ... સૂરજથી.

ભુવન ભુવનમાં આનંદ ભાસે, તેમ જ ગાયું બંધ ટળે;
ભાણ તણો રથ નભમાં ભાળી, ગૃહને પતંગનો ગર્વ ગળે. ... સૂરજથી.

આપ પ્રતાપે હંમેશાં ઊગે, કોઈ ન તેની ગતિ કળે;
ચોર ઉલ્લુ તો રહે સંતાઈ, ભક્તજનો ભક્તિમાં ભળે. ... સૂરજથી.

‘પિંગલ’ કહે આદિત્યને પૂજો, ફૂલ અરઘથી તેજ ફળે;
નીરખી સન્મુખ શીશ નમાવો, જનમજનમનાં પાપ જળે. ... સૂરજથી.

- કવિ પિંગલ

સાગર મહારાજ

કોઈ ચેતો હાં

કોઈ ચેતો હાં નરનારી રે ઓ સંસારી,
ચલી આવે મોત સવારી રે ઓ વેપારી. (ટેક)

દુનિયા દો દિનનું લટકું,
એમાં શું મનકું વળગ્યું,
લે ચાખી હરિરસ ચટકું રે. ... ઓ સંસારી.

કવિ, પંડિત કે હોય પુરાણી,
જગમાં હો કીર્તિ ગવાણી,
પણ ભજન વિના ધૂળધાણી રે. ... ઓ સંસારી.

છે જ્ઞાન યોગ ને ભક્તિ,
પ્રેમીની અટપટી મસ્તી,
સહુ તજવા મન આસક્તિ રે. ... ઓ સંસારી.

ના બનવું બાવા-બાવી,
લેવી ગુરુગમની ચાવી,
ભૂલી જવું ભૂત ને ભાવી રે. ... ઓ સંસારી.

જીવ્યું આ જીતી લેવા,
હરિ-ગુરુ-સંતની કર સેવા,
'સાગર' ગુરુવરને વરવા રે. ... ઓ સંસારી.

- સાગર મહારાજ

ઠેઠ જઈને બેઠો

ઠેઠ જઈને બેઠો, બાવા ઠેઠ જઈને બેઠો. (ટેક)

કલા કારમી સબ સંપૂર્ન,
હરિથી જરિ ન હેઠો. ... ઠેઠ જઈને.

ચતુરાતીત ચિહ્નો ચિદ્ધનમાં,
પૂરી બ્રહ્મમાં પેઠો. ... ઠેઠ જઈને.

સેવા સુમરન સદ્ગુરુ સેના,
ભાવે ભૂધર ભેટ્યો. ... ઠેઠ જઈને.

ઝાકમઝોળ રસ જાહવી ઝીલે,
થયો હરિ શું ઠેઠો. ... ઠેઠ જઈને.

બ્રહ્માનંદ લહર મહા'સાગર',
આખેઆખો હું મેટ્યો. ... ઠેઠ જઈને.

- સાગર મહારાજ

રામ તું હી

રામ તું હી રામ તું હી, રામ તું હી ગાવું;
રામમાંથી જન્મી દેહ, રામમાં સમાવું. (ટેક)
તુમ હી રામ હમ હી રામ, સબહી રમે રામરામ;
ચલો ભાઈ સાધુ રામ, નામ તીરથ નહાવું. ... રામ તું હી
સુખદુઃખ વ્યર્થ નામ, પુણ્ય પાપ બેહરામ;
હંસરામ નિર્વિરામ સહજ રૂપ ધ્યાવું. ... રામ તું હી
દેહગેહ કેં ન નેહ, નેહ નહીં તે વિદેહ;
અલખધૂન લાગી લેહ, અજપનું જપાવું. ... રામ તું હી
બ્રહ્મ 'સાગરે' સદા, થતા ન થતા બુદ્ધબુદ્ધા;
સહજ મુદા સર્વદા, વિકલ્પ ન ઉઠાવું. ... રામ તું હી

- સાગર મહારાજ

રામનામનું નાણું

રામનામનું નાણું, સંતો, રામનામનું નાણું
ધનદોલતમાં અમે કમાયા, ગુરુ ગોવિંદનું ગાણું,
સંતો રામનામનું નાણું. (ટેક)
દુઃખ, ચિંતા કે શોકમોહને, શું કરવાને જાણું,
રામનામથી સભર ભર્યા સૌ, ઊભરે અણુ પરમાણુ.
સંતો, રામનામનું નાણું.
જોગ જગન તપ તીરથ સૌમાં, નહીં કોઈ નામ સમાણું,
રામગુરુ ગુરુ રામ મંત્રને, અનભે કરી વખાણું.
સંતો, રામનામનું નાણું.
ભૂત, ભવિષ જ્યાં છતે નથી, ત્યાં જીવતા થાપ્યું થાણું,
મરણ વિના મરણું માણ્યું, ભાઈ ઉકલી ગયું ઉબાણું
સંતો, રામનામનું નાણું.
ૐ એકવીસ હજાર છસોનું વ્યસન પડ્યું હંસાનું,
વાસ વસ્યો મોટે ઘર 'સાગર', જીવતા જીવિત મૂઆનું.
સંતો, રામનામનું નાણું.

- સાગર મહારાજ

મરવું તો હક છે બાવા

મરવું તો હક છે બાવા, મરવું તો હક છે;
પણ રામભજન વિણ જીવવું, બાવા ધિક ધિક ધિક છે. (ટેક)

મરવું ધર્મ શરીરી સહુનો, એમાં તે શું ડરવું?
પટકુળ બદલી પિયુને મળવું, ગગન ઉપર ઘર કરવું.
બાવા મરવું તો હક છે.

પીર પેગંબર અવતારીને, પડે શરીર બદલવું;
એવું મરવું સંતોનું ભાઈ, મહાજળે જળ મળવું.
બાવા મરવું તો હક છે.

ધણીની થાપણ ધણીને સોંપી, મટી ગયું સાયવવું;
આતમરામ નફકરા થઈને, વાયુ લહરવત્ ફરવું.
બાવા મરવું તો હક છે.

જીવતાને ભય મરવાનો ભાઈ, પળપળ રામ સુમરવું;
'સાગર' મૂઓ ગુરુના હાથે, ફરીફરી નથી મરવું.
બાવા મરવું તો હક છે.

- સાગર મહારાજ

હમને ભેખ લિયા

હમને ભેખ લિયા સચ્ચા, અનામી અલખ નિરંજન કા;
અલખ નિરંજન કા ગુરુઘર દેખ લિયા સચ્ચા.
હમને ભેખ લિયા સચ્ચા.

લાખલાખ પાદશાહી છાંડી, તપસી બૈઠા બનમેં;
જા, બેટા, બોલો જોગી કો, મોજ કરો સુખમનમેં,
હમને ભેખ લિયા સચ્ચા.

સાત સમંદર પાર ગુરુ ઘર, ઉસ પર સદ્ગુરુ મેલા;
આપેઆપ અખેલા ખેલા, કૌન ગુરુ કૌન ચેલા,
હમને ભેખ લિયા સચ્ચા.

ત્રિવેણી કે પાર નગરમેં, અલખ લિખ્યા નિર્વાણી;
ખોજનહારા ખુદ ખોવાયા, સુરતા સહજ સમાણી,
હમને ભેખ લિયા સચ્ચા.

સિંહબાલ સમજત ગુરુગમકો, પલપલ અમરત ઝીલના;
જીવણાં મરણાં કો ઉન બૂઝે, વો ઘર 'સાગર' મિલના,
હમને ભેખ લિયા સચ્ચા.

- સાગર મહારાજ

મામદ

વાલમજી, તમે કેમ વીસર્યા

વાલમજી, તમે કેમ વીસર્યા,
દલથી બોલ દીધેલા રે;
આ અબળાની અરજ સ્વીકારી,
આવી મળો ને અલબેલા રે...વાલમજી. (ટેક)

હાં... કુબજા નારી કામણગારી,
તેને દેખીને થયા ઘેલા રે (ર)
લાજ લોપાશે લાખ ટકાની,
માટે, વાલમ, સમજો વેલા રે. ... વાલમજી.

હાં... હું હૈયાની ભોળી રહી ને,
મોહનજી મન મેલા રે... (ર)
પરનારીથી પ્રીત કરીને,
શ્યામ શું ફરો છકેલા રે. ... વાલમજી.

અવર વરની આખડી અમને,
શું સમજાવું સમજેલા રે... (ર)
આ વખતે જો નહીં આવો તો,
પ્રણામ છે મુજ છેલ્લા રે. ... વાલમજી.

તમ વિનાનું તનડું તલખે,
'મામદ' કહે જાણો છો મનની,
ભ્રમણા તજીને વસો ભેળા રે. ... વાલમજી.

- મામદ

મહાસૂર મીઠો ને મધુરો

મહાસૂર મીઠો ને મધુરો મામદ કે, મહાસૂર મીઠો ને મધુરો રે હો જી;
જ્ઞાનજનને બ્રહ્મગુણ ગાવા, તનનો બનાવ્યો તંબૂરો,
‘મામદ’ કે મહાસૂર મીઠો ને મધુરો (ટેક)

તત્ત્વ તણું નિજ બન્યું તુંબું, પારખે પ્રેમીજન પૂરો રે;
દયાની દાંડી અનુભવ આંબળિયા, એકે કળામાં ન અધૂરો.
‘મામદ’ કે મહાસૂર મીઠો ને મધુરો

સપ્ત ધાતુ ને ચામથી મઢિયો, મહાત્મા એના છે મજૂરો;
ઘાટ અઘાટ તે બનાવી ઘોડી, ધૂમટ માંહી કરે ધૂરો.
‘મામદ’ કે મહાસૂર મીઠો ને મધુરો

અખંડાનંદનો નાખ્યો આંકડો, ભિડાવ્યો તાર એમાં ભૂરો રે;
ભજન કરવા થાયે ભક્તો ભેળા, શબ્દ સમજે કોઈ શૂરો.
‘મામદ’ કે મહાસૂર મીઠો ને મધુરો

તુંહી તુંહી નિજ બોલે તંબૂરો, રંગભ-રૂપે બહુ રૂડો રે;
બીજું નથી કોઈ તે સમ બીબું, મીયણ ઉપર મશહૂરો.
‘મામદ’ કે મહાસૂર મીઠો ને મધુરો

‘મામદ’ ને મિયાં અશરફ મળિયા, દુબજાનો મેલ કાઢ્યો દૂરો રે;
પ્રેમનો પ્યાલો મુજને પાયો, જોયો મેં નૂરનો ઝહૂરો.
‘મામદ’ કે મહાસૂર મીઠો ને મધુરો

- મામદ

મંજિરા વાગે

મંજિરા વાગે મારા મનમાં ‘મામદ’ કે, મંજિરા વાગે મારા મનમાં,
મધુરા સૂરના વાગે મંજિરા, તુંહી તુંહી બોલે આ તનમાં. ... (ટેક)

ઈંગલા પિંગલાની કીધી કટોરી, સોહે છે ચંદ્ર ને સુરનમાં. ... એજી,
સુરતાની દોરી પ્રેમથી પરોવી, ગાંઠ વાળી છે જ્ઞાનનમાં. ... ‘મામદ’ કે
ત્રીન લોક ત્રીન લોક માંહી મંજિરા, નામ જપે છે નાદનમાં;
છત્રીસ વાજાંમાં મંજિરા સોહે, ભાવ ઉપજાવે ભજનમાં. ... ‘મામદ’ કે

તેત્રીસ કરોડ દેવ મળિયા ટોળે, સભા ભરાણી સદનમાં;
સુરીવર તેનો નાદ સાંભળતાં, શક્યો ન રહી ઈન્દ્રાસનમાં. ... ‘મામદ’ કે
તબલાં, સારંગી, સિતાર વાગે, ત્યાં રંગ મચ્યો છે રાગનમાં;
ધૂપ દીપ ને ધવલ ધજાયું, દેવ તણાં દરશનમાં. ... ‘મામદ’ કે

‘મામદ’ને મિયાં અશરફ મળિયા, પિયુ બતાવ્યો છે પંડ્યમાં;
ઓહમ્ સોહમ્ની સીડી ચડીને, ગુરુગુણ ગાઉં ગગનમાં. ... ‘મામદ’ કે

- મામદ

અન્ય

ગુરુસા મ્હાને

ગુરુસા મ્હાને ભક્તિ દીજો જ;
જન્મ જન્મ કા ભૂલા ફિરત હું, આપ ના ભૂલીજો જ...
ગુરુસા મ્હાને.

કરોડ ગુનાહ મોય માફ કરીજા, ચરણાં લીજો જ;
સામર્થ દોષ કબહું નહીં કરતા, દયા મોં'પે કીજો જ...
ગુરુસા મ્હાને.

જન્મ સુધારો કલમ રાખજો, ધર્મ નિભાજો જ;
દરશન દીજો સાંવરિયા, મોય આય જગાજોજ...
ગુરુસા મ્હાને.

સંતજનો કી સેવા દીજો, પ્રસન્ન રહીજો જ;
જન બિધિ ભ્રમ મીટે ઇન ચિત્ત કા, હમ કો કહીજો જ...
ગુરુસા મ્હાને.

શીલ સંતોષ ક્ષમા મોય દીજો, ક્રિપા કરીજો જ;
કાલ જાલ સબ કુબુદ્ધ ટાલજો, સિર પર રહીજો જ...
ગુરુસા મ્હાને.

પારબ્રહ્મ પરમાત્મ દેવા, શરણે લીજો જ;
(સ્વામી) 'દીપપુરી' હૈ દાસ તુમ્હારા, અરજ સુનીજો જ...
ગુરુસા મ્હાને.

- દીપપુરી મહારાજ

આજ મ્હારી ઉત્તર

આજ મ્હારી ઉત્તર દિશા, ઘરર ઘરર ગાજે. (ટેક)

ઝરર ઝરર મેઘવાર, મુક્ત ધાર છાજે;
શાંત બુંદ પીત પંછી, ભ્રમજાલ ભાજે.
આજ મ્હારી.

શીત મંદ પવન ગંધ, મંદ છંદ રાજે;
લાલ હરા શ્વેત ઔર, શ્યામ રૂપ સાજે.
આજ મ્હારી.

અમર ભઈ અમર બેલ, કામ કોધ લાજે;
સુરત ભઈ એક ઠોર, અજબ શબ્દ બાજે.
આજ મ્હારી.

(શ્રી) દેવપુરીજી જ્ઞાન દિયા, અગમ દેશ તાજે;
(સ્વામી) 'દીપપુરી' શરણધાર, સૈન માંહી સાજે.
આજ મ્હારી.

- દીપપુરી મહારાજ

સુણજો હિન્દુ

સુણજો હિન્દુ ઔર મુસલ્લા, ઇણ બાતન મેં મુક્તિ નહીં હૈ,
દોન્યુ દીન ડૂબોલા... સુણજો. (ટેક)

હિન્દુ હોકર રામ ભૂલિયાં, મુસલમાન હોય અલ્લા;
દોનોં દીન આદિ સે ચૂક્યા, ચૂક ગયા હૈ સલ્લા. ... સુણજો.
વોહી હૈ રામ વોહી હૈ ઈશ્વર, વોહી મૌલા અલ્લા;
મન મતવાલો માને નહીં હૈ, ફિર ફિર નાકે ગલ્લા. ... સુણજો.
મુસલમાન મક્કા કો જાવે, સીજદા જાય કરેલા;
હિન્દુ ભાગ ગંગાજી જાવે, જલમાંહી નહાવેલા. ... સુણજો.
પંડિત હોકર પઢે પુરાના, બોધ બિના મૂઢ રહેલા;
કાજી હોકર કુરાન પઢેલા, કલમા નાહીં જપેલા. ... સુણજો.
મુસલમાન કોઈ મસ્ત લખેગા, કોઈ સંત સમઝેલા;
(સ્વામી) 'દીપપુરી' સંન્યાસી બોલે, નિરાકાર કા ચેલા. ... સુણજો.

- દીપપુરી મહારાજ

સત્ ચિત્ આનંદ

સત્ ચિત્ આનંદ સબ ઘટ વ્યાપે, નિરક્ષર નિરધારા હૈ,
આતમરામ સર્વ મેં રમતા, નહીં કિસી સે ન્યારા હૈ. (ટેક)
જુદાંજુદાં કર્મોં કા બંધન, જુદાજુદા ભુગતાતા હૈ;
કહતા જયું કરતા નહીં બંદા, યોં કરન કા જાતા હૈ. ...સત્ ચિત્
નરકકુંડ મેં જાય પડે ફિર, દોજખમાંય ઝુલાતા હૈ;
લખચોરાસી જાતિ જીવ કી, જનમેં ભટકત ફિરતા હૈ. ...સત્ ચિત્
કર્મજાલકા બંધન દીના, ઐસા મેરા દાતા હૈ;
મહેરા કરો ગુરુદેવ દયાલુ, પલ મેં પાર કરતા હૈ. ...સત્ ચિત્
સોય સમજ કર સુમરણ કરતા, સો ભવસાગર તરતા હૈ;
ભજન બિના જીતના દિન જાવે, જાય જીતા સો વૃથા હૈ. ...સત્ ચિત્
દત્ત દયાલુ દરશન દીજો, સત્ પરમારથ થાંરા હૈ;
સોહમ્ શબ્દ અનૂપ અરૂપી, નિરાકારા નિરધારા હૈ. ...સત્ ચિત્
શ્રી દેવપુરીજી દીદાર આપકા, ચેતન કા ઉજિયારા હૈ;
બુદ્ધિ બોધ સબ સિદ્ધિ બતાઓ, (સ્વામી) 'દીપદાસ' તુમ્હારા હૈ. ...સત્ ચિત્
- દીપપુરી મહારાજ

પધારો મેરે ગણપતિ

પધારો મેરે ગણપતિ દેવ ગુરાંસાં, પલક-પલક મેરી યહી અરજ હૈ;
રાખો ચરણમેં દાસા... પધારો મેરે. (ટેક)
ક્રિપા કરો ગુરુદેવ ગજાનન, હૃદય કરો નિવાસા;
અનુભવવાણી પ્રગટ કીજો, જૈસે ભાણ પ્રકાશા. ... પધારો મેરે.
શરણે આયે કો સદા સુખ દીજો, કીજો સર્વ દુઃખ નાસા;
કાલજાલ સબ કુબુદ્ધ ટાલજો, મેટો યમ કી ત્રાસા. ... પધારો મેરે.
ચરાચરીમેં આપ બિરાજો, વ્યાપક જૈસે આકાશા;
ગણપતિ ધ્યાવે સદા સુખ પાવે, પૂરે મન કી આશા. ... પધારો મેરે.
(શ્રી) પૂજ્ય દીપ દયાલુ ગણનામી, સીમરું શ્વાસોશ્વાસા;
'માધવાનંદ' નિત અરજ કરત હૈ, મોય દર્શન કી પ્યાસા. ... પધારો મેરે.
- માધવાનંદ

નમો નમો ગુરુદેવ

નમો નમો ગુરુદેવ નિરંજન, (તુમ) સબકે સરજનહારા હૈ;
બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહેશ્વર દેવા, તેરી ચરણ ચિત્તધારા હૈ,
નમોનમો (ટેક)

ઋષિમુનિ અવતાર અવલિયા, સબ જપતે નામ તુમહારા હૈ;
વેદ કથેવ થકે સબ હી (ગુરુ), મહિમા અગમ અપારા હૈ,
નમોનમો

ક્રિપાસિંધુ નરરૂપ હરિ, જગમેં લિયા અવતારા હૈ;
જીવાં તારણ કારણ સ્વામી, મનુષ્ય તન કો ધારા હૈ,
નમોનમો

જો કોઈ શરણે આય પડે, ઉનકો કરે ભવ પારા હૈ;
અનંત સાધન કરે જો કોઈ, ગુરુ બિના નિષ્ફળ સારા હૈ,
નમોનમો

(શ્રી) પૂજ્ય ભગવાન દીપ નારાયણ, સો સિરતાજ હમારા હૈ;
‘માધવાનંદ’ કહે ગુરુદેવા,
કોટિ જાઉં ગુરુદેવા, કોટિ જાઉં બલિહારા હૈ,
નમોનમો

- માધવાનંદ

દેખ્યા રે સાધુ

દેખ્યા રે સાધુ, સબ ઘટ રમતારામ, અંદર-બાહિર એક સરીખા (ર)
વ્યાપક સકલ તમામ. ... દેખ્યા રે સાધુ (ટેક)

ચરાચરી મેં આપ બિરાજે, સબ જગ હૈ વિશ્રામ, (ર)
ગિંયો નીચો સ્વયં દરશે, નહીં ધરણી પર ધામ,
દેખ્યા રે સાધુ

આવે ન જાવે, મરે નહીં જનમેં, નિર્ભય રહત મુકામ, (ર)
નહીં હૈ ઠોડ ઠિકાના ઉનકે, બન-બસ્તી નહીં ગામ,
દેખ્યા રે સાધુ

નહીં શ્વેત નહીં પીતલરણ હૈ, હરિયા લાલ નહીં શ્યામ, (ર)
રંગ ન રૂપ રેખ નહીં ઉનકે, અજબ અનુપમ શ્યામ,
દેખ્યા રે સાધુ

(શ્રી) પૂજ્ય ભગવાન દીપનારાયણ, આપ અલખ બે નામ, (ર)
કહે ‘માધવાનંદ’ સુનો સબ ગુરુ, બિન હોવે ન કામ,
દેખ્યા રે સાધુ

- માધવાનંદ

પોપટ પીંજર નહીં તારું

પોપટ પીંજર નહીં તારું, અંતે ઊડી જાવું પરબારું. ... (ટેક)
છે પરનો પણ પરિચયથી, તું માની બેઠો શું મારું?
તું ક્યાંનો? આ પીંજર ક્યાંનું? સમજે તો બહુ સારું. ... પોપટ
મનુષ્યદેહ છે મહાદુર્ગધી, નર્ક સમાન નઠારું;
તેને તું કંચનમય માને (ર) આવડું શું અંધારું? ... પોપટ
બીજું જોયા જેવું આ પણ, નામ છે કેવળ ન્યારું;
સર્વ પ્રકારે સાચવતો તું (ર) અંતે છે પડનારું. ... પોપટ
સાર અસાર વિચાર કરે તો, છે ભવસાગરનું બારું;
'કેશવ' હરિ કારીગર તેને (ર) વીસરું નહીં સંભારું. ... પોપટ
- કેશવ

ઓધા અમે નો'તું જાણ્યું આવું

ઓધા અમે નો'તું જાણ્યું આવું, વા'લાને મથુરામાં જાવું (ટેક)
રખે કોઈ સંગ કરો એનો, બોલ્યાનો રે ઢંગ નથી તેનો;
ભરોસો રે કેમ આવે એનો. ... ઓધા
ઓધા અમે વિશ્વાસી નારી, ધુતારાની ધૂતવિદ્યા ભારી;
વા'લે મારે વણમોતે મારી. ... ઓધા
જોજે નાથ નમેરા થયા છે, ગોકુળિયું મેલી ગયા છે;
કંથ કુબજાના થયા છે. ... ઓધા
ત્યાં જઈ શું-શું કૃત્ય કીધાં, ત્યાં પ્રાણ માસીના લીધા;
મામાને મારીને રાજ કીધાં. ... ઓધા
જોજે સખી પડતા મેલ્યા માવે, હવે અન્નપાણી કેમ ભાવે ?
ભાવે ગુણ 'ગેમલજી' ગાવે. ... ઓધા
- ગેમલજી

જેં જેં દલમેં દગા

જેં જેં દલમેં દગા, વાંકો જોડા જમજા લગા. (ટેક)
જીની મૂરખ કે રામ ન સમર્યા, સોઈ નર સરજયા ઢગા;
હલીહલીને થકી વીયા, અખીયું કઢીજા કગા. ...જેં જેં દલમેં.
જીની બેલીડે રામ ન સમર્યા, સોઈ નર સરજયા ગધા;
મથ્થે મીઠેજી પોહું પોંધી, માર લકડીજા લગા. ...જેં જેં દલમેં.
જીની બેલીડે રામ ન સમર્યા, સોઈ નર સરજયા કુત્તા;
ભૂખ ઊની જે પેટમેં લગી, શેરી ગલીએ સૂતા. ...જેં જેં દલમેં.
શેઠ અસાંજો શામળિયો, મારે સદ્ગુરુ જેડા સગા;
ગુરુપ્રતાપે 'મેકરણ'ચે લગા પ્રેમજા પંજા. ...જેં જેં દલમેં.
- મેકરણદાદા

પગ ધોઈ નાવ મેં પધારો રે

પગ ધોઈ નાવ મેં પધારો રે સીતાના સ્વામી,
પગ ધોઈ નાવ મેં પધારો. (ટેક)
શલ્યા હતી તે બની ગઈ સુંદરી રે, રઘુપતિ વાત વિચારો;
ચરણરજ છે કામણગારી, દોષ નથી રે તમારો. ... સીતાના સ્વામી.
ત્રણ ત્રણ કોષ પર જાઉં મારે, ત્યાં છે ઊતરવાનો આરો;
નાવ મારું એ નારી બને તો, ટળી જાય પેટનો ગુજારો. ... સીતાના સ્વામી.
ચરણ ધોઈ ચરણામૃત લઈ, ઢીમરે મનમાં વિચાર્યો;
જ્યાં નાખું ત્યાં નારી બની જાવે, અપને ઘટને ઉતાર્યો. ... સીતાના સ્વામી.
ચરણામૃત પીધું ઢીમરે, અંતર ભયો ઉજિયારો;
'તુલસીદાસ' આશ રઘુવર કી, ભીલને ભવસાગર તાર્યો. ... સીતાના સ્વામી.
- તુલસીદાસ

મારો સદ્ગુરુ સાહેબ એક છે

મળે કોઈ બ્રહ્મના જ્ઞાની રે, મળે કોઈ સંત વિવેકી રે;
મારો સદ્ગુરુ સાહેબ એક છે. (ટેક)

સદ્ગુરુ પારસ-ખાણ હૈ, લોહા જગ સંસારા રે;
ઘડી એક પારસ સંગ રહવે તો હો જાય કંચન સારા.
મારો સદ્ગુરુ સાહેબ એક છે.

સદ્ગુરુ મોટા શેઠિયા ને, હીરલાની ગૂણો ભરી;
મળે હીરાના માલમી તો, મૂલ મોંઘેરાં દેવે કરી.
મારો સદ્ગુરુ સાહેબ એક છે.

છીપ તો સમંદર મેં રહત હૈ, ક્યા સમદર કા લેવે રે;
બિંદુ ઝીલે સ્વાંતિકાને, શોભા સમદર કો દેવે રે.
મારો સદ્ગુરુ સાહેબ એક છે.

ઉન સાયરમેં હંસા મેરા, જ્યાં ઊડાં જળ અપારાં રે;
ડૂબકી ઘો નિજ નામની, ગોતી લ્યો મોતી સારાં રે.
મારો સદ્ગુરુ સાહેબ એક છે.

નિજ નામ કા નાવ ચલત હૈ, બેસી જાવે નર સચીયારા રે;
'સૈજપુરી'ની વિનંતી મેં, જુગોજુગ દાસ તુમહારા રે.
મારો સદ્ગુરુ સાહેબ એક છે.

- સૈજપુરી

હોજો હોશિયાર અલખધણી આગે

હોજો હોશિયાર અલખધણી આગે, દિલ સાબિત ફિર ડરના ક્યા ? (ટેક)

કર મન ખેતી લે મન ચેતી, રાતદિવસ અબ સોના ક્યા ?
આ જાવે પંખી યુગ જાવે ખેતી, કણ વિના કુછ લેના ક્યા ? ... હો જા.
કાંસા પિતળ સોના બનેગા, પંજા લગે ગુરુ પારસ કા,
ગુરુગમ સે એક નામ પકડ લે, જીતી બાજી મન હારો ક્યા ? ... હો જા.
નવાણું નદિયું નવરંગ નાળાં, સાત સાયર જળ ઊડાં ક્યા,
હોજ ભરી કાયા દિલ ભીતર, નદીયું કા જળ પીના ક્યા ? ... હો જા.
રામનામ કી ચોપાડ માંડી લે, રંગ ઓળખી લે પારસકા,
સુષુમણા નાડી ઘેર સેજ બિછાવે, જાગ જાગ મન સોતા ક્યા ? ... હો જા.
ભજ લે અલ્લાહ અલખ એક હી, અહીં દેવેગા વો વહીં દેગા,
હરિગુરુચરણે બોલ્યા 'પદમપુરી', કર્મ ધર્મ સે હારો ક્યા ? ... હો જા.

- પદમપુરી

ઐસા હૈ કોઈ મુરશિદ મૌલા

ઐસા હૈ કોઈ મુરશિદ મૌલા, જો દમમેં ખુદા મિલાવેગા;
લખચોરાશી કા બંધન છૂડાકે, જરા-મરણ-ભે મિટાવેગા. ... (ટેક)
પાંચ તત્ત્વ કે દરગાહકી અંદર, તનકા તકિયા બિછાવેગા;
મન મક્કા મદીના લેકર, બિસ્મિલ કલમા પઢાવેગા. ... ઐસાં
મેં મહોરમ મેરા દીદાર રોજા, મેરા મહોરમ કોઈ ખુલાવેગા;
મેરા ચહેરા કોઈ મુજકો દિખાવે, નૂર નબીસેં મિલાવેગા. ... ઐસાં
મેં મહમ્મદ મેં રસૂલે અલ્લાહ, યે અલ્લાહી સુરતા મિલાવેગા;
એકવીસ બ્રહ્માંડ કે ઉપર જઈ, મેરા જૂલા કોઈ ઝુલાવેગા. ... ઐસાં
કહે 'કમાલ' કબીર કા બાલકા, મેરી તનકી કિતાબ સુનાવેગા;
બાવન હરફ કો મોહી ઘૂંટા કર, ઐસા પ્યાલા પિલાવેગા. ... ઐસાં

- કમાલસાહેબ

પીઓ કોઈ જ્ઞાન ઘૂટકે ભાંગ

પીઓ કોઈ જ્ઞાન ઘૂટકે ભાંગ, લગે જબ જગપતિસે રંગ. ... (ટેક)
તન કર કૂંડી મન કર સોટા, શુદ્ધ બુદ્ધિ જલ ગંગ;
ઓહમ્ સોહમ્કા રગડ લગાવે, પ્રેમ પ્રીત પ્રસંગ. ... પીઓં
કાલી મિરચી મમતા પીસો, વિષયવાસના સંગ;
સાર અસાર સાફી સે છાણો, આત્માતત્ત્વ અસંગ. ... પીઓં
ભરી કટોરા 'તત્ત્વમસિ'કા, પીઓ સદ્ગુરુ કે સંગ;
ચડે ખુમારી બ્રહ્મજ્ઞાન સે, શીતલ હોય સબ અંગ. ... પીઓં
ચાર બેદકો ભેદ પાઈ કોઈ, પીવે કરે સત્સંગ;
'કરક' લહેર એ ગુરુ દયાકી, ચડે ન દૂજો રંગ. ... પીઓં

- કરક

જોબન છે દિન ચારનું ચટકું

જોબન છે દિન ચારનું ચટકું, સદ્ગુરુચરણે શીશ પટકું. ... (ટેક)
સદ્ગુરુએ મુને જ્ઞાન બતાવ્યું, સુગમથી લઉં એ લટકું;
અગમ મૂકી સુગમ સાધુ, હવે ક્યાંય નહીં અટકું. ... જોબન છે દિન.
સુરતા રાખી શબ્દ સાંભળતાં, સુક્ષ્મણા મારગેથી છટકું;
પટયક છેદીને જાઉં, અગમ ઘરે જઈ અટકું. ... જોબન છે દિન.
કાળીંગાના ભલે કટક આવે, હવે ક્યાંય નહીં ભટકું;
કાળીંગાને કેદ કરવા, સહજ ભજનમાં લઉં લટકું. ... જોબન છે દિન.
સદ્ગુરુ સંગે પ્રીત કરીએ હવે, વિનાકારણ તો શું ભટકું;
યોગનિદ્રામાં સૂઈને હવે, આંખનું નહીં મારું મટકું. ... જોબન છે દિન.
સદ્ગુરુચરણે 'નટવર' બોલ્યા, સહેજ સુમીરનથી મનને પટકું;
અણી અગર પર દેરા દિના, છોડી દઉં આ ઘટકું. ... જોબન છે દિન.
- નટવરસાહેબ

સદ્ગુરુ તારણહાર

સદ્ગુરુ તારણહાર, હરિગુર તારણહાર, આજ મારી રાંકની અરજું રે,
ખાવનધણી સાંભળજો ગુરુજી... હો હો જી. (ટેક)
એવા આડા રે સમદર ને, હંસલા નીર ઘણાં, ગુરુજી,
કેમ કરી ઊતરીએ ભવપાર (ર) આજ મારી.
એવા આડા રે ડુંગરા ને વચમાં પહાડ ઘણા, ગુરુજી,
એવી આડી કાંટા કેરી વાડ (ર) આજ મારી.
એવા સુગરા માણસનો, હંસલા સંગ કરો, ગુરુજી,
નૂગરા નક્કી નરકે લઈ જાય (ર) આજ મારી.
ગુરુના પ્રતાપે 'ડુંગરપુરી' બોલિયા, ગુરુજી,
દેજો સંતચરણમાં વાસ (ર) આજ મારી.
- ડુંગરપુરી

આનંદ-હેલી ઊભરાણી

આનંદ-હેલી ઊભરાણી સંતો, આનંદ-હેલી ઊભરાણી. ... (ટેક)
ચંદ્ર સૂરજ તો વા ઘર નાહી, નહીં પવન નહીં પાણી;
અષ્ટકુળ પર્વત ઉસ ઘર નાહી, નાહી વેદ નહીં વાણી. ... સંતો
ઓહમ્ વચનને સાધી જોતાં, નિર્ગુણ જાત જણાણી;
અધર તખત પર આપ બિરાજે, પોતે પુરુષ પુરાણી. ... સંતો
નૌતમનાથ નિરંતર નીરખ્યા, નૂરતમે સૂરત સમાણી;
આ ઘટ પેખ્યા સન્મુખ દેખ્યા, સદ્ગુરુ કેરી નિશાણી. ... સંતો
જ્યોતિ જાગી બ્રાંતિ ભાંગી, મીટ ગઈ ચારે ખાણી;
રામદાસ ચરણે ભણે 'ભાદુદાસ,' અલખની થઈ ઓળખાણી. ... સંતો
- ભાદુદાસ

મારી મોંઘી માળાનાં મોંઘાં મોતી

કોઈને જડિયલ હોય તો મને દેજો, આવીને કે'જો,
મારી મોંઘી માળાનાં મોંઘાં મોતી (ટેક)
મનના મંદિરિયામાં મોતીડાં ખોવાણાં રે જી,
હું તો દીવલડો લઈને ફરું જોતી...
મારી મોંઘી રે માળાનાં
શેરીએ ને ગલીએ હું તો સાદ રે પડાવું રે જી,
મારા દશ રે દરવાજે ફરું જોતી...
મારી મોંઘી રે માળાનાં
દલ રે દરિયામાં સંતો, ડૂબકી રે દેના રે જી,
મોતીડાં લેજો માંહીથી ગોતી...
મારી મોંઘી રે માળાનાં
અનવર-પ્રતાપે 'દાસ પ્રવીણ' બોલ્યા રે જી;
હું તો હરખે રે હાર પોતી...
મારી મોંઘી રે માળાનાં
- દાસ પ્રવીણ

તુંને મળ્યો મનુષ્ય-અવતાર માંડ કરીને

તુંને મળ્યો મનુષ્ય-અવતાર માંડ કરીને,
તોય ભજ્યા નહીં ભગવાન હેત ધરીને;
અંતે ખાશો જમનો માર પેટ ભરીને,
માટે રામનામ સંભાર... (ટેક)

ગઈ પળ પાછી ફેર નહીં આવે, મૂરખ મૂઢ ગમાર;
ભવસાગરની ભુલવણીમાં વીતી ગયા જુગ ચાર;
ફેરા ફરીને લે... તુંને મળ્યો મનુષ્ય-અવતાર.

જઠરાગ્નિમાં જુગતે રાખ્યો, નવ માસ નિરાધાર;
સ્તુતિ કીધી અલબેલાની, બાર ધર્યો અવતાર;
માયા મોહીને... તુંને મળ્યો મનુષ્ય-અવતાર.

કળજુગ કૂડો રંગે રૂડો, કહેતાં ના આવે પાર;
જપ તપ તીરથ કષ્ટ ના કરિયાં, એક નામ આધાર;
શ્રીકૃષ્ણ કહીને... તુંને મળ્યો મનુષ્ય-અવતાર.

ગુરુગમ પાયો મનમેં છાયો, જુગતી કરી જદુરાય;
'ગંગાદાસ' કું જ્ઞાન બતાયો, રામદાસ મહારાજ;
દયા કરીને... તુંને મળ્યો મનુષ્ય-અવતાર.

- ગંગાદાસ

સાધુ ને સંન્યાસી રે, પ્યાસી પ્રેમના રે

સાધુ ને સંન્યાસી રે, પ્યાસી પ્રેમના રે (ર)
એવા વિરહી વેરાગી જુવે રે તમારી વાટ જો,
સાધુ ને સંન્યાસી રે... (ટેક)

જુગોજુગના જૂના હાં... ગુરુજી મારા આપ છો (ર)
એવો અધવચ મેલ્યો મનડા કેરો તાપ;
ઘટોઘટના વાસી હાં... સાંધો મારા તાર રે...
સાધુ ને સંન્યાસી રે.

ઘાયલ કેરા ઘા ને સાચા વેદ સાધંતા (ર)
હવે કોણ રૂઝવે કલેજા કેરા ઘાવ જો,
સાધુ ને સંન્યાસી રે.

પ્રેમની કટારી હાં... ખટકે મારા તનમાં (ર)
એવા એનાથી શોષાણાં મારાં રે હાડ ને ચામ...
સાધુ ને સંન્યાસી રે.

સાચા રે સદ્ગુરુ હાં.. 'પ્રેમદાસ'ને મળ્યા,
દેવા અમને હાં... અભયપદનાં દાન જો,
સાધુ ને સંન્યાસી રે.

- પ્રેમદાસ

અમે રે પંખીડાં પરમ ધામનાં

અમે રે પંખીડાં પરમધામનાં, ઊંચા વ્યોમનાં વિહારી રે,
ઊડતાં એ અલખના પ્રકાશમાં, પાંખો પ્રેમની પ્રસારી રે. ... અમે રે. (ટેક)
છાયા ભૂમિને સ્પર્શે નહીં, ગતિ પરિમિત પાર રે;
જનમ-મરણ નહીં અમ દેશમાં, નહીં ખ્યાસ કે આહાર રે. ... અમે રે.
રસૌ વૈઃ બ્રહ્મ પૂરણ ભર્યો, અમૃત તણો એ પ્રદેશ;
ત્યાંથી આવ્યા તમ કારણે, કહેવા સત્યસંદેશ રે. ... અમે રે.
ઊડીએ હવે અમારા ધામમાં, આપીને તમને ઐંધાણ રે;
આવો તો સુખેથી ત્યાં આવજો, પૂછી પૂરણ પિછાણ રે. ... અમે રે.
શૂન્યશિખર રંગમહેલમાં, જ્યાં નહીં ટાઢ કે તાપ રે;
રહે છે જ્યાં 'અમીધર' રાજવી, ત્યાં જ આપણો મેળાપ રે. ... અમે રે.

- અમીધર

જેણે જાણ્યો એક આત્મા

જેણે રે જાણ્યો એક આત્મા,
જાણવાનું રહે નહીં પછી કાંઈ રે; (ટેક)
જેણે રે પિછાણ્યું પોતાના પંડચને,
પછી એને પરમેશ્વર ઓળખાય રે. ... જેણે રે.
એવો ધુમાડો બાળે નહીં કદીયે છાપરું,
એવું વિકારીનું જ્ઞાન રે;
વૈરાગ્ય વિનાની જે વાતું કરે,
મનમાં ધરે અભિમાન રે. ... જેણે રે.
ઝાકળ ભીંજવે છે લીલા ઘાસને,
નદિયું આવે નહીં એથી પૂર રે;
શ્રોતા ને વક્તાને એવા જાણવા,
નહીં એમાં સાધક નહીં એમાં શૂર રે. ... જેણે રે.
ઇન્દ્રિય મૂકે નહીં કદીએ મોકળી,
ઈ તો સંકોચી સમાય રે;
પાછો રે પડે જે પ્રપંચથી
પૂરવે હતો એવો થાય રે. ... જેણે રે.
સમુદ્રમાં પેસી લૂણ નવ નીકળે,
અગ્નિમાં પેસી ન આવે પતંગ રે,
એમ બ્રહ્મમાં મળ્યા જે 'બુટિયા'
ટાળ્યા એના રૂપ ને રંગ રે. ... જેણે રે.

- બુટિયાભગત

હરિને ભજતાં હજી કોઈની

હરિને ભજતાં હજી કોઈની લાજ જતાં નથી જાણી રે;
જેની સુરતા શામળિયા સાથ, વદે વેદ વાણી રે. ... (ટેક)
વહાલે ઉગાર્યો પ્રહ્લાદ, હરણાકંસ માર્યો રે;
વિભીષણને આપ્યું રાજ, રાવણ સંહાર્યો રે. ... હરિને.
વહાલે નરસિંહ મહેતાને હાર, હાથોહાથ આપ્યો રે;
ધ્રુવને આપ્યું અવિચળ રાજ, પોતાનો કરી થાપ્યો રે. ... હરિને.
વહાલે મીરાં તે બાઈનાં ઝેર, હળાહળ પીધાં રે;
પાંચાળીનાં પૂર્યા ચીર, પાંડવ કામ કીધાં રે. ... હરિને.
આવો હરિ ભજવાનો લહાવો, ભજન કોઈ કરશે રે;
કર જોડી કહે 'પ્રેમળદાસ', ભક્તોનાં દુઃખ હરશે રે. ... હરિને.

- પ્રેમળદાસ

સાયરા હુંદા સુર

સાયરા હુંદા સુર, એજી વાલીડાનાં નેણુંમાં વરસે,
ઝીણાં નૂર... એ આવો આવો તો આપણ મળીએ. ... (ટેક)
મળતાંની સાથે આપણે હળીમળી રહીએ ને,
કાઢીએ દલડાનાં ફૂડ રે;
એમાં મારો સાયબો રાજી રિયે,
ફાગણ ફૂલ્યો ઝીણે ફૂલ. ... આવો...
ખોટાબોલાનો આપણે સંગ ન કરીએ ને,
આદ-અનાદનાં બોલે ફૂડ;
એની સંગતું કદી ન કરીએ,
એની આંખમાં નાખો ઝીણી ધૂળ. ... આવો...
હરિજન હોય તેને ઝાઝેરી ખમ્મા,
એનાં કેસરવરણાં હોયે નૂર;
એની તો સંગતું આપણ દોડીદોડી કરીએ,
જમડાને ઈ' તો રાખે દૂર. ... આવો...
કાયા-માયાનો ગરવ ન કરજો,
આંઈ તો રે'વાનું છે ફૂડ;
'મેકરણ કાપડી' એણે વિધ બોલ્યા,
જાવું છે પાણી હૂંદે પૂર. ... આવો...

- મેકરણડાડા

જાવું છે નિરવાણી

જાવું છે નિરવાણી, આત્માની કરી લ્યો ઓળખાણી;
રામ... ચેતનહારા, ચેતીને ચાલજો જાવું છે નિરવાણી. (ટેક)
કુંભા સરીખો રાજિયો, જેને ઘેર પંદરસો રાણી;
ઉત્તરખંડમાંથી ચારણ આવ્યો, માંગી કુંભા તારી રાણી. ... ચેતનહારા
હરિશ્ચંદ્ર જેવા સતવાદી, જેના ઘેર તારામતી રાણી;
સતને કારણે ત્રણે વેચાણાં, સતી ડાકણ કે'વાણી. ... ચેતનહારા
રાવણ સરીખો રાજિયો, જેને ઘેર મંદોદરી રાણી;
જેને હવાલે સૂરજ તપે, એની ભોમિકા હેરાણી. ... ચેતનહારા
અચળ રાજ તો ધ્રુવને આપ્યું, દાસ પોતાનો જાણી;
'રાજા અમરસંગ' એમ બોલ્યા, જેની અમર રહી ગઈ વાણી. ... ચેતનહારા

- રાજા અમરસંગ

જૂઠડી કાચારાણી

જૂઠડી કાચારાણી જૂઠા શું બોલો, વઢશે તુંને તારો ઘડનારો. ... (ટેક)
જૂઠડી કાચા જૂઠી માયા, જૂઠડા જગ ભરમાયા;
અંતકાળે જીવને જાવું એકલું, મરમ કોઈએ ન પાયા. ... જૂઠડી
આ રે જગતમાં વેલા વળશું, આવી ભરતમાં ભરાણા;
સગાકુટુંબની લાલચ લાગી, તરિયાને બોલે બંધાણા. ... જૂઠડી
અહીં પદારથ મોટું પામ્યા, ભજન કરી લે ગુરુદેવાના;
દૂધ પુત્ર ને અન્ન ધન લક્ષ્મી, એ ફળ છે તારી સેવાનાં. ... જૂઠડી
આ રે જગતમાં કંઈ નર ગયા, હાથી-ઘોડાના ચડનારા;
ઘટ ભીતર ગુણ ગાય 'નથુરામ', અહીંયાં નથી કોઈ રહેનારા. ... જૂઠડી

- નથુરામ

ખોઈ બેઠો બંદા

ખોઈ બેઠો બંદા ખાખમાં, માથે ત્રિવિધ તાપ બળે;
ખો મા હીરલો હાથથી, તને અવસર આવો નહીં મળે. (ટેક)
મોતી પડ્યું મેદાનમાં ઓલ્યા, મૂરખા નરની નજરે ચડે;
સંત ઝવેરી જો મળે તો, સદ્ગુરુ સાન કરે. ... ખો મા હીરલો.
સમજણ વિના નર કરે સાધના, ગુણ વિના જ્ઞાન ક્યાંથી જડે;
પારસમણિનાં એવાં પારખાં, લોઢાને કંચન કરે. ... ખો મા હીરલો.
તરી ઊતરવું પ્રેમથી જેમ, જળને માથે જહાજ તરે;
આ કાયા કાયો કુંભ છે, તેમાં અમીરસ નીર ઝરે. ... ખો મા હીરલો.
કહે ‘તિલકદાસ’ શૂરા સંગ્રામમાં, મરજીવા નર મોજ કરે;
ધારણા બાંધી લ્યો ધરમ, જાતો નમતે ત્રાજવે તળે. ... ખો મા હીરલો.

- તિલકદાસ

મન નક્કી કરી લે વિશ્વાસા

મન નક્કી કરી લે વિશ્વાસા તારી પૂરણ હોય સબ આશા;
સદ્ગુરુ હૈ સાચા... હૈ સાચા. (ટેક)
રખ્ખે ભરોસા ગાયભેંસકા, ઉનકી કરે બરદાસા;
નહીં ભરોસા ગુરુ-ગોવિંદ કા, કેસા અજબ તમાશા. ... સદ્ગુરુ.
ગોવિંદથી ગુરુ અધિક જાણો, વેદ પૂરે છે શાખા;
કૃષ્ણ-રૂખણી રથમાં જુત્યાં, બેઠા ગુરુ દુર્વાસા. ... સદ્ગુરુ.
નરસૈ મહેતાના નજરે નિહાળ્યા, પરચા પચીસ પચાસા;
તોય નાગરોને નક્કી થયું નહીં ને દૂભવ્યા હરિના દાસા. ... સદ્ગુરુ.
ગુરુ વિનાના હોય જે નર, જઈ પડે યમ ફાંસા;
ગુરુપ્રતાપે ગાય ‘ટેલવો’, સંતચરણની આશા. ... સદ્ગુરુ.

- ટેલવા ભગત

નામ રૂપ ગુણ ગાઈ

નામ રૂપ ગુણ ગાઈ અલખ મારી, જંતરી તે ખૂબ બનાઈ. ... (ટેક)
જલ કી બુંદ જુગત સે જમાઈ, તા બીચ પવન ઠેરાઈ;
હાડ ગુડા ઔર લોહી માંસા, તા પર ચમડી ચડાઈ.
અલખ મારી જંતરી.

સજજન સુથારીએ ઘડી જંતરી, પાંચ તત્ત્વ સંગ લાઈ;
નવ માસમાં પૂરણ કરી ભાઈ, નખશિખ રોમને રાઈ.
અલખ મારી જંતરી.

સાત સાયરને નવસે નદીઓ, ત્રિવેણી ઘાટ પર લાઈ;
શૂન્યમંડળમાં મારો સાંઈ બિરાજે, ઝળહળ જ્યોત દરસાઈ.
અલખ મારી જંતરી.

છત્રીસ વાજાં માંચ રાસ રચ્યો હૈ, અનભે નોબત બજાઈ;
બ્રહ્મા વિષ્ણુ માહેશ્વર માંઈ, જેણે અવિચળ પદવી પાઈ.
અલખ મારી જંતરી.

ગુરુ ભોળાનાથ મારા માથાના મુગટ, જેણે કામઠામ દર્શાઈ રે;
સૂરજગર ચરણે ભણે 'અત્તરશાહ', પ્રેમ પ્રીત સે ગાઈ.
અલખ મારી જંતરી.

- અત્તરશાહ

પુન્ય વિના ન પમાય

પુન્ય વિના ન પમાય પરમ સુખ, પુન્ય વિના ન પમાય. (ટેક)
પાપી પાપ કરમ કરનારા, કેવળ કષ્ટ કમાય;
જેવું અન્ન રાંધીએ જમવા, તેવું જમણ જમાય.
પરમ સુખ પુન્ય વિના ન પમાય.

કડવાં વેણ બીજાને કહેતાં, સુખ કરે કેમ સુણાય;
શીતળ જળથી થવાય શીતળ, તડકે તન કરમાય.
પરમ સુખ પુન્ય વિના ન પમાય.

આંબાની ગોટલીએ આંબો, ટેટે વડ છવરાય;
બાવળ, લીમડો, બોરડી વાવી, ખજૂર કેમ ખવાય.
પરમ સુખ પુન્ય વિના ન પમાય.

જેવાં વાવીએ બીજ આપણે, તેવાં તરુવર થાય;
જુવાર-બાજરી વાવીને કદીએ, મોતી નવ લણાય.
પરમ સુખ પુન્ય વિના ન પમાય.

જાણે-અજાણે ઝેર ખાય તે જમના દ્વારે જાય;
'કેશવ' કહે છે અમૃત પીવાથી, તરત જ અમર થવાય.
પરમ સુખ પુન્ય વિના ન પમાય.

- કેશવ

ધન ગુરુ દાતા

ધન ગુરુ દાતા મેરા ધનગુરુ દેવા,
એવા મારા ગુરુજીએ શબ્દ સુણાવ્યો;
ગુરુજીનો મહિમા પલપલ વખાણું ને
સઘળાં સુધારો જો ને કાજ. ... ધન ગુરુ
દેશ રે દેખાડ્યા ગુરુએ સૂતાને જગાડ્યા ને
અલખપુરુષ ઓળખાવ્યા;
બૂડતાને મારા ગુરુજીએ તાર્યા ને
જમડાને હાથેથી છોડાવ્યા. ... ધન ગુરુ
ગૌદાન દેવે ભલે ને ભોમિદાન દેવે ને
એવા ભલે કંચનના મો'લ લૂંટાવે;
કાશી રે ક્ષેત્રમાં જઈને કાયાદાન દેવે ને
તોય ના'વે મારા ગુરુની તોલે. ... ધન ગુરુ
ખાલ રે પડાવું મારા શરીર તણી ને
એની ઉપર સોનેરી રંગ ચડાવું;
મોજડી સિવરાવી મારા ગુરુને પહેરાવું ને,
ગણના ઓશિંગણ કેમ થાવે. ... ધન ગુરુ
સદ્ગુરુ મળિયા મારા સંશય ટળિયા ને
લખ રે ચોર્યાશીથી છોડાવ્યો;
વાઘનાથ-ચરણે બોલ્યા રે 'રૂખડિયો બાવો'
મને મુગતિનો મારગ બતાવ્યો. ... ધન ગુરુ
- વેલનાથ

ગાઈ ગાઈ અબ

ગાઈ ગાઈ અબ કા કહી ગાઉં, ગાવનહાર કો નિકટ બતાઉં. (ટેક)
જબ લગ હૈ યહ તનકી આશા, તબ લગ કરત પુકારા;
જબ મન મિલ્યો આશ નહીં તનકી, તબ કો ગાવાહનહારા. ... ગાઈગાઈ
જબ લગ નદી ન સમુદ્ર સમાવે, તબ લગ બઢે હંકારા;
જબ મન મિલ્યો રામસાગર સો, તબ યે મિટ્ટી પુકારા. ... ગાઈગાઈ
જબ લગ ભક્તિ-મુક્તિ કી આશા, પરમતત્ત્વ સુનિ ગાવે;
જહં જહં આશ ધરત હૈ યે મન, તહં તહં કધુ નપાવે. ... ગાઈગાઈ
છાંડી આશ નિરાશ પરમપદ, તવ સુખ સતી કર હોય;
કહે 'રૈદાસ' જસોં ઔર કહત હૈ, પરમતત્ત્વ અબ સોય. ... ગાઈગાઈ
- રૈદાસ

રોમેરોમે રંગ છાયો

રોમેરોમે રંગ છાયો ગોરાજી મુંને,
જ્ઞાન રો' ગાંજો પાયો. (ટેક)

કરમ કોદાળી થીર સેથાણો, ધીરજ ધરતીમાં વાયો;
દયા ધરમ દોનું ધોરી જોડ્યા, પ્રેમ-પાણી ખૂબ પાયો.
ગોરાજી મુંને જ્ઞાન રો ગાંજો પાયો.

ઊગ્યો ગાંજો દોપાન લાયો, ઓહમ્ સોહમ્ લત લાયો;
પાક્યો ગાંજો પેટા કર બેઠો, પાકો ચોર ભગાયો.
ગોરાજી મુંને જ્ઞાન રો ગાંજો પાયો.

કાપકૂટ ગાંજો ઘર લાયા, મન કો કામે લગાયો;
ચેતન જલ સે ધોઈને બેઠો, જુગતી સે જલ જલાયો.
ગોરાજી મુંને જ્ઞાન રો ગાંજો પાયો.

પીધો ગાંજો એ ધૂન લાગી, નિરભે નિશાન ધુરાયો;
'શીલદાસ' ગુરુ ત્રિકમચરણે, જનમમરણ મિટાયો.
ગોરાજી મુંને જ્ઞાન રો ગાંજો પાયો.

- શીલદાસ

દિલ-દરિયામાં ડૂબકી દેના

દિલ-દરિયામાં ડૂબકી દેના, મોતી લેના ગોતી,
સંતો મોતી લેના ગોતી. (ટેક)

ખારા સમદરમાં છીપ વસત હૈ, ભાતભાત કે મોતી;
ઈ' મોતી કોઈ લાવે ગોતી, જેને સદ્ગુરુ સે ગમ હોતી. ... મોતી લેના.

રણુંકાર પર ઝણુંકાર હૈ, ઝણુંકાર પર જ્યોતિ;
ઈ જ્યોતિ પર અભય શૂન્ય હૈ, વહાં વસતે હૈ મોતી. ... મોતી લેના.

નવમી ખિડકી દશમી ખિડકી, ખિડકી ઉપર ફિરકી;
ઈ ખિડકી કોઈ સંત ખોલે, જેને કૂંચી હોય ઉન ઘર કી. ... મોતી લેના.

ડાબી ઈંગલા જમણી પિંગલા, સુખમણા ઘર જ્યોતિ;
'તોરલપરી રૂખડિયો' બોલ્યા, હરખે હાર પરોતી. ... મોતી લેના.

- રૂખડિયો તોરલપરી

એનો વણનારો વિશંભરનાથ

એજી એનો વણનારો વિશંભરનાથ, જી રે એનો વણનારો વિશંભરનાથ,
પટોળી આ પ્રેમની હાં હાં રે પટોળી પ્રેમની. (ટેક)

સતજુગમાં વણ વાવિયો, વળી ઊગ્યો છે ત્રેતામાંય;
દ્વાપરમાં એમાં ફળ લાગ્યાં, એમાં કળિયુગમાં ઊતર્યો કપાસ.
પટોળી આ પ્રેમની॥

સતના ચરખે લોઢાવિયા, પ્રેમની પીંજણે પીંજાય;
સરખી સાહેલી કાંતવા ચાલી, એનો તાર ગયો આસમાન.
પટોળી આ પ્રેમની॥

બ્રહ્માજીએ તાર એના તાણિયા, શંકર જેવા વણનાર;
તેત્રીસ કોટિ દેવ હારે વણવા લાગ્યા, એમાં થઈ છે ઠાઠમઠાઠ.
પટોળી આ પ્રેમની॥

પટોળી ઓઢીને ધ્રુવ પરમપદ પામ્યા, ઓઢી છે મીરાંબાઈ;
જૂનાગઢમાં નાગર નરસૈયે ઓઢી, પછી આવી ‘દયા’ને હાથ.
પટોળી આ પ્રેમની॥

- દાસ દયો

તારી મોરલી વાગી જીવણ

તારી મોરલી વાગી, મીઠી મોરલી વાગી અરેરે વાગી,
આજ મારા જંગલુંના જોગી, જોગી મુને તારી રે માયા લાગી. (ટેક)

એ જી અમરત તારી વાણી, હું તો બોલડિયે બંધાણી;
આજ મેં તો માયામમતા ત્યાગી, જોગી મુને તારી રે માયા લાગી.
તારી મોરલી॥

ભગવો લીધો ભેખ, બાવલિયાને જોયો સઘળો દેશ;
આજ મેં તો ઘરઘર ભિક્ષા માગી, જોગી મુને તારી રે માયા લાગી.
તારી મોરલી॥

ઘેલીઘેલી કીધી બાવલિયા, મેલી કેમ દીધી;
આજ મેં તો સંસાર દીધો જોને ત્યાગી, જોગી મુને તારી રે માયા લાગી.
તારી મોરલી॥

‘રતનબાઈ’ કે છે પ્રીતમ પ્યારા, દર્શન દેજો મોરલીવાળા;
આ જ મેં તો ભક્તિ લીધી માગી, જોગી મુને તારી રે માયા લાગી.
તારી મોરલી॥

- રતનબાઈ

સતની ઝોળી મારે શિરે ધરીને

સતની ઝોળી મારે શિરે ધરીને, પીધો પ્યાલો મેં લગન કરી;
મેં અલેખિયા પીર પછમરા, સતની ઝોળી મારે શિર ધરી (ટેક)

પાંચ રંગકા લિયા રે કપડા, શીલ-સંતોષ માંહી તાર ભરી;
પ્રેમ-પડકારે ઝોળી રે હાલી, સારા શહેરમાં ખબર પડી.
હો... મેં અલેખિયા

પાંચ મેડિયું પચીસ માળિયાં, દશ દરવાજે જોયું ફરી;
પાંચ જુગટિયા રમે નગરમેં, એને દિયો ને કોઈ પરહરી.
હો... મેં અલેખિયા

ઓહમ્ અચળા સોહમ્ ચીપિયા, વચન વિભૂતિમાં રહ્યો ભળી;
દશમેં દ્વાર જઈ અલેખ જગાવ્યો, ઝોળી બની ગઈ ખરાખરી.
હો... મેં અલેખિયા

એક શબ્દ મારા ગુરુજીએ દીધો, લીધો અલેખીએ લગન કરી;
'દાસ દયાનંદ' બ્રહ્માનંદ ચરણે, હવે ચોરાશીમાં ના'વું ફરી.
હો... મેં અલેખિયા

- દાસ દયાનંદ

હાલો મારા હરિજનની હાટડીએ

વેરાગ તો લાગ્યો ગુરુજીની વાતડીએ,
હાલો મારા હરિજનની હાટડીએ. ... (ટેક)

હીરલાની વણજું તમે કરો ને વેપારી,
ખોટ તો નહીં આવે જો ને ગાંઠડીએ,
હાલો મારા

પ્રેમના પાલવ તમે પે'રો ને સોહાગણ,
રંગ તો લાગ્યો બીબા ભાતડિયે,
હાલો મારા

નાથજી, મેં તમને મારાં ને'ણાં ભરી નીરખ્યા,
અનુભવ કીધો મારી આંખડીએ,
હાલો મારા

દાસ રે 'હોથી'ને ગુરુ મોરાર મળિયા,
તાળી રે લાગી ગુરુ તમ વડીએ,
હાલો મારા

- દાસ હોથી

આગમ આવ્યા ઢૂકડા

એવા આગમ આવ્યા સંતો ઢૂકડા, ચેતો તમે ચેતનહાર રે હાં...
વીરા મારા રે, જોઈ રે વિચારી સંતો ચાલજો. (ટેક)

કાળી રે કોયલ તે દિ' ધોળી થશે, તે દિ' ઊજળા હોશે કાગ રે;
નાગરવેલે ફળ લાગશે, નિરવિખ હોશે નાગ રે...
એવા આગમ.

નાનેરો મોટેરાને નહીં નમે, નહીં રાખે માવતરની લાજ રે;
નરનાં કલ્યાં નારી નહીં કરે, ગુરુ માથે ચેલાની લાજ રે...
એવા આગમ.

બગલા જેવો જોને બળદિયો, હોલા જેવડી ગાય રે હાં;
છ-છ મહિનાનાં બાળક બોલશે, એની બોલી કેમેય નો સમજાય...
એવા આગમ.

એવો બગલો ગોખે જ્યારે બેસશે, તે દિ' રાણિયું કરશે રાજ રે;
પંડિત જાશે મૂરખને પૂછવા, બોલ એનો લાખુંમાં મૂલવાય...
એવા આગમ.

તરકસ તીર ને તાજણો, ઘોડલે ચડશે કિરતાર રે;
થરથર કંપે જોને મેદની તે દિ' ધરા ન ઝીલે ભાર રે...
એવા આગમ.

મારો સાયબો તે દિ' રણ માંડશે, ખેલશે કાંઈ ચોક ને મેદાન રે હાં.
નર રે નૂગરાને જડ મારશે, માથે જોને મોઘરિયુંના માર રે...
એવા આગમ.

વીરા મારા રે ત્રણ-ત્રણ જુગ તો વહી ગયા, ચોથો હવે જાવણહાર રે હાં;
એવા 'સરવણ કાપડી' એમ બોલિયા, આ છે આગમનાં ઔઘાણ રે હાં...
એવા આગમ.

- સરવણ કાપડી

જનમ ધરીને

જનમ ધરીને વીસરું નહીં,
હરિ-ગુરુ-સંતની સેવા,... હે જી.
ભક્તિનાં દાન ગુરુ મારા દીજીએ,
એહી પદ દેવન કા દેવા... હે જી. (ટેક)

નવ જોઈએ મેડી-મંદિર-માળિયાં,
નવ જોઈએ પુત્ર કે ઘરનારી... હે જી;
એટલા પદારથ ઈચ્છું નહીં,
સદ્ગુરુ આણ તમારી... હે જી.

અનંત સુખની મારે સાયબી,
નવ જોઈએ ગજદંજા હાથી... હે જી;
એટલા પદારથ ઈચ્છું નહીં,
સદ્ગુરુ રે'જો મારા સંગાથી... હે જી.

કોટિ કુંજર જોને કનકે ભર્યા,
નિત ઊઠે દેવે ગૌદાના... હે જી;
કાશી રે ક્ષેત્રમાં જઈ કન્યાદાન દેવે,
ના'વે ગુરુનામ સમાના... હે જી.

સુખમાં સુખ મારે એક નામનું,
ના'વે નિજ નામ સમાના;.. હે જી.
'ધરમદાસ'ની વિનતી,
સદ્ગુરુ લખી ઘો પરવાના... હે જી.

- ધરમદાસ

મન ઘેલાને મારીએ માધવ

મન ઘેલાને મારીએ માધવ, કરીએ નહીં વાર રે;
ભીતર ઊગ્યા ભાણ જગાડે, સદ્ગુરુ સરકાર રે. (ટેક)

મન ઘેલું અળવીતરું ભાર્યે, ભમવામાં હુશિયાર રે;
ધ્યાન ધણીનું ધરતાં તરત તોડવી નાખે તાર રે.
મન ઘેલાને૦

ઘડીકમાં મન ઘરમાં આવે, ઘડીક બારોબાર રે;
ઘડીકમાં મન હિંમત હારે, ઘડીક લ્યે હથિયાર રે.
મન ઘેલાને૦

વાયુથી વેગવાન ઘણેરું, સાગરથી અપાર રે;
ઘડીક દગાખોર ને ઘડીક દયાલુ દાતાર રે.
મન ઘેલાને૦

ઘડીક ટાઢું ઘડીક બળતું, ભડકે મન અપાર રે;
ઘડીકમાં મન ભોટ ભોળું ને ઘડીકમાં હુશિયાર રે.
મન ઘેલાને૦

પકડીને પરમોદતા, કારી લાગે નહીં લગાર રે;
પુન્યવંતું ને પાપિયું એને, પારકા માથે જ પ્યાર રે.
મન ઘેલાને૦

મન છે મોટું મન છે છોટું, ભ્રમણામાં ભમનાર રે;
'માધવ' ક્યે વિશ્રામ મળે તો, ઉતારે ભવપાર રે.
મન ઘેલાને૦

- માધવસાહેબ

લે ને લે લહાવ

લે ને લે ને લહાવ જીવને, જોતા નહીં જડે;
જોતાં નહીં જડે જીવને, ખોળ્યા નહીં જડે. (ટેક)

કસ્તૂરી ને કેવડો લઈ તેલમાં તળે;
આવો રૂડો મનખો મેલી, ભૂતમાં ભળે. ... લે ને૦

મોતી સરકો દાણો લઈ ઘંટીમાં દળે;
બાવળિયાનું બીજ વાવે, આંબો નહીં ફળે. ... લે ને૦

સંત બોલાવે બોલતો નથી, અભિમાનમાં ફરે;
મારી ધક્કે આગળ કરશે, વેઠે ભાર ભરે. ... લે ને૦

માયા તને મીઠી લાગે, ગોળ શી ગળે;
'નરભેરામ'ના સાથમાં તો કૂડ નહીં મળે. ... લે ને૦

- નરભેરામ

કુંભારાણા હાં...

કુંભારાણા હાં... આપણાં સાહેબે જ્યારે સૃષ્ટિ રચી,
અષ્ટકુળ પર્વત નવ કુળ નાગ;
સત્ની દોરી રે મેઘ ધારૂએ જીલી,
ત્યારે નૂરીજન પોગ્યા નિરવાણ
સતના વિશ્વાસે રે સદાય નર સિધ્યા... (ટેક)

કુંભારાણા હાં... સધરા જેસંગે જ્યારે નવાણ ગળાવ્યા;
પાણી રે નાવે માંય, ટાંક લગાર... હાં
મેઘ રે માયાએ એમાં કાયા રે હોમાવી,
પાણીડા ભરે છે લખ પાણિયાર... હો હાં...સતનાં

કુંભારાણા હાં... દિલ્હીનો સંઘ જ્યારે દ્વારિકા હાલ્યો;
ટકો રે આખ્યો રૈદાસ ચમાર... હાં
પથ્થરની મૂર્તિએ હાથ લંબાવ્યો,
ટકો રે ગ્રહાયો હાથો હાથ...સતનાં

કુંભારાણા હાં... મેવાડગઢમાં માલદે સિધ્યા,
સાથે સિધ્યા રૂપાદે નાર;
સોનાની થાળીમાં સતીએ ફૂલડાં રચાવ્યા,
હેરણાં હેરે માલદેવ રાય... સતનાં

- માલદેવ

નવા ભજનો

જાગીએ રઘુનાથ કુંવર પંછી વન બોલે

જાગીએ રઘુનાથ કુંવર પંછી વન બોલે. ... (ટેક)
ચંદ્રકિરણ શીતલ ભઈ, ચકઈ પિય મલન ગઈ,
ત્રિવિધ મંદ ચલત પવન, પલ્લવ દ્રુમ ડોલે. ... જાગીએ.
પ્રાતઃ ભાનુ પ્રગટ ભયો, રજની કો તિમિર ગયો,
ભૃંગ કરત ગુંજ ગાન, કમલદલ ખોલે. ... જાગીએ.
બ્રહ્માદિક ધરત ધ્યાન, સુરવર મુનિ કરત ગાન,
જાગન કી બેર ભઈ, નયન પલક ખોલે. ... જાગીએ.
'તુલસીદાસ' અતિ આનંદ, નિરખીકે મુખારવિંદ,
દીનનકો દૈત દાન, ભૂષણ બહુ મોલે. ... જાગીએ.
-તુલસીદાસ

બેલીડા ઊઠો ઉતાવળા થઈ

બેલીડા ઊઠો ઉતાવળા થઈ, સાંતીડાને જોડો ખેતરમાં જઈ. ... (ટેક)
ધરમ ને નિયમનાં બે ધોરી બાંધો, અનુભવ-હળને લઈ,
મોહ-માયાનાં ઢેફાં ભાંગો શમનું ખેતર દઈ. ... બેલીડા.
અમરનામની ઓળું કાઢો, સુરત શેઢા પર જઈ,
વાંક અંતરનો કાઢો વિવેકથી, ખોટનું ખાતું નઈ. ... બેલીડા.
જ્ઞાનધ્યાનના કણ મોંઘેરા લેજો, તન-મન-નાણાં દઈ,
મનુષ્ય ખેતરમાં વાવો વિવેકથી, ગુરુગમ ઓરણી લઈ. ... બેલીડા.
જ્ઞાનના અંકુર ઊગ્યા ખેતરમાં, ધીરપ ટુંઢણી થઈ,
કૂડ-કપટનાં કાઢો પારેવડાં, મન રખવાળો રઈ. ... બેલીડા.
મોક્ષનાં કણસલાં પાક્યાં ખેતરમાં, ખબર ધણીને થઈ,
દાસ 'દયો' કરજો એવી કમાઈ, જેથી ભવની ભાવટ ગઈ. ... બેલીડા.
- દયારામસાહેબ

જાવું છે નિરવાણી

જાવું છે નિરવાણી, આતમની કરી લ્યો ઓળખાણી,
ચેતનવાળા ચેતીને ચાલજો, જાવું છે નિરવાણી. ... (ટેક)
કુંભા સરખો રાજિયો જેને ઘેરે પંદરસો રાણી,
ઉત્તરખંડમાંથી ચારણ આવ્યો, માગી કુંભા તારી રાણી. ... ચેતન૦
હરીચંદ્ર જેવા સતવાદી જેને ઘેર તારામતી રાણી,
સતને કારણે ત્રણે વેચાણાં, સતી ડાકણ કે'વાણી. ... ચેતન૦
રાવણ સરખો રાજિયો, જેને ઘેર મંદોદરી રાણી,
જેને હવાલે સૂરજ તપે, એની ભોમીકા હેરાણી. ... ચેતન૦
અચળ રાજ તો ધ્રુવને આપ્યું, દાસ પોતાનો જાણી,
'રાજા અમરસંગ' એમ બોલ્યા જેની અમર રહી ગઈ વાણી. ... ચેતન૦

- રાજા અમરસંગ

શ્વાસોશ્વાસે સ્મરણ કરને

શ્વાસોશ્વાસે સ્મરણ કરને, તુંહિ તુંહિ કર તનમેં રે,
સાન સદ્ગુરુકી યહી સત્યારથ, દેખો દિલ-દરપનમેં. ... શ્વાસો૦
સચરાચરમેં સોહિ બિરાજે, વ્યાપ આપ આપનમેં રે;
બાહિર ભીતર એક નિરંતર, બાજે નાદ ગગનમેં રે. ... શ્વાસો૦
સોવત-જાગત સૂરતસે ભાઈ, ભીતર રહો ભજનમેં રે;
લેહ લાગી સો તાર ન તૂટે, ઊઠ-બેસે આસનમેં રે. ... શ્વાસો૦
પૂરણ પરયા ભયા બ્રહ્મકા, નામ લઘ્યા નિરગુણમેં રે;
'દાસ નિરાંત' દયા સદ્ગુરુકી, મગન ભયા હે મનમેં રે. ... શ્વાસો૦

- નિરાંતસાહેબ

ત્યાગ ન ટકે રે વૈરાગ્ય વિના

ત્યાગ ન ટકે રે વૈરાગ્ય વિના, કરીએ કોટિ ઉપાય જ;
અંતર ઊંડી ઈચ્છા રહે, કેમે કરી ન ત્યજાય જ. ... ત્યાગ૦
વેષ લીધો વૈરાગ્યનો, દેશ રહી ગયો દૂર જ;
ઉપર વેષ અચ્છો બન્યો, માંહી મોહ ભરપૂર જ. ... ત્યાગ૦
કામ-ક્રોધ-લોભ-મોહનું, જ્યાં લગી મૂળ ન જાય જ;
સંગ-પ્રસંગે પાંગરે, જોગ ભોગ ન થાય જ... ત્યાગ૦
ઉષ્ણ રતે અવની વિષે, બીજ નવ દીસે બહાર જ;
ધન વરસે, વન પાંગરે, ઈન્દ્રિય વિષય આકાર જ. ... ત્યાગ૦
ચમક દેખીને લોહ ચળે, ઈન્દ્રિય વિષય સંજોગ જ;
અણભેટ્યે રે અભાવ છે, ભેટ્યે ભોગવશે ભોગ જ. ... ત્યાગ૦
ઉપર ત્યજે ને અંતર ભજે, એમ નહિં સરે અર્થ જ;
વણસ્યો રે વણાશ્રમ થકી, અંતે કરશે અનર્થ જ. ... ત્યાગ૦
બ્રષ્ટ થયો જોગ-ભોગથી, જેમ બગડ્યું દૂધ જ;
ગયું ઘૃત-મહી-માખણ થકી, આપે થયું રે અશુદ્ધ જ. ... ત્યાગ૦
પળમાં જોગી ને ભોગી પળમાં ગૃહી ને ત્યાગી જ;
'નિષ્કુળાનંદ' એ નર તો, વણસમજ્યો વૈરાગી જ. ... ત્યાગ૦

- નિષ્કુળાનંદ

હો જા હોશિયાર અલખ ધણી આગે

હો જા હોશિયાર અલખધણી આગે, દિલ સાબિત તો ડરના ક્યા ? (ટેક)
કર મન ખેતી, લે મન ચેતી, રાતદિવસ અબ સોના ક્યા;
આ જાવે પંખી ચુગ જાવે ખેતી, કણ વિના કુછ લેના ક્યા. ... હો જા૦
કાયા પિતળ સોના બનેગા, પંજા લગે ગુરુ પારસ કા ?
ગુરુગમ સે એક નામ પકડ લે, જીતી બાજી મન હારો ક્યા. ... હો જા૦
નવાણું નદિયું, નવરંગ નાળાં, સાત સાયર જળ ઊંડાં ક્યા;
હોજ ભરી કાયા દિલ ભીતર, નદિયું કા જળ પીના ક્યા. ... હો જા૦
રામનામકી ચોપાટ માંડી લે, રંગ આપ ખીલે પારસકા;
સુખમણા નારી ઘર સેજ બિછાવે, જાગજાગ મન સોતા ક્યા. ... હો જા૦
ભજ લો અલ્લાહ અલખ એક હી, અહીં દેવેગા વો વહી દેગા;
હરિગુણ ચરણે બોલ્યા 'પદમપુરી', કરમ ધરમ સે હારો ક્યા. ... હો જા૦

- પદમપુરી

સાત પેઢીએ નો'તું

સાત પેઢીએ નો'તું મારી સત્તર પેઢીએ નો'તું મારાં સમજુ વવાડુ રે,
તમે રામનામ કાં બોલો...
એજી બોલો તો આ ઘર છોડો રે મારા. ... (ટેક)

નાઈધોઈને મીરાં મહેલ પધાર્યા, જઈ બેઠાં એક ખૂણે,
નાની નણદી તો હેરણાં હેરે, મીરાં બેઠાં જાણે ધૂણે. ... મારાં.
ભુવા તેડાવો, દાણા જોવવારો, ડમરું ડાક વગડાવો,
પાંચ પચીસનું ખરચ થાય તોપણ રામનું નામ કઢાવો. ... મારાં.
હઠ કરીને મીરાંબાઈ બેઠાં, થનાર હોય તે થાયે,
રાણાજીએ ખડગ ઉપાડ્યાં, લજા રાખી દીનાનાથે. ... મારાં.
'બાઈ મીરાં' કહે પ્રભુ ગિરિધરના ગુણ, ભજનારાં ભવ તરશે,
ભજનારાની જે નિંદા કરશે એવા નૂગરા નરકે પડશે. ... મારાં.
- મીરાંબાઈ

કોઈ રે નથી મારે કોઈ રે નથી

કોઈ રે નથી મારે કોઈ રે નથી, હે રાણા,
કર્મનું સંગાથી રાણા મારે કોઈ નથી. ... (ટેક)

એક માના બબ્બે દીકરા, એના જુદા લખિયા લેખ, હે રાણા. ...
એક બિરાજે રાજમે'લમાં, બીજો ભારા વેચી ખાય. ... રાણા.
એક પથ્થરનાં બબ્બે ટુકડા, એના જુદા લખિયા લેખ,
એક મહાદેવની મૂરતિ કહેવાય, બીજો ધોબીડાને ઘાટ. ... રાણા.
એક ગાયનાં બબ્બે વાછરું, એના જુદા લખિયા લેખ,
એક મા'દેવજીનો પોઠિયો કહેવાય, બીજો ઘાંચીડાને ઘેર. ... રાણા.
એક માટીના બબ્બે ઘડૂલા, એના જુદા લખિયા લેખ,
એક મા'દેવનો પાણિયો કહેવાયે, બીજો સ્મશાને જાય. ... રાણા.
એક નાળિયેરીનાં બબ્બે નાળિયેર, એના જુદા લખિયા લેખ,
એક મુરતિયાના હાથમાં શોભે, બીજું ઠાઠડિયે બંધાય. ... રાણા.
એક વેલાનાં બબ્બે તુંબડાં, એના જુદા લખિયા લેખ,
એક 'મીરાંબાઈ' ભજન કરે, બીજું વાદીડાને ઘેર. ... રાણા.
- મીરાંબાઈ

એવો ધ્યાન ધરી ગોરો કહે છે રે

એવો ધ્યાન ધરી ગોરો કહે છે રે, ગોવિંદા મુને ભીડ તો પડી,
એવા હરિ રે તમને ભજતાં, બાળક મારું ગયું છે મરી. ... એવો (ટેક)
ઘરવાળીએ મને ઘણું સમજાવ્યો, રાખવા બાળકનું ધ્યાન,
મારું ભૂલી તને ભજવા લાગ્યો, ભગવાન,
એવું કચડી નાખ્યું પગતળિયે, એમ બાળક મેં તો ભારે કરી. ... એવો
એ જ ભાંગેલ શિશ ને ભાંગેલ ભુજાયું, એવા ભાંગ્યા બાળકના પગ,
અંગનો આકાર એકેય મળે નહીં, હાડોહાડ થયાં અલગ,
એવું માટીમાંથી મળ્યું, એમ અંગને જોતાં નજર પડી. ... એવો
એવા માનવીઓ મુને મેણાં મારે છે, તેં કેર ક્યો કુંભાર,
જગતને મારે કેમ કરી જીતવું, એક માઢે મોઢાં હજાર,
એવી પત રાખવાને આવજો રે, એમ ગોરાની વા'લા ગરુડે ચડી. ... એવો
રુદન સાંભળી ગોરા ભગતનું, જાગી ઊઠ્યા રાધેશ્યામ,
બેબાકળા થઈ બાળક લઈને, આવ્યા ગોરાને ગામ,
એવું 'ખુમાણસંગ' કે'છે રે, એમ ભક્તિ કોની માથે પડી. ... એવો

- ખુમાણસંગ

જંગલ વસાવ્યું જોગી રે

જંગલ વસાવ્યું જોગી રે તજી તનડાની આશ,
વાત ન ગમે રે આ વિશ્વની આઠે પહોર ઉદાસ. ... જંગલ
સેજપલંગ પોઢતા, મંદિર ઝરૂખા માંચ,
તેને સૂવા નહીં સાથરો, બેઠા તરુવર છાંય. ... જંગલ
સાલ-દુસાલા ઓઢતા, ઝીણા જરકસી જામ,
તેણે રે રાખી કંથા ગોદડી રે, સહે સીરસીતધામ. ... જંગલ
ભાવતાં ભોજન જમતા, અનેક વિધિનાં અન્ન,
તે તો માગવા લાગ્યા ટુકડા, ભિક્ષા ભવનેભવન. ... જંગલ
હાજી કહેતાં હજારો ઊઠતા, ચાલતાં લશકર લાવ,
તે નર ચાલ્યા એકલા, નહીં પેજારું પાથ. ... જંગલ
રહો તો રાજા રસોઈ કરું, જમતા જાવો જોગીરાજ,
ક્ષીર નિપજાવું ક્ષણ એકમાં, તે તો ભિક્ષાને કાજ. ... જંગલ
અનકારણ ઊભો રહે, કરી એકની આશ,
તે જોગી નહીં ભોગી સમજવો, અંતે સાથ વિનાશ. ... જંગલ
રાજ સાજ સુખ પરહરી, જે જન લેશે જોગજી,
ધન રે દારામાં નહીં ધસે રોગ સમજાણે ભોગ. ... જંગલ
ધન્ય એ ત્યાગ વૈરાગ ને ભજી જેણે સોળસે નાર,
કુળ રે તજીને 'નિષ્કુળ' થયા તેનું કુળ અવિનાશ. ... જંગલ

- નિષ્કુળાનંદ

પરાની પાર જઈ નિરાંતે બેઠો

પરાની પાર જઈ, બેઠો થઈને શાંત;
શંકર કહે ખટપટ મટી, થઈ ગઈ નિરાંત. (ટેક)

પરાનીય પાર જઈને રે, નિરાંતે બેઠો,
બાવનનીય બહાર જઈને રે, નિરાંતે બેઠો.

પારકું ઘર છોડી દીધું,
પોતાનું ઘર માગી લીધું (૨)
સાચો મારગ શોધી લઈને રે, નિરાંતે બેઠો.

દેહાદિકને લાત મારી,
ખોલી મેં પંદરમી બારી (૨)
અવિદ્યાને સુવાડી દઈને રે, નિરાંતે બેઠો.

દેશ આદિ પરિચ્છેદો,
રહ્યા નહિ બ્રાંતિ કે ભેદો (૨)
નગ્ન સત્ય વહોરી લઈને રે, નિરાંતે બેઠો.

પાંખો વિના ઊંચે ઊડ્યો,
ત્યારે સિંધુ બિંદુમાં બૂડ્યો (૨)
સૂતાને જગાડી દઈને રે, નિરાંતે બેઠો.

કહે ‘શંકર’ સાચેસાચું,
નફકરો થઈને હું નાચું (૨)
બધી બાજી સમેટી લઈને રે, નિરાંતે બેઠો.

- શંકર

પોતે પોતાને જાણો

નિજ સ્વરૂપ જાણી લઈ, દો પરને ઉપદેશ;
શંકર તો સાચું કહે, શંકા નહીં લવલેશ. (ટેક)

પોતે પોતાને જ જાણો રે, પછી ડાહ્યા થાઓ;
ભલે લાગે તમને ટાણો રે, પછી ડાહ્યા થાઓ.

જોવા જેવું જોઈ લો ને, ખોવા જેવું ખોઈ દો ને (૨)
સાચું તત્ત્વ શોધી લો ને રે, પછી ડાહ્યા થાઓ.

ખાંડાની ધારે ખેલવાનું, સહેલું નથી હું તો માનું (૨)
નથી કાંઈ અહીં છાનું રે, પછી ડાહ્યા થાઓ.

મિથ્યા હુંપદ મેલી દઈને, ખરા સાથે ખેલી લઈને (૨)
ઠરો ઠેકાણો જ જઈને રે, પછી ડાહ્યા થાઓ.

જીવતાં જો મરી જાશો, તો સદાય સુખી થાશો (૨)
જીવતાં વૈકુંઠ જાશો રે, પછી ડાહ્યા થાઓ.

કહે ‘શંકર’ મીઠી વાણી, માને તેણે મોજો માણી (૨)
યુગેયુગ ખ્યાતિ ફેલાણી રે, પછી ડાહ્યા થાઓ.

- શંકર

પ્રભુનો મારગ સહુથી સે'લો

પ્રભુનો મારગ સહુથી સે'લો એક અટપટ એમાં રે;
નિર્મળ મન પોતાનું કરવું, જ્યોતે પ્રમાસે જેમાં રે. ... પ્રભુનો (ટેક)

ધનુરવેદીની જેવી ધારણા, અઘરી જાણો એમાં રે;
હેઠે તાકે ઉપર વેંધે, ખરી ચાતુરી તેમાં રે. ... પ્રભુનો

ભૂમિ ઉપર તો ભૂધર ચાલે, એમાં વિઘ્ન અનન્ત રે;
બ્રહ્મપંથ તો છે ખેચરનો, ચાલી શકે કોઈ સંત રે. ... પ્રભુનો

અનુભવ આંખ સુરતની હીડી; સદ્ગુરુ હોય સહાય રે;
કહે 'છોટમ્' જો સાધક સાચો, બ્રહ્મધામમાં જાય રે. ... પ્રભુનો

-છોટમ્સાહેબ

હું તો લળીલળી લાગું પાય

હું તો લળી લળી લાગું પાય અખંડ પદ રાય,
અગમ નિગમ નીતિ ગવાય, વારી જાઉં વારણે રે. ... (ટેક)

પુરુષોત્તમ પરિબ્રહ્મ પૂરણ, પ્રગટિયા જુગ માંહી;
સદ્ગુરુરૂપે શોભીતા રે, જિજ્ઞાસુની ગ્રહવા બાંય. ... વારી જાઉં વારણે

અધમ જનને એ ધારવારે પાવન પગલાં સાર,
ભવસિંધુ તારતાં રે, તમને ક્ષણ ન લાગે વાર. ... વારી જાઉં વારણે

દરશનથી દુકરીત ટળે રે, ફરસતાં પાવન થાય,
નિજાનંદ મુખ ઊપજે રે, આવરણ અવધ્યાના જાય. ... વારી જાઉં વારણે

પૂરણ પુન્ય હોય પાછલાં રે, નિત્ય નિમિત્ત હરિધ્યાન,
અનેક જનમનો આદરે રે તેને પ્રગટ મળ્યા ભગવાન. ... વારી જાઉં વારણે

સકળ તીરથનું તીરથ એ રે, સદ્ગુણ દેવના દેવ,
ધન ધન એ નરનાં ને રે, મન-કર્મ-વચને કરે છે સેવ. ... વારી જાઉં વારણે

બ્રહ્મા લિયે અતિ ભામણાં રે, શિવસનકાઠિક ગાય,
વિષ્ણુને વલ્લભ ધણી રે, મહિમા કહ્યો ન જાય. ... વારી જાઉં વારણે

મંદ જન મર્ણી સમજે રે, વર્ણાશ્રમની આર,
ત્રિગુણમાં તાણ્યો ફરે રે, બાંધી જીવપણાની જાળ. ... વારી જાઉં વારણે

કહે 'અખો' એ અવિચળ પદના રે, સદ્ગુણ દાતા સોય.

.....

- અખો

પ્રેમે દિયા પરવાના

પ્રેમે દિયા પરવાના, અબ મન મગન ભયા મસ્તાના. ... (ટેક)

સીલ સમશેર બુદ્ધિ કા બખતર, ધીરપ ઢોલ ધરાના,
ક્રિયા કટાર કમર પર બાંધી, ગગન ચડ્યા ગુલતાના. ... અબ મન
અગર તખત પર આસન કીના, નૂરત-સૂરત નિશાના,
અનહદ ધૂન અખંડિત બાજે, ઝલમલ જ્યોત દરસાના. ... અબ મન
અહોનિશ ખેલે આતમદરશી, હોવે બ્રહ્મ સમાના,
બાહિર ભીતર સબ ઘટ વ્યાપક, અલખપુરુષ ઓળખાના. ... અબ મન
સન્મુખ સદ્ગુરુ સચરાચરા, નૈનકમલ નીરખાના,
કહે 'વિશરામ' પ્રેમ કા બાલક, સંતચરણ-સુખ ધ્યાના. ... અબ મન
- વિશ્રામસાહેબ

આજ આનંદ મોહી આયા

આજ આનંદ મોહી આયા, સદ્ગુરુ ભીતર ભેદ બતાયા. ... (ટેક)
આહં અજંપાજાપ લગાયા, સુરતિ સૂન ઘર લાયા રે જી,
ઈંગલા પિંગલા આસન ઉપર, સુખમન ધ્યાન લગાયા. ... સદ્ગુરુ
રણુંકાર મેં રંગ મિલાયા, ત્રિકુટી તાર સંધાયા રે જી,
ભ્રમર ગુફા મેં ભ્રમર ગુંજત હૈ, અનહદ નાદ બજાયા. ... સદ્ગુરુ
શ્યામ સફેદ લાલ રંગ લીલા, પીળા રંગ પરખાયા,
એ સબ પાંચ તત્ત્વ કે ગુણ હૈ, ઉસ પર આતમ પાયા. ... સદ્ગુરુ
બાહિર ભીતર સબ ઘટ દેખ્યા, દુતિયા ભેદ મિટાયા રે જી,
કહે 'વિશરામ' ભયા મન મગના, પ્રેમ ચરણ ગુણ ગાયા. ... સદ્ગુરુ
- વિશ્રામસાહેબ

ઓધા હરિને એટલું કે'જો રે

ઓધા હરિને એટલું કે'જો રે, જો રે દાસી રે જાણીને દરશન દેજો,
પોતાના જાણી ચરણમાં લેજો, નાથ અમારા નૈણામાં રે'જો. ... ઓધા. (ટેક)

જાગીને જોઉં ત્યાં સ્વપ્નું અલ્પે, જો રે પ્રેહવંતી નારી કલ્પે,
જળ વિના જેમ મીન તલખે, કાના વિનાની ગોપી તલખે. ... ઓધા.

ચાતકને જેમ સ્વાતિ વારિ જોરે, છીપું આવે સમદર બા'રી,
મેઘ વરસે જેમ મોરારિ, એમ આવોને તમે ગિરધારી. ... ઓધા.

ચંર-ચકોરને પ્રીત પ્યારીજો રે, નૂરતે ને સૂરતે રંગે નિહારી,
શામળિયાજીની સૂરતી તમારી, કૃષ્ણ કારણ રાધિકા નારી. ... ઓધા.

ભીડભંજન દિયો દુઃખ ટાળી જો રે, વેરેવેરે હું જાઉં બલિહારી,
'દાસ મોરાર' ભવ ભેં ભાંગી, મે'રુ કરો ને તમે મોરારિ. ... ઓધા.

- મોરારસાહેબ

હરિને વિસારી પ્રાણી તેં શું કીધું

હરિને વિસારી પ્રાણી તેં શું કીધું, જો રે અમૃત મેલીને વિખ તેં પીધું,
પ્રભુનું ભજન કાંઈ નવ કીધું, કાંચન બદલે તેં કથીર લીધું. ... હરિને. (ટેક)

આ અવસર એળે ખોયો, જો રે માયા રે દેખીને મૂરખો મો'યો,
જનમ પદારથ કાંઈ નવ જોયો, આંબો રે ઉખેડી બાવળ બોયો. ... હરિને.

ભવસાગરમાં પ્રાણી ભટકાણો, આશા વળોંધ્યો તું અથડાણો,
જેમ ઘૂંચાણો તાણો ને વાણો, પરપંચમાં પ્રાણી પ્રોવાણો. ... હરિને.

ડહાપણમાં પ્રાણી તું ડૂબ્યો રે, ભાવ ભજન ભક્તિને ભૂલ્યો,
મનખો ખોયો મોંઘામૂલો, કામ ને ક્રોધ વશ અતિ ફૂલ્યો. ... હરિને.

રજજ 'મોરાર' રવિ ભજો ટાણે રે, પાછી નહીં રે મળે ખરચે નાણે,
જીવ વિચારી જો ને જાણે રે, સંતસેવા કરી હોય તે માણે. ... હરિને.

- મોરારસાહેબ

ઓધાજી અરજ હમારી રે

ઓધાજી અરજ હમારી રે, મોહનમુખે કે'જો તલખે વ્રજ કેરી નારી. ... (ટેક)
જે દિન માધવ મથુરા પધાર્યા રે, મારેલ કલેજા કટારી રે. ... મોહન૦
ભોજન ન ભાવે નૈશે નીંદ્રા ન આવે, ભૂમિકા લાગે ભયકારી રે. ... મોહન૦
અંગનાં આભૂષણ અડવેરાં લાગે, અંગડેથી મેલ્યાં છે ઉતારી રે. ... મોહન૦
સેજલડીનાં સુખ અમને સૂળી જેવાં લાગે, ભુવન ભયંકર ભારી રે. ... મોહન૦
'દાસ મોરાર'ના સ્વામી મળવા પધારો રે, પૂરવ પ્રીત સંભારી રે. ... મોહન૦

- મોરારસાહેબ

ધન્ય કુંવર રામદે

ધન્ય કુંવર રામદે મેં ચરણાં ગત આયો,
બાપજી ભલે મેં પરચો પાયો. ... (ટેક)
ધન્ય તુંવરા ઘેર તિલક લાયો, ધન્ય અજમલરો જાયો,
ભલો તે પરચો પીંગલે પાયો, જુગતે દૂધ જમાયો. ... ધન્ય૦
મક્કા મદીના દાતલ દરિયા કૌશલ કળા કીલાયો,
પીર હીંદવાનો પરચો લેવા, ઓહી ઓલિયો આયો. ... ધન્ય૦
રિદ્ધિ નિપાઈ રામરાજકી, બાજુ કર બોલાયો,
ફિર ઓલિયા યુંકર બોલિયા, લાખ પત્તર નહીં લાયો. ... ધન્ય૦
અધર ધોતિયા આભ ઉપરે, સોહી રામ સુકાયો,
આપે ઈચ્છા ધરી મન માંહી, ગેભે પત્તર મંગાયો. ... ધન્ય૦
ધન્ય ધન્ય પીરજી પરચા તમારા, આપ દીદારે આયો,
ઊઠી ઓલિયા ચલ્યા પછમ પર, મેહ રખો પીર માયો. ... ધન્ય૦
પીર ચોપાટે રમે સોગઠે, સામ સામે દો ભાયો,
સ્નેહ હતો તારે શાહુકાર સાથે, સહેજે જા'જયલાયો. ... ધન્ય૦
એડી બાતરી ગમ નહીં મુજને, તું અકળ કળા લઈ આવ્યો,
'દાસી જીવણ' સત ભીમનાં ચરણાં, પીર તણો ગુણ ગાયો. ... ધન્ય૦
- દાસી જીવણ

તાણીને પ્રીતું શીદ તોડ

તાણીને પ્રીતું શીદ તોડ, હે મારા રામ, તાણીને પ્રીતુ. ... (ટેક)

ભાંગ્યા છે પણ હવે ન ચાલે નીસરણીવાલા,
ઘર છૂટીને વે'લો ધોડ રે ધોડ. ... મારા
આવું જાણું હોત તો ન કરત નેડો વા'લા,
નથી મારે ખેતીવાડી ખંડ રે ખેડ. ... મારા
એંસી કોરીમાં શું લોભાણો વા'લા,
નથી જોતી લાખ કોડ રે કરોડ. ... મારા
અલ્પ જીવ તારે આશરે આવ્યો વા'લા રે,
બેડીની બંધીવાન છોડ રે છોડ. ... મારા
'દાસી જીવણ' સત ભીમકાં ચરણાં,
નામનાં નેજા લઈ ખોડ. ... મારા

- દાસી જીવણ

સોહમ સોહમ જપોને ઉમૈયા

સોહમ સોહમ જપોને ઉમૈયા શંકરે નામ સુણાવ્યો રે,
જાપ જપો અજંપા જપો ગાયત્રી, જન્મ મરણ દુઃખ જાવે રે. ... સોહમ
સોહમ નિજ નામ કયો આદિનારાયણે, બ્રહ્માકો ભેદ સુણાવ્યો,
બ્રહ્મા બ્રહ્મ વેદ ભણાવે, નિગમ નામ ધરાયો. ... સોહમ
સોહમ નિજ નામ કહાયો શ્રીકૃષ્ણે, પાંડવ કો પઢાયો રે,
મોહ ગયો ને મહારાજ મળિયા, બ્રહ્મે બ્રહ્મ બતાયો. ... સોહમ
સોહમ નિજ નામ કહ્યો ઋષિ નારદે, વ્યાસ વિદુર સુખ પાયો રે,
દુવાદશ સ્કંધ પર કુરુણા કીધી, બ્રહ્મ ઉપનિષદ ગાયો. ... સોહમ
સોહમ નિજ નામ કહ્યો સુખદેવે, પરીક્ષિત મહાસુખ પાયો રે,
સાંખ્યયોગની જુગતી જણાવી, નરકાદિકથી છોડાવ્યો. ... સોહમ
ઋષિ રઘુ પર કુરુણા કીધી, સોહમ કહ્યો નિજ નામે,
અવિનાશીએ એક બ્રહ્મ બતાવ્યો, વ્યાપક આત્મરામે. ... સોહમ
સોહમ બીજ કા સકલ પસારા, સર્વે ઉનકી માયા,
'મૂળદાસ' કહે સોહમ અવિનાશી, ગુરુપ્રતાપે પાયા. ... સોહમ

- મૂળદાસ

રણજણ રણજણ વચન રણું કે

રણજણ રણજણ વચન રણું કે, અજર ઈશ્વર અમર દેવા,
ઓહમ સોહમની ઊલટ જડ લાગી, સાચું ધન સ્મરણ-સેવા. ... (ટેક)
નિજ જ્ઞાની નિજ આત્મા, હંસ તણાં ટોળાં હાલ્યાં રે,
માનસરોવર બેઠા હંસલા, બગ સરોવર બા'ર રિયા. ... રણજણ
હંસની ગતિમાં બગ શું જાણે, મનડાં ચડ્યાં જેનાં મોટપમાં,
ભ્રમણામાં ભીંજાય રહ્યા તે, સોહમ સાધન કેમ પાવે. ... રણજણ
અષ્ટકમળને ભેદી કરીને, સુરતા ચડાવે અસમાને,
એ નર જાવે સોહં પદ પાવે, મૂરખ મત નોખા તાણે. ... રણજણ
નાભિનાસિકા નૈનુંમેં નીરખો, સોહં સમાગમ કોઈ સંત પાવે,
'ભારતી રેવા'ને ગુરુ મનહર મળિયા, ત્યાં પહોંચ્યા નર એમ કહાવે. ... રણજણ
- ભારતી રેવા

વા'લો વૈકુંઠ છોડી વે'લા પધાર્યા

વા'લો વૈકુંઠ છોડી વે'લા પધાર્યા, ગોરા ભગતને ગામ. ... (ટેક)
પાણી ભરવા ગઈ છે પત્ની, રમતો મેલી બાળ,
ગોરા ભગત તો માટી ખૂંદે, લેતા રામનું નામ. ... ગોરા ભગતને
માટી ખૂંદતા પ્રભુને ભજતા, કચડી નાખ્યું બાળ,
પાણી ભરીને આવી પત્ની, સૂનાં પડ્યાં નિજ ધામ. ... ગોરા ભગતને
પતિ-પત્ની ભેળાં મળીને, ગોતવા લાગ્યાં બાળ,
જોતાંજોતાં માટી અંદર, ગોતવા લાગ્યાં બાળ. ... ગોરા ભગતને
માટીમાંથી કટકા વીણીને, લીધા છાબ મોજાર,
ભગતની નારી રુદન કરે, જાગી ગયા રાધેશ્યામ. ... ગોરા ભગતને
અતીત-રૂપે અલેખ પધાર્યા, ગોરા ભગતને ધામ,
ચરણ ધોઈ ચરણામૃત લીધાં, કીધી રસોઈ તમામ. ... ગોરા ભગતને
પ્રભુ કહે પુત્રને લાવો, જમશું બેઠે સાથ,
માતા-પિતાનાં મન મૂંઝાણાં, ક્યાંથી લાવવો બાળ. ... ગોરા ભગતને
છાબમાંથી કટકા લઈને, સજીવન કીધો બાળ,
'શામળદાસ' કહે ભાવે ભજો ને, પૂરશે મનની હામ. ... ગોરા ભગતને
- શામળદાસ

જુઓ રે મોહનની મોરલી વાગી

જુઓ રે મોહનની મોરલી વાગી, આ વાનમાં,
ગોપિયો સૌ ગાંડી બની ગઈ પ્રભુ-સમરણમાં. ... (ટેક)

જુવો જમનાને આરે વાંસળી કાનો વગાડે,
પ્રભુજી સમાણ જો ને રાધાનાં લોચનમાં. ... ગોપિયો.

કાનમાં છે કુંડળ, મોર-મુગટ છે માથે,
વાલમ વા'લા અમને તન રે બદનમાં. ... ગોપિયો.

એક દિન મોહન જ્યારે મથુરા પધાર્યા,
જમનાનાં નીર થંભી ગ્યાં રાધાના રુદનમાં. ... ગોપિયો.

રાધાને રંક જાણી કુબજાથી પ્રીત બંધાણી,
શામળિયો રીઝી ગયા ચપટી ચંદનમાં. ... ગોપિયો.

ગુરુમુખ ગાવું ને તમને બોલાવું,
'કલ્યાણ'ના કાના આવો, ભગતના ભજનમાં. ... ગોપિયો.

- કલ્યાણસાહેબ

દયા કરી દાતા એટલું દેજો

દયા કરી દાતા એટલું દેજો, ચરણ-ચાકરી તમારી,
હે ગુરુજી આટલી અરજ હમારી. ... (ટેક)

સત શબ્દનું સમરણ દેજો, ભાવભક્તિ તમારી,
મન મોટાને મારવા દેજો, જ્ઞાનની કટારી. ... હે ગુરુજી.

સાધુસંતની સેવા દેજો, દેજો સંગત સારી,
ધીરજ ધ્યાન ને ધારણા દેજો, વરતિ ન થાય વિકારી. ... હે ગુરુજી.

નિરમળ બુદ્ધિ ચિત્તની શુદ્ધિ, દેજો કરુણાકારી,
શ્વાસોશ્વાસની બંદગી દેજો, આઠો પહોર અમારી. ... હે ગુરુજી.

દેતલ છો તમે દેવ દયાળુ, હું માગણ છું મોરારી,
કહે 'કલ્યાણ' સત ખીમને ચરણે, અકળ કળા તમારી. ... હે ગુરુજી.

- કલ્યાણસાહેબ

તમને ગમે કે નો ગમે

તમને ગમે કે નો ગમે, પણ આશરે આવ્યા આજ અમે. ... (ટેક)
ઓશિયાળાને અવગુણી, ભમતિયા જેમ ભમીએ,
કોઈએ સંઘર્યા નહીં અમને, હવે ગોવિંદ તમને જેમ ગમે. ... તમને ગમે કે.
ભક્તિનું ભાતું નથી મારી પાસે, કૂડ કપટ કર્યા કરમે,
તમારા મોલમાં જગ્યા ઘણી, એક ખૂણે પડ્યા રે'શું અમે. ... તમને ગમે કે.
તારે ગોપગોપિયું ઝાઝી ધણી, તું ભગત ભેળો ભમે,
અમારાં ભાગ્ય એવાં ક્યાંથી તું અમારી સંગે રંગે રમે. ... તમને ગમે કે.
'દાસ કલ્યાણ' કહે સદ્ગુરુ ખીમને, તમને પડદામાં કેમ ગમે ?
નીરખ્યા વિના નાથને, વિરહવેદના કેમ શમે ? ... તમને ગમે કે.
- કલ્યાણસાહેબ

આજ તો આનંદ લેર લાગી

આજ તો આનંદ લેર લાગી, કબીરા કોઈ દીન કા ભયા વૈરાગી. ... (ટેક)
ચાંદો નહીં જે' દી સૂરજ પણ નો'તા, નો'તા નવલખ તારા,
મહાદેવ-પાર્વતીકા જન્મ નો'તા, તે દુણા ભેખ હમારા. ... આજ તો.
જનની નહીં ને મેં જનમ ધરુંગા, નહિ નીર ત્યાં ન્હાવુંગા,
પૃથ્વી નહીં ત્યાં પાંવ ધરુંગા, નહિ ખંડ ત્યાં જાઉંગા. ... આજ તો.
સતજુગમાં સત-પાવડી લીધી, દ્વાપરમાં ઝોળી ઝંડા,
ત્રેતાયુગમાં આડબંધ બાંધું, કલિયુગમેં નવ ખંડા. ... આજ તો.
સે'જ સે'જ સદ્ગુરુ માયા, ગુરુ મીલિયા રામાનંદા,
કહત 'કબીર' સુનો ભાઈ સાધુ, અબી ભયા આનંદા. ... આજ તો.
- કબીરસાહેબ

ભક્તિનો મારગ રે ફૂલ કેરી પાંખડી રે

ભક્તિનો મારગ રે ફૂલ કેરી પાંખડી રે
સૂંઘે તેને સ્વાદ ઘણો હોય રે હા... હા... (ટેક)

એવાં ફૂલડિયાં સૂંઘ્યાં રે... હરિચંદ્ર-તારામતીએ,
વેચ્યો છે કાંય... રોહિતકુમાર રે હા... હા...
એવો ભક્તિનો મારગ રે.

એવાં ફૂલડિયાં સૂંઘ્યાં રે...સગાળશા-ચંગાવતીએ,
ખાંડ્યો છે કાંય... ચૈલેયો કુંવર રે હા... હા...
એવો ભક્તિનો મારગ રે.

એવાં ફૂલડિયાં સૂંઘ્યાં રે... ગોપીચંદ-ભરથરીએ,
ઊપજ્યા છે કાંય... મનમાં દઢ વૈરાગ રે હા... હા...
એવો ભક્તિનો મારગ રે.

એવા ધરમુના ધોરી રે... ધર લઈને હાલશે રે,
પગલાં નહીં ભરે પાછાં રે હા... હા...
એવો ભક્તિનો મારગ રે.

એવા ગુરુને પ્રતાપે રે... ‘જેઠીરામ’ બોલિયા રે,
દેજો અમને સંતચરણમાં વાસ રે હા... હા...
એવો ભક્તિનો મારગ રે.

- જેઠીરામ

ચડી ગગન પર મહાલ્યો હંસો

ચડી ગગન પર મહાલ્યો હંસો રાજા, એ હાલ્યો રે એ હાલ્યો... (ટેક)

બાંધી કમરને હાલ્યો બજારે, પ્રેમનો પડદો ખોલ્યો,
તન-મન-ધન અર્પણ કરીને,ય હથિયાર બાંધીને હાલ્યો...

શૂન્ય શિખર પર ચડ્યો હંસો, ત્યાં એક તત્ત્વ દીઠો,
ઝળહળ ઝળહળ જ્યોત જલત હૈ, ત્યાં જઈ આતમ બેઠો...

ત્યાં એક દેવનું દેરું બિરાજે, વા જઈ વસ્તુ ઓરી,
સો-સો ભાતના શબ્દું છૂટે, વાંસળી વાગે ઘેરી...

જ્ઞાન તણા ત્યાં ગોળા છૂટે, પ્રેમ તણાં ઘર જોયાં,
ગુરુ જોધલ પ્રતાપે ભણે ‘ભવાનીદાસ’, ત્યાં મેરા હંસા મો’યા...

- ભવાનીદાસ

જુઓ, જુઓ, જગતના લોક

જુઓ, જુઓ, જગતના લોક, વરઘોડો નિર્ગુણ નાથનો.
જેનું નામ જપે નર ને નાર, મેળો સંત સાથનો. ... વરઘોડો (ટેક)
પચરંગી છે ઘોડલી રે, પ્રેમ તણાં છે પલાણ;
લક્ષ લગામ નિજ નામની રે, બેઠા સોહમ ચતુર સુજાણ. ... વરઘોડો
તેજ તોપમાં દમનો દારૂ, પ્રેમ પલીતા પાય;
ભજન ભડાકા ભાવના રે, તેણે કૂડકપટ ઊડી જાય. ... વરઘોડો
ઈર્ષા વાડી ઓપતી રે, ફરતાં ફૂલ અપાર;
કામ, ક્રોધ ને મમતા-માયા, લૂંટાવી દીધાં તે વાર. ... વરઘોડો
પ્રીત-પખાજ, ભેર-ભૂંગળો રે, શરણાઈ વાગે સાર;
કરમની કોઠિયો ફાટીઓ રે, ભલાઈ ભૂંગળાના ભભૂકાર. ... વરઘોડો
જ્ઞાન-ઘોડાને કુદાવતા રે, અલબેલો અસવાર;
નિર્ભય નિશાન શોભી રહ્યાં રે, ઊડે આતશબાજ અપાર. ... વરઘોડો
અનહદ વાજાં વાગિયાં રે, આનંદ અદકો થાય;
ટેક તોરણે આવિયા રે, ગુણ 'ગણપત' વર્ણવી ગાય. ... વરઘોડો

- ગણપતમહારાજ

મનસા માલણી જ રે

મનસા માલણી જ રે, ગોરખ જાગતા નર સેવ. ... (ટેક)
જાગરા નર સેવ, તુજને મળે નૂરીજન દેવ. ... ગોરખ
થડ બ્રહ્મા ને ડાળ વિષ્ણુ, ફૂલ શંકરદેવ જ;
તિનોં દેવકું તો તોડ ડારે, અબ કરે કિનકી સેવ? ... ગોરખ
ટાંકી દે દે મૂરતિ ઘડિયા, છાતી પર દે પાય જ;
એ રે મૂરતિ જો સતીકી હોતી, તો ઘડને વાલેકું ખાય. ... ગોરખ
સેવ સુંવાળી ને લાપસી, ભાઈ! ધરી દેવની પાસ જ;
જમનારો તો જમી ગયો, ને દેવને ન આવી વાસ. ... ગોરખ
પૂજારીના ઓશિયાળા, ઠાકોર ઠામેઠામ જ;
બંદાવાન મંદિરના ઠાકોર, કહેવાના ભગવાન. ... ગોરખ
એ પથ્થરકી મૂરતિકો, કોઈ દિયે જલમેં ડાલ જ;
આપ ડૂબે તે કિનકું તારે? કોન કરે સંભાળ? ... ગોરખ
પથ્થર પૂજે હરિ મિલે, તો મેં પૂજું સારા પહાડ જ;
જિસકી ભલી ચક્કી બની, પીસ ખાય સંસાર. ... ગોરખ
એક ભૂલ્યો, દૂજો ભૂલ્યો, ભૂલ્યો સબ સંસાર જ;
એક ન ભૂલ્યો 'જોગી ગોરખો', રહ્યો ગુરુ-ભજન આધાર. ... ગોરખ

- ગોરખનાથ

હર ભજ હર ભજ હીરા પારખ લે

હર ભજ હર ભજ હીરા પારખ લે, સમજ પકડ મન મજબૂતી;
તેરા સાહેબ હૈ તુજ માંહી, ઔર બાત હૈ સબ જૂઠી. ... હર ભજ૦
ઈન્દ્રઘટાથી સદ્ગુરુ આવ્યા, અમૃતબુંદ બેહદ લૂંટી;
તરવેણીમેં દેખ્યા તમાસા, હંસે યુગિયાં નિજ મોતી. ... હર ભજ૦

મેં ગભરુ સદ્ગુરુકા

મેં ગભરુ સદ્ગુરુકા, ગુરુ દિયા અગમ ઘર ડંકા જી. ... (ટેક)
પાંચ તત્ત્વ કા બન્યા તંબૂરા, ખૂંટિયા હૈ તિન ગુણકા;
ગુરુગમસે ગગન ગરજ્યા, તાપ બુઝાયા તનકા. ...મેં ગભરુ૦
ઉન્મુનિયે આકાશે ચડ્યા, દોર લગાયા દમકા;
મન-પવનની ફેરવણી જે, વામે બીજ ચમૂંકા. ...મેં ગભરુ૦
નાદબૂંદકી નોબત વાગે, ઘોર થાય માંહી ધૂનકા;
ઘેરી-ઘેરી મોરલી વાગે ગગનમેં, વચન સુનાવે શૂનકા. ...મેં ગભરુ૦
તેજ તખત પર કરે કિલોલા, જોર નહિ ત્યાં જમકા;
શ્વાસોચ્છ્વાસ સોઈ ઘર સુમરો, પ્રેમ કહે ‘જીવણ’કા. ...મેં ગભરુ૦
- જીવણસાહેબ

એ ભમરા... તું ભલે આવ્યો રે...

એ ભમરા... તું ભલે આવ્યો રે... છો તું પ્રેમ નામનો પ્યાસી;
પ્રેમ નામનો પ્યાસી છો તું, સત વૈકુંઠનો વાસી. ... ભમરાં
સ્વર્ગ ભુવનથી આવ્યો ભમરો, સત વૈકુંઠનો વાસી;
અમૃત પ્યાલા સંતોએ પાયા, છૂટી ગ્યો ચોરાસી. ... ભમરાં
કર ભમરા આ ઘરની વાતું, ઉનમુન થઈને આરાધી;
ઝલહલ ઝલહલ જ્યોત જલત હૈ, હું જાગી તો લે'ર લાગી. ... ભમરાં
કામ-ક્રોધ-મમતાને મારો, જુઓ જોબનમાં જાગી;
અજબ ખેલ મારા ગુરુજી આગે, હું વચન બોલું છું વૈરાગી. ... ભમરાં
સદ્ગુરુજીની કરી લ્યો સેવા, જુવો તનમનમાં તાગી;
ગુરુ ગંગચરણે 'નાનક' બોલ્યા, મારી જરા-મરણ-ભે ભાંગી. ... ભમરાં

- નાનકસાહેબ

બંગલો ખૂબ બન્યો રે

બંગલો ખૂબ બન્યો રે, તેમાં સોહમ-સિતાર બાજે;
સોહમ-સિતાર બાજે, તેથી ગગનમંડળ સૌ ગાજે. ... બંગલો
પાંચ તત્ત્વનો બન્યો બંગલો, પરમાર્થને કાજે;
સદ્ગતિનો સ્થંભ ઠેરાયો, શોભા અનુપમ છાજે. ... બંગલો
ઈ બંગલાને આડાં તાણાં, ચોકી દશે દરવાજે;
તત્ત્વમસિએ તાળાં ખોલ્યાં, મળિયા સંત સમાજે. ... બંગલો
નૂરત સૂરત હોઈ નાઈ કા નાચે, ઘનન ઘનન ઘૂઘરા બાજે;
ઈન્દ્રાદિ સૌ દેવસભામાં, ત્રિગુણાતીત બિરાજે. ... બંગલો
ગુરુગમવાળા આ જ્ઞાનને જાણે, મૂરખા મનમાં લાજે;
પાંચ વિષયથી પર રહીને, ભજન કરો ભય ભાંગે. ... બંગલો
બહુનામી વસે આ બંગલામાં, તેને તું ઓળખી જાજે;
'મામદ' ને મિયાં અશરફ મળિયા, આનંદ પ્રગટ્યો આજે. ... બંગલો

- મામદ

મનરૂપી મૃગલાને મારો

મનરૂપી મૃગલાને મારો, મામદ કહે મનરૂપી મૃગલાને મારો;
જીવ મારીને જીવ જિવાડો, તેમાં શું તોલ તમારો. ... (ટેક)
એજએક મૃગ ને એકએક મૃગલી, ચીતવનમાં રહેનારાં;
મૃગલી થઈ છે મૃગની સાથે, વાતોમાં થયો વધારો. ... મામદ૦
એકએકમાંથી પાંચપાંચ પ્રગટ્યા, હરણ પચીસની હારો;
કુરંગનું દળ પડ્યું ખેતરમાં, અવસરિયો ભેળાણો. ... મામદ૦
ક્ષત્રી કહે અમે શિકાર કરીયે, અનાદિ ધર્મ અમારો;
હું ને તુંમાં હરણતરણમાં, આત્માને ન જાણો ન્યારો. ... મામદ૦
શિકાર કરો તો કાયાવાડીમાં, છૂટે ફરે છે શિકારો;
બહાર કરતાં બૂડી મરશો, નથી ઊગરવાનો આરો. ... મામદ૦
તત્ત્વનો તમે કરો તમંચો, દયાનો દારૂગોળો;
બ્રહ્મજ્ઞાનનો કરો ભડાકો, ધાયલ થાય ચરનારો. ... મામદ૦
ધાયલ મૃગને ઘેરી કરીને, તૈયાર કરો તલવારો;
હક પહોંચે તો હલાલ કરજો, નથી બીજાંનો ગુજારો. ... મામદ૦
'મામદ'ને પીર અશરફ મળિયા, આતમ ઓળખાવનારો;
ગમ કરીને જોયું તપાસી, બતાવ્યો નામનો કિનારો. ... મામદ૦

- મામદ

અચરજ નજરે આયા સંતો

અચરજ નજરે આયા સંતો, જલમેં જ્યોતિ જગાયા. ... (ટેક)
બિના મૂલ એક તરુવર ડોલે, ડાળ, પાન નહીં છાયા;
ફૂલ બિન ફળ, ફળ બિન ફળિયા, ત્રીન લોક છવરાયા. ... અચરજ૦
વિના પાળ એક પંખી બેઠું, પગ પાંખ નહીં કાયા;
વિના ચાંચે હંસા ચૂગત હૈ, મોતી ગોતી લાયા. ... અચરજ૦
વિના મેઘ એક વીજ ચમકે, વિના વાદળ વરસાયા;
અધર દરિયા સુભર ભરિયા, સમુદ્ર લહેર સમાયા. ... અચરજ૦
વિના પૃથ્વી એક પર્વત દીઠા, તા પર જલ જમાયા;
ઉન જલ બીચ એક જોગી બેઠા, નૂરતે નાદ બજાયા. ... અચરજ૦
જુગત બેટીએ માતા જાયા, પુત્ર પિતાકુ જાયા;
રજ 'મોરાર' રવિ ગુરુ ચરણા, તુરત તમાસા પાયા. ... અચરજ૦

- મોરારસાહેબ

જ્યાં પદધામ પરમેશા

જ્યાં પદધામ પરમેશા, કોઈ ચલો હમારે દેશા. ... (ટેક)
ઉદય અસ્ત નહીં ઉત્પત્તિ નાશા, કરમ કાળ નહીં કલેશા;
અખંડ આદિત અખંડ અજવાળાં, આવાગમન ન અંદેશા. ... જ્યાં પદધામ૦
નિજાનંદ નિજ નામ નિરાલંબ, પાર ન પાવે શેષા;
સુરનર કરત હૈ સુમિરન, ધરતા ધ્યાન મહેશા. ... જ્યાં પદધામ૦
અનંત સંત તત્ત્વના દર્શી, રમણીક ભોમ રમેશા;
'રજજ મોરાર' રવિ ગુણ ચરણે, હરદમ રહે હંમશાં. ... જ્યાં પદધામ૦
- મોરારસાહેબ

સંતો રમતા રામ હમારા

સંતો રમતા રામ હમારા, એ સંતો રમતા રામ હમારા;
જ્યાં ઠેરાવે ત્યાં હરિ નાંહી, એસા અપરંપારા. ... સંતો૦
કોઈ કહત હે નાભિ નિરંજન, કોઈ કહે હૃદય પ્રકાશા;
કોઈ કહત હે નાસિકા અગ્રે, કોઈ કહે ભૂકુટિ વાસા. ... સંતો૦
કોઈ કહત હે દશમે દ્વારે, દ્વાદશ મેં દરશાવે;
કોઈ કહત હે નૈન-ઝરૂખે, અકળ કળ્યા ક્યું જાવે. ... સંતો૦
અનભે કથે અપના અનુમાના, સુન ભડાકામેં ભૂલ્યા;
કર્તવ્ય જોગ મહીં ગુંચવાયા, પાયા નહિ નિજ મૂલા. ... સંતો૦
રોમ રોમ મેં અનંત બ્રહ્માંડા, રગરગમાં રહી બોલે;
આપા ખોયા તબ પાર પારસમણ, ખબર વિના દૂર ખોળે. ... સંતો૦
નિરાધાર નિર્લેપ નિરંજન, લેખા વિનાના અલેખા;
'રવિદાસ' ગમ ગ્રહી સદ્ગુરુકી, જ્યું કાત્યું હરિ પેખા. ... સંતો૦
- રવિદાસ

સાચાની સંગાથે વાલો

સાચાની સંગાથે વાલો મુખેથી કરે છે વાતું રે. ... (ટેક)
પરગટ છે પીરૂની ખાંત્યું, ઝાઝ દરિયેથી રાખ્યું જાતું,
ભાગ્યહીણથી નથી ભળાતું રે. ... સાચાની૦
પરથમ તો ધરમમાં ધાતું, ધડ ઉપરથી ઉતારી માથું,
થાકલુંથી નથી ઠેરાતું રે. ... સાચાની૦
નકળંગ છે નિઝારી ખાતું, જોવું હોય તો રણુંજા જા તું,
મળે છે ત્યાં મુક્તિની દાંત્યું રે. ... સાચાની૦
બાવળથી છોડી દે બાથું, શરણે તો સાહેબના થા તું,
'દાસ સવો' કહે મુખે કહીશ હા...તું રે. ... સાચાની૦
- દાસ સવો

ઓધા સંદેશો મારો એટલો

ઓધા સંદેશો મારો એટલો, દેજો હરિ કેરે હાથ રે,
અંતરથી અળગાં નવ કીજિયે દાસી ઉપરના હોય દાવ. ... ઓધા૦
ઓધા નીરખું એ મારા નાથને, અંતર એવી આશા રે,
કોમળ મુખડાને કારણે, નેત્ર ગયાં છે મારા નાથ રે. ... ઓધા૦
ટોળાનું મરઘલું એક ટળવળે, દુખિયું છે દરશન કાજ રે,
અનેક ગુના હશે અમ તણા, માફી કરો ને મહારાજ. ... ઓધા૦
વડા રે વચન જ્યારે નો પળે, તનમાં ઊપજે ત્રાસ,
ખોળે બેસાડીને ખેલવિયા, અળગા ન કરશો ધણી આપ. ... ઓધા૦
વ્રજ તો કર્યું છે વા'લે વેગળું, પૂરણ નવ આવ્યો પતીયાર,
અંતર થકી અળગાં કર્યા, કેમ ઘટે કિરતાર?. ... ઓધા૦
અરજી અમારી ઓધા એટલી, બાના બ્રદની છે લાજ,
'દાસ સવા' પર દયા કરો, મળવા પધારો મહારાજ. ... ઓધા૦
- દાસ સવો

ભીડ પડે ભગતુંની ભેરે

ભીડ પડે ભગતુંની ભેરે તમે સંકટ મિટાઈ દિયો સાંચ રે,
જાગો તમે જૂની કળાના ગુસાઈ... જ રે. ... (ટેક)
મેઘ ધારવાને ઘેર પાટ મંડાણો, બીજ થાવર દન ત્યારે... હો હો જ,
ઉઠો સુંદરી સજો શણગાર, રૂપાદે પાટે આઈ રે. ... જાગો.
કહે માલદે સુણો રૂપાંદે તમે, આણીવદે ગ્યાં'તાં ક્યાંઈ... હો હો જ,
આગળના ગુના કરું છું બક્ષિસ, અબ ઊગરનેકી નાઈ રે. ... જાગો.
કિયે રૂપાંદે તમે સુણો રાવળ માલા, હું કાલુંઘેલું બોલીશ નાઈ રે... હો હો જ
આપ અલખધણી માટે પધાર્યા, સવરા 'ંડપ માંઈ રે. ... જાગો.
કહે હરણાકંસ સુણો પ્રહલાદ, ક્યાં ગીયો તેરો સાંચ રે... હો હો જ,
મુજમાં તુજમાં થંભ ખડગમાં, જ્યાં જોઉં ત્યાં મેરો સાંઈ રે. ... જાગો.
પાંચ પાંડવ છઠ્ઠાં દ્રૌપદીને ધીરે, રસોઈ દુર્વાસાએ પાઈ રે,
ભુજયલ આંબો સભર રસ ભરિયો, સતી હરખીયાં ત્યાંઈ રે. ... જાગો.
દોય કર જોડી માળી 'લખમોજી' બોલ્યા, ડગમગ જીવડો ન હોઈ રે,
આરે મારગડે અનેક નર સીધ્યા, સમરો સાંઈ ઘટમાંઈ. ... જાગો.

- લખમોજી

જીન જાટકી બની જાવ ને હુશિયાર

જીન જાટકી બની જાવ ને હુશિયાર રશ,
મારી અટકું પડે અજમલરા રામા આવજો.. રે જ.
તમે હાંક મારી લીલાને વે'લો લાવજો... હે ... જ... (ટેક)
પશ્ચિમ ધરામાં રામો પીર પરગટિયા હે... જ...
પરચો દીધો રણુજા મોજાર રે. ... મારી અટકું પડે.
મધદરિયામાં બેડી લાગી બૂડવા હે... જ...
આવો આવો વાણિયાની વાર રે. ... મારી અટકું પડે.
પારસનાથને પોકારે ઓલ્યો વાણિયો હે... જ...
પારસ તે કાંઈ ના'વે એની પાસ રે. ... મારી અટકું પડે.
રામદે વિરમ બેઠા રમે ચોગઠે... હે જ...
જાવું જાવું એ વાણિયાની વા'ર રે. ... મારી અટકું પડે.
લીલુડે પલાણ રામદેએ માંડિયા હે... જ...
બૂડતાં તાર્યા વાણિયાનાં વા'ણ રે. ... મારી અટકું પડે.
ઝેરના કટોરા રાણાજીએ મોકલ્યા હે... જ...
દેજો દેજો મીરાંબાઈને હાથ રે. ... મારી અટકું પડે.
અમૃત કરીને મીરાંબાઈ પી ગયાં હે... જ...
આવ્યા કાંઈ અમીના ઓડકાર રે. ... મારી અટકું પડે.
નરસૈયાની નિંદા માંડી નાગરે હે... જ...
હાર તો લાવીને દીધો હાથ રે. ... મારી અટકું પડે.
લાખાગૃહમાં પૂર્યા જે દી પાંડવો હે... જ...
પાંડવોનાં સુધાર્યા કાંઈ કાજ રે. ... મારી અટકું પડે.
દ્વારકામાં પગડા ભાંગ્યા કોલવે હે... જ...
દેવળ ફેરવી દીધેલાં દરશન રે. ... મારી અટકું પડે.
હરિચરણમાં 'હરજી ભાટી' બોલ્યા હે... જ...
દેજો સાધુચરણમાં વાસ રે. ... મારી અટકું પડે.

- હરજી ભાટી

ગુણ વખાણું અતિ ભારી અલખરા

ગુણ વખાણું અતિ ભારી અલખરા, ગુણ વખાણું અતિ ભારી,
સંકટું કાપો સહાય માગુ, નકલંગી નામ જ ધારી. ... અલખરાં (ટેક)
પહેલો પરચો રામે દૂધનો પૂર્યો, ઊકળતી દેગ ઠારી, હો... જી...
કુમકુમપગલાં કીધાં આંગણે, મંદિર પધાર્યા મોરારિ. ... અલખરાં
રામદે પીર જ્યારે પીંગલે પોઢ્યા, ભેળા વિરમદે ભાઈ, હો... જી...
માતા-પિતાનાં મન હરખાણાં, ઘેરઘેર હુઈ વધાઈ. ... અલખરાં
મુવેલો વાછડો જિવાડ્યો રામદે, વોલણ ગાય દોવરાવી, હો... જી...
બેની સગુણના સંકટ કાપ્યાં ડાલીબાઈ લીધાં ઉગારી. ... અલખરાં
પળેપળે પીર રામદે સમરું, ઈ છે અલખ અવતારી રે, હો... જી...
ગુરુપ્રતાપે બોલ્યા ‘ભાટી હરજી’, ધણી ધાર્યો નેજાધારી. ... અલખરાં

- હરજી ભાટી

શ્વાસે ઉચ્છવાસે સમરણ કરને

શ્વાસે ઉચ્છવાસે સમરણ કરને, તુંહી તુંહી કર તનમાં રે,
સાન ગુરુકી એહી સત્યાર્થ, દેખો દિલ દરપનમાં રે. ... (ટેક)
સચરાચરમાં સોહી બિરાજે, આપ આપ આપનમાં રે,
ન્યારા ભીતર એક નિરંજન, બાજે નાદ ગગનમાં રે. ... શ્વાસં
સોવત જાગત સુરત સહેજકી, ભીતર રહો ભજનમાં રે,
લહે લાગી તારન તૂટે, ઊઠબેઠ આસનમાં રે. ... શ્વાસં
પૂરણ પરચા ભયા બ્રહ્મ કા, નામ લહ્યા નિરગુણમાં રે,
‘દાસ નિરાંત’ દયા સદ્ગુરુકી, મગન ભયા મન મેરા રે. ... શ્વાસં

- નિરાંતસ્વામી

સતસાહેબ કા સમરણ કર લે

સતસાહેબ કા સમરણ કર લે ચેત ચેત નરનારી રે,
હરદમ દોરી કાલ હલાવે, પલમાં લેગો મારી રે. ... (ટેક)
ઘડી પલકકા નહીં ભરોસા, દિલ મેં દેખ વિચારી રે,
આખર એક દિન ઊઠ ચલેગા, મરના શિર પર ભારી રે. ... સતઁ
દો દિન જીવન મૂઢ સમજ લે, આ અવસર મંગલકારી રે,
મનસા તેરી આતશબાજી, જરા પલિતા જારી રે. ... સતઁ
જેસા સુપના હે મધરાતી, એસા સુખ સંસારી રે,
નૈન ખોલકર દેખ દીવાના, અંતે બડી ખુવારી રે. ... સતઁ
કંચન સરસી કાયા બની હૈ, મંજને ખૂબ સંભારી રે,
કહે 'નિરાંત' હરિ નામ નહીં મુખમેં, તા મુખ રજ ડારી રે. ... સતઁ

- નિરાંતસ્વામી

જીવણ જીવને જ્યાં રાખીએ

જીવણ જીવને જ્યાં રાખીએ, વાગે અનહદ તૂરા રે,
ઝિલમિલ જ્યોતું ઝળહળે, વરસે નિરમળ નૂરા રે. ... જીવણઁ (ટેક)
પાંચ તત્ત્વ ને ત્રીન ગુણ, પચવીસાં વિચારી રે,
મથન ગોતોને મૂળનાં, તત્ત્વ લેજો તારી રે. ... જીવણઁ
ગંગા યમુના સરસ્વતી, ત્રિવેણીને ઘાટે રે,
સુખમન સુરતા રાખીયેં, વળગી રઈયેં ઈ વાટે રે. ... જીવણઁ
અણી અગર પર એક છે, હેરો રમતા રામા રે,
નિસદિન નીરખો નૈનમાં, સતપુરુષ સામા રે. ... જીવણઁ
અધર ઝણકારા હોઈ રિયા, કર બીન વાજા વાગે રે,
સુરતા ધરીને તમે સાંભળો, ધૂન ગગનમાં ગાજે રે. ... જીવણઁ
નૂરત-સૂરતની સાધના, પ્રેમી જન કોઈ પાવે રે,
અંધારું ટળે એની આંખનું, નૂર નજરે આવે રે. ... જીવણઁ
સંદેશો સતલોકનો, 'ભીમસાહેબે' ભેજ્યો રે,
પત્ર લખ્યો ગુરુવેં પ્રેમનો, જીવણ લગનેથી લેજો રે. ... જીવણઁ

- ભીમસાહેબ

પ્રેમે વીંધાણા મારા પ્રાણ રે

પ્રેમે વીંધાણા મારા પ્રાણ રે, સદ્ગુરુએ અમને મારેલ શબ્દોનાં બાણ રે. ... (ટેક)
માનસરોવર મુક્તા મોતી, મરજીવા ચડે મેરાણ રે. ... સતઁ
બાવન અક્ષરથી બાર જ બોલે, નહીં પોથી નહીં પુરાણ રે. ... સતઁ
ઓહમ સોહમ પર અલખ બિરાજે, ભીતર પ્રગટ્યા રવિ ભાણ રે. ... સતઁ
'ત્રિકમદાસ' સત ખીમને ચરણે, નેણુમાં ગડેડે નિશાણ રે. ... સતઁ

-ત્રિકમસાહેબ

જેની સુરતા નામસે લાગી રે

જેની સુરતા નામસે લાગી રે, કોઈ વીરલા સચ્ચા વૈરાગી. ... (ટેક)
કામ ક્રોધ ને મોહ મદ મમતા, છોડ ચલ્યા બડભાગી રે,
નૂરત-સૂરતનાં નિશાન ફરકે, અનહદ નોબત વાગી રે. ... કોઈઁ
આણી અગર આસન કીના રે, અગમ ખેલ હે આગી રે,
ઝલમલ જ્યોતિ ઝરૂખે દીસે, સદ્ગુરુ મળિયા સુહાગી રે. ... કોઈઁ
ખીમ ને ભાણ રવિ રમતા રે રામા, આદિ અંતના સંગી રે,
આદિ અનાદિ જૂના જોગી રે, શબ્દ રૂપ સરવંગી રે. ... કોઈઁ
આઉં ન જાઉં મરું ન જીવું રે, રણુંકારના રાગી રે,
'ત્રિકમદાસ' સત ખીમનાં ચરણાં, ચરણકમલમાં લેહ લાગી રે. ... કોઈઁ

-ત્રિકમદાસ

ત્રિવેણીના તીરમાં રે

ત્રિવેણીના તીરમાં રે, મોતીડાં નિહાર રે,
સાધુજન નિજ હંસ નિહારો, જેને હીરાનો છે આહાર રે. ... ત્રિવેણી.
સૂરતી સિંહાસન પ્રેમ પાથરણાં, અવલ ઓશીકાં સાર રે,
તા પર મારા સદ્ગુરુ બેઠા, નીરખીને થઈ છઉં ન્યાલ રે. ... ત્રિવેણી.
અખેમંડળમાં રાસ રચ્યો હે, થઈ રિયો થૈથૈકાર રે,
રોમેરોમે રામ રમી રિયો, અધર ખેલ નિરધાર રે. ... ત્રિવેણી.
જમનાને કાંઠે જાદવો, કૃષ્ણજી કિરતાર રે,
મોહન સંગે મોરલી, મધુરી કરે મલાર રે. ... ત્રિવેણી.
ભવસાગરમાં બૂડતાં, મારા સદ્ગુરુ તારણહાર રે,
'ત્રિકમદાસ' ગેબી ગાવે, ખીમ ખલક કિરતાર રે. ... ત્રિવેણી.
-ત્રિકમદાસ

સદ્ગુરુએ મુને ચોરી રે શિખાડી

સદ્ગુરુએ મુને ચોરી રે શિખાડી, જ્ઞાન-ગણેશિયો ઘડાયો રે જી. ... (ટેક)
પવનરૂપી ઘોડો પલાણ્યો, ઊલટી ચાલ ચલાયો રે,
ગંગાજમનાના ઘાટ ઉલંઘી જઈને અલખ ઘિરે ધાયો રે જી. ... સદ્ગુરુ.
ધમણ ધમુંકે તિયાં વીજું ચમુંકે, અનહદ નોબત વાગે રે,
ઠારોઠાર ત્યાં જ્યોતું જલત હે, ચૈતન ચોકી માંઈ જાગે રે જી. ... સદ્ગુરુ.
સાંકડી શેરી ત્યાં વાટું વસમી, માલમીયે મુને મૂક્યો રે,
નામની તો નિસરણી કીધી, જઈને ધણીને મોહોલે ઢૂંક્યો રે જી. ... સદ્ગુરુ.
શીલ સંતોષનાં ખાતર દીધાં, પ્રેમે પેસારો માંઈ કીધો રે,
પેસતાંને પારસમણિ લાધી, માલ મુગ્તો લીધો રે જી. ... સદ્ગુરુ.
આ રે વેળાયે હું ઘણું ખાટ્યો, માલ પૂરણ પાયો રે,
'દાસી જીવણ' સત ભીમને ચરણે, મારો ફેરો ફાવ્યો રે જી. ... સદ્ગુરુ.
- દાસી જીવણ

રંગમાં રમાડી મને હેતમાં હુલાવી

રંગમાં રમાડી મને હેતમાં હુલાવી, આજ સખી શામળો આયા માડી મુને. (ટેક)
કૂડા કૂડા સ્નેહ છોડાવ્યા, એવી કીધી આડી,
કસમતવાળે કાનુડે મારાં, પ્રીતે લીધાં પાડી. ... આજ સખીં
સ્વપના-સુખમાં હું સૂતી'તી, નીંદરથી જગાડી,
પિયાજીની પ્રપટોળી મારા અંગ પર ઓઢાડી. ... આજ સખીં
આધી રેને હું રે જાગી, વા'લાજીની વેણ વાગી રે,
ગગન મોતીડે વા'લોજી જાગ્યા, ફોરી ફૂલવાડી. ... આજ સખીં
'દાસી જીવણ' કે ભીમપ્રતાપે, દરશન દિયોને દાડી રે,
વા'લાજીનાં વદન નીરખી, ઠરે મારી નાડી. ... આજ સખીં

- દાસી જીવણ

કોઈ રૂપ રંગ સે ન્યારા

કોઈ રૂપ રંગ સે ન્યારા, ઉનમેં ક્યા જાને સંસારા રે જી. ... (ટેક)
ઓહંસોહંની ઉપર નીરખો બાર આંગલ છે બારા, ગુરુ બાર આંગલ છે બારા,
મતી મૂરતિ નૈણે નીરખો, નીજા નામ છે ન્યારા. ... ઉસમેં
ચંદસૂરજકી ઉપરે કાંઈ ઝલમલ જલકે તારા, ગુરુ, ઝલમલ જલકે તારા,
શિવ શક્તિકી ઉપરે, ત્યાં અણઘડ કા રણુંકારા. ... ઉસમેં
અણઘડ કેરી ઉપરે એક અમરલોક નિરાધારા, ગુરુ, અમરલોક નિરાધારા,
વૈરાટ કેરી ઉપરે, ત્યાં સદ્ગુરુ હે હમારા. ... ઉસમેં
ચૌદ લોક તો તેના ચાકર, સદ્ગુરુ હે સરદારા, ગુરુ, સદ્ગુરુ હે સરદારા,
'જીવણદાસ' તો ઉન ઘર પહોંચ્યા, દેહી બાહેર દીદારા. ... ઉસમેં

- જીવણદાસ

ભજહીં મન લાલ લાલ

ભજહીં મન લાલ લાલ ભજ લે ગોપાલ રે, ભજહીં. ... (ટેક)
દશમેં દ્વારે રતન દીસે, મેરમ મનકી માલ રે,
પારખ વિના ખોટું પડે, બુદ્ધિ વડો ખ્યાલ રે. ... ભજહીં.
માણેક મોતી રતન અમૂલખ, હીરા ઝવેરીને લાલ રે,
રાઈ રેખા પર રતિનો મુડો, સાચું સોળે વાલ રે. ... ભજહીં.
આશકબાજ જૂઠી જાણો, જૂઠું આળ જંજાળ રે,
ભજવું હોય તો આજ ભજ લે કોણે દીઠી કાલ રે. ... ભજહીં.
‘દાસી જીવણ’ ભીમ પ્રતાપે, કહું છું એમ કંગાલ રે,
સઈ કર્યા તેને શામળો વર્યા, નિશ્ચય થયા ન્યાલ રે. ... ભજહીં.
- દાસી જીવણ

ઘણું ભાવે રે, માડી મુંને મીઠુંડો મોહનજી

ઘણું ભાવે રે, માડી મુંને મીઠુંડો મોહનજી. ... (ટેક)
પ્રેમને વચને બાંધ્યો હરિ કેમના વેરે,
વિણ તેડ્યો મારે મોલે આવે રે. ... માડી મુંને.
બહુ સુખ દીધાં મુંને શામળે વા’લે રે,
પછી ગુલતાન કરીને ગવરાવે રે. ... માડી મુંને.
નંદજીને લાલે મુંને ખૂબ નવાજી રે,
પછે લાલન રંગ ઘણા લાવે રે. ... માડી મુંને.
ભીમ ભેટ્યે મારાં ભવદુઃખ ભાંગ્યાં રે,
‘દાસી જીવણ’ ગુણ ગાવે રે. ... માડી મુંને.
- દાસી જીવણ

મન હેરી લીધાં રે

મન હેરી લીધાં રે, માડી મારા લાલનને લોચનિયે... (ટેક)
કાં તો નૈણાંની મુંને કાંઈક ચોટ નાખી રે,
મનહું વીંધ્યાનાં કામણ કીધાં રે. ... માડી.
મરમાળી મીટું બાઈ મુંને મારી રે,
કામણ નજરે આવી કીધાં રે. ... માડી.
મંત્ર પઢી કાંઈક અમ પર મેલ્યા રે,
પ્રેહને બાણે દિલ વીંધ્યાં રે. ... માડી.
'દાસી જીવણ' સત ભીમ કેરાં ચરણાં રે,
પ્રીતે ગોરસ આવી પીધાં રે. ... માડી.
- દાસી જીવણ

નહીં જાવે રે નર નહીં જાવે

નહીં જાવે રે નર નહીં જાવે,
જેણે સદ્ગુરુ સંતોને સેવ્યા નર નહીં જાવે. ... (ટેક)
આવાગમનનું એને કાંઈ નથી અડતું,
સરપ કાંચરડી છોડી દૂજી લાવે. ... જેણે.
પ્રેમના પિયાલા જેણે ભરીભરી પીધા,
અમૃત છોડી વિખ નહીં ખાવે. ... જેણે.
તન-મન-ધન લઈ ગુરુજીને સોંપ્યાં,
દુબધ્યા છોડી રે'વું નિરગુણ દાવે. ... જેણે.
ભીમ ભેટ્યા મારાં ભવદુઃખ ભાંગ્યાં,
દોઈ કર જોડી 'દાસી જીવણ' ગાવે. ... જેણે.
- દાસી જીવણ

કેમ તરશો તમે કેમ તરશો

કેમ તરશો તમે કેમ તરશો, અજ્ઞાની નર અંધારે તમે કેમ તરશો... (ટેક)

કથા ને કીરતન કે દી શ્રવણે ન સુણિયાં,
ભાંડભવાયા ભેળા જઈ ભળશો. ... અજ્ઞાની૦
પુન્યને નામે કે દી પાઈ ન વાવરી,
પાપ તણાં રે પછે ડગલાં ભરશો. ... અજ્ઞાની૦
ઘરની ત્રિયાનો સંગ તજીને,
પારકી નારીની તમે આશા કરશો. ... અજ્ઞાની૦
'દાસી જીવણ' કે દિલમાં વિચારો,
કર જોડીને પછે અરજું કરશો. ... અજ્ઞાની૦
- દાસી જીવણ

એવાં કામણિયાં ઓલ્યો કાનુડો જાણે

એવાં કામણિયાં ઓલ્યો કાનુડો જાણે, દૂજાં કામણિયાં મારી નજરે ના'વે... (ટેક)

ચૌદ વિદ્યા મારો સદ્ગુરુ જાણે,
કૂડીયું વિદ્યાઉં કેની કામ ન આવે. ... એવાં૦
સંસારસાગર મહાજળ ભરિયો,
જળમાં માછલીયાં ક્યા ખાવે. ... એવાં૦
આરે સંસારિયાની કૂડી છે માયા,
ગોડ વિદ્યામાં ગોથા ક્યા ખાવે. ... એવાં૦
ગિરધારી તારી ગતિ છે ન્યારી,
ઈંડામાં જીવ કહોને ક્યાંથી આવે. ... એવાં૦
કાગળ કટકો કે દી લખી ન મેલિયો રે,
મોહનવર મારે મોહોલ ના'વે. ... એવાં૦
'દાસી જીવણ' સત ભીમનાં ચરણાં,
દાસી તમારી દુઃખ બહુ પાવે. ... એવાં૦
- દાસી જીવણ

નીકર બીજો કોણ જપે તારો જાપ

નીકર બીજો કોણ જપે તારો જાપ, ખાવન તારા બાનાની પ્રત રાખ. ... (ટેક)

મહેતા નરશીને રાજા માંડલિક મારે, જુવે નાગરી નાત,
ત્રિકમજી તેને ટાણે પધાર્યા, હાર આપ્યો હાથોહાથ. ... ખાવન૦

દુર્યોધન દ્રૌપદીને દુવે, લોપે એની લાજ,
આપે વા'લો પોતે પધાર્યા, ચીર પૂર્યા રે મહારાજ. ... ખાવન૦

ખાંડું લઈને વડા ક્ષત્રી તેં, રોળ્યું રાવણનું રાજ,
વિભીષણને લંકા દીધી, મહેર કરી મહારાજ. ... ખાવન૦

નરસિંહ-રૂપ ધર્યું મારે વા'લે, દીધો સમરતાં સાદ,
હરણાકંસને હાથે હણિયો, ઉગાર્યો પ્રહલાદ. ... ખાવન૦

‘દાસી જીવણ’ સત ભીમનાં ચરણાં, છો આતમના ઓધાર,
કોલવાને માથે કરુણા કીધી, દેવળ ફેરવી દીધા દીદાર. ... ખાવન૦

- દાસી જીવણ

ગુણ માથે અવગુણ ફેરે પાણી

ગુણ માથે અવગુણ ફેરે પાણી, એવી કળિયુગ નિસાણી રે જી... (ટેક)

સદ્ગુરુ માતમ મહિમા તરણાને તોલે,
ગુરુની મરજાદા લજ્યા નાણી. ... એવી૦

સદ્ગુરુ સેવા છોડી પાખંડ પૂજે,
મિથ્યામાં જગત મોરછાણી. ... એવી૦

કરણી કગાની બુદ્ધિ બગાની,
વૈખરીયેં વરવી વાણી. ... એવી૦

ગળા સવાદે ગાવાને શીખે,
સમજ્યા વિના ચારે ખાણી. ... એવી૦

ત્રિવિધી તાપમાં ત્રણ લોક તપે,
કરી કમાણી ધૂળધાણી. ... એવી૦

‘દાસી જીવણ’ સત ભીમને ચરણે,
સમરી લે સારંગપાણિ. ... એવી૦

- દાસી જીવણ

તમે છોડી દિયો અભિમાના રે

તમે છોડી દિયો અભિમાના રે, નથી જગતમાં કોઈ રે'વાના... (ટેક)

માલ ખજાના કેના ભેળા નહણ ચાલે રે જ,
પાણીડાં નથી રે હવે પીવાનાં. ... નથી.
અંગનાં વસતર તારાં ઉતારી લેશે રે જ,
લાખું મળ્યા તે નથી લેવાનાં. ... નથી.
લાડ્યાં ફરો છો તેનાં લેખાં પણ લેશે રે જ,
વારણાં આવ્યાં છે હવે વિવાનાં. ... નથી.
સગાં કુટુંબ કેના ભેળા નહીં ચાલે રે જ,
કળિયુગમાં છે કૂડાં કે'વાનાં. ... નથી.
'દાસી જીવણ' સત ભીમને ચરણે જ,
સમ્રાજ કરો ગુરુ દેવાનાં. ... નથી.

- દાસી જીવણ

દો દિ'ના જીવન સારું મરી જાવું

દો દિ'ના જીવન સારું મરી જાવું, મ કર જીવ તારું ને મારું. ... (ટેક)

ઈ માલ રેઢો ન જાણશો, જેને વાંસે છે લોઠીયું વારું,
જમરા આવશે જીવ લેવા, તઈ તારું નીકળશે તારું. ... મરી જાવું.
ઉછી-ઉધારાં કરતો ફર્યો, દિલ દીધું નહીં તારું,
નવા ને જૂનાં ભેગાં થયાં, હવે સમજાય તો ઘણું સારું. ... મરી જાવું.
ચોઈ દિશેથી સળગાવી દીધું, તળ તપાસને તારું,
કાઢવું હોય તો કાઢી લેજ્યો, બળતામાંથી બારું. ... મરી જાવું.
ઠાકરના કોરનું ઠીક કરી રાખો, મટે માયલું અંધારું,
'દાસી જીવણ' સત ભીમને ચરણે, મારો સાયબો કરે ઘણું સારું. ... મરી જાવું.

- દાસી જીવણ

વા'લા વિના મંદિર ખાવા જાય

વા'લા વિના મંદિર ખાવા જાય, ધોખા કેના ધરીએ રે,
કીં આગળ જઈ કરગરીયે, કહો ને રે કેમ થાય?. ... વા'લા (ટેક)
વેહને બાણે મારું મનહું વીંધાણું રે, કેની આગે ન કહેવાય,
તમ વિના મારો જીવ બહુ તલખે, ક્ષણ એક નવ રે ખમાય. ... વા'લા
નશાંય કામણિયાં કીધા નંદજીને લાલે, જડીબુટી સે નવ જાય,
મીઠુડો મોહન મારે મોલે પધારે, તો તનડામાં ટાઢક થાય. ... વા'લા
સમજાવીને કે'જો કોઈ શામળા વાલાને, દાસી દુઃખી બહુ થાય,
તમારાં મેણાં મારા શિર પર ધરું તો, દોખી કરે મરદાય. ... વા'લા
વ્રજની નારી ગોકુળ ઘેલી કીધી રે, જપતાં જપ નવ થાય,
માતા જશોદા કુંવર કાનને મેલો, નહીં તો મરીયે મહાવિખ ખાય. ... વા'લા
ત્રિકમ આવે મારી ત્રસના ટળે ને, પ્રીતમ પ્રેમરસ પાય,
'દાસી જીવણ' સત ભીમકા ચરણાં, નાથજી વિના ન નભાય. ... વા'લા

- દાસી જીવણ

તેરી કરામત જાણી

તેરી કરામત જાણી, તેરી અકળ કળા ન કળાણી... સાંયા તેરી. (ટેક)
એક પલકમાં પેદા કર્યાં, તમે પૃથ્વી પવન ને પાણી,
બહુ નામી તારું બીજું ભારે, અનભેં રમત આણી. ... સાંયા
એક બેરો એક બોબડો, એક દેવ એક દાણી,
એકના શિર પર ચમર ઢોળત હૈ, દૂજો ભરે છે પાણી. ... સાંયા
રાજ લઈ રાવણને સોંપ્યું, જરા જોબન નવ આણી,
એક પલકમાં લંક પલટાવી, કરી કેવાની કાણી. ... સાંયા
શ્રુતિ દઈને વેદ સુનાવે, વચન બોલાવે વાણી,
ભક્તોમાં તમે ભેળા વસો છો, આંઈ કેમ બેઠા તાણી? ... સાંયા
ઊંચનીચમાં તમે શું જાણો, આદિ કળા ઓળખાણી,
'દાસી જીવણ' ભીમને ચરણે, તમ સેં પ્રીત બંધાણી. ... સાંયા

- દાસી જીવણ

ભૂલ્યા ભટકો છો બારે મારા હંસલા

ભૂલ્યા ભટકો છો બારે મારા હંસલા, કેમ ઊતરશો પારે? રે જી... (ટેક)
જડી હળદરને હાટ જ માંડ્યું, વધી પડ્યો વેપારે,
શાહુકાર થઈ ચળી ગયો, તું માયાને ઁકારે. ... મારા હંસલા
ભેખ લઈને ભગવાં પેર્યા, ભાર ઉપાડ્યો ભારે,
ઈમાન વિનાનો ઉપાડી જાશે, લખ ચોરાશી લારે. ... મારા હંસલા
લોભાઈ રહ્યો ને નજર ન નાખી, શીદ ચડ્યો તો સિકારે,
માર્યો ન મૃગલો માંસ ન ભરખ્યો, શું મો'યા સંસારે? ... મારા હંસલા
ઁકાર મત કર આતમા, તું જોઈ લે મનને વિચારે,
'દાસી જીવણ' ભીમને ચરણે, પરગટ કહું પોકારે. ... મારા હંસલા
- દાસી જીવણ

આ જીવ જાશે રે, તે તો તમે નશાંયે જાણો

આ જીવ જાશે રે, તે તો તમે નશાંયે જાણો,
રૂદે રવિ ઊગે રે, મેલી દિયો, તાણમતાણો... આ જીવ જાશે રે... (ટેક)
ભાણને તો ભલો ભેદ લાધ્યો, આપે હતા લુહાણો,
જરા-મરણનો જોખો મટિયો, આપે સાહેબ કેવાણો,
જેની નશાં નાભેં રે, તેનો કેમ થડકે થાણો. ... આ જીવ
ખીમસાહેબને ખરી ખબર છે, આપે આપ ખોળાણો,
ત્રિકમસાહેબે તાર આણ્યો, ક્યાંય નથી રૂંધાણો,
કબુદ્ધિ સર્વે કાંપી રે, આખર એક લખાણો. ... આ જીવ
રવિસાહેબ તો રંગભર ખેલ્યા, જેનો ઠીક નશા ઠેરાણો,
ખરા સિપાઈ થઈને ખૂબ ખેલ્યા, પટો અમ્મર લખાણો,
એવા જે કોઈ ભૂલ્યા રે તેનો નથી થીર ને ઠેકાણો. ... આ જીવ
ભીમસાહેબ તો બ્રહ્મરસ ભોગી, જેને દૂજો નહીં દરસાણો,
ત્રિકમસાહેબ તનમાં રે પ્રગટ્યા તેને, અલખ એક ઓળખાણો,
સર્વાતર સરખો રે, રૈયત ને રંક રાણો. ... આ જીવ
પાપનો તો ઘડો ભરાણો, તેને કરી દિયો કાણો,
રાખણહારો રાખશે જેમ, આંધણમાં ઓરાણો,
'દાસી જીવણ' કહે છે રે, ગુરુજી એમ ચરણે આણો. ... આ જીવ
- દાસી જીવણ

શું કરવાં સુખ પારકાં

શું કરવાં સુખ પારકાં, સુખ માંડેલ હોય તો થાય જી. ... (ટેક)
સામે મંદિર મૈડા વલોવાય, ભૂખ્યાનું મન જાય,
ખાટું ખોરું મીઠા મોળું, ઈશ્વર આપે તે ખવાય. ... શું કરવાં
પારકો પુત્ર પાળીયે, કે'દી પોતાનો ન થાય,
તેને હાથે પરીયાં પાણી ન પામે, મર કાશીએ જઈ સરાય. ... શું કરવાં
રૂપ દેખી નવ રાચિયે, પત પોતાની જાય,
નબળાયસબળો પુરુષ પોતાનો, ઈશ્વર કલ્પો ન જાય. ... શું કરવાં
વાણીવિલાસમાં એમ કહે છે, શબ્દે કહું સમજાય,
'જીવણ' કહે દિલમાં વિચારો બાઈ, હરિ ભજો તો સુખ થાય. ... શું કરવાં
- દાસી જીવણ

જીવણ કહે કામણિયાં કરી ગયા

જીવણ કહે કામણિયાં કરી ગયા, મને કોઈ અહીં હરિ આવીને,
નથી મારે જડીબુટીના જોર, શું કરીએ ચાવીને. ... (ટેક)
જીવણ કે' બેસોને મોલુંની માંહી, ચોખલિયા ચોડીને,
ભલે નિંદા કરે ગામનાં લોક, મુખડાં મચકોડીનેરે. ... જીવણ કે'ં
જીવણ કહે પીરસેલ ભાણાની માંય, સાકર ને સેવું,
નથી મારે ઘરાઉ ઘી, ઘી છે મારે એવું રે. ... જીવણ કે'ં
જીવણ કહે શીદને લોભાણો નંદનો લાલ, દાસીને વા'લા દર્શન દેતા,
મારે છે તમારો વિશ્વાસ, બાનાની પત નહીં ખોતા રે. ... જીવણ કે'ં
જીવણ કહે વે'લા આવે ને વૈકુંઠનાથ, આવો આ ઘડીએ,
એમ બોલ્યા 'જીવણદાસ' વા'લા ભીમ તમ વડીએ રે. ... જીવણ કે'ં
- જીવણદાસ

આજ તો પડ્યાં છે તારા કામ

આજ તો પડ્યાં છે તારાં કામ, હે કાનુડા તમ સાથે. ... (ટેક)
ધખધખ થતી ધગાવિયો, હરણાકંસનાં કામ,
પત રાખી પ્રહલાદની, ધર્યાંતાં નરસિંહ નામ રે. ... હે કાનુડા
રામે સેન હુંકારિયું, જે'દી પથરે બાંધી પાજ,
મહાયોદ્ધાને મારિયો, રોળ્યાંતાં રાવણનાં રાજ રે. ... હે કાનુડા
પાંડવ પૂર્યા પ્રજમાં, જે'દી હાર્યા હસ્તિનાપુર ગામ,
કડિયો થઈ આવ્યા કાનજી, તે'દી તમને શું બેઠા દામ? રે. ... હે કાનુડા
પૂરવ જનમની પ્રીતડી, કેમ છોડો મારા શ્યામ,
'દાસી જીવણ' ભજે ભીમને, મારા હૈડામાં ઘણિયલ હામ રે. ... હે કાનુડા
- દાસી જીવણ

કાનને રેઢો મેલતાં મારું માનતું નથી મન

કાનને રેઢો મેલતાં મારું માનતું નથી મન,
રઝળાવને રેઢો મેલતાં, મારું માનતું નથી મન. ... (ટેક)
નાની હતી ત્યારે બહુ અંટારી, હવે રેશમની ફેલ,
કાના કુંવરને એટલું કે'જો, દિલમાંથી આંટી મેલ...
શેરીએ શેરીએ સાદ પડાવું, ચાલું ઘરોઘર જોતી,
કાનાકુંવરને કોઈ બતાવો, તેને આપું મણિયર મોતી...
સેવ સુંવાળી લાપસી રાંધું, ખોબલે પીરસું ખાંડ,
વીંજણીએથી વાહર ઢોળું, જમો જુગના નાથ...
પાન સોપારી મુખવાસ આપું, આપું બીડલાં પાન,
'દાસી જીવણ' ભીમને ચરણે, હવે મારું કહ્યું માન...
- દાસી જીવણ

શાને માટે ભજતો નથી સે'જે સીતારામ

શાને માટે ભજતો નથી સે'જે સીતારામ. ... (ટેક)

આ રે કાયામાં શું છે બંદા, હાડકાં ને ચામ,
તેમાં તું શું મોહી રિયો, વિખિયાનું ઠામ. ... શાને.

ધુતી ધાતી ધન ભેળું કીધું, દાટી બેઠો દામ,
દાદાબાપા છોડી ચાલ્યા કે ને ના'વ્યું કામ. ... શાને.

અહીંયાં તારા હુકમ હાલે, પછી થઈશ ગુલામ,
બાજીગરનો વાંદર સરજીશ, ભરીશ સલામ. ... શાને.

પાપની તે પાળું બાંધી, પુણ્યનું નહીં નામ,
સંતોની સેવા ન કીધી, હૈયે રે'શે હામ. ... શાને.

હેતે પ્રીતે હરીને ભજો, અખંડ આઠો જામ,
'દાસી જીવણ' ભીમકા ચરણાં, નશાં એક નામ. ... શાને.

- દાસી જીવણ

ઝણણ ઝણણણ વાગે ઝાલરી રે

ઝાલરી ઝાલરી ઝાલરી રે ઝણણ ઝણણણ વાગે ઝાલરી રે... (ટેક)

ઈંગલા પિંગલા સુખમણાં સાધી લે,
માંહી મેરમ સરખા દીસે છે માલરી...

વિના દીપક એક જ્યોતિ જલત હૈ,
માંહી ખનખન ખૂબી દીસે છે ખ્યાલરી...

ઝીણે ઝીણે સૂર ત્યાં ઝલમલ જ્યોતિ,
માંહી તનનન વાગે ઝીણી તાલરી...

'દાસી જીવણ' સત ભીમ કેરાં ચરણાં,
નાથજીને નેડલે થઈ છું ન્યાલરી...

- દાસી જીવણ

દેખ્યા હોય સો કહી બતલાવો

દેખ્યા હોય સો કહી બતલાવો, મોતી કેસા રંગા રે જ,
ગમ કરી ગગનમાં ગોતો, વાં'હે ગુપ્તિ ગંગા. ... દેખ્યાં (ટેક)
ઘુડ ગુરુને છીપા ચેલા, દિવસ નહીં પગ ડંડા રે જ,
અગમ ભાખે નહીં ગમ નૈશે, આપ વખાણે અંધા. ... દેખ્યાં
દીપક ગુરુવે જ્ઞાન બતાયા, નૈશે હુવા નવ ખંડા રે જ,
નૈશે નીરખ્યા પિયુને પારખ્યા અબી ભયા આનંદા. ... દેખ્યાં
કહાં સે આયા કહાં સમાયા, ઓહી બડા અચંભા રે જ,
પિંડ બ્રહ્માંડસે ન્યારા ખેલે, નહીં સૂર નહીં ચંદા. ... દેખ્યાં
આતમ ચીન્યા અનભે પાયા, મીટ ગ્યા સરવે ફંદા રે જ,
'દાસ અરજણ' સત જીવણ ચરણે, ધ્યાની પુરુષ કા ધંધા. ... દેખ્યાં

- અરજણદાસ

આતમ હીરલા પાયા સંતો

આતમ હીરલા પાયા સંતો, હરિચરણે ચિત્ત લાયા. ... (ટેક)
ઘરમેં અમૂલખ ભરિયા, જુગતે જોગ કમાયા,
જન્મ સુધારણ સદ્ગુરુ ભેટયા, ફેરહીં ઘાટ ઘડાયા. ... અબ તોં
દેખ તુજ મેં તખત બિરાજે, અગમ ભૂમિ પર આયા,
જલકે જ્યોતિ નૂર અપારા, મેરમ માંઈ દરસાયા. ... અબ તોં
આવનજીવન અષ્ટકમળ મેં નૂરત સૂરત લે લાયા,
સુનકે પાર નિરંતર દીસે, ચૈતન સિંધુ સમાયા. ... અબ તોં
પૂરણ બ્રહ્મ પૂરવની પ્રીતે, સહેજ સોહં ઘર પાયા,
'ખીમદાસ' સત ભાણ પ્રતાપે, ઠીક નશાં ઠેરાયા. ... અબ તોં
- ખીમસાહેબ

જાણે જાણનહારા કોઈ

જાણે જાણનહારા કોઈ સરજનહારા ન્યારા... કોઈ. ... (ટેક)

બાર ખટ્ટ દશ દો ત્રીન ઉપર, બાજીગર વિસ્તારા,
જીવ શિવ એક નિજ મન ભ્રમ હે, તા પર હે કિસ્તારા. ... કોઈ સરજન૦
ઝરમર ઝરમર મેહુલો વરસે, વરસે અમૃતધારા,
વિના વાદળી વીજ ચમુંકે, દેખ્યા નવલખ તારા. ... કોઈ સરજન૦
જ્યોત જાપ અનહદ કે આગે, અધર રહે નિરધારા,
ગગન સુનમેં ગેબ નિરંતર, પંડ વરમંડસે પારા. ... કોઈ સરજન૦
તપ તીરથ ઓર દેવીદેવતા, વેદ કુરાન વિસ્તારા,
પીર પેગંબર સિદ્ધ ઓર સાધક, ઈ ઉરલા વહેવારા. ... કોઈ સરજન૦
અખર નખર નિજ નામ સ્વરૂપી, વાકા સકલ પસારા,
'ખીમદાસ' કહે ખલકત ભરિયા, હદ બેહદથી બારા. ... કોઈ સરજન૦

- ખીમસાહેબ

કોઈ પરખંદા રે સત શબ્દકા રૂપ

કોઈ પરખંદા રે સત શબ્દકા રૂપ, કોઈ પરખંદા રે. ... (ટેક)

મૂળ શબ્દ સો કહાંસે ઉઠે, કોન દેશમાં બોલે,
કોન મંડલ શબ્દકા વાસા, તત્ત્વ વિચારી તોલે. ... કોઈ પરખંદા૦
કિતના લંબા કિતના ચૌડા, કિતના હે અનુમાના,
કેસા રૂપ શબ્દ કા સંતો, બતાઈ દિયો કર ધ્યાના. ... કોઈ પરખંદા૦
કિતના હલકા કિતના ભારી, ખારા હે કે મીઠા,
મોહી ગરીબકું કહી સમજાવો, શબ્દ કોન બિધિ દીઠા. ... કોઈ પરખંદા૦
શરીર ખોજ શબ્દકું પકડો, હાથ ગ્રહી બતલાવો,
.....

- ખીમસાહેબ

અબ તો આતમ હીરલા પાયા

અબ તો આતમ હીરલા પાયા, સંતો હરિચરણે ચિત્ત લાયા. ... (ટેક)
ઘરમેં માલ અમૂલખ ભરિયા, જુગતે જોગ કમાયા,
જનમ સુધારણ સદ્ગુરુ ભેટ્યા, જુગતે જોગ કમાયા. ... અબ તો
દેખત તુજમેં તખત બિરાજે, અગમ ભૂમિ પર આયા,
ઝલકે જ્યોતિ નૂર અપારા, મેરમ માંહી દરસાયા. ... અબ તો
આવનજાવન અષ્ટકમળમેં, નૂરત-સૂરત લે લાયા,
શૂન કે પાર નિરંતર દીસે, ચેતન સિંધુ સમાયા. ... અબ તો
પૂરણ બ્રહ્મ પૂરવની પ્રીતે, સહેજ સોહં ઘર પાયા,
'ખીમદાસ' ગુરુ ભાણ પ્રતાપે, ઠીક નશા ઠેરાયા. ... અબ તો
- ખીમસાહેબ

સૂક્ષ્મ વેદથી ન્યારા

સૂક્ષ્મ વેદથી ન્યારા, પ્યારા, એ સતસાહેબ હમારા. ... (ટેક)
પાંચ તત્ત્વકા દેવલ બનાયા, તામેં દશ દુવારા,
નવ દરવાજે નોબત વાગી, દશમેં મોલ દીદારા. ... પ્યારા
ઉસ દેવલમેં દેવ બિરાજે, આરતી અખંડ ધારા,
ચંદ્ર સૂરજ કી જ્યોતિ જલત હૈ, ઝિલમિલ નૂર અપારા. ... પ્યારા
મતવાલા જોગી શૂન પર બેઠા, ખેલ રમે છે ચોધારા,
ગગનમંડળમેં રમતા દેખ્યા, ભીતર જોવું કે બારા. ... પ્યારા
ઓહમ-સોહમકી ચોકી ફિરત હૈ, હાકમ બાવન'બારા,
સૂક્ષ્મ વેદમાં આપ ગળે તવ, પાવે સરજનહારા. ... પ્યારા
સાચા સદ્ગુરુ નેણે નીરખ્યા, સળંગ સૂતર એકતારા,
'ખીમસાહેબ' ગુરુ ભાણ પ્રતાપે, હરદમ બોલે પ્યારા. ... પ્યારા
- ખીમસાહેબ

મુને ભેટ્યા સદ્ગુરુ ભાણા

મુને ભેટ્યા સદ્ગુરુ ભાણા, દિયા મોર છાપ પરવાના. ... મુને. ... (ટેક)
અમર પટા લિખ દિયા અગમરા, ગગન ઘરમેં જાણા,
ઝલમલ જ્યોતિ અખંડ અજવાળાં, ઠીક તિયાં ઠેરાણાં. ... મુને.
કરુણા મહેર કબીર કિરતારા, ભાણ બ્રહ્મ કી સાના,
દયા મહેર જબ કરુણા કીની, મેટી ચારે ખાંના. ... મુને.
સન્મુખ હૈ સતસાહેબ મેરા, બંધી છોડ બ્રદ બાના,
મહેરવાન મોટા મહારાજા, સમ્રથ ધણી સુજાના. ... મુને.
દરશન દેખી ભયા મન મગના, સહેજેં સુન સમાના,
નેનું આગેં નૂર નીરખીયા, નહિ મોટા નહિ નાના. ... મુને.
રૂપ અરૂપ અગમ નહિ નેડા, પૂરબ ઘર પંછાના,
'ખીમદાસ' ખલકતથી ન્યારા, રણુંકાર ઠેરાના. ... મુને.

- ખીમદાસ

હે રામૈયા તોજા રંગ ઘણા રે

હે રામૈયા તોજા રંગ ઘણા રે, વેરેં વેરેં કુરબાન. ... (ટેક)
સોળસેં ગોપીમાં વા'લે રાસ રચ્યો હે, કેસરભીનો કાન,
જીતેં જેડો તીતેં તેડો, મુજો મનડો થિયો ગુલતાન. ... હે રામૈયા.
રાવણ મારી વિભીક્ષણ થાખ્યો, હીરણાકંસજી હાણ,
પ્રહલાદની વાલે પ્રતિજ્ઞા રાખી, ગજ ગનકા વેમાન. ... હે રામૈયા.
સુખકે કરતા દુઃખકે હરતા, નામ વડો નિશાન,
ભક્ત-ઓધારણ ભૂધરો રે, મેટી ચારે ખાન. ... હે રામૈયા.
સંત-ઉધારણ અસુર-સંધારણ, વા'લી લાગે તોજી વાણ,
'ખીમદાસ' સત ભાણ પ્રતાપે, કબુ ન હોવે તોજી હાણ. ... હે રામૈયા.
- ખીમસાહેબ

જા મુખસેં સિયારામ ન સમર્યા

જા મુખસેં સિયારામ ન સમર્યા, તા મુખમેં તેરે ધૂર પરી હે. ... (ટેક)
રામ નામ બિન રસના કેસી, કર ઉન્કી ટુકડા ટુકડી હે,
જીન લોચટન હરિ રૂપ ન નીરખ્યાં, તા લોચન મેં લુન ભરી હે. ... જા મુખ.
રતન પદારથ મનુષ્ય જનમ હે, આવત નહિ કુછ ફેર ફેરી હે,
અબ તેરો દાવ પડ્યો હે મૂરખ, કરના હોય સો લેને કરી હે. ... જા મુખ.
ધિક તેરો જનમ જીવત તેરો ધિક હે, ધિક મનુષ્યકી દેહી ધરી હે,
જીવત તાત મુવા કીન તેરા, તું કેસે આયો ગેમાર ફરી હે. ... જા મુખ.
પાવ પસારી સુકૃત નવ કીનો, જબ તબ તીરથ ડગ ન ભરી હે,
'ખીમ' કહે નર આયો એસો જાયગો, વાંકુ ખાલી ખેપ પરી હે. ... જા મુખ.
- ખીમસાહેબ

ઊઠ ખડા ચેતી લે બંદા

ઊઠ ખડા ચેતી લે બંદા, સાન સમજ સદ્ગુરુ કેરી,
દીપક માથે પવન ઝળૂંબે, કાળ ખડા તુજ શિર વેરી. ... (ટેક)
બાલપન ખેલનમેં ખોયો, જુવાની યુવતી તન હેરી,
વૃદ્ધ હુઓ જબ આળસ અંગમેં, ભ્રષ્ટ હુઈ બુદ્ધિ તેરી. ...
આ કાયામાં ઘણા મનસૂબા, જેમ ઊઠે સાગર લહેરી,
ધિક્ ધિક્ તેં તો જિંદગી ગુમાવી, આવી અવધકી વેરી. ...
આજકાલ કરતો ઊઠ ચલે ગયો, કાળ લિયો તુજ શિર ઘેરી,
એક પલકમેં પકડી પછાડે, કહા રહેગો જીવ ઠેરી. ...
સંત સદા ઉપદેશ બતાવે, માન શિખામણ અબ મેરી,
'ખીમસાહેબ' કહે ભાણપ્રતાપે, તીન લોકમેં કૌન વેરી. ...
- ખીમસાહેબ

સંતો રમતા રામ હમારા

સંતો રમતા રામ હમારા,
જ્યાં ઠેરાવે ત્યાં હરિ નાંહી, એસા અપરંપારા. ... સંતો (ટેક)
કોઈ કહત હે નાભિ નિરંજન, કોઈ કહે રદય પ્રકાશ,
કોઈ કહે નાસાકી અગ્રે, કોઈ કહે બ્રૂકુટિ બાસા. ... સંતો
કોઈ કહત હે દશમે દ્વારે, દ્વાદશમે દરસાવે,
કોઈક કહત હે નેન ઝરૂખે, અકળ કળ્યા ક્યું જાવે. ... સંતો
અનભે કથે અપને અનુમાના, સુન ભડકામેં ભૂલા,
કર્તવ્ય જોગહ માંહી ગૂંચવાયા, પાયા નહીં નિજ મૂલા. ... સંતો
રોમે રોમમેં અનંત બ્રહ્મંડા, રગરગમાં રહી બોલે,
આપાં ખોયા તબ આપ પારશમણ, ખબર વિનાં દૂર ખોલે. ... સંતો
નિરાધાર નિરલેપ નિરંજન, લેખા વિનાં અલેખા,
'રવિદાસ' ગમ ગ્રહી સદ્ગુરુકી, જયુંકા ત્યું હરિ પેખા. ... સંતો

- રવિદાસ

બલક બુખારેંદા મહાશેર સુબા

બલક બુખારેંદા મહાશેર સુબા, સમશેર બહાદુર સુલતાની,
પટા લખાયા સાહેબ હજુરી, ક્યું રોકેગા દરવાની. ... બલક (ટેક)
દલ બાદલ તૂરી લક્ષ અઠારાં, એક સહસ્ર છસેં રાની,
સો સબ ફિક્કા લાગ્યા પલકમેં, કોઈ કિસીકી નહી કહાની. ... બલક
કરુણા મહેર કરી કબીરે ચેતાયા, બેર તીસરે શીખ માની,
દાહી કો રૂપ દયાવંત લીનો, તોડી ઝાળ દયા દિલ આની. ... બલક
મનસે લડિયા સૂન પર ચડિયા, ગોદડિયા નિજ જન જ્ઞાની,
અમૃત પિયા ઉનમુંન રિયા, જુગ જુગ જીયા જુગત જાની. ... બલક
ગુરુકી દયા સે હરફર મટીયા, બેઠે અધર તખત ઠાની,
કહે 'રવિરામ' સો કળા કિરતારકી, નિજ કરતામેં જઈ સમાની. ... બલક

- રવિદાસ

ફકીર ભયા જબ બલક બુખારુંદા

ફકીર ભયા જબ બલક બુખારુંદા શિર પર ટોપ હજારુંદા,
ઈતના છોડ કર લીની ફકીરી, ધન્ય ધન્ય અકલ વખાણુંદા. ... ફકીરો (ટેક)
જનકી આગે ફોજાં ચલતી, તૂરી લક્ષ અઠારુંદા,
સોઈ નર જંગલ ફિરને લાગ્યા, પૈદલ પાંઝી ઉઘારુંદા. ... ફકીરો
બત્રીસ ભાત કા ભોજન જમતા, મવે દ્રાક્ષ મીઠાયુંદા,
સોઈ નર ટુકડા ચાવન લાગ્યા, વાસી સાંજ સવારુંદા. ... ફકીરો
ફૂલડાં હુંદી સેજ બિછાવતા, કદીયે કલીયું ન્યારુંદા,
સોઈ નર જમી પર લોટન લાગ્યા, કંકર કોન બુહારુંદા. ... ફકીરો
સવા ટાંકભર જામા પહેરતા, દરપનમેં મુખ ન્યાળુંદા,
સોઈ નર ગોદડી ઓઢન લાગ્યા, અધમણ ભાર કંથાયુંદા. ... ફકીરો
કરી બંદગી સાચા સાહેબકી, મૌલા પ્રેમ પિછાણુંદા,
કહે 'રવિરામ' ગુરુ ભાણ પ્રતાપે, મળિયા પીર અખાણુંદા. ... ફકીરો

- રવિરામ

દેખાદેખી મત કરો ભાઈ

દેખાદેખી મત કરો ભાઈ, સાન ગુરાંકી હે ન્યારી,
વાકા મતા હે અગમ અપારા, ક્યા જાને દુનિયા સારી. ... દેખાદેખી (ટેક)
બીનાં સુરત નટ ખેલ કરત હે, દોર ડગત ભોં પર ડારી,
ગયા જીવન પીછે મોજ ન પાયા, એક પલકમેં જુગ હારી. ... દેખાદેખી
કોઈ કહે કૃષ્ણ બાલ બ્રહ્મચારી, સોળ સહસ્રકે વિહારી,
એસા દેખી કોઈ આપ દોડાવે, પડે નરકમેં નરનારી. ... દેખાદેખી
બીના સમજ નર મિલ કર ખાવે, ઉદર ભરનકે અધિકારી,
જ્ઞાન ન જાણે વિષય રસ માણે, કરે ખપ્પર એકાકારી. ... દેખાદેખી
જનકવિદેહી પર આત્મ ચીન્યા, રાજ કરંતા દુબધ્યા ટારી,
એક હાથ સ્ત્રી કે ઉપર, દૂજે હાથે અગ્નિ જારી. ... દેખાદેખી
સમજયા સોઈ સમ દષ્ટિએ રેવે, સોઈ સંતનકી બલિદારી,
કહે 'રવિરામ' આ જુગમેં ધૂતા, ખેલ કરત હે ખુવારી. ... દેખાદેખી

- રવિદાસ

વાદવિવાદ તમે મત કરો ભાઈ

વાદવિવાદ તમે મત કરો ભાઈ, અંતરથી આપું ટાળો,
પુરણાનંદ પરિબ્રહ્મ પુરુષોત્તમ, બાહીર ભીતર એક બ્રહ્મ ભાળો. ... વાદ૦ (ટેક)
બ્રાન્તિ ભેદને ભીંતર ભ્રમના, છોડી દિયો ચિત્તનો ચાળો,
મોટા પુરુષના વચન વિચારો, જ્ઞાન હિમાલય મન ગાળો. ... વાદ૦
લીલો ને પીળો લાલ સફેતો, ચૈતન નથી વરણે કાળો,
પાંચ તત્ત્વને પડદે બોલે, વાદળ ઓથેં જેમ વરસાળો. ... વાદ૦
ઊંચ ને નીચમાં એક છે આત્મા, વૃદ્ધ જોબન ને નહીં બાળો,
હિંદુ તુરકનું એક છે શ્રમ, જેમ ધાતુનો ઢાળેલ ઢાળો. ... વાદ૦
નિજ ધરમમાં જુવો નિહાળી, પ્રેમ ભક્તિ પરવટવાળો,
કહે 'રવિરામ' તમે ક્યાંથી આવ્યા મૂળ શબદને સંભાળો. ... વાદ૦

- રવિદાસ

મત કર નીંદ્રા જીવ અભાગી

મત કર નીંદ્રા જીવ અભાગી, થોડા જીવન સારુ ક્યા સોવે. ... મત કર૦ (ટેક)
મનુષ્ય જનમ હે રતન પદારથ, એહી જુગત ફિર નહીં હોવે,
હરિ ભજ્યા બિન ધિક હે જીવનાં, ક્યા મનખ્યા એળે ખોવે. ... મત કર૦
સાહેબ સમ્રાજ સાબુ છોડકે, કાદવ કપડા ક્યું ધોવે,
હરિ સાગરકું દેઈ પાગથી, ખાબોચિયામાં ક્યું ડોવે. ... મત કર૦
મુક્તાફળકા ખેત છોડકે, જવાસ જરણાં ક્યું હોવે,
અંબ સરીખા અમૃત પરહરી, થડ થોરી કા ક્યા બોવે. ... મત કર૦
અનભે સરીખા આનંદ છોડકે, કરમ કીચમેં ક્યા રોવે,
અચ્છા નીર ગંગાજળ છોડકે, મુતેં મુખડા ક્યા ધોવે. ... મત કર૦
એહી શિખામણ સમજુ જનકું, મૂરખ મનમેં નહિ ગોવે,
કહે 'રવિરામ' સત ભાણપ્રતાપે, કરમ કાળાં ધોખા ધોવે. ... મત કર૦

- રવિદાસ

હર દરિયામાં હંમેશ ના'તા રે

હર દરિયામાં હંમેશ ના'તા રે, મન મેલા તેરા ક્યું રે'તા ?
રામ સરીખા સાબુ છોડકર, કાદવ કપડા ક્યું ધોતા. ...હર દરિયાં (ટેક)
શ્રાદ્ધ સરાવતાં બોત જુગ વહી ગિયા, મૂવા પછી મુખ નહીં જોતા,
આયા પુરુષકું આદર નહીં દેતા, મૂવા બાપકું ક્યો રોતા. ...હર દરિયાં
ઉગે ત્યાં તો કબુ ન વાવે, ઈંગારે બીજ જઈ બોતા,
ખાય પીયે ને મારે ખાસડે, ખરા માલ મૂરખ ખોતા. ...હર દરિયાં
આંબાવૃક્ષકી છાંયા છોડકર, આકા આસન ક્યું સોતા,
હંસસભામે કબુ ન બેઠા, બગ સાથે ખાવે ગોથા. ...હર દરિયાં
પર ત્રિયાસેં પ્રીત કરતાં, કૂડી નજરે ક્યું જોતા,
પતિવ્રતા ઘેર નારી પદમણી, ગુણિકાસેં મન ક્યું મોતા. ...હર દરિયાં
કર લે બંદગી સાચા સાહેબકી, અમ્મર રહે તેરા તોતા,
કહે 'રવિરામ' ગુરુ ભાણ પ્રતાપે, આ અવસર ફિર નહીં હોતા. ...હર દરિયાં

- રવિદાસ

જાગો મન તમે ચેતો આતમ રામ

જાગો મન તમે ચેતો આતમ રામ, દેખો નજર પાછળ ફેરી,
ઘડી ઘડીનાં ઘડીઆળાં વાગે, કાયાનો ગઢ તારો લેશે ઘેરી. ... જાગો (ટેક)
માત પિતાને તારાં કુટુમ કબીલાં, બેની બાંધવ સુતની ઘેરી,
તેમાંથી કોઈ સંગ નહીં ચાલે, નહીં ચાલે ઘરની નારી. ... જાગો
દશ દરવાજા તારા બંધ કરી લેશે, ચોપદાર ઊભો તારા ચોક ઘેરી,
પુન્ય વિના કોઈ પાસ નહીં આવે, કોણ કરે વષ્ટિ તેરી. ... જાગો
એક દિન જમરા શહેરમાં ઉલટસે, ધમસામ ચડસે એની અસવારી,
આ કાયામાં ધંધૂકાર લાગી રેસે, આવ્યો અષાડો જેમ ધનઘોરી. ... જાગો
મનમાં વિચારી તનમાં તપાસો, મનુષ્યા જનમ નાવે વારંવારી,
કહે 'રવિરામ' ગુરુ ભાણપ્રતાપે, એક અલખ આશા તેરી. ... જાગો

- રવિરામ

અસલ ફકીર મેં આદ દરવેશા

અસલ ફકીર મેં આદ દરવેશા, જુગ જુગ હીં અમ્મર કાયા. ... અસલ૦ (ટેક)

અધર તપ્ત પર બાસા મેરા, જનુની સંકટ નહીં આયા,
રહું નિરંતર ફિરું અકેલા, સત્ત સાહેબસેં લેહ લાયા. ... અસલ૦

લેને ન જાવું વસ્તુ વખારે, દેનેકું કદ્દુ નહીં ધાયા,
લેનાં દેનાં સબહિં મેટકે, સત્ત શબ્દ સહેજેં સહાયા. ... અસલ૦

સ્થૂલ રહીત સૂક્ષ્મસેં ન્યારા, અક્ષરાતીત અખંડ રાયા,
'રવિદાસ'કા નામ મિટ ગયા, સદ્ગુરુસે સદ્ગુરુ પાયા. ... અસલ૦

- રવિદાસ

અજબ દેશ સદ્ગુરુકા સાધુ

અજબ દેશ સદ્ગુરુકા સાધુ, અજબ રેહેસ રેહેણી લાયા, ... અજબ૦ (ટેક)

અજબ શબ્દ અજબ ગુરુકા વાયક, અજબ પ્રેમસેં પરચાયા,
અજબહીં ધ્યાન અગાધ સમાધિ, અજબ જ્ઞાન અનભે આયા. ... અજબ૦

અજબ અનહદ ગગન ગરજિયા, અજબ અમૃત જળ બરસાયા,
અજબહીં બીજ કરહીં ચમકારા, અજબ બ્રહ્મજયોત દરશાયા. ... અજબ૦

અજબ તુરંગ તોય મીલ તેજા, અજબ પવન વ્યોમ અલપાયા,
અજબ આકાશ નીલ મહાકશા, શબ્દાતીતકા પડછાયા. ... અજબ૦

શુદ્ધ વિચાર વિવેકસેં શોધ્યા, તબ 'રવિ' કીતહું નહીં પાયા,
બાહીર ભીતર ભીતર બાહીર, સદ્ગુરુ શબ્દમેં સમાયા. ... અજબ૦

- રવિદાસ

લગી પ્રીત સદ્ગુરુ સાહેબસેં

લગી પ્રીત સદ્ગુરુ સાહેબસેં, સો ક્યું અટકે બ્રહ્મ જ્ઞાની. ... લગી. (ટેક)
સુરત શબ્દકી સીડી પકડી, ચડી સેજ પર અસમાની,
હુવા પ્રકાશ પરમ સુખ પાયા, મુખ બોલ્યા અમૃત બાની. ... લગી.
જરીયા પારા ઝલક્યા તારા, અંતર ભાંગ્યો ઉભરાણી,
મીટ ગ્યા ડોલા ભીતર ખોલા, નીકસી હર હીરાખાની. ... લગી.
ટૂટ્યા ઘાટા હુવા નીરાટા, ફુટ્યા પાટ ફેલ્યા પાની,
ઉલટા સીંધુ સભર ભરાણા, એક દૃષ્ટિ એસા આની. ... લગી.
દીના ડંકા કબહુ ન શંકા, રાજા રંકા નહી કાની,
કરી પરીક્ષા હરિ નીરખીયા, ઉને વાત મેરી માની. ... લગી.
ડરું ન અબ મેં ખેલું સબમેં, રમતા રબમેં જઈ ઠાની,
કહે 'રવિરામ' મેં દાણ ન આપું, હો ગઈ પાદશાહી પરમાની. ... લગી.

- રવિદાસ

અખંડ બ્રહ્મકું ડાઘ ન લાગે

અખંડ બ્રહ્મકું ડાઘ ન લાગે, દેખો જ્ઞાન દિલસેં ભાઈ. ... અખંડ. (ટેક)
મહા મણિકું મેલ ન લાગે, સકલ છોડ દે ચતુરાઈ,
અગ્નિ કે અંગ રોગ ન વ્યાપે, માંહી પડત સબ પરલાઈ. ... અખંડ.
શુદ્ધ તલવાર લોહ ગજવેલી, મહાસુખ મીયાન બંધાઈ,
ડાલ મૂલ સબહીકું કાટે, તેને પાપ રતીએ નાંઈ. ... અખંડ.
અંબુ માંહી પાવક નહી પ્રગટે, કંચનકું ન લાગે કાંઈ,
ચંદન ઝાડ ભોયંગ વીટાયા, મીટત નાંહી શીતળ છાંઈ. ... અખંડ.
મહા મુનિવર નિજ ઘર પહોંચ્યા, સુરતી સૂનમેં સમાઈ,
કહે 'રવિરામ' કુસંગ કહા કરહિ, જાકા દિલ બ્રહ્મ દરિયાઈ. ... અખંડ.

- રવિદાસ

મોહી લગી પ્રનકટારી

સો સાલે નિસદિન રે, મોહી લગી પ્રેમકટારી. ... (ટેક)
એસી લગી સદ્ગુરુ શબ્દકી, ખૂંચી કલેજા માંઈ,
નિસદિન પીડા હોત હે, ઘર આંગણ ન સુહાઈ. ... સો સાલે.
બહોત વૈદ ભેળા હુવા, કરતા અનેક ઉપાઈ,
તેમ તેમ પીડા મોહી હોત હે, તનમનકી સુધિ નાઈ. ... સો સાલે.
જાવ જાવ વૈદ ઘેર આપણે, તુમસે દરદ ન જાઈ,
ઊંડી ઊંડી પીડા મોહી અંતરે, સદ્ગુરુ દઈ હે બતાઈ. ... સો સાલે.
અવિનાશી સદ્ગુરુ મીલ્યા, મારણહારો માંઈ,
'રવિરામ' અમૃત પીત હે, લહેરમેં લહેર સમાઈ. ... સો સાલે.
- રવિદાસ

સંત કોઈ વિરલા જાણે

સંત કોઈ વિરલા જાણે શબદ કોઈ હરિજન વીરલા જાણે. ... (ટેક)
દીધો શબ્દ પણ કાને ન ધર્યો, ઠર્યો નહીં ઠેકાણે,
ભુલવણીમાં હાલે ભટકતો, કર્યા કર્મ પ્રમાણે. ... શબદ કોઈ.
પરનારી સે પ્રીત કરીને, વિષયરસને માણે,
મરીમરીને ફરી અવતરવું, લખચોરાસીને ખાણે. ... શબદ કોઈ.
મૂરખ નરને હીરલો લાધ્યો, ઓળખ્યો નહીં ઝેંધાણે,
પારીખ વિનાનો પડ્યો પાદરમાં, પથરાને પરમાણે. ... શબદ કોઈ.
ક્ષુધાર્થીને ક્ષુધા વ્યાપી, ભોજન ભરિયલ ભાણે,
ઊગ્યા પછી રહે અંધારું, તોય નવ સૂઝ્યું ભાણે. ... શબદ કોઈ.
સીધે માર્ગે સંત ચલાવે, નૂગરા આડા તાણે,
કહે 'રવિરામ' કહ્યું નવ માને, જરૂર જમને ખાણે. ... શબદ કોઈ.
- રવિદાસ

સત્ય વચનકા કરી લે ગુજારા

સત્ય વચનકા કરી લે ગુજારા, મેરમ સદ્ગુરુ માંહી બોલે,
માઈલા શહેરમાં રતન અમોલખ વસ્તુ છે માહી અહાતોલે. ... (ટેક)

દિલ દરિયામાં અખંડ દીવો, દેખ્યા વિના મારું દિલ ડોલે,
બ્રાંતિના ભરિયા ભવોભવ ભૂલ્યા, સદ્ગુરુ વિના તાળાં કોણ બોલે. ... સત્ય૦

શૂન્યમંડળમાં ગુપ્ત ગેબી, બાવનબા'ર સોહં બોલે,
નૂર તખત પર નામ નિરંતર, નૂરતે-સૂરતે નટ ખેલે. ... સત્ય૦

આદ અનાદની જેને ઓળખાણું, મૂળ ભજન તે નહીં મેલે,
લાગી પ્રીત સદ્ગુરુ સાહેબસે, ફળ લાગ્યાં જેમ બહુ વેલે. ... સત્ય૦

આ રે મારગડે આવતાં ને જાતાં, આનંદ ભયો હવે મન મેરે,
આ સંસારમાં ચેતો મારા ભાયલા, સંત પોકારે અવસર છેલે. ... સત્ય૦

પટા લખાવ્યા જેણે ધણી હજૂરના, અવર દિલ હવે નહીં ડોલે,
કહે 'રવિરામ' ગુરુ ભાણ પ્રતાપે, અમર પ્યાલા અહોનિશ પી લે. ... સત્ય૦

- રવિદાસ

મારા સ્નેહી સદ્ગુરુ શ્યામ

મારા સ્નેહી સદ્ગુરુ શ્યામ, સન્મુખ સામા રે'જો રે.
આ કળિયુગ વસેરે કૂર, તેમાંથી તારી લેજો રે. ... મારા૦ (ટેક)

ગુરુજી બાના બ્રદની લાજ, રાખો તો રહેશે રે,
એવા ભક્તવત્સલ ભગવાન, વંદીને વેદ કહે છે કે. ... મારા૦

ગુરુજી પ્રગટ કરું છું પોકાર, સમ્રથ સાંભળજો રે,
તારી ભક્તિમાં પાડે ભંગ, તે દુષ્ટિને દળજો રે. ... મારા૦

ગુરુજી કાલાં ઘેલાં, કિરતાર, તોય છીએ તમારાં રે,
એવા આદિ અંત મધ્ય એક, હરિ છો અમારા રે. ... મારા૦

ગુરુજી દુરિજન દિયે છે દુઃખ, પ્રભુજી તેને પાલો રે,
એવા નોધારાના હે આધાર, બૂડતાંની બાંય ઝાલો રે. ... મારા૦

ગુરુજી મોરાર કહે રે મહારાજ, પૂરવની પ્રીતે રે,
મારા રૂઢિયામાં રેજો 'રવિરામ', અખંડ અદ્વિતેરે. ... મારા૦

- મોરારસાહેબ

કહો ને ઓધવજી અમે કેમ કરિયેં

કહો ને ઓધવજી અમે કેમ કરિયેં, જીરે મનડાં હેરાણાં મારાં મોરલિયે.
વ્યાકુળ થઈને અમે વનમાં ફરિયેં, હરિહરિ એમ મુખે ઓચરિયે. ... કહો (ટેક)
નથી રે'વાતું ચિત્ત ચોરી લીધાંજી રે, પ્રીતું કરીને પરવશ કીધાં રે,
એને તે ચરણે નર અનેક સીધ્યા, પ્રેમના પિયાલા પાયાને પીધા રે. ... કહો
દરશન દિયો તો મારે દિવાળી જી રે, વા'લા લાગો છો વનમાળી રે,
ત્રિભુવનનાથસેં લાગી તાળી, નેણાં રહ્યાં છે મારાં નિહાળી રે. ... કહો
વેદે નિષેધ કીધી નારી જી રે, ઉત્તમ જાણીને વા'લે ઓધારી રે,
વહેતે પૂરથી લીધાં વાળી, બહુનામી બ્રહ્મ સંભાળી રે. ... કહો
પ્રગટ રૂપે હરિને પ્રમાણું જી રે, જુગનો જીવન મારે સાચું નાણું રે,
રજજ 'મોરાર' રવિનું છે બાનું, સાંત્યું સંતાડ્યું નહીં રિયે છાનું રે. ... કહો

- મોરારસાહેબ

મારી લેહ તો ભજનમાં લાગી રે

મારી લેહ તો ભજનમાં લાગી રે,
મૈયા મેરો મનવો ભયો વૈરાગી રે. (ટેક)
સંસાર વહેવાર હું સરવે વિસરિયો,
બેઠો સંસારિયો ત્યાગી રે. ... મૈયા
કામ ને કાજા મુને કડવું લાગે,
મારા મનડાની મમતા ભાંગી રે. ... મૈયા
મંત્ર સજીવન શ્રવણે સાંભળિયો,
માંઈ મોરલી મધુરી ધૂન વાગી રે. ... મૈયા
રજજ 'મોરાર'ને રવિ ગુરુ મળિયા,
મુક્તિ મરણની માગી રે. ... મૈયા

- મોરારસાહેબ

સદ્ગુરુવેં સત્તનામ સુનાયો

સદ્ગુરુવેં સત્તનામ સુનાયો, સુનત સૂરત શબ્દ બોલાઈ. (ટેક)
નૂરત નિસાન આઈ અણી અગ્રે, તપ્ત ત્રિવેણી તાર મિલાઈ,
અનહદ નાદ નિરંતર બાજે, છાજે તપ્ત રરંકાર રાઈ. ... સદ્ગુરું
પાંચ સખી મિલી શામ વધાવે, ગાવે મંગલ મોદ વધાઈ,
ઝણઝ ઝાલરી તનન તાલરી, ઘનનન ઘંટ ગગન ગરજાઈ. ... સદ્ગુરું
ભેરી નફેરી સારંગી સરોદા, મોરલી મધુરી શંખ શરનાઈ,
અજબ ખેલ અનહદ અનુપમ, રમતા આદમ રામ રમાઈ. ... સદ્ગુરું
ઝગમગ જ્યોતિ ઉઘોત ઉજ્યારા, અમૃતધારા અનંત વરસાઈ,
રજજ ‘મોરાર’ રવિ કા ચરનાં, રવિ કિરન રવિમાંહિં સમાઈ. ... સદ્ગુરું
- મોરારસાહેબ

સદ્ગુરુ શબ્દે રે સત્ત વ્રત સાધિયે રે

સદ્ગુરુ શબ્દે રે સત્ત વ્રત સાધિયે રે, આરાધિયેં અંતર આતમરામ,
નામને નિશાને રે, નિજમન રાખિયેં રે, ધીરજ ધારણાએ નિજધામ. ...સંતં (ટેક)
ભજન ભરોંસે રે નર નિરભય હુવા, તેને કોઈ કરમ ન લાગે કાળ,
અમ્મર હુવા રે આપુંને ઓળખી, નૂરીજન નજરોનજર નિહાળ. ...સંતં
સાધનનેં સાધ્યાં રે સમ્રણ સેજમાં, પદ કાંઈ પ્રીછ્યું પરાને પાર,
સંશયને ટાળી રે શબ્દમાં ચાલિયા, કરણીમાં કબૂલ્યા કિરતાર. ...સંતં
રેણીયેથી રમો રે હરિના રંગમાં, સંગો સંગ રાખો ને શીલ સંતોષ,
જરણાને જાપે રે જપો હરિ આપને, રમતા રામ જપો ને નિર્દોષ. ...સંતં
ભક્તિમાં ભીના રે ભેદ નહીં ભાવમાં, સૂરજ કાંઈ સઘળે સૌને એક,
નદિયું નીર રે સહુ સરખા પીયે, એવો કાંઈ વસ્તુ તણો રે વિવેક. ...સંતં
સત્સંગ સેવા રે લેવા હરિ લાવને, પૂરા નર પોંચ્યાનું પરમાણ,
‘મોરાર’ને માથે રે ગુરુવેં દયા કરી, ભાવે ભેટ્યા રવિ ગુરુ બ્રહ્મભાણ. ...સંતં
- મોરારસાહેબ

અરયત નજરે આયા સંતો

અરયત નજરે આયા સંતો, જલમેં જ્યોતિ જગાયા. ... એક અચરતં (ટેક)
બીનાં મૂળ એક તરુવર ઠાડા, ડાળ પાત નહીં છાંયા,
ફળ બિના ફૂલ, ફૂલ બિન ફળિયા, ત્રીન લોક છવરાયા. ... એક અચરતં
વિના પાળ એક પંખી બેઠા, પગ પાંખ નહીં કાયા,
વિના ચાંચ હંસા યુગતા હે, મોત ગોતી લાયા. ... એક અચરતં
વિના મેઘ એક વિજ ચમુંકે, વિન વાદળ વરસાયા,
અધર દરિયા સૂભર ભરિયા, સમુદ્ર લેહેર સમાયા. ... એક અચરતં
બિન પૃથ્વી એક પરવત ઠાડા, તા પર જલ જમાયા,
ઉન જલ બિય એક જોગી બેઠા, નૂરતે નાદ બજાયા. ... એક અચરતં
જુગત બેટીયેં માતા જાયા, પુત્ર પિતાકું જાયા,
રજજ 'મોરાર' રવિ કે ચરણે, તુરત તમાસા પાયા. ... એક અચરતં

- મોરારસાહેબ

ઓધા હરિને એટલું કે'જો

ઓધા હરિને એટલું કે'જો, જી રે દાસી જાણીને દરશન દેજો,
પોતાનાં જાણી ચરણુંમાં લેજો, નાથ અમારા નૈણામાં રે'જો. ... ઓધાં (ટેક)
જાગીને જોઉં ત્યાં સ્વપ્નું અલ્પે, જી રે વ્રેહવંતી નારી કલ્પે,
જળ વિના જેમ મીન વલખે, કાના વિનાની ગોપી તલખે. ... ઓધાં
ચાત્રકને જેમ શ્વાંતી સારીજી રે, છીપું આવે સમદર બારી,
મેઘ વરસે જેમ મોરારિ, એમ આવોને તમે ગિરધારી. ... ઓધાં
ચંદ્ર ચકોરને પ્રીત ખ્યારીજી, નૂરતેં ને સૂરતેં રહે છે નિહારી,
શામળિયાજી સૂરતી તમારી, કૃષ્ણ કારણ રાધિકા નારી. ... ઓધાં
ભીડભંજન દિયો દુઃખ ટાળી, જી રે વેરેં હું જાઉં બલિહારી,
'દાસ મોરાર' ભવ ભે ભારી, મે'રું કરો ને તમે મોરારિ. ... ઓધાં

- મોરારસાહેબ

હરિને વિસારી પ્રાણી તે શું કીધું

હરિને વિસારી પ્રાણી તે શું કીધું, જી રે અમૃત મેલીને વિખ તં પીધું,
પ્રભુનું ભજન કાંઈ નવ કીધું, કંચન બદલે તં કથીર લીધું. ... હરિને.

આ અવસર પ્રાણી એળે ખોયો, જી રે માયા દેખીને મૂરખો મો'યો,
જનમ પદારથ કાંઈ નવ જોયો, આંબો ઉખેડી બાવળ બોયે. ... હરિને.

ભવસાગરમાં પ્રાણી ભટકાણો, જી રે આશ વળોંધ્યો તું અથડાણો,
જેમ ઘુંચાણો તાણો ને વાણો, પરપંચમાં પ્રાણી પ્રોવાણો. ... હરિને.

ડહાપણમાં પ્રાણી તું ડૂબ્યો, જી રે ભાવ ભજન ભક્તિને ભૂલ્યો,
.....

- મોરારસાહેબ

રાવણ બેની મારું કહ્યું નવ માને

રાવણ બેની મારું કહ્યું નવ માને,
શું કરું બેની સીતા રે... (ર)

હાં... નવનવ ગ્રહ જેને ઢોલિયે બાંધ્યા,
વાયુ વાસીદાં કરતા રે... (ર)

ગણેશદેવ જેવા વાછરું ચારે,
મેઘ પાણીડાં ભરતા રે. ... રાવણ.

હાં... લંકા જેવો કોટ અમારે,
ફરતે સમુંદર ખાઈ રે... (ર)

કુંભકર્ણ જેવા જોદ્ધા અમાણાં,
વીર વિભીષણ ભાઈ રે. ... રાવણ.

હાં... બ્રહ્મા જેવા રે ધોતિયાં ધોતા,
શિવ ભંડારી હોતા રે... (ર)

વિધાતા જેની ચમર ઢોળે,
રવિ રસોયું કરતા રે. ... રાવણ.

હાં... જે ઘરની લજ્જા ન લોપે,
એ ઘરની લાવ્યા નારી રે... (ર)

રાજ ગયું ને હવે આવ્યો રંડાપો,
બોલ્યાં 'રાણી મનોહારી'. ... રાવણ.

- રાણી મનોહારી

જાગો ને ગરવાના રાજા

જાગો ને ગરવાના રાજા,
એવા જાગો ને પ્રભાત થયા. ... જાગો ને.
હાં... દામોદર કુંડ ગુરુ વાડીએ તમારી
એવાં ટાઢાં જળ જોને કરિયાં રે...
દામોદર કુંડમાં ન્હાતા ધોતા,
પંડનાં પ્રાછત દૂર થયાં. ... જાગો ને.
હાં... ભવનાથમાં મેળો ભરાણો જી,
કરોડ તેત્રીસ દેવ જોવા મળ્યા રે...
ભવનાથનાં રે ભજન કરતાં,
લખચોરાશીના ફેરા ટળ્યા. ... જાગો ને.
હાં... ઊંચું શિખર માતા અંબાનું કહીએ,
નીચા વાઘેશ્વરીના મોલ રે...
વેદિયા નર ત્યાં વેદ વાંચે,
મુનિવર ઘરે જો ને ધ્યાન રે. ... જાગો ને.
ઝાંઝ-પખાજ-વેણા-જંતર વાગે,
ઝાલરિયે ઝણકાર થયો રે... (૨)
વેલાનાં ચરણે ગાઈ 'નારણ મંડળિયો'
શરણે આવીને તમારે રે. ... જાગો ને.
- નારણ મંડળિયો

ભોર સમે ભવતારણ

ભોર સમે ભવતારણ ભોળો,
પૂજે પ્રેમ કરીને રે. ... ભોર સમે.
હાં... વાઘાંબર પીતાંબર છાજે... જી,
બેઠા ધ્યાન ધરીને રે... (૨)
દેખત ઐસો રૂપ મનોહર
કાળ રહે છે ડરીને રે. ... ભોર સમે.
હાં... ભાલ તિલક કેસરનું કીધું,
અંગે ભભૂત ભારી રે... (૨)
ભાવ થકી રે કોઈ ભજો ભોળાને,
ના'વે જનમ ફરીને રે. ... ભોર સમે.
હાં... સેવક સારું વૃષભ ચડીને જી,
જઈને દળે છે અરિને રે... (૨)
દાસ 'દયા' પર દયા કરો તો,
પહોંચે શરણે હરિને રે. ... ભોર સમે.
- દાસ દયો

એક ઘડી દિન ઊગ્યા પહેલા

એક ઘડી દિન ઊગ્યા પહેલાં,
જો જિહ્વા મુખ રામ કહે,
કોટિ કલ્યાણ અભયપદ પાવે,
પાપ બાપડું ક્યાંહી રહે. ... એક ઘડી.

હાં... રામનામનો મહિમા મોટો,
શિવ-સનકાદિક ધ્યાન ધરે... (૨)
અજામેલ ગણિકા ઘર વાસી... (૨)
એ નારાયણના નામે તરે. ... એક ઘડી.

હાં... કેસરી-ત્રાડે મૃગલાં નાસે,
રવિ ઊગે જેમ તિમિર ટળે... (૨)
મેરુથી મોટેરાં પ્રાયશ્ચિત્ત
લક્ષ્મીવર તે દૂર કરે. ... એક ઘડી.

હાં... રામનામે પ્રહલાદ ઉગાર્યો,
જે કોઈ ભગતિ ભાવે કરે... (૨)
પૂરણ બ્રહ્મ અખંડ અવિનાશી,
ત્રિવિધ તાપ તેના ટળે. ... એક ઘડી.

હાં... સંત સદાય ને ભગતિ અવિયળ
જેને રૂઢિયે રામ રહે... (૨)
'તુલસીદાસ' આશા રઘુવર કી,
ચરણકમળ ચિત્ત ધ્યાન રહે. ... એક ઘડી.

- તુલસીદાસ

સીતાજી જગાડે શ્રીરામને

હે જી વાલા, સીતાજી જગાડે શ્રીરામને, જાગો તમે રઘુકુળના રાણા;
સાદ કરું તો કોઈ સાંભળે રે, વા'લા હવે વાયાં છે વહાણાં. ... (ટેક)
સ્વપ્નું રે આવ્યું સ્વામીનાથજી રે, જોઈ મારાં મનડાં મૂંઝાણાં;
વાલા આવે રે સુમંતજી તેડવા રે, રથમાં ઘોડલા જોડાણાં. ... સીતાજી.
અમારી સાસુની શોકને રે, બોલે કંઈ રાજવી બંધાણાં;
તમે ને અમે વગડો વેઠીએ રે, તખતે ભરતજી સ્થપાણાં. ... સીતાજી.
તમારે વિયોગે ઝૂરતા રે, પિતાજી સ્વર્ગે સમાણાં;
વા'લા માતાજી મનમાં સોચતા, નયનુંમાં નીર રે ભરાણાં. ... સીતાજી.
દેવતાનાં દુખડાં ભાંગવા રે, વહાલા હવે આવ્યાં છે ટાણાં;
'પુરુષોત્તમ' કહે પ્રભુ ઊંઘમાં, રઘુવીર મનમાં મુસકાણાં. ... સીતાજી.

- પુરુષોત્તમ

મહેર કરીને મને મોહન મળજો

મહેર કરીને મુને મોહન મળજો,
લટકાળા નંદબાળા રે... (૨) (ટેક)

હાં... ભક્તવત્સલ બિરદ તમારું,
વારંવાર સંભારું રે... (૨)

હવે હૈયેથી રે હું નહીં હારું... (૨)
જગતપતિ જનપાળા રે. ... મહેર૦

હાં... અધમ-ઓધારણ વેદ વખાણે,
મોટા મુનિ નવ જાણે રે... (૨)

વિનંતી સાંભળી વખત પ્રમાણે... (૨)
વે'લા પધારો વેણુવાળા રે. ... મહેર૦

બંધી છોડે મહા બળવાના,
મેં તો ગ્રહ્યા છે નિજબાના રે... (૨)

વનમાળી રે આવી કરો વિહારા,
મનમંદિર મરમાળા રે. ... મહેર૦

‘સુખરામ’ના પ્રભુ પૂરણ પ્યારા,
પલક રહેશો તહિ ન્યારા રે,
વનમાળી રે આવી કરો વિહારા,
મનમંદિર મરમાળા રે. ... મહેર૦

- સુખરામ